

स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना
Local Adaptation Plan of Action (LAPA)
(आ.व. २०७९/०८० देखि २०८३/०८४)

बागचौर नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
बागचौर सल्यान
कर्णाली प्रदेश नेपाल
२०७९

योजनाको नाम : जलवायु परिवर्तन स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (लापा)

योजनाको अंग्रेजी नाम : ***Climate Change Local Adaptation Plan of Action (LAPA)***

तयार गरिएको वर्ष : २०७९

योजना अवधि : २०७९/०८० देखि २०८३/०८४

तयार गर्ने : बागचौर नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सल्यान

सर्वाधिकार

जलवायु परिवर्तन स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (LAPA) बागचौर नगरपालिका र नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम (NCCSP2) को साभेदारीमा इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि. शारदा नगरपालिका २ सल्यानको सहजिकरणमा तयार गरिएको हो ।

बागचौर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय बागचौर, सल्यान, कर्णाली प्रदेश

मन्तव्य

कर्णाली प्रदेश, सल्यान जिल्लाको बागचौर नगरपालिका दुर्गम तथा पिछडिएको क्षेत्रमा पर्दछ। यहाँका अधिकांश मानिसहरूको मुख्य पेशा कृषि तथा पशुपालन हो। विपद् जोखिम तथा जलवायु परिवर्तनले गर्दा गरिबी र सामाजिक अन्यायका अन्तर्निहित कारणहरू न्यूनीकरणका लागि थप चुनौतिहरू सृजना गरेको छ। अनियमित वर्षा, विनाशकारी हुरि बतास, हिमपात, सुख्खा आदि जस्ता सवै प्रकारका प्रकोपहरूले गर्दा गरिब तथा विपन्न वर्गको जीविकोपार्जन, सुरक्षामा असर पार्दछन्। परिवर्तित जलवायुले ल्याएको असरहरूले विकासका कार्यक्रमहरूलाई समेत प्रत्यक्ष रूपमा असर पारेको अनुभव गरिएको छ। विभिन्न खालका प्रकोपहरूले यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका समुदायहरूका स्थानीयवासीहरूलाई असर पारेको छ। यहाँका सतप्रतिशत घरधुरीहरू विपद् जोखिम तथा जलवायु परिवर्तनको असरबाट दिन प्रतिदिन प्रभावित भईरहेको सन्दर्भलाई मध्ये नजर गरि यो *बागचौर नगरपालिका स्तरीय स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना* नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रमको आर्थिक सहयोग, बागचौर नगरपालिका, सल्यानको आयोजना र इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि.को सहजिकरणमा बागचौर नगरपालिका सल्यानले तयार गरेको हो।

यसरी पहिचान भएका विपद् तथा जलवायु जोखिमलाई विस्तृत रूपले व्यवस्थापन गर्नको लागि आगामी ५ वर्षको लागि विस्तृत कार्ययोजना तर्जुमा गरिएको छ। नगरपालिका स्तरीय स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने सहयोग प्राप्त गर्न सक्ने सरोकारवालाहरू समेतको सहयोगमा यसलाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। यो कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने आर्थिक, प्राविधिक तथा अन्य आवश्यक श्रोत साधनहरूको व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको तर्फबाट सदैव सहयोग रहने छ। यो कार्ययोजना तयारी तथा कार्यान्वयनको लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्नु हुने राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रमलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहान्छु। त्यसै गरी यो योजना तयारीको प्रकृत्यामा सहजिकरण गर्ने इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि.का विज्ञ टोली र नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रमको जिल्ला कार्यक्रम टोली तथा यो कार्ययोजना तयारीमा अहोरात्र खटिने यस वडाका जनप्रतिनिधीहरू, राजनीतिक दलहरू, शिक्षक, समाजसेवी, विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू, महिला, दलित लगायत सहभागी सम्पूर्ण निकाय तथा व्यक्तिहरूलाई प्रति धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। साथै बागचौर नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिले सबै निकायहरूलाई सहयोगको लागि आह्वान गर्दछ।

.....
जनकराज गौतम
नगर प्रमुख

बागचौर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय बागचौर, सल्यान, कर्णाली प्रदेश

मन्तव्य

तीव्र औद्योगिक विकास, अव्यवस्थित सहरीकरण, जीवांश इन्धनको अत्यधिक प्रयोग, विषाक्त ग्याँस तथा रासायनिक पदार्थको उत्पादन, वन विनाश आदि जस्ता मानवजन्य क्रियाकलापले उत्पन्न हरितगृह ग्याँसले विश्वव्यापी उष्णीकरण भइरहेको छ । यसको परिणाम स्वरूप जलवायुमा परिवर्तन आएको कुरा विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अध्ययन अनुसन्धानबाट पुष्टि भइसकेको छ । जलवायु परिवर्तनको असर स्थानीय तहमा पनि प्रत्यक्ष रूपमा देखिन थालिसकेको छ । तसर्थ परिवर्तित जलवायुले निम्त्याएको असरहरूसँग जुध्न अनुकूलनका उपायहरु अपनाउनु अहिलेको प्रमुख चुनौती बनेको छ ।

वर्षेनी नेपालमा अनियमित हिमपात, वर्षा, बाढी, पहिरो, खडेरी, हुरिबतास, असिना आदि जस्ता प्रकोपहरु देखा पर्दछन् । यस्ता प्रकोपहरुले गर्दा गरिव तथा विपन्न वर्गको जिविकोपार्जनका स्रोतहरुमा प्रत्यक्ष असर पर्दछन् । यस्ता असरबाट सल्यान जिल्लाको बागचौर नगरपालिका पनि अछुतो रहेको छैन । यहाँका वासिन्दाहरुले यिनै प्रकोपहरुको नकारात्मक असरहरु महशुस गरिरहेका छन् । यसै सन्दर्भमा बागचौर नगरपालिकाका स्थानीय समुदायसँग प्रत्यक्ष अन्तर्क्रिया गरी जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सचेतना अभिवृद्धि गर्दै सङ्गठनात्मकता क्षेत्र र समुदाय पहिचान गरिएको छ । यसका साथै जलवायु उत्पन्न प्रकोपहरुलाई विभिन्न विधिहरु प्रयोग गरी स्थानीय अनुकूलनका उपायहरुको पहिचान तथा प्राथमिकीकरण गरिएको छ । यसरी पहिचान गरिएका जलवायु उत्पन्न प्रकोपहरुलाई अनुकूलन गर्नको लागि आगामी ५ वर्षको लागि विस्तृत कार्ययोजना तयार गरिएको छ ।

यस नगरपालिकाको स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनालाई सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्नको लागि सहजीकरण गर्ने इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि., नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रमका प्रतिनिधिहरु तथा स्थानीय सरोकारवालाहरु, विभिन्न निकायका प्रतिनिधिहरु तथा अन्य संघसंस्थाहरुको प्रत्यक्ष सहभागिताको लागि धन्यवाद दिन चाहन्छु । लापामा बनेका योजनाहरुको पारदर्शिता सहित कार्यान्वयन गर्नको लागि सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय तथा सहकार्यको लागि बागचौर नगरपालिका बागचौर सल्यानको कार्यालय सदा तत्पर रहने छ । यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सरोकारवाला तथा सम्बन्धित निकायहरुमा सहयोग तथा सहकार्यको अपेक्षा राख्दछु ।
धन्यवाद !

.....
रामबहादुर हमाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

संक्षिप्त शब्दावलीहरू

संक्षिप्त रूप (नेपालीमा)	संक्षिप्त रूप (अंग्रेजीमा)	विस्तृत रूप (नेपालीमा)	विस्तृत रूप (अंग्रेजीमा)
सा.व.	CF	सामुदायिक वन	Community Forest
सा.व.उ.स.	CFUG	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	Community Forest Users' Group
	CoP	पक्ष राष्ट्रहरूको सम्मेलन	Conference of Parties
जि.स.स	DCC	जिल्ला समन्वय समिति	District Coordination Committee
	EBA	पारिस्थितिकीय प्रणाली अनुसारको अनुकूलन	Ecosystem Based Adaptation
	GHGs	हरित गृह ग्याँसहरू	Green House Gases
	GIS	भौगोलिक सूचना प्रणाली	Geographic Information System
गा.पा.	RM	गाउँपालिका	Rural Municipality
	IPCC	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि अन्तर सरकारी समूह	Intergovernmental Panel on Climate Change
लापा	LAPA	स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना	Local Adaptation Plans for Action
	LGCDP	स्थानीय सु-शासन तथा समुदाय विकास कार्यक्रम	Local Governance and Community Development Programme
नापा	NAPA	राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम	National Adaptation Programme of Action
	NCCSP	नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम	Nepal Climate Change Support Programme
	RM		Running Metre
	UNFCCC	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि संयुक्त राष्ट्र संधि प्रारूप महासन्धि	United Nations Framework Convention on Climate Change

शब्दावलीहरु

१. मौसम

कुनै निश्चित समयमा तापक्रम, वायुचाप, बतास, जलवाष्प, बादल, वर्षा, सादृश्यता (Visibility) जस्ता वायुमण्डलका विशेषताहरुको अल्पकालीन वायुमण्डलीय अवस्था नै मौसम (Weather) भन्ने बुझिन्छ। यो ज्यादै परिवर्तनशिल हुन्छ। तर उपयुक्त मौसमका तत्वहरु एक अर्कासँग घनिष्ठ रूपले निर्भर रहन्छन्।

२. जलवायु वा हावापानी (Climate)

कुनै ठाउँको मौसमी अवस्थाहरुको कुल योग अथवा सरल शब्दमा औसत मौसम नै हावापानी (Climate) भन्ने बुझिन्छ। यसले कुनै ठाउँको मौसमको औसत अवस्था मात्र होइन मौसमका विषमताहरुलाई पनि अङ्कित गर्दछ। तसर्थ हावापानी सम्बन्धी राम्रो जानकारी पाउनका लागि विषमताहरुको **range** र **frequency** को ठुलो महत्व छ। हावापानीलाई कुनै ठाउँ वा क्षेत्रको सम्पूर्ण मौसमी तथ्यहरुको तथ्याङ्कीय योग वा विश्लेषणले दर्शाउँछ जुन प्रायः कयौं शताब्दी लगाएर सङ्कलन गरिन्छ। विश्व मौसम संस्था (**World Meteorological Organization**) अनुसार कुनै स्थानका हावापानीको औसत अङ्क गणना गर्न विविध मौसमी तत्वहरुको ३१ वर्ष (**Standard Period**) अवधीको तथ्याङ्क आवश्यक पर्ने हुन्छ।

३. जलवायु परिवर्तन (Climate Change)

निश्चित समयावधि वा काल खण्डहरुका हावापानीहरु तुलना गरि वा यसको आवधिक प्रवृत्तिलाई विश्लेषण गर्दा देखा परेका हावापानीको फेरबदल वा परिवर्तनलाई जलवायु परिवर्तन (**Climate Change**) भन्ने बुझिन्छ। कुनै पनि भौतिक गतिविधि जस्तै हावापानी पनि स्थिर छैन बरु एकदमै गतिशिल छ। वर्तमान समयमा हावापानीको फेरबदल/परिवर्तन (Climate Change) ले पृथ्वीका समस्त जीव जगत लगायत मानव र उसका क्रियाकलापलाई पछिल्लो दशक यता प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष तीव्र असर परिरहेको हुनाले यो ठुलो चासोको विषयवस्तु बनेको छ।

४. हरितगृह ग्याँसहरु (Green House Gases)

पृथ्वीको वायुमण्डलीय तह (**Atmospheric Level**) मा तापक्रम सञ्चय गरी तापक्रम बढाउन सहयोग गर्ने ग्याँसहरुलाई हरित गृह ग्याँस भनिन्छ। त्यसकारण विश्वव्यापी उष्णीकरण र जलवायु परिवर्तन गराउन यी ग्याँसहरुको मुख्य भुमिका रहेको हुन्छ। क्योटो अभिसन्धि १९९७ को अनुसूची १ अनुसार हरितगृह ग्याँस अन्तर्गत कार्बनडाइअक्साइड (**CO₂**), मिथेन (**CH₄**), नाईट्रस अक्साइड (**N₂O**), हाइड्रोफ्लोराकार्बन (**HFCs**), परफ्लोरोकार्बन (**Perfloro Carbons (PFCs)**), सल्फर हेक्जाफ्लोराईड (**Sulphur hexafluoride (SF₆)**) गरी ६ किसिमका ग्याँसहरु पर्दछन्। कतारको दोहामा सम्पन्न पक्ष राष्ट्रहरुको सम्मेलन **Cop** ले नाइट्रोजन ट्राईफ्लोराईड (**NF₃**) लाई थप गरेको हुनाले हरित गृह ग्याँसको संख्या ७ पुगेको छ।

५. जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय प्रारूप महासन्धि १९९२ (UNFCCC)

जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि संयुक्त राष्ट्रसंघीय प्रारूप महासन्धि (**United Nations Framework Convention on (Climate Change-UNFCCC)** १९९२ मा रियो दि जेनेरियोमा भएको पृथ्वी

सम्मेलनबाट स्थापना भएको संयन्त्र हो । विश्वका विभिन्न राष्ट्रहरूले पृथ्वीमा जलवायु परिवर्तन भईरहेको महसुस गरेर त्यसका लागि बनेको महासन्धि हो । यसलाई १९९६ देशहरूले अनुमोदन (**Ratify**) गरेका छन् भने यो महासन्धि १९९४ देखि कार्यान्वयन भएको हो । यस महासन्धिको मुख्य उद्देश्य वायुमण्डलमा हरितगृह ग्याँसहरूलाई प्रतिबद्धता अनुसारको मात्रामा निश्चित समयभित्र स्थिर राख्दै जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणमा विश्वव्यापी प्रयास गर्नु र जलवायु परिवर्तनका असरहरूलाई न्यूनीकरण गरी अनुकूलन क्षमता बढाउनु रहेको छ ।

६. पक्ष राष्ट्रहरूको सम्मेलन (**Conference of parties**)

पक्ष राष्ट्रहरूको सम्मेलन (**Conference of parties**) भन्नाले **UNFCCC** का पक्ष देशहरूको सम्मेलनलाई जनाउँछ । यो **UNFCCC** को सबैभन्दा शक्तिशाली निकाय हो र यो सम्मेलन वर्षमा एक पटक हुने गर्दछ । सन् २०२१ को अक्टोबर ३१ देखि नोभेम्बर १२ डिसेम्बर मा **Scotland** को **Glasgow** मा **Cop 26** सम्पन्न भएको छ भने **Cop 27 Egypt** को **Sharm le-Sheikh** मा हुन गईरहेको छ ।

७. जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी अन्तर सरकारी निकाय (**Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC**)

जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी अन्तरसरकारी निकायले जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी आधिकारिक सत्य, वैज्ञानिक ज्ञान र बुझाई प्रदान गर्दछ । यो जलवायु परिवर्तनको क्षेत्रमा कार्यरत वैज्ञानिकहरूको अन्तर्राष्ट्रिय संयन्त्र हो । यस संस्थाले जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी तथ्याङ्कहरूको अध्ययन, विश्लेषण, प्रक्षेपण र नीति निर्धारण गर्न विश्व समुदायलाई सचेत गराउने काम गर्दछ । यो निकाय सन् १९८८ मा स्थापित भएको थियो जसले मानवीय क्रियाकलापबाट उत्पन्न भएका जलवायु परिवर्तनका असरहरूबारे मूल्याङ्कन गर्दछ । यसले सन् २००७ मा नोबेल पुरस्कार समेत पाएको थियो । जलवायु परिवर्तनका क्षेत्रमा यस संस्थाको धारणा नै आधिकारिक मानिन्छ ।

८. अनुकूलन (**Adaptation**)

मानिस अथवा जीवले आफ्नो अस्थित्व बचाउन वरिपरिको वातावरणसँग आफ्नो बाहिरी रूप, संरचना तथा प्रक्रियामा परिवर्तन गरेर आफुलाई उक्त वातावरणमा अनुकूलन हुने वा जलवायु परिवर्तनको प्रभावलाई बुझेर सो अनुरूप समायोजनमा हुने प्रक्रिया नै अनुकूलन (**Adaptation**) हो । यो परिवर्तित वातावरण अनुसार आफ्नो अस्तित्वलाई निरन्तरता दिन गरिने प्रक्रिया हो ।

९. पारिस्थितिकिय प्रणाली अनुसारको अनुकूलन (**Ecosystem Based Adaptation**)

पारिस्थितिकिय प्रणाली अनुसारको अनुकूलन (**EBA**) भन्नाले जैविक विविधता र पारिस्थितिय सेवाहरूको मूल्याङ्कन र लेखाजोखा गरेर जलवायु परिवर्तनको अनुकूलनका योजनाहरू बनाउनु हो । (**EBA**) ले मुख्य रूपमा संरक्षण, दिगो व्यवस्थापन र पारिस्थितिय प्रणालीको पुनर्स्थापनालाई विशेष जोड दिन्छ । यस प्रक्रियामा विशेष गरी वन, जल र कृषि पारिस्थितिय प्रणालीलाई जोड दिइन्छ ।

१०. राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (**National Adaptation Programme of Action-NAPA**)

अति कम विकसित मुलुकहरूमा जलवायु जोखिमको मूल्याङ्कन गर्ने र उपयुक्त अनुकूलन सम्बन्धी उपायहरूको पहिचान गरी जलवायु परिवर्तनले ल्याएका समस्या र चुनौतीहरूलाई वैज्ञानिक ढङ्गले सम्बोधन गर्न तयार पारिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना नै राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (**NAPA**) हो । यसमा

जलवायु परिवर्तनका तत्कालीन असरहरूलाई न्यूनीकरण गर्ने र जलवायु परिवर्तनका मुद्दाहरूलाई राष्ट्रिय विकास योजनामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने उद्देश्य राखिएको छ । वातावरण मन्त्रालयले तयार पारेको स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना खाका २०७६ मा १० वटा क्षेत्रहरू: कृषि र खाद्य सुरक्षा, वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण, जलस्रोत तथा उर्जा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, स्थानीय ग्रामिण र शहरी बस्ती, जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन, उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार, पर्यटन एवं प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदा, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सुशासन, जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकासमा विभिन्न अनुकूलन कार्यक्रमहरू पहिचान गरी सूचिकृत गरेको छ । हाल सो विषयसँग सम्बन्धीत कार्यक्रमहरू वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका छन् ।

११. स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (Local Adoption Plan of Action)

जलवायु परिवर्तनका स्थानीय असरहरूलाई न्यूनीकरण गरी संकटासन्न समुदाय तथा घर परिवारको अनुकूलन क्षमताको वृद्धि गर्न स्थानीय सरोकारवाला, सेवा प्रदायक र जनप्रतिनिधिहरूको प्रत्यक्ष सहभागीतामा तयार पारी कार्यान्वयन गरिने योजनालाई स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (**Local Adoption Plans of Action-LAPA**) भनिन्छ । यसमा विशेष गरी राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रमले पहिचान गरेका संकटासन्न क्षेत्र तथा अनुकूलनका कार्यक्रमहरूलाई स्थानीय विकास योजनाहरूमा समाहित गर्ने उद्देश्य राखिएको छ । नेपाल सरकारले स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना खाका २०७६ अनुमोदन गरी कार्यान्वयन भईरहेको छ ।

१२. लैङ्गिक समानता (Gender Equality)

महिला पुरुषबीच सबै पक्ष र तहहरूमा बराबर अवसर र बराबर लाभ हासिल भएको अवस्था नै लैङ्गिक समानता हो ।

१३. लैङ्गिक समायोजन (Gender Integration)

कार्ययोजना तर्जुमा प्रक्रियामा आयोजनाको निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका चरणहरूमा लैङ्गिक असमानता र भिन्नतालाई पहिचान गरी सम्बोधन गर्ने प्रक्रियालाई बुझाउँछ ।

१४. पारिवारिक/प्रजनन भूमिका (Reproductive Role)

यस भूमिका अन्तर्गत दुई किसिमका घरायसी कामहरू पर्दछन् । (१) जैविक जस्तै: बच्चा जन्माउने र (२) सामाजिक जस्तै: बच्चाहरूको स्याहार गर्ने, भान्साको काम, बजार जाने, परिवारको स्वास्थ्यको हेरविचार गर्ने एवं अन्य घरायसी कार्यहरू गर्ने जुन कार्यको मान्यता कम हुन्छ र आम्दानी पनि हुदैन । यस्ता काममा बढी श्रम र समय लाग्छ तर आर्थिक लाभ भने हुदैन । महिला तथा बालिकाहरूले नै प्राय यस्ता काम गर्ने गर्दछन् ।

१५. संकटासन्नता (Vulnerability)

जलवायु परिवर्तनका कारण सिर्जना भएका जोखिम तथा खतराहरूका प्रतिफल तथा प्रभावहरू आदिसँग जुध्न सक्ने हैसियत वा क्षमतामा कमी आएको अवस्थालाई संकटासन्नता भनिन्छ ।

१६. भौगोलिक सूचना प्रणाली (Geographic Information System)

पृथ्वीका निश्चित स्थानहरूको भौगोलिक अवस्थिति सम्बन्धी तथ्याङ्क, सूचनाहरू दिई विभिन्न तरिकाबाट विश्लेषण गर्ने प्रणालीलाई भौगोलिक सूचना प्रणाली (**Geographic Information System**) भनिन्छ। यस प्रणालीमा तथ्याङ्क, सूचनाहरूलाई लिने, जम्मा गर्ने, मिलाउने, विश्लेषण गर्ने, व्यवस्थापन गर्ने र प्रस्तुत गर्ने काम गरिन्छ।

१७. संवेदनशीलता (Sensitivity)

जलवायु परिवर्तनका कारणले कुनै पनि जीव वा वनस्पतीको आन्तरिक प्रणालीले देखाउने सकारात्मक वा नकारात्मक प्रतिफल तथा प्रभावलाई संवेदनशीलता (**Sensitivity**) भनिन्छ।

१८. अनुकूलन क्षमता (Adaptive Capacity)

जलवायु परिवर्तन वा अन्य वातावरणीय समस्याहरूसँग अनुकूलित हुन सक्ने क्षमतालाई अनुकूलन क्षमता (**Adaptive Capacity**) भनिन्छ। अनुकूलन क्षमता समुदायको आर्थिक स्रोतहरू, प्रविधिहरूमा पहुँच, जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी सूचनाहरूमा पहुँच, सूचनाहरूको उपयोग गर्न सक्ने क्षमता, संस्था र स्रोतको न्यायोचित वितरणसँग सम्बन्धित हुन्छ। अनुकूलन क्षमता विकाससँग पनि सम्बन्धित हुन्छ, जस्तै राष्ट्र वा समुदाय जति बढी विकसित हुन्छ तिनको अनुकूलन क्षमता पनि उत्तिनै बढी हुन्छ।

१९. जोखिम (Risk)

विगत तथा वर्तमानका तथ्यहरूका आधारमा भविष्यमा देखिन सक्ने जलवायुको अवस्था तथा यसले प्राकृतिक, मानवीय, सामाजिक तथा भौतिक संरचनामा पार्न सक्ने नकारात्मक असरहरूको सम्भाव्यतालाई जोखिमको रूपमा लिईन्छ।

२०. समावेशीता (Inclusiveness)

कुनै पनि कार्यक्रम, कार्ययोजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन एवं त्यस सम्बन्धी गर्नुपर्ने निर्णय प्रक्रियामा सरोकारवाला व्यक्ति तथा समुदाय जस्तै महिला, दलित, विपन्न तथा सीमान्कृत समुदायको सार्थक सहभागिताको सुनिश्चितता गर्नु समावेशीता (**Inclusiveness**) हो।

विषयसूची

सारांश	1
खण्ड १ पृष्ठभूमि.....	5
१.१. योजनाको औचित्य तथा मान्यता	5
१.१.१ स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको सन्दर्भ तथा औचित्य	5
१.१.२ स्थानीय अनुकूलन कार्य योजनाको मान्यता एवं निर्देशक सिद्धान्तहरु	6
१.१.३ स्थानीय अनुकूलन योजना र विपद् जोखिम व्यवस्थापन बीच अन्तरसम्बन्ध	8
१.२ बागचौर नगरपालिकाको परिचय	11
१.२.१ बागचौर नगरपालिकाको अवस्थिति	11
१.२.२ सामाजिक, मानविय तथा आर्थिक अवस्था	12
१.२.३ प्राकृतिक श्रोतको अवस्था (वन, जलस्रोत, जमिन)	13
१.२.४ उर्जाको विवरण	17
१.२.५ भौतिक पूर्वाधार तथा समुदाय विकास	18
१.२.६ नगरपालिकामा कार्यरत संघसंस्थाहरुको अवस्था तथा उपलब्ध सेवाहरु	18
खण्ड २ जलवायु परिवर्तन अवस्था	21
२.१ जलवायु परिवर्तनको क्रम र परिदृश्य विश्लेषण	21
२.१.१ जलवायु परिवर्तनको अवस्था (मासैमी पात्रो)	21
२.१.२ वर्षाको अवस्था विश्लेषण	23
२.१.३ तापक्रमको अवस्था विश्लेषण	23
२.२ संकटासन्नता, जोखिम, क्षति तथा असर (प्रकोपबाट सृजित विपद्को असर, प्रभाव, क्षति नोक्सानीको विश्लेषण)	25
२.२.१ प्रकोपको ऐतिहासिक समयरेखा	25
२.२.२ प्रकोपहरुको जोडागत स्तरीकरण	40
२.२.३ प्रकोप पात्रो	41
२.२.४ जलवायु परिवर्तनबाट प्रभावित समूह, लिङ्ग तथा समुदाय पहिचान	42
२.३ जीविकोपार्जन र पारिस्थितिकीय प्रणालीमा जलवायुजन्य प्रकोप र विपद्का जोखिम विश्लेषण र संकटासन्नताको स्तरीकरण	44
२.३.१ श्रोत तथा प्रकोप नक्शाकन	44
२.३.२ भौगोलिक सूचना प्रणालीबाट प्राप्त सूचना तथा नक्शाहरु र तिनको विश्लेषण	45
२.३.३ जलवायु परिवर्तनबाट संकटासन्न घरधुरी	47
२.३.४ वडाहरुको संकटासन्नताको अवस्था स्तरीकरण संकटासन्नताका कारण तथा सुचकहरु	48
खण्ड ३ अनुकूलन क्षमताको विश्लेषण (स्थानीय स्रोत साधन र क्षमता, सूचना र प्रविधिमा पहुँच, आर्थिक सबलता, मानव संसाधन)	51
३.१ जिविकोपार्जनका सम्पत्तीहरुको विश्लेषण	51
३.२ प्रकोपको अवस्था तथा अनुकूलनका प्रयासहरुको विश्लेषण	57
खण्ड ४ अनुकूलन र जोखिम न्यूनीकरणको रणनीति	60
४.१ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना	60
४.२ अनुकूलन कार्यहरुको प्रारम्भिकीकरण	62
४.३ स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको तर्जुमा	76
खण्ड ५ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण मूलप्रवाहिकरण	319
५.१ आवधिक योजना तथा विकासका नीतिहरुमा मूलप्रवाहिकरण	322
५.२ स्थानीय तहको वार्षिक योजना, बजेट तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रियामा मूलप्रवाहिकरण	322

५.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन योजना	324
खण्ड ६ : अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका कार्यहरुको तर्जुमा र कार्यान्वयन.....	325

सारांश

जलवायु परिवर्तन र यसका प्रतिकुल प्रभावहरु समग्र विश्वकै लागि साभ्ना चुनौतिका रुपमा अगाडी आइरहेको वर्तमान परिप्रेक्षमा नेपाल सरकारले पनि यसबाट श्रुजित तथा भविष्यमा श्रृजना हुन सक्ने प्रतिकुल प्रभावहरुसँग अनुकूलित हुन जलवायु परिवर्तन नीति २०६७, जलवायु परिवर्तन राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (नापा) २०६७ एवं स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (लापा) को राष्ट्रिय संरचना २०६८ तथा स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना खाका २०७६ समेत तयार गरी स्थानीय स्तरमा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यहरुलाई प्राथमिकता दिदै आइरहेको छ । यसै सन्दर्भमा नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम दोश्रो चरण (**NCCSP2**) ले स्थानीय स्तरमा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यहरुलाई योजनाबद्ध रुपले अधि बढाउन स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गर्ने कार्य तदारुकताका साथ अधि बढाईरहेको छ । यसै क्रममा नापाको जलवायु परिवर्तन संकटासन्नता स्तरीकरण अनुसार उच्च संकटासन्न स्तरमा रहेको यस सल्यान जिल्लाको जिल्ला स्तरीय सरोकारवालाहरुको गोष्ठीबाट छनौट गरिएको यस बागचौर नगरपालिकामा पनि जलवायु परिवर्तनका प्रतिकुल प्रभावहरु देखा पर्न थालिसकेको सन्दर्भमा स्थानीय सरोकारवालाहरुको प्रत्यक्ष एवं सक्रिय सहभागिता र बागचौर नगरपालिकाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग र इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि.को सहजीकरणमा यस स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यस स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयारीको लागि नेपाल सरकारबाट स्विकृत स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (लापा) को राष्ट्रिय संरचना अनुसारका विधि तथा प्रक्रियाहरुका साथै तयार गरिएका भौगोलिक सूचना प्रविधिमा आधारित सहभागितामूलक परिदृश्य विकास (**Participatory Scenario Development**) अवधारणाहरु अनुसारका विधि तथा प्रक्रियाहरु समेत अवलम्बन गरिएको थियो । यस कार्ययोजना तयारीका क्रममा यस नगरपालिकाका तथा वडाहरुका निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरु, वडा सचिव, साविकका वडा नागरिक मञ्चका प्रतिनिधीहरु, नागरिक सचेतना केन्द्रका पतिनिधीहरु, शिक्षकहरु, सामुदायिक वनका प्रतिनिधीहरु, समाजसेवीहरु, राजनैतिक दलहरुका प्रतिनिधीहरु, स्थानीय विषयगत कार्यालयहरुका कर्मचारीहरु, गरिब, महिला, दलित, जनजाति तथा पछाडी परेका वर्गहरु तथा अन्य बुद्धिजीविहरुको प्रत्यक्ष एवं सक्रिय सहभागिता रहेको थियो । आगामी ५ वर्षका लागि तयार गरिएको यस स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनामा यस वडामा विद्यमान सामाजिक, मानविय, आर्थिक, प्राकृतिक तथा सामुदायिक श्रोतहरु तथा जलवायु परिवर्तनबाट श्रृजित प्रतिकुल प्रभावहरु/प्रकोपहरुको पहिचान तथा लेखाजोखा गर्दै यस वडा र यहाँका घरधुरीहरुको जलवायु परिवर्तन संकटासन्नता तथा अनुकूलन क्षमता मूल्यांकन गरिएको थियो । सोही मूल्यांकनको आधारमा उच्च अनुकूलन क्षमताको परिकल्पना गर्दै प्रभावकारी अनुकूलन कार्यहरुको पहिचान तथा प्राथमिकीकरण गरिएको थियो जसको सारांश तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १ सारांश

शिर्षक	विवरण					
कार्ययोजनाले समेटेको क्षेत्र	बागचौर नगरपालिका					
चारकिल्ला	पूर्व : रोल्पा जिल्लाको सुकिदह गा.पा. पश्चिम : सिद्धकुमाख गाउँपालिका शारदा नगरपालिका उत्तर : दार्मा गाउँपालिका, कुमाख मालिका गाउँपालिका र रुकुम पश्चिम जिल्ला दक्षिण : छत्रेश्वरी गाउँपालिका र रोल्पा जिल्लाको केहि भूभाग					
क्षेत्रफल	१६३.१४वर्ग कि.मि. (बागचौर नगरपालिका नगरपार्श्वचित्र २०७६)					
जनसंख्या (राष्ट्रिय जनगणना२०७८)	महिला		पुरुष		जम्मा	
	१७,५९२		१६,५२६		३४,०५३	
जातजाती जनसंख्या (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	ब्राम्हण/क्षेत्री/ठकुरी/सन्ध्यासी		जनजाती		दलित	
	२७५३६		१,८०५		४,७१२	
	८०.८७%		५.३%		१३.८३%	
प्रमुख पेशा/जीविकोपार्जनको आधार	यस नगरपालिकाका बासिन्दाको मुख्य पेशा कृषि हो भने अन्य पेशाको हकमा व्यापार साथै कामको लागि खाडीमुलुक र भारत जाने गर्दछन् ।					
जलवायुको अवस्था	समशितोष्ण प्रदेशीय हावापानी					
जलवायु परिवर्तनको प्रभाव	- गर्मी दिन करिब १.५ महिनाले बढेको र गर्मीको मात्रा पनि बढेको, जाडो दिन करिब २ महिनाले घटेको - मनसुनी वर्षाको अवधि १.५ महिनाले घटेको, हिउँदे वर्षा छिटपुट मात्र हुने गरेको - तुषारो पर्ने दिनहरु फेरबदल भएको तथा घटेको - बाढी र पहिरोको मात्रा तथा बारम्बारता बढेको - कृषिबाली, पशुपंक्षी तथा मानवमा नयाँ रोगको प्रकोप बढेको - वनमा मिचाहा प्रजातिहरुको प्रकोप बढेको - वर्षामा पानीका मुहानहरु फुट्ने क्रम घटेको - मुहानमा पानीको मात्रा घट्दै गरेको					
मुख्य प्रकोपहरु	खडेरी, हावाहुरी, कृषि तथा पशुपंक्षी रोग, मिचाहा प्रजाती, आगलागी, पहिरो, असिना, चट्याङ, बाढी र तुसारो आदि					
वस्ती/वडागत संकटासन्नता	अति उच्च -V4		उच्च -V3		मध्यम -V2	
	वडा नं. १२, ११, ९		वडा नं.६, ४, ३		वडा नं.५,२, ७	
संकटासन्न घरधुरी संख्या प्रतिशत	वडा नं.	अति उच्च -V4	उच्च -V3	मध्यम -V2	न्यून -V1	जम्मा
	1	176	281	128	48	६३३
	2	461	164	111	21	७५७
	3	108	271	77	50	५०६
	4	195	279	195	28	६९७
	5	169	351	166	39	७२५
	6	263	263	80	22	६२८
	7	164	418	179	41	८०२

शिर्षक	विवरण						
	8	202	168	107	59	५३६	
	9	32	437	189	26	६८४	
	10	162	235	82	48	५२७	
	11	120	217	84	23	४४४	
	12	154	370	32	17	५७३	
	जम्मा	2206	3454	1430	422	7512	
कार्ययोजनाको परिकल्पना	- सिंचाई कुलोको मर्मत तथा स्तर उन्नती र साना सिंचाई प्रविधिहरूको प्रयोगले सिंचाईको उपलब्धतामा वृद्धि भई खडेरीले न्यून प्रभाव पारेको हुनेछ र कृषि उत्पादनमा वृद्धि भई खाद्य सुरक्षा बढेको हुनेछ । - विभिन्न भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माणबाट वडामा बाढी, पहिरो जस्ता जलवायुजन्य प्रकोपहरूको असरमा कमी आई नगरपालिका विकास निर्माणतर्फ अग्रसर भएको हुनेछ । - उन्नत वीउविजन र उन्नत नश्लको प्रवर्द्धनले गर्दा कृषिबाली तथा पशुमा देखा पर्ने रोगहरूको असरमा कमी आई कृषि उत्पादनमा वृद्धि हुनाले खाद्य सुरक्षा बढेको हुनेछ । - दिगो वन व्यवस्थापनका माध्यमबाट मिचाहाप्रजातिको नियन्त्रण गर्दा वनको हैसियतमा सुधार आएको हुनेछ । - स्वस्थ पिउने पानीको व्यवस्थापन तथा सरसफाईको कारण स्थानीय समुदायको स्वास्थ्यमा सुधार आएको हुनेछ । - समग्रमा सम्पूर्ण स्थानीय बासिन्दाहरूमा जलवायु परिवर्तनको बारेमा चेतना अभिवृद्धि भई यसका प्रभावहरूसँग अनुकूलित हुने क्षमताको विकास भएको हुनेछ, जसले गर्दा जलवायुजन्य प्रकोपहरूबाट हुने क्षति न्यून भएको हुनेछ ।						
योजनाको अवधि	२०७९/०८० देखि २०८३/०८४ (५ वर्ष)						
कार्ययोजनाको प्राथमिकतामा परेका मुख्य अनुकूलनका कार्यहरू	- सिंचाई कुलो मर्मत तथा स्तर उन्नती - साना सिंचाई प्रविधि प्रवर्द्धन, प्लाष्टिक घरमा वेमौषमी तरकारी खेती, रिचार्ज पोखरी निर्माण - नदी किनारमा वृक्षारोपण, तटबन्धन निर्माण, ग्याबिन पर्खाल निर्माण - सुख्खा सहने तथा रोगकिरा प्रतिरोधी प्रजातिहरूको प्रवर्द्धन (धान, गहुँ, मकै) - नश्ल सुधारको लागि बोका (बोयर) वितरण, भकारी सुधार, बाख्राको खोर सुधार, पशुपालन सम्बन्धि तालिम, पशु स्वास्थ्य शिविर - वन व्यवस्थापन - पानीका मुहान संरक्षण, खानेपानी योजना निर्माण - सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धि तालिम, स्वास्थ्य संस्थाहरूको सबलिकरण						
विषयगत क्षेत्र अनुसार अनुमानित वार्षिक बजेट	विषयगत क्षेत्र		अनुमानित बजेट रु. हजारमा				
			प्रथम वर्ष	दोश्रो	तेश्रो	चौथो	पाँचौ
१	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	279946	214206	203533	192931	188429	1079045

शिर्षक	विवरण
क्षमता विकास	विभिन्न तहमा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी सचेतना तथा अभिमुखिकरण तालिमहरु, कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी तालिम, स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम, सीपमूलक तालिम, इत्यादि दिइनेछ।

खण्ड १ पृष्ठभूमि

१.१.योजनाको औचित्य तथा मान्यता

१.१.१ स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको सन्दर्भ तथा औचित्य

जलवायु परिवर्तन नियमित प्राकृतिक प्रक्रिया हो यद्यपि मानव जन्य क्रियाकलापहरु वन विनाश, बढ्दो औद्योगिकीकरण, यातायात क्षेत्रमा खनिज इन्धनको व्यापक प्रयोग र अव्यवस्थित शहरीकरणले हरितगृह ग्याँसको चिन्ताजनक उत्सर्जनबाट जलवायु परिवर्तनमा तिब्रता आएको छ। जलवायु परिवर्तनको कारकको रूपमा मानिएको हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जनमा नगण्य भूमिका हुँदा हुँदै पनि जर्मनवाच द्वारा प्रकाशित 'ग्लोकल क्लाइमेट रिस्क इन्डेक्स-२०२१ को १६ संस्करणका अनुसार सन् २०००-२०१९ को अवधिमा जलवायु परिवर्तनबाट प्रभावित प्रमुख दश देशको सूचीमा नेपाल दशौं नम्बरमा परेको छ। ११ हजार भन्दा बढी त्यस्ता घटनाहरुको कारण ४,७५,००० भन्दा बढी व्यक्तिले जीवन गुमाए र विश्व अर्थतन्त्रले २.६६ ट्रिलियन अमेरिकी डलरको नोक्सानी बेहोनुपयो।

जलवायु परिवर्तनले गर्दा तापक्रममा वृद्धि हुने, वर्षामा परिवर्तन हुने र समग्र पृथ्वीको प्राकृतिक सन्तुलनमा फरक पर्न थालेको महशुस हुन थालेको छ। हिमालका हिँउ पग्लने, हिमतालहरु फुट्ने, अनियमित तथा अधिक वर्षा हुने, समुन्द्री सतह बढ्ने, बाढी, पहिरोको जोखिम तथा आवृत्ति बढ्ने, खडेरी लम्बिने तथा कृषि उत्पादनमा ह्रास आउने जस्ता समस्याहरु विकाराल रूपमा देखिदै आएका छन्। जीविकोपार्जनका लागि प्राकृतिक स्रोतहरु र वर्षातको पानीमा अधिक निर्भर रहने हाम्रो देशमा यसको असर र पार्न सक्ने प्रभावहरु आउने दिनमा अबै बढ्ने देखिन्छ। नेपाल विश्वका १९८ मलुक मध्ये एक भू-कम्पीय जोखिमको हिसाबले ११ औं (यु.एन. वि.सि.पि.आर. २००४), पानीजन्य प्रकोपबाट हुने क्षतिका हिसाबले ३० औं (मानव विकास प्रतिवेदन २००९) स्थानमा रहेको छ। जलवायु परिवर्तनका कारण जीविकोपार्जन, प्राकृतिक स्रोत, कृषि तथा खाद्य सुरक्षा, जलस्रोत तथा ऊर्जा, वन तथा जैविक विविधता, मानव स्वास्थ्य, ग्रामीण बसोवास तथा भौतिक पूर्वाधारमा धेरै नकारात्मक असर परेको विवरण राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (नापा) २०६७ ले जनाएको छ। जलवायु परिवर्तनका कारण सामाजिक, आर्थिक, पर्यावरणीय र विकासका संरचनाहरुमा नकारात्मक असर पुगेको कुरा विभिन्न तथ्याङ्क र प्रमाणहरुले पुष्टि गरेका छन् भने यसको असरबाट गरिब, विपन्न, महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरु, साधन स्रोतमा कम पहुँच भएका घरधुरी साथै प्राकृतिक स्रोतमा आश्रित समुदायहरु बढी प्रभावित हुन्छन् भन्ने तथ्य समेत विभिन्न अध्ययनहरुले प्रष्ट पारिसकेका छन्।

यसै सन्दर्भमा जलवायु परिवर्तनको कारणबाट श्रृजित समस्याहरुको सामना गर्न नेपाल सरकारले जलवायु परिवर्तन राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (NAPA) २०६७, जलवायु परिवर्तन नीति २०६७ र

स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको राष्ट्रिय संरचना (*National Framework on LAPA*) २०६७ का साथसाथै विभिन्न स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाहरू (*LAPA*) समेत तयार गरी सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गरिँदै आएका छन् । सँगसँगै जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धि आवश्यकताहरू पहिचान तथा प्राथमिकीकरण गर्ने र सोही आधारमा मध्यकालीन (सन् २०३० सम्म) र दीर्घकालीन (सन् २०५० सम्म) समयका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयको समन्वयमा राष्ट्रिय अनुकूलन योजना (*National Adaptation Plan-NAP*) न्याप तयारीको प्रक्रियामा रहेको छ । विगतका अनुभव, अन्तराष्ट्रिय सन्दर्भ र नेपालमा भएको राज्य पूर्णसंरचना अनुकूल हुने गरी नेपाल सरकारले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, वातावरण संरक्षण ऐन २०७६ र जलवायु नीति २०७६, जारी गरिसकेको छ भने स्थानीय स्तरमा विकास निर्माणको समग्र प्रक्रियामा जलवायु अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनलाई मूलप्रवाहीकरण गर्नुपर्दछ भन्ने सैद्धान्तिक अवधारणामा आधारित रही परिमार्जित स्थानीय अनुकूलन योजनाको राष्ट्रिय संरचना (*Revised LAPA Framework*) २०७६ पारित भैसकेको छ । यो परिमार्जित खाकाले स्थानीय सरकारहरूलाई स्थानीय स्तरमा जलवायु परिवर्तनका असरहरू व्यवस्थापन गर्न र दीर्घकालीन जलवायुमैत्री विकासका योजनाहरू पहिचान तथा कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्नेछ । यसले स्थानीय स्तरमा विभिन्न सरोकारवालाहरू बीच नियमित सहकार्य तथा सम्वाद मार्फत् स्थानीय क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनमा सहमति निर्माण गरी जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन र दिगो विकाससँग सम्बन्धित अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरूको कार्यान्वयन गर्न समेत मद्दत गर्नेछ ।

जलवायु परिवर्तनको प्रकोपको असर तथा विपद्बाट विपन्न, महिला तथा बालबालिका, वृद्धवृद्धा तथा फरक क्षमता भएका समुदायहरू बढी प्रभावित हुने विभिन्न अध्ययनहरूले देखाएको छ । जलवायु परिवर्तनको कारण हिमपात, असिना, बाढी, पहिरो, खडेरी, आगलागी, हावाहुरी, मानव रोगको चट्याङ, कृषिमा रोगकिरा र पशुमा रोग जस्ता प्रकोपहरूले स्थानीय स्तरमा प्रत्यक्ष रूपमा असर परेको महसुस गरेको पाईएको छ । सन् २०२१ मा वन तथा वातावरण मन्त्रालय तयार गरेको संकटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषण (VRA) अध्ययनले नेपालको समग्र संकटासन्न विश्लेषण अनुसार सल्यान जिल्ला मध्यम जोखिममा रहेको देखाएको छ । यसै सन्दर्भमा स्थानीय समुदायको जलवायु परिवर्तनले विभिन्न क्षेत्रमा पारेको असरहरूसँग सामना गर्न सक्ने क्षमताको अभिवृद्धि गर्न स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने उद्देश्यका साथ सल्यान जिल्लाको बागचौर नगरपालिकाको संकटासन्नता, सम्मुखता र अनुकूलन क्षमताको विश्लेषणको आधारमा जोखिम मूल्याङ्कन तयार पारिएको, संकटासन्न नक्शामा आधारित भई स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको राष्ट्रिय संरचनाले निर्दिष्ट गरेका विधि, प्रक्रिया र चरणहरूलाई अवलम्बन गरी बहूसरोकारवाला निकायहरू नगरपालिका, जनप्रतिनिधिहरू, विषयगत शाखा प्रमुख, स्थानीय गैरसरकारी संघसंस्थाहरूको प्रतिनिधि, जलवायु परिवर्तन क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरू, महिला तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूको सक्रिय सहभागीतामा बस्ती तथा वडा स्तरबाट पहिचान भएको प्रकोप तथा अनुकूलनका प्रयासहरूलाई समेत समावेश गरी यो स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यो कार्ययोजना चैत्र २३, २०७८ देखि आषाढ ०४, २०७९ सम्म बागचौर नगरपालिकाको विभिन्न तहमा संचालित अनुकूलन कार्ययोजना तर्जुमा विधि तथा गोष्ठीबाट तयार गरिएको हो ।

१.१.२ स्थानीय अनुकूलन कार्य योजनाको मान्यता एवं निर्देशक सिद्धान्तहरू

स्थानीय अनुकूलन योजनाको लक्ष्य तथा मान्यता

स्थानीय अनुकूलन कार्य योजनाका निर्दिष्ट सिद्धान्तहरू (समावेशी, उर्ध्वगामी, लचिलो, तत्परता) लाई आधार बिन्दु मानिने छ । बागचौर नगरपालिकामा निर्मित स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाले नगरपालिका अन्तर्गत पर्ने सम्पूर्ण वडाहरू, वस्ती र टोलमा तथा समुदायको अनुकूलन क्षमता अभिवृद्धि भई जिविकोपार्जनमा सुधार ल्याएको हुनेछ । यस योजनाका औचित्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- अति जलवायु सङ्कटासन्न वडा, टोल, वस्ती तथा समुदाय र तिनीहरूका अनुकूलन चुनौती तथा अवसर लगायतका कार्य पहिचान गर्न,
- स्थानीय समुदायले आफ्ना आवश्यकताबारे आफैले निर्णय गर्न सहज तरिका प्रयोग गर्न सक्ने गरी अनुकूलन कार्यहरूको पहिचान तथा प्राथमिकीकरण गर्न,
- स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गर्न र स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन बमोजिम सो कार्ययोजनालाई स्थानीय तथा राष्ट्रिय स्तरका योजनामा समेत समायोजन गर्न,
- सेवा प्रदायक निकायले समयमै प्रभावकारी ढङ्गले स्रोत परिचालन गरी अनुकूलन कार्य कमबद्ध रूपमा अपनाउन/कार्यान्वयन गर्न,
- कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्दै कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न,
- स्थानीय तथा राष्ट्रिय योजनालाई लागतको आधारमा अनुकूलनका प्रभावकारी विकल्प पहिचान गर्न ।

मान्यता:

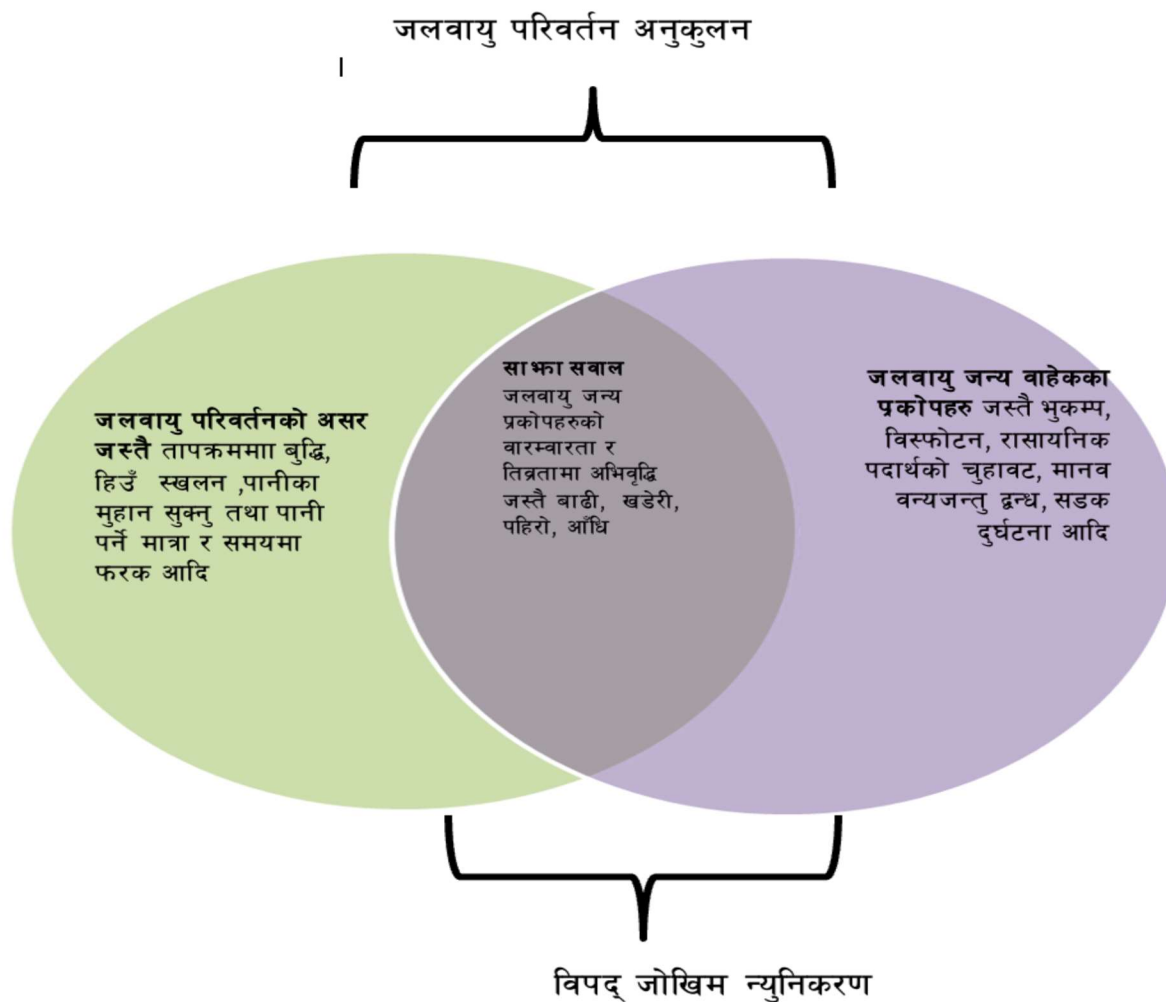
- स्थानीय जलवायु अनुकूलन कार्ययोजना स्थान विशेष अनुसार फरक फरक हुन्छ ।
- स्थानीय समुदाय तथा सरोकारवालाहरूको सहभागितामा लक्षित क्षेत्र, वर्ग तथा समुदायको पहिचान गरी जलवायु परिवर्तनको असरसँग सामना गर्न अनुकूलनका उपायहरूको प्राथमिकीकरण गरी स्थानीय अनुकूलन योजना तयार गरिएको छ ।
- नगरपालिका स्तरीय अनुकूलन योजनाले लक्षित क्षेत्र, वर्ग तथा समुदायलाई समेटेी जोखिम क्षेत्रको पहिचान गरी कार्यक्रमहरूको तय गरेको हुँदा यो कार्ययोजना प्रभावकारी रूपले सञ्चालन गर्न सकिन्छ ।
- स्थानीय निकायमा निर्वाचित जनप्रतिनिधि भएको हुँदा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागी अनुकूल वातावरणको श्रृजना हुनेछ ।
- स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना निर्माण गर्दा नगरपालिकामा रहेको सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई समावेश गरिएकाले योजनालाई प्राथमिकताका साथ कार्य गर्न उपयुक्त वातावरण श्रृजना हुनेछ ।
- स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको राष्ट्रिय संरचनाको निर्देशित सिद्धान्त उर्ध्वगामी, समावेशी, तत्परता र लचिलोमा आधारित भई स्थानीय अनुकूलन योजना तयार गरिएको छ ।
- राष्ट्रिय अनुकूलन योजनाले पहिचान गरेका क्षेत्रमा आधारित भई जलवायु परिवर्तनले असर गर्ने सबै विषयगत क्षेत्र समेटि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूको सहभागितामा योजना तयार गरिएको छ ।
- स्थानीय अनुकूलन योजना तयार गर्दा स्थानीय विपद् व्यवस्थापनका पक्षहरूलाई पनि विशेष ध्यान दिईएको छ ।

१.१.३ स्थानीय अनुकूलन योजना र विपद् जोखिम व्यवस्थापन बीच अन्तरसम्बन्ध

स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयारीको लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयले स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको राष्ट्रिय संरचना तयार गरी लागु गरेको छ भने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तयारीको लागि संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट मार्गदर्शन तयार गरी लागु गरिएको छ । दुवै दस्तावेजको लागि छुट्टाछुट्टै मन्त्रालयबाट मार्गदर्शन लागु गरिएको भएतापनि यसको उद्देश्य, आशय, योजना तर्जुमा, प्रक्रिया र विधिमा खासै भिन्नता देखिदैन । दुवै योजनाको मुख्य उद्देश्य नेपालले भोगीरहनु पर्ने र दोहोरीरहने बाढी, पहिरो, माहामारी, आगलागी, हिमपात, शीतलहर जस्ता विनासकारी समस्या तथा जोखिमहरुसँग जुध्न उत्थानसिल समुदायको निर्माण गर्नु रहेको छ । स्थानीय अनुकूलन योजनाले जलवायु परिवर्तनबाट सिर्जित जलवायुजन्य प्रकोपहरुमा केन्द्रित भई संकटासन्न समुदायको अनुकूलित क्षमतामा अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ योजना तयार गरेको र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनाले जलवायुजन्य तथा अन्य प्रकोपहरुलाई समेटी विपद् व्यवस्थापनका पक्षलाई केन्द्रित गरी योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने भएकाले स्थानीय अनुकूलन योजना र स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना समायोजन गर्नु पर्ने आवश्यक देखिएकोले विपद् व्यवस्थापन योजनामा समावेश भए गरेका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि योजनाहरु पनि स्थानीय अनुकूलन योजनामा समावेश गरी

कार्यान्वयन गर्दा अझ बढी प्रभावकारी हुने देखिएकोले यस योजनामा दुवै योजनाका समान रहेका पक्षहरूलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

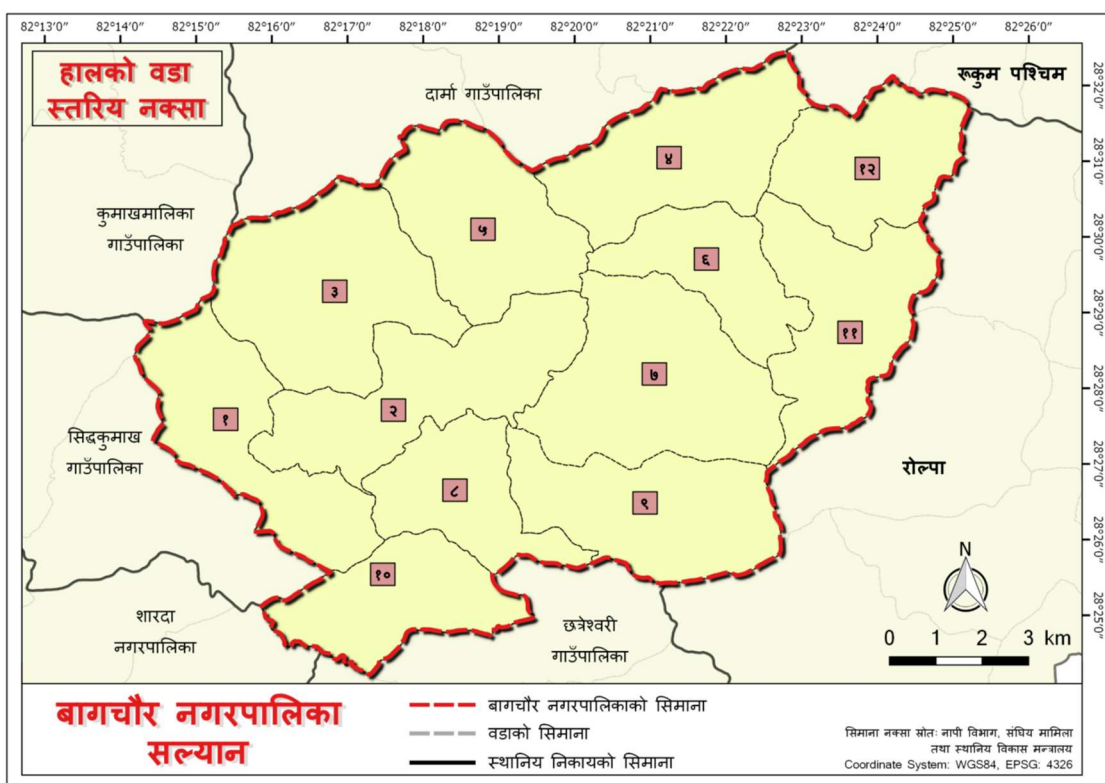
चित्र नं.१ जलवायु परिवर्तन र विपद् बिच अन्तर सम्बन्ध

१.२ बागचौर नगरपालिकाको परिचय

१.२.१ बागचौर नगरपालिकाको अवस्थिति

नेपालको कर्णाली प्रदेशमा पर्ने सल्यान जिल्लाका ३ ओटा नगरपालिका मध्ये बागचौर नगरपालिका पनि एक हो । यस नगरपालिकामा साविकका ६ वटा गा.वि.स.हरू (थारमारे, शिवरत, कोटबारा, कोटमौला, पिपलनेटा र बाँफुखोला) पर्दछन् । यो नगरपालिका जिल्ला सदरमुकाम खलङ्गाबाट ३ कोष पूर्व उत्तरतर्फ अवस्थित छ । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १६३.१४ वर्ग कि.मि. रहेको छ (श्रोत: बागचौर नगरपालिका नगरपार्श्वचित्र २०७६) । यस नगरपालिकाको पूर्व : सुकिदह गा.पा., रोल्पा पश्चिम : कुमाख मालिका गा.पा. उत्तर : दार्मा गा.पा., कुमाख मालिका गा.पा र रुकुम पश्चिम जिल्ला, दक्षिण : छत्रेश्वरी गा.पा. रहेको छ । यस नगरपालिकामा समशितोष्ण प्रदेशीय हावापानी पाईन्छ ।

चित्र नं. २ बागचौर नगरपालिकाको वडा सहितको नक्सा

सारांश

जलवायु परिवर्तन र यसका प्रतिकुल प्रभावहरू समग्र विश्वकै लागि साभ्भा चुनौतिका रुपमा अगाडी आइरहेको वर्तमान परिप्रेक्षमा नेपाल सरकारले पनि यसबाट श्रृजित तथा भविष्यमा श्रृजना हुन सक्ने प्रतिकुल प्रभावहरूसँग अनुकूलित हुन जलवायु परिवर्तन नीति २०६७, जलवायु परिवर्तन राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (नापा) २०६७ एवं स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (लापा) को राष्ट्रिय संरचना २०६८ तथा स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना खाका २०७६ समेत तयार गरी स्थानीय स्तरमा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यहरूलाई प्राथमिकता दिदै आइरहेको छ । यसै सन्दर्भमा नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम दोश्रो चरण **(NCCSP2)** ले स्थानीय स्तरमा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यहरूलाई योजनाबद्ध रुपले अधि बढाउन स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गर्ने कार्य तदारुकताका साथ अधि बढाईरहेको छ । यसै क्रममा नापाको जलवायु परिवर्तन संकटासन्नता स्तरीकरण अनुसार उच्च संकटासन्न स्तरमा रहेको यस सल्यान जिल्लाको जिल्ला स्तरीय सरोकारवालाहरूको गोष्ठीबाट छनौट गरिएको यस बागचौर नगरपालिकामा पनि जलवायु परिवर्तनका प्रतिकुल प्रभावहरू देखा पर्न थालिसकेको सन्दर्भमा स्थानीय सरोकारवालाहरूको प्रत्यक्ष एवं सक्रिय सहभागिता र बागचौर नगरपालिकाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग र इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि.को सहजीकरणमा यस स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यस स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयारीको लागि नेपाल सरकारबाट स्विकृत स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना (लापा) को राष्ट्रिय संरचना अनुसारका विधि तथा प्रक्रियाहरूका साथै तयार गरिएका भौगोलिक सूचना प्रविधिमा आधारित सहभागितामूलक परिदृश्य विकास **(Participatory Scenario Development)** अवधारणाहरू अनुसारका विधि तथा प्रक्रियाहरू समेत अवलम्बन गरिएको थियो । यस कार्ययोजना तयारीका क्रममा यस नगरपालिकाका तथा वडाहरूका निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरू, वडा सचिव, साविकका वडा नागरिक मञ्चका प्रतिनिधीहरू, नागरिक सचेतना केन्द्रका पतिनिधीहरू, शिक्षकहरू, सामुदायिक वनका प्रतिनिधीहरू, समाजसेवीहरू, राजनैतिक दलहरूका प्रतिनिधीहरू, स्थानीय विषयगत कार्यालयहरूका कर्मचारीहरू, गरिब, महिला, दलित, जनजाति तथा पछाडी परेका वर्गहरू तथा अन्य बुद्धिजीविहरूको प्रत्यक्ष एवं सक्रिय सहभागिता रहेको थियो । आगामी ५ वर्षका लागि तयार गरिएको यस स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनामा यस वडामा विद्यमान सामाजिक, मानविय, आर्थिक, प्राकृतिक तथा सामुदायिक श्रोतहरू तथा जलवायु परिवर्तनबाट श्रृजित प्रतिकुल प्रभावहरू/प्रकोपहरूको पहिचान तथा लेखाजोखा गर्दै यस वडा र यहाँका घरधुरीहरूको जलवायु परिवर्तन संकटासन्नता तथा अनुकूलन क्षमता मूल्यांकन गरिएको थियो । सोही मूल्यांकनको आधारमा उच्च अनुकूलन क्षमताको परिकल्पना गर्दै प्रभावकारी अनुकूलन कार्यहरूको पहिचान तथा प्राथमिकीकरण गरिएको थियो जसको सारांश तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १ सारांश

शिर्षक	विवरण					
कार्ययोजनाले समेटेको क्षेत्र	बागचौर नगरपालिका					
चारकिल्ला	पूर्व : रोल्पा जिल्लाको सुकिदह गा.पा. पश्चिम : सिद्धकुमाख गाउँपालिका शारदा नगरपालिका उत्तर : दार्मा गाउँपालिका, कुमाख मालिका गाउँपालिका र रुकुम पश्चिम जिल्ला दक्षिण : छत्रेश्वरी गाउँपालिका र रोल्पा जिल्लाको केहि भूभाग					
क्षेत्रफल	१६३.१४वर्ग कि.मि. (बागचौर नगरपालिका नगरपार्श्वचित्र २०७६)					
जनसंख्या (राष्ट्रिय जनगणना२०७८)	महिला		पुरुष		जम्मा	
	१७,५९२		१६,५२६		३४,०५३	
जातजाती जनसंख्या (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	ब्राम्हण/क्षेत्री/ठकुरी/सन्यासी		जनजाती		दलित	
	२७५३६		१,८०५		४,७१२	
	८०.८७%		५.३%		१३.८३%	
प्रमुख पेशा/जीविकोपार्जनको आधार	यस नगरपालिकाका बासिन्दाको मुख्य पेशा कृषि हो भने अन्य पेशाको हकमा व्यापार साथै कामको लागि खाडीमुलुक र भारत जाने गर्दछन् ।					
जलवायुको अवस्था	समशितोष्ण प्रदेशीय हावापानी					
जलवायु परिवर्तनको प्रभाव	- गर्मी दिन करिब १.५ महिनाले बढेको र गर्मीको मात्रा पनि बढेको, जाडो दिन करिब २ महिनाले घटेको - मनसुनी वर्षाको अवधि १.५ महिनाले घटेको, हिउँदे वर्षा छिटपुट मात्र हुने गरेको - तुषारो पर्ने दिनहरु फेरबदल भएको तथा घटेको - बाढी र पहिरोको मात्रा तथा बारम्बारता बढेको - कृषिबाली, पशुपंक्षी तथा मानवमा नयाँ रोगको प्रकोप बढेको - वनमा मिचाहा प्रजातिहरुको प्रकोप बढेको - वर्षामा पानीका मुहानहरु फुट्ने क्रम घटेको - मुहानमा पानीको मात्रा घट्दै गरेको					
मुख्य प्रकोपहरु	खडेरी, हावाहुरी, कृषि तथा पशुपंक्षी रोग, मिचाहा प्रजाती, आगलागी, पहिरो, असिना, चट्याङ, बाढी र तुसारो आदि					
वस्ती/वडागत संकटासन्नता	अति उच्च -V4		उच्च -V3	मध्यम -V2	न्यून -V1	
	वडा नं. १२, ११, ९		वडा नं.६, ४, ३	वडा नं.५,२, ७	वडा नं. १, ८, १०	
संकटासन्न घरधुरी संख्या प्रतिशत	वडा नं.	अति उच्च -V4	उच्च -V3	मध्यम -V2	न्यून -V1	जम्मा
	1	176	281	128	48	६३३
	2	461	164	111	21	७५७
	3	108	271	77	50	५०६
	4	195	279	195	28	६९७
	5	169	351	166	39	७२५
	6	263	263	80	22	६२८
	7	164	418	179	41	८०२

शिर्षक	विवरण							
	8	202	168	107	59	५३६		
	9	32	437	189	26	६८४		
	10	162	235	82	48	५२७		
	11	120	217	84	23	४४४		
	12	154	370	32	17	५७३		
	जम्मा	2206	3454	1430	422	7512		
कार्ययोजनाको परिकल्पना	- सिंचाई कुलोको मर्मत तथा स्तर उन्नती र साना सिंचाई प्रविधिहरूको प्रयोगले सिंचाईको उपलब्धतामा वृद्धि भई खडेरीले न्यून प्रभाव पारेको हुनेछ र कृषि उत्पादनमा वृद्धि भई खाद्य सुरक्षा बढेको हुनेछ । - विभिन्न भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माणबाट वडामा बाढी, पहिरो जस्ता जलवायुजन्य प्रकोपहरूको असरमा कमी आई नगरपालिका विकास निर्माणतर्फ अग्रसर भएको हुनेछ । - उन्नत वीउविजन र उन्नत नश्लको प्रवर्द्धनले गर्दा कृषिबाली तथा पशुमा देखा पर्ने रोगहरूको असरमा कमी आई कृषि उत्पादनमा वृद्धि हुनाले खाद्य सुरक्षा बढेको हुनेछ । - दिगो वन व्यवस्थापनका माध्यमबाट मिचाहाप्रजातिको नियन्त्रण गर्दा वनको हैसियतमा सुधार आएको हुनेछ । - स्वस्थ पिउने पानीको व्यवस्थापन तथा सरसफाईको कारण स्थानीय समुदायको स्वास्थ्यमा सुधार आएको हुनेछ । - समग्रमा सम्पूर्ण स्थानीय बासिन्दाहरूमा जलवायु परिवर्तनको बारेमा चेतना अभिवृद्धि भई यसका प्रभावहरूसँग अनुकूलित हुने क्षमताको विकास भएको हुनेछ, जसले गर्दा जलवायुजन्य प्रकोपहरूबाट हुने क्षति न्यून भएको हुनेछ ।							
योजनाको अवधि	२०७९/०८० देखि २०८३/०८४ (५ वर्ष)							
कार्ययोजनाको प्राथमिकतामा परेका मुख्य अनुकूलनका कार्यहरू	- सिंचाई कुलो मर्मत तथा स्तर उन्नती - साना सिंचाई प्रविधि प्रवर्द्धन, प्लाष्टिक घरमा वेमौषमी तरकारी खेती, रिचार्ज पोखरी निर्माण - नदी किनारमा वृक्षारोपण, तटबन्धन निर्माण, ग्याबिन पर्खाल निर्माण - सुख्खा सहने तथा रोगकिरा प्रतिरोधी प्रजातिहरूको प्रवर्द्धन (धान, गहुँ, मकै) - नश्ल सुधारको लागि बोका (बोयर) वितरण, भकारी सुधार, बाख्राको खोर सुधार, पशुपालन सम्बन्धि तालिम, पशु स्वास्थ्य शिविर - वन व्यवस्थापन - पानीका मुहान संरक्षण, खानेपानी योजना निर्माण - सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धि तालिम, स्वास्थ्य संस्थाहरूको सबलिकरण							
विषयगत क्षेत्र अनुसार अनुमानित वार्षिक बजेट	विषयगत क्षेत्र		अनुमानित बजेट रु. हजारमा					
			प्रथम वर्ष	दोश्रो	तेश्रो	चौथो	पाँचौ	कुल जम्मा
	१	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	279946	214206	203533	192931	188429	1079045

शिर्षक	विवरण							
	२	वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण	9325	19510	17915	7390	6190	60330
	३	जलस्रोत तथा उर्जा	80900	73000	25300	28400	23250	230850
	४	स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई,	5196	2148	2064	1980	372	13368
	५	स्थानीय ग्रामिण र शहरी बस्ती	59700	58700	55100	51000	49500	279500
	६	जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन	19000	17300	15200	14000	8400	73900
	७	उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार	71000	41200	13500	14500	15000	141500
	८	पर्यटन एवं प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा	24200	10300	11200	8700	12200	56600
	९	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सुशासन	6360	8760	7560	7560	7560	37800
	१०	जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास	6000	6000	6000	6000	5000	27500
	११	योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास	3960	2760	2760	2760	2760	15000
		कुल जम्मा	565587	453884	360132	335221	318661	2015393
योजना कार्यान्वयनमा सहयोग गर्न सक्ने निकाय	बागचौर नगरपालिका, वडा कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, कृषि विकास कार्यालय, पशुसेवा कार्यालय, वन कार्यालय, भू-संरक्षण कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, NCCSP2 , सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु, जिल्लामा क्रियाशिल गैरसरकारी संस्थाहरु आदि ।							
लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण	नगरपालिका स्तरको तथ्याङ्क संकलन गरी विभिन्न क्रियाकलाप तथा कार्यक्रमहरुमा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई ध्यानमा राखी कार्ययोजना निर्माण गरिएको ।							
योजना समायोजन	विस्तृत छलफलबाट तयार गरिएको यस अनुकूलन कार्ययोजनालाई नेपाल सरकारको ७ चरणको स्थानीय योजना तर्जुमा प्रक्रिया अन्तर्गत वडास्तरीय योजना प्राथमिकरण बैठक, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति, नगर कार्यपालिकाको बैठक हुँदै नगर सभाको बैठकबाट अनुमोदन गरिनेछ ।							
योजना कार्यान्वयन	स्थानीय अनुकूलन योजनाका प्राथमिकताहरुलाई वडास्तरीय योजना प्राथमिकरण बैठकबाट स्थानीय विकास योजनामा समायोजन गर्दै एकिकृत योजना तर्जुमा प्रणालीबाट नगर सभाको बैठकमा निर्णय हुनेछ ।							
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	समुदाय तहमा क्रियाकलापहरुको वडा तहमा प्रक्रिया र प्रगतिहरु र नगरपालिका तथा जिल्ला तहमा नतिजा तथा उपलब्धीहरुको विभिन्न वार्षिक समिक्षा, अर्धवार्षिक समिक्षा, फिल्ड अनुगमन आदिको माध्यमबाट अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिनेछ ।							

शिर्षक	विवरण
क्षमता विकास	विभिन्न तहमा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी सचेतना तथा अभिमुखिकरण तालिमहरु, कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी तालिम, स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम, सीपमूलक तालिम, इत्यादि दिइनेछ।

खण्ड १ पृष्ठभूमि

१.१.योजनाको औचित्य तथा मान्यता

१.१.१ स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको सन्दर्भ तथा औचित्य

जलवायु परिवर्तन नियमित प्राकृतिक प्रक्रिया हो यद्यपि मानव जन्य क्रियाकलापहरु वन विनाश, बढ्दो औद्योगिकीकरण, यातायात क्षेत्रमा खनिज इन्धनको व्यापक प्रयोग र अव्यवस्थित शहरीकरणले हरितगृह ग्याँसको चिन्ताजनक उत्सर्जनबाट जलवायु परिवर्तनमा तिब्रता आएको छ। जलवायु परिवर्तनको कारकको रुपमा मानिएको हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जनमा नगण्य भूमिका हुँदा हुँदै पनि जर्मनवाच द्वारा प्रकाशित 'ग्लोकल क्लाइमेट रिस्क इन्डेक्स-२०२१ को १६ संस्करणका अनुसार सन् २०००-२०१९ को अवधिमा जलवायु परिवर्तनबाट प्रभावित प्रमुख दश देशको सूचीमा नेपाल दशौं नम्बरमा परेको छ। ११ हजार भन्दा बढी त्यस्ता घटनाहरुको कारण ४,७५,००० भन्दा बढी व्यक्तिले जीवन गुमाए र विश्व अर्थतन्त्रले २.६६ ट्रिलियन अमेरिकी डलरको नोक्सानी बेहोनुपयो।

जलवायु परिवर्तनले गर्दा तापक्रममा वृद्धि हुने, वर्षामा परिवर्तन हुने र समग्र पृथ्वीको प्राकृतिक सन्तुलनमा फरक पर्न थालेको महशुस हुन थालेको छ। हिमालका हिँउ पग्लने, हिमतालहरु फुट्ने, अनियमित तथा अधिक वर्षा हुने, समुन्द्री सतह बढ्ने, बाढी, पहिरोको जोखिम तथा आवृत्ति बढ्ने, खडेरी लम्बिने तथा कृषि उत्पादनमा ह्रास आउने जस्ता समस्याहरु विकाराल रुपमा देखिदै आएका छन्। जीविकोपार्जनका लागि प्राकृतिक स्रोतहरु र वर्षातको पानीमा अधिक निर्भर रहने हाम्रो देशमा यसको असर र पार्न सक्ने प्रभावहरु आउने दिनमा अबै बढ्ने देखिन्छ। नेपाल विश्वका १९८ मलुक मध्ये एक भू-कम्पीय जोखिमको हिसाबले ११ औं (यु.एन. वि.सि.पि.आर. २००४), पानीजन्य प्रकोपबाट हुने क्षतिका हिसाबले ३० औं (मानव विकास प्रतिवेदन २००९) स्थानमा रहेको छ। जलवायु परिवर्तनका कारण जीविकोपार्जन, प्राकृतिक स्रोत, कृषि तथा खाद्य सुरक्षा, जलस्रोत तथा ऊर्जा, वन तथा जैविक विविधता, मानव स्वास्थ्य, ग्रामीण बसोवास तथा भौतिक पूर्वाधारमा धेरै नकारात्मक असर परेको विवरण राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (नापा) २०६७ ले जनाएको छ। जलवायु परिवर्तनका कारण सामाजिक, आर्थिक, पर्यावरणीय र विकासका संरचनाहरुमा नकारात्मक असर पुगेको कुरा विभिन्न तथ्याङ्क र प्रमाणहरुले पुष्टि गरेका छन् भने यसको असरबाट गरिब, विपन्न, महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरु, साधन स्रोतमा कम पहुँच भएका घरधुरी साथै प्राकृतिक स्रोतमा आश्रित समुदायहरु बढी प्रभावित हुन्छन् भन्ने तथ्य समेत विभिन्न अध्ययनहरुले प्रष्ट पारिसकेका छन्।

यसै सन्दर्भमा जलवायु परिवर्तनको कारणबाट श्रृजित समस्याहरुको सामना गर्न नेपाल सरकारले जलवायु परिवर्तन राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (NAPA) २०६७, जलवायु परिवर्तन नीति २०६७ र

स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको राष्ट्रिय संरचना (*National Framework on LAPA*) २०६७ का साथसाथै विभिन्न स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाहरू (*LAPA*) समेत तयार गरी सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गरिँदै आएका छन् । सँगसँगै जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धि आवश्यकताहरू पहिचान तथा प्राथमिकीकरण गर्ने र सोही आधारमा मध्यकालीन (सन् २०३० सम्म) र दीर्घकालीन (सन् २०५० सम्म) समयका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयको समन्वयमा राष्ट्रिय अनुकूलन योजना (*National Adaptation Plan-NAP*) न्याप तयारीको प्रक्रियामा रहेको छ । विगतका अनुभव, अन्तराष्ट्रिय सन्दर्भ र नेपालमा भएको राज्य पूर्णसंरचना अनुकूल हुने गरी नेपाल सरकारले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, वातावरण संरक्षण ऐन २०७६ र जलवायु नीति २०७६, जारी गरिसकेको छ भने स्थानीय स्तरमा विकास निर्माणको समग्र प्रक्रियामा जलवायु अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनलाई मूलप्रवाहीकरण गर्नुपर्दछ भन्ने सैद्धान्तिक अवधारणामा आधारित रही परिमार्जित स्थानीय अनुकूलन योजनाको राष्ट्रिय संरचना (*Revised LAPA Framework*) २०७६ पारित भैसकेको छ । यो परिमार्जित खाकाले स्थानीय सरकारहरूलाई स्थानीय स्तरमा जलवायु परिवर्तनका असरहरू व्यवस्थापन गर्न र दीर्घकालीन जलवायुमैत्री विकासका योजनाहरू पहिचान तथा कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्नेछ । यसले स्थानीय स्तरमा विभिन्न सरोकारवालाहरू बीच नियमित सहकार्य तथा सम्वाद मार्फत् स्थानीय क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनमा सहमति निर्माण गरी जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन र दिगो विकाससँग सम्बन्धित अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरूको कार्यान्वयन गर्न समेत मद्दत गर्नेछ ।

जलवायु परिवर्तनको प्रकोपको असर तथा विपद्बाट विपन्न, महिला तथा बालबालिका, वृद्धवृद्धा तथा फरक क्षमता भएका समुदायहरू बढी प्रभावित हुने विभिन्न अध्ययनहरूले देखाएको छ । जलवायु परिवर्तनको कारण हिमपात, असिना, बाढी, पहिरो, खडेरी, आगलागी, हावाहुरी, मानव रोगको चट्याङ, कृषिमा रोगकिरा र पशुमा रोग जस्ता प्रकोपहरूले स्थानीय स्तरमा प्रत्यक्ष रूपमा असर परेको महसुस गरेको पाईएको छ । सन् २०२१ मा वन तथा वातावरण मन्त्रालय तयार गरेको संकटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषण (VRA) अध्ययनले नेपालको समग्र संकटासन्न विश्लेषण अनुसार सल्यान जिल्ला मध्यम जोखिममा रहेको देखाएको छ । यसै सन्दर्भमा स्थानीय समुदायको जलवायु परिवर्तनले विभिन्न क्षेत्रमा पारेको असरहरूसँग सामना गर्न सक्ने क्षमताको अभिवृद्धि गर्न स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने उद्देश्यका साथ सल्यान जिल्लाको बागचौर नगरपालिकाको संकटासन्नता, सम्मुखता र अनुकूलन क्षमताको विश्लेषणको आधारमा जोखिम मूल्याङ्कन तयार पारिएको, संकटासन्न नक्शामा आधारित भई स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको राष्ट्रिय संरचनाले निर्दिष्ट गरेका विधि, प्रक्रिया र चरणहरूलाई अवलम्बन गरी बहूसरोकारवाला निकायहरू नगरपालिका, जनप्रतिनिधिहरू, विषयगत शाखा प्रमुख, स्थानीय गैरसरकारी संघसंस्थाहरूको प्रतिनिधि, जलवायु परिवर्तन क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरू, महिला तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूको सक्रिय सहभागीतामा बस्ती तथा वडा स्तरबाट पहिचान भएको प्रकोप तथा अनुकूलनका प्रयासहरूलाई समेत समावेश गरी यो स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यो कार्ययोजना चैत्र २३, २०७८ देखि आषाढ ०४, २०७९ सम्म बागचौर नगरपालिकाको विभिन्न तहमा संचालित अनुकूलन कार्ययोजना तर्जुमा विधि तथा गोष्ठीबाट तयार गरिएको हो ।

१.१.२ स्थानीय अनुकूलन कार्य योजनाको मान्यता एवं निर्देशक सिद्धान्तहरू

स्थानीय अनुकूलन योजनाको लक्ष्य तथा मान्यता

स्थानीय अनुकूलन कार्य योजनाका निर्दिष्ट सिद्धान्तहरू (समावेशी, उर्ध्वगामी, लचिलो, तत्परता) लाई आधार बिन्दु मानिने छ । बागचौर नगरपालिकामा निर्मित स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाले नगरपालिका अन्तर्गत पर्ने सम्पूर्ण वडाहरू, वस्ती र टोलमा तथा समुदायको अनुकूलन क्षमता अभिवृद्धि भई जिविकोपार्जनमा सुधार ल्याएको हुनेछ । यस योजनाका औचित्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- अति जलवायु सङ्कटासन्न वडा, टोल, वस्ती तथा समुदाय र तिनका अनुकूलन चुनौती तथा अवसर लगायतका कार्य पहिचान गर्न,
- स्थानीय समुदायले आफ्ना आवश्यकताबारे आफैले निर्णय गर्न सहज तरिका प्रयोग गर्न सक्ने गरी अनुकूलन कार्यहरूको पहिचान तथा प्राथमिकीकरण गर्न,
- स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयार गर्न र स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन बमोजिम सो कार्ययोजनालाई स्थानीय तथा राष्ट्रिय स्तरका योजनामा समेत समायोजन गर्न,
- सेवा प्रदायक निकायले समयमै प्रभावकारी ढङ्गले स्रोत परिचालन गरी अनुकूलन कार्य कमबद्ध रूपमा अपनाउन/कार्यान्वयन गर्न,
- कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्दै कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न,
- स्थानीय तथा राष्ट्रिय योजनालाई लागतको आधारमा अनुकूलनका प्रभावकारी विकल्प पहिचान गर्न ।

मान्यता:

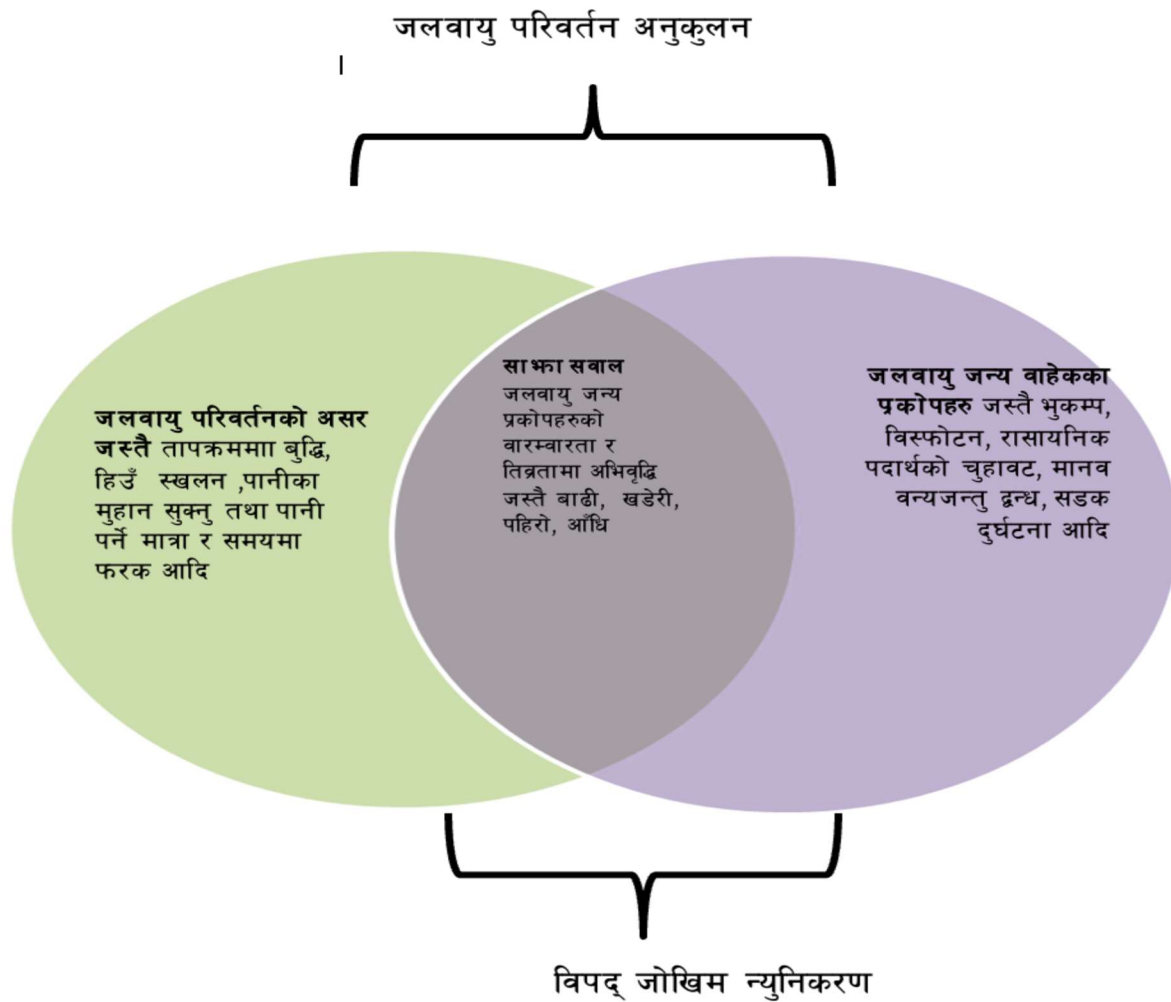
- स्थानीय जलवायु अनुकूलन कार्ययोजना स्थान विशेष अनुसार फरक फरक हुन्छ ।
- स्थानीय समुदाय तथा सरोकारवालाहरूको सहभागितामा लक्षित क्षेत्र, वर्ग तथा समुदायको पहिचान गरी जलवायु परिवर्तनको असरसँग सामना गर्न अनुकूलनका उपायहरूको प्राथमिकीकरण गरी स्थानीय अनुकूलन योजना तयार गरिएको छ ।
- नगरपालिका स्तरीय अनुकूलन योजनाले लक्षित क्षेत्र, वर्ग तथा समुदायलाई समेटेी जोखिम क्षेत्रको पहिचान गरी कार्यक्रमहरूको तय गरेको हुँदा यो कार्ययोजना प्रभावकारी रूपले सञ्चालन गर्न सकिन्छ ।
- स्थानीय निकायमा निर्वाचित जनप्रतिनिधि भएको हुँदा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागी अनुकूल वातावरणको श्रृजना हुनेछ ।
- स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना निर्माण गर्दा नगरपालिकामा रहेको सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई समावेश गरिएकाले योजनालाई प्राथमिकताका साथ कार्य गर्न उपयुक्त वातावरण श्रृजना हुनेछ ।
- स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको राष्ट्रिय संरचनाको निर्देशित सिद्धान्त उर्ध्वगामी, समावेशी, तत्परता र लचिलोमा आधारित भई स्थानीय अनुकूलन योजना तयार गरिएको छ ।
- राष्ट्रिय अनुकूलन योजनाले पहिचान गरेका क्षेत्रमा आधारित भई जलवायु परिवर्तनले असर गर्ने सबै विषयगत क्षेत्र समेटि विभिन्न सरकोकारवाला निकायहरूको सहभागितामा योजना तयार गरिएको छ ।
- स्थानीय अनुकूलन योजना तयार गर्दा स्थानीय विपद् व्यवस्थापनका पक्षहरूलाई पनि विशेष ध्यान दिईएको छ ।

१.१.३ स्थानीय अनुकूलन योजना र विपद् जोखिम व्यवस्थापन बीच अन्तरसम्बन्ध

स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयारीको लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालयले स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको राष्ट्रिय संरचना तयार गरी लागु गरेको छ भने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तयारीको लागि संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट मार्गदर्शन तयार गरी लागु गरिएको छ । दुवै दस्तावेजको लागि छुट्टाछुट्टै मन्त्रालयबाट मार्गदर्शन लागु गरिएको भएतापनि यसको उद्देश्य, आशय, योजना तर्जुमा, प्रक्रिया र विधिमा खासै भिन्नता देखिदैन । दुवै योजनाको मुख्य उद्देश्य नेपालले भोग्ने र दोहोरीरहने बाढी, पहिरो, माहामारी, आगलागी, हिमपात, शीतलहर जस्ता विनासकारी समस्या तथा जोखिमहरुसँग जुध्न उत्थानसिल समुदायको निर्माण गर्नु रहेको छ । स्थानीय अनुकूलन योजनाले जलवायु परिवर्तनबाट सिर्जित जलवायुजन्य प्रकोपहरुमा केन्द्रित भई संकटासन्न समुदायको अनुकूलित क्षमतामा अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ योजना तयार गरेको र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनाले जलवायुजन्य तथा अन्य प्रकोपहरुलाई समेटेरी विपद् व्यवस्थापनका पक्षलाई केन्द्रित गरी योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने भएकाले स्थानीय अनुकूलन योजना र स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना समायोजन गर्नु पर्ने आवश्यक देखिएकोले विपद् व्यवस्थापन योजनामा समावेश भए गरेका विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि योजनाहरु पनि स्थानीय अनुकूलन योजनामा समावेश गरी

कार्यान्वयन गर्दा अझ बढी प्रभावकारी हुने देखिएकोले यस योजनामा दुवै योजनाका समान रहेका पक्षहरूलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

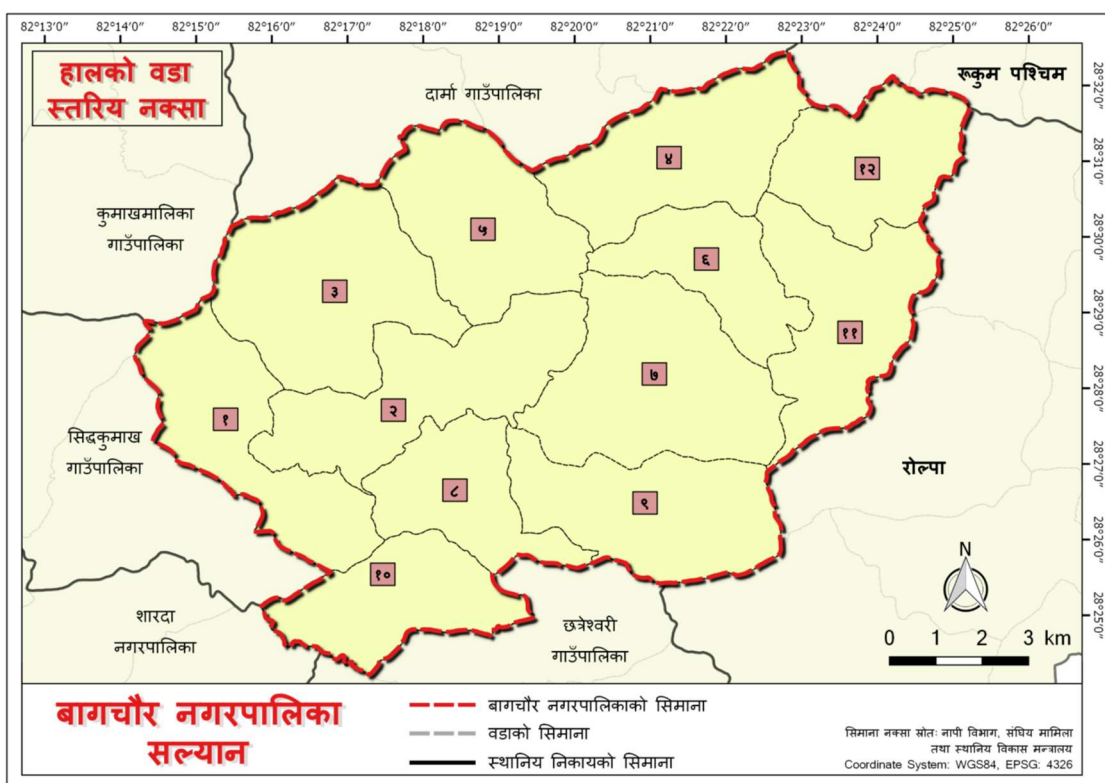
चित्र नं.१ जलवायु परिवर्तन र विपद् बिच अन्तर सम्बन्ध

१.२ बागचौर नगरपालिकाको परिचय

१.२.१ बागचौर नगरपालिकाको अवस्थिति

नेपालको कर्णाली प्रदेशमा पर्ने सल्यान जिल्लाका ३ ओटा नगरपालिका मध्ये बागचौर नगरपालिका पनि एक हो । यस नगरपालिकामा साविकका ६ वटा गा.वि.स.हरू (थारमारे, शिवरत, कोटबारा, कोटमौला, पिपलनेटा र बाँफुखोला) पर्दछन् । यो नगरपालिका जिल्ला सदरमुकाम खलङ्गाबाट ३ कोष पूर्व उत्तरतर्फ अवस्थित छ । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १६३.१४ वर्ग कि.मि. रहेको छ (श्रोत: बागचौर नगरपालिका नगरपार्श्वचित्र २०७६) । यस नगरपालिकाको पूर्व : सुकिदह गा.पा., रोल्पा पश्चिम : कुमाख मालिका गा.पा. उत्तर : दार्मा गा.पा., कुमाख मालिका गा.पा र रुकुम पश्चिम जिल्ला, दक्षिण : छत्रेश्वरी गा.पा. रहेको छ । यस नगरपालिकामा समशितोष्ण प्रदेशीय हावापानी पाईन्छ ।

चित्र नं. २ बागचौर नगरपालिकाको वडा सहितको नक्सा

१.२.२ सामाजिक, मानविय तथा आर्थिक अवस्था

१.२.२.१ सामाजिक अवस्था

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा अनुसार यस नगरपालिकाको जनसंख्या १६,४९६ पुरुष र १७,५५७ महिला गरी जम्मा ३४,०५३ रहेको देखिन्छ। यस नगरपालिकामा मुख्य गरी क्षेत्री, ठकुरी, बाहुन, दलित लगायत जातजातीहरूको वसोवास रहेको छ। संकटासन्नता घरधुरी सर्वेक्षण २०७९ अनुसार ७५१२ घरधुरी भएको यस नगरपालिकामा जातिगत आधारमा हेर्दा बाहुन/क्षेत्री/ठकुरी/अन्य ५८८९ घरधुरी (७८.४०%), जनजाति ३९७ घरधुरी (५.२८%), र दलित १२२६ घरधुरी (१६.३२%) रहेका छन्। यहाँको रहन सहन प्रायः एकै खालको रहेको छ। यहाँ सबैले मातृभाषाको रूपमा नेपाली नै बोल्ने गर्दछन्। यस नगरपालिकामा हिन्दु धर्म मान्ने मानिसहरूको बाहुल्यता रहेको छ भने छिटफुट रूपमा क्रिश्चियन धर्म मान्ने मानिसहरू पनि छन्। यस वडामा चाँडपर्वका हिसाबले दशै, तिहार, माघे संक्रान्ती, साउने संक्रान्ती, नयाँ वर्ष, आदि पर्वहरू मनाउने गरिन्छ। यस नगरपालिका भित्र १३८ वटा शैक्षिक संस्थाहरू रहेका छन्।

१.२.२.२ मानविय अवस्था

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस बागचौर नगरपालिकाको जनसंख्या ३४,०५३ रहेको छ जसमध्ये पुरुषको संख्या १६,५२६ छ भने महिलाको संख्या १७,५२७ रहेको छ। यस स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयारीका क्रममा गरिएको बस्ती तथा वडा स्तरीय सहभागितामूलक छलफलबाट प्राप्त सूचना अनुसार यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्या मध्ये कृषक ११३१० जना, ज्यालाकर्मि ९९४ जना, व्यवसायी १२४२ जना, गृहणी ५२९२ जना, शिक्षक ३१४ जना, विद्यार्थी ११३१४ जना, वैदेशिक रोजगार ७१६ जना, कर्मचारी १३० जना तथा अन्य ५१२० जना रहेका छन् (बागचौर नगरपालिकाको पार्श्वचित्र)। यहाँका जनसमुदायमा जलवायु परिवर्तन तथा जलवायु परिवर्तनका प्रभाव र असरहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी रहेको देखिन्छ।

१.२.२.३ आर्थिक क्रियाकलापहरूको अवस्था

यस नगरपालिकाका बासिन्दाहरूको प्रमुख पेशा कृषि रहेको भएतापनि रोजगारीको लागि विदेशीने (भारत र खाडीमूलक) जानेको संख्या उल्लेखनिय छ। कृषि अन्तर्गत यहाँका अधिकांश भू-भागमा धान, गहुँ, मकै, तोरी र मुसुरोको खेती गरिन्छ भने नगदे बाली अन्तर्गत अदुवा र बेसार खेती गरिन्छ। तरकारी बालीमा विशेष गरी आलु, काउली, बन्दा, सिमी, बोडी, भान्टा, भटमास, गोलभेंडा र प्याज आदिको खेती गरिन्छ। फलफूलमा यहाँ छिटफुट रूपमा आँप, सुन्तला, मौसम, कागती खेती, टिमुर खेती गरिन्छ। पशुपालनको हकमा भैंसी, गाई र बाख्रापालन गरिन्छ। कृषि उपज संकलन केन्द्र तथा व्यापारिक केन्द्रको अभावले गर्दा यहाँ उत्पादित वस्तुहरूले उचित मुल्य पाउन सकेका छैनन्। यस नगरपालिकाको बाली चक्र बमोजिम यहाँका सबैजसो कृषियोग्य जमीन वर्षको दुई महिना (बैशाख र जेष्ठ) बाँझो रहने गरेको देखिन्छ भने अर्ध सिंचित र असिंचित जग्गा भने मनसुनी वर्षाको आधारमा थप १५ दिन जति बढी बाँझो रहने गरेको देखिन्छ भने अन्य समयमा समयानुकूल बालीहरू लगाईने गरिन्छ।

तालिका नं.२ बाली चक्र

कृ	वैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कात्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुन	चैत्र	कैफियत
सिंचित (बाह्र महिना लाग्ने)	बाँझो				धान					गहुँ			
	←→		←→		मास		→←		←→		→←		
अर्धसिंचित (वर्षामा निर्भर)	बाँझो			धान, मकै, तरकारी							गहुँ, आलु, काउली, साग		
	←→		←→	सिमी, बोडी, भटमास			→←		←→			→←	
असिंचित (पानी नलाग्ने)	बाँझो									गहुँ, आलु, मुसुरो			
	←→			←→			→←		←→		→←		

१.२.३ प्राकृतिक श्रोतको अवस्था (वन, जलस्रोत, जमिन)

१.२.३.१ वन क्षेत्रको अवस्था

यहाँका वनमा साल, सल्लो, लालीगुरास, उत्तिस, सान्नेन, वोढाईरो, जामुन, तिजु, आँप, सिमल, टुनी, फलेदो, बाभ्र, रयाज, खर्सु, मौवा, काफल, चिउरी, फलाट, कलम, पिपल, काउलो, रिठा, वोक्रेटी, तिते, घोघर, टुनी जस्ता रुख प्रजातिहरु र धाईरो, लाम्पाते, दत्कुना, प्यार, ऐसेलु, करौती, माल लगायतका रुख तथा भाडी प्रजातिहरु पाईन्छन् ।

वन व्यवस्थापन

वन व्यवस्थापनको हिसाबले यस नगरपालिका भित्र वडा नं. १ मा ३ वटा, वडा नं. २ मा १० वटा, वडा नं. ३ मा ७ वटा, वडा नं. ४ मा ६ वटा, वडा नं. ५ मा २ वटा, वडा नं. ६ मा २ वटा, वडा नं. ७ मा १० वटा, वडा नं. ८ मा ६ वटा, वडा नं. ९ मा ८ वटा, वडा नं. १० मा ९ वटा, वडा नं. ११ मा ५ वटा, वडा नं. १२ मा २ वटा, वडा नं. ८ र ९ को संयुक्त १ र वडा नं. ७ र ११ को संयुक्त १ वटा गरी जम्मा ७३ वटा सामुदायिक वन रहेका छन् ।

तालिका नं. ३ बागचौर नगरपालिकाको वन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	सामुदायिक वन		कबुलियती वन		निजी वन	
	संख्या	हेक्टर	संख्या	हेक्टर	संख्या	हेक्टर
१	३	८६२.५	०	०	०	०
२	१०	४५८.२२	१०	५२.६२	०	०
३	७	५५५.८६	७	४७.१४	०	०
४	६	७०५.१३	०	०	०	०
५	२	२१४.९	०	०	०	०
६	२	११०.८१	०	०	०	०
७	१०	५००.४७	२	१५.१	०	०
८	६	१६६.९१	२२	१०७.९२	०	०
९	८	३६४.३	०	०	०	०
१०	९	२६३.३५	०	०	१७	०
११	५	७८.०३	०	०	०	०
१२	२	११७.४३	०	०	०	०
८/९	१	-	-	-	-	-
७/११	१	-	-	-	-	-

	73	-	-	-	-	-
--	----	---	---	---	---	---

गैह्काष्ठ वन पैदावारको विवरण

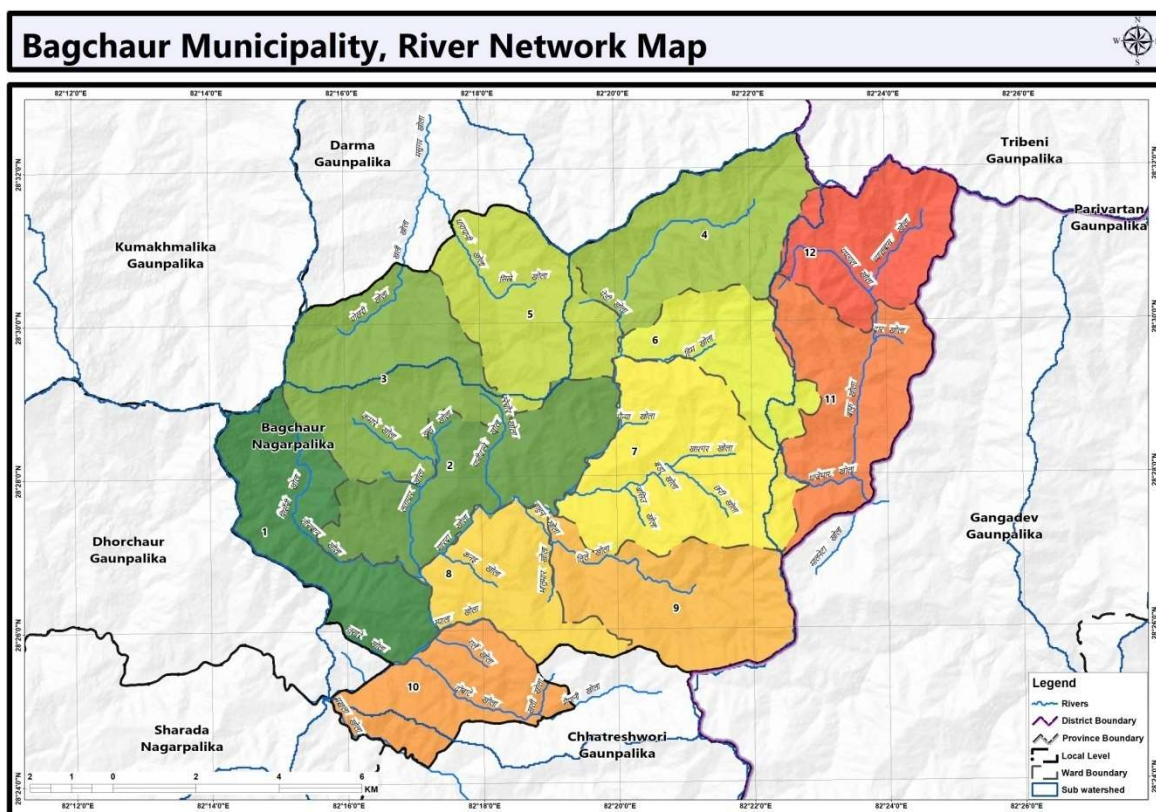
चिराईतो, बोभो, सुगन्धवाल, टिमुर, चुत्रो, सिल्पु, घोडाटाँपे, नुने, तेजपात, कुरिलो, काउला जस्ता जडिबुटिहरु पनि पाईन्छन् ।

वन्यजन्तुको विवरण

वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीहरुमा खरायो, स्याल, राते, दुम्सी, मलस्याप्रो, वन बिरालो, पाखेवद, पानीवद, बाँदर, हिमाली बाघ, चिल, ओराईनो, हु, ढुकूर, कालिज, तित्रा, च्याखुरा, गौथली, भंगेरा, मैना, काईली, लामपुच्छे, कालेकल्चु, होलेसो, काठफोरुवा, लाटोकोसेरो, जुरेली, फिस्टेचरी, जिरेचरा, भ्याकूर आदि पाईन्छन् ।

१.२.३.२ नदी तथा खोला/खोल्सीहरु

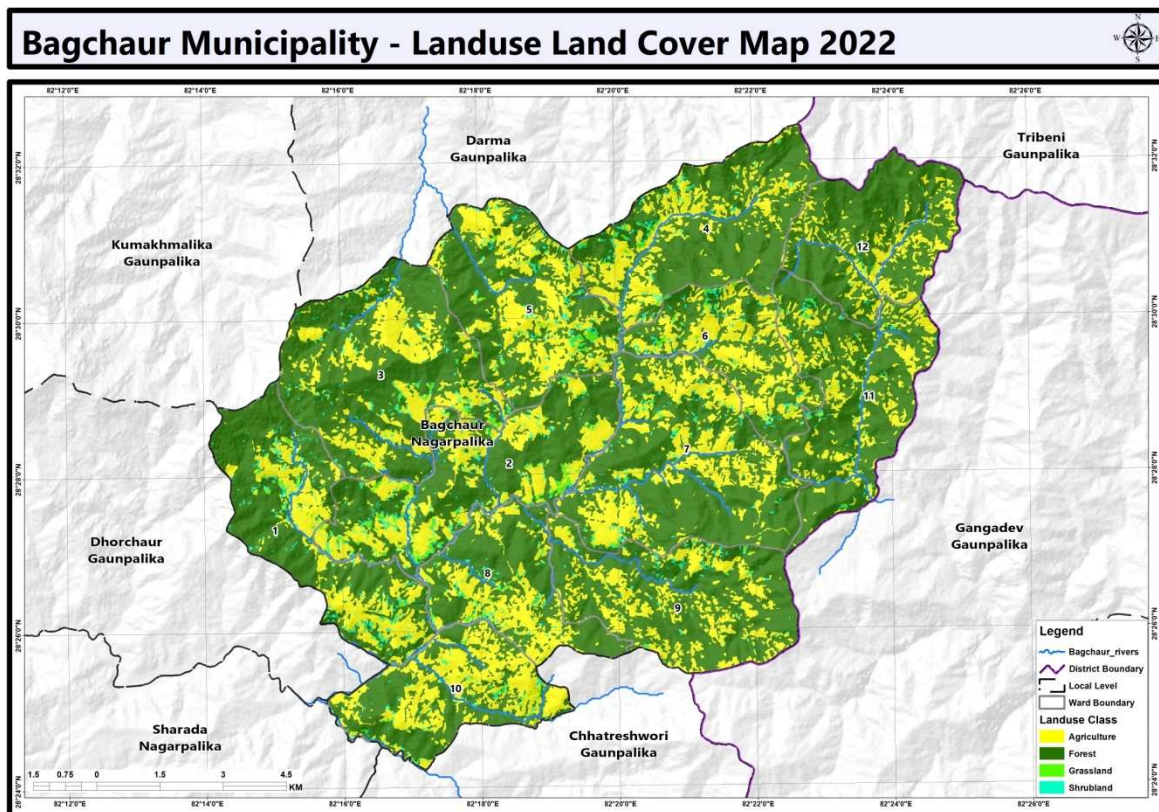
राप्ती नदी र शारदा खोला यस बागचौर नगरपालिकाका मुख्य नदी तथा खोला हुन् । जसमध्ये राप्ती नदीका सहायक खोलाहरुमा सिस्नेरी खोला, हारीचार खोला, बेतेनी खोला, पानीडल खोला, गलखोला खोला पर्दछन् भने शारदा खोलाको सहायक खोलाहरुमा लौराबाड खोला, हिउँदे खोला, खाराखोला, हिमखोला, तिल्चाखोला, घुसखोला, डुरखोला, ठारीखोला, मुलखोला रहेका छन् ।

चित्र नं.३ बागचौर न.पा. भित्रका नदी तथा खोलाहरुको नक्शा

१.२.३.३ बागचौर नगरपालिकाको भू-उपयोग

क्षेत्रको क्षेत्रफल १६३१४ हेक्टर रहेको जसमध्ये १०७६९ हेक्टर वन क्षेत्र, ४८४९ हेक्टर कृषि क्षेत्र, ४८० हेक्टर बुट्यान क्षेत्र, २१६ हेक्टर घाँसे मैदान रहेको छ । श्रोत : Sentinel 2, 2022/04/25

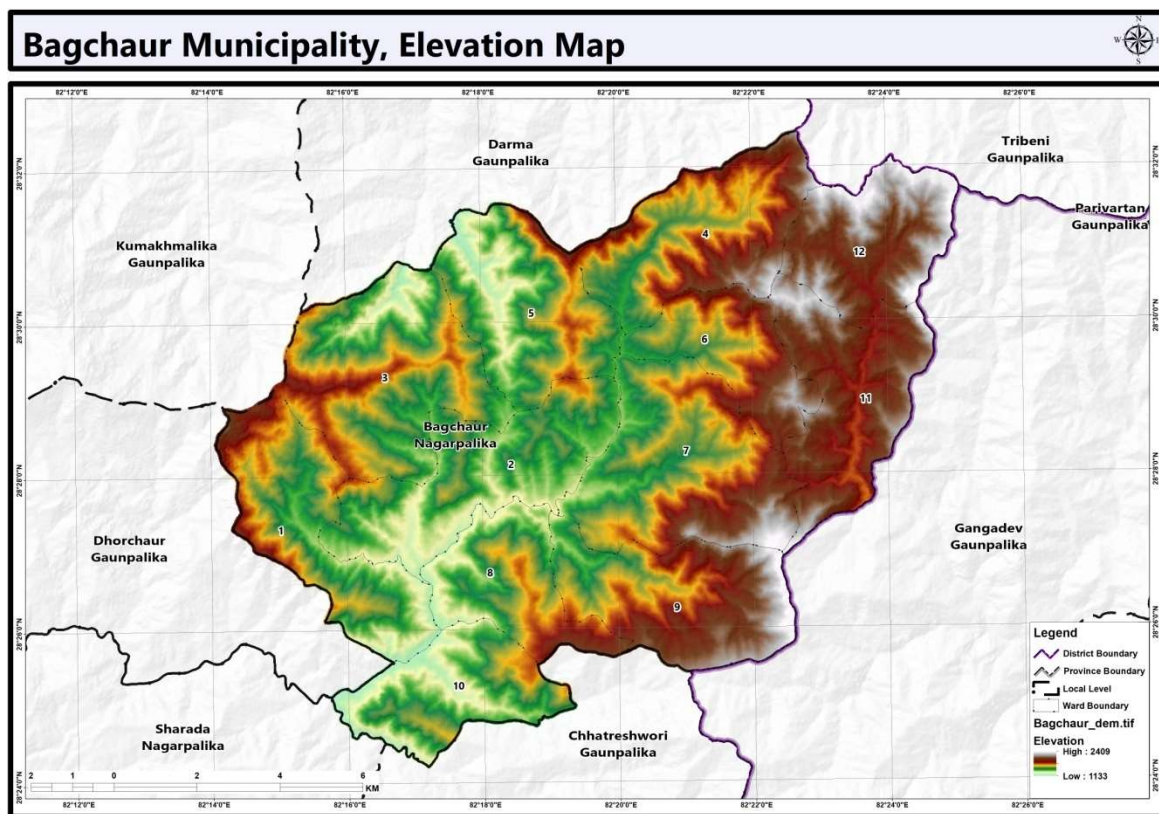
चित्र नं.४ बागचौर नगरपालिकाको भू-उपयोगको नक्शा

तालिका नं.४ बागचौर न.पा. को भू-उपयोग विवरण

वडा नं.	कृषि क्षेत्र	वन क्षेत्र	घाँसे मैदान	बुट्यान क्षेत्र	जम्मा
1	374.00	936.00	22.00	67.00	1399.00
2	513.00	913.00	69.00	71.00	1566.00
3	469.00	1266.00	25.00	51.00	1811.00
4	385.00	1025.00	14.00	39.00	1463.00
5	518.00	782.00	21.00	53.00	1374.00
6	365.00	465.00	12.00	36.00	878.00
7	564.00	1238.00	12.00	43.00	1857.00
8	292.00	622.00	13.00	29.00	956.00
9	378.00	1028.00	4.00	28.00	1438.00
10	461.00	555.00	12.00	28.00	1056.00
11	299.00	1043.00	10.00	29.00	1381.00
12	231.00	896.00	2.00	6.00	1135.00
जम्मा	4849.00	10769.00	216.00	480.00	16314.00

१.२.३.४ उचाई तथा समुच्च रेखाको अवस्था बस्ती बसेको क्षेत्र

बागचौर नगरपालिकाको क्षेत्र समुद्री सतहबाट ११०० मि. देखि २२०० मि. उचाईसम्मको क्षेत्र रहेको र अधिकांश भू-भाग भिरालो क्षेत्र रहेको छ यस नगरपालिकाको बाँफुखोला (वडा नं.११, १२), वडा नं.९ क्षेत्र बढि भिरालो देखिन्छ भने थारमारे क्षेत्रमा धान मकै जस्ता कृषि बाली हुने गरेकोले माथिल्लो बढी भिरालो क्षेत्रमा कृषि वन प्रणालीको विकास गरि जमिनको उत्पादकत्व बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।

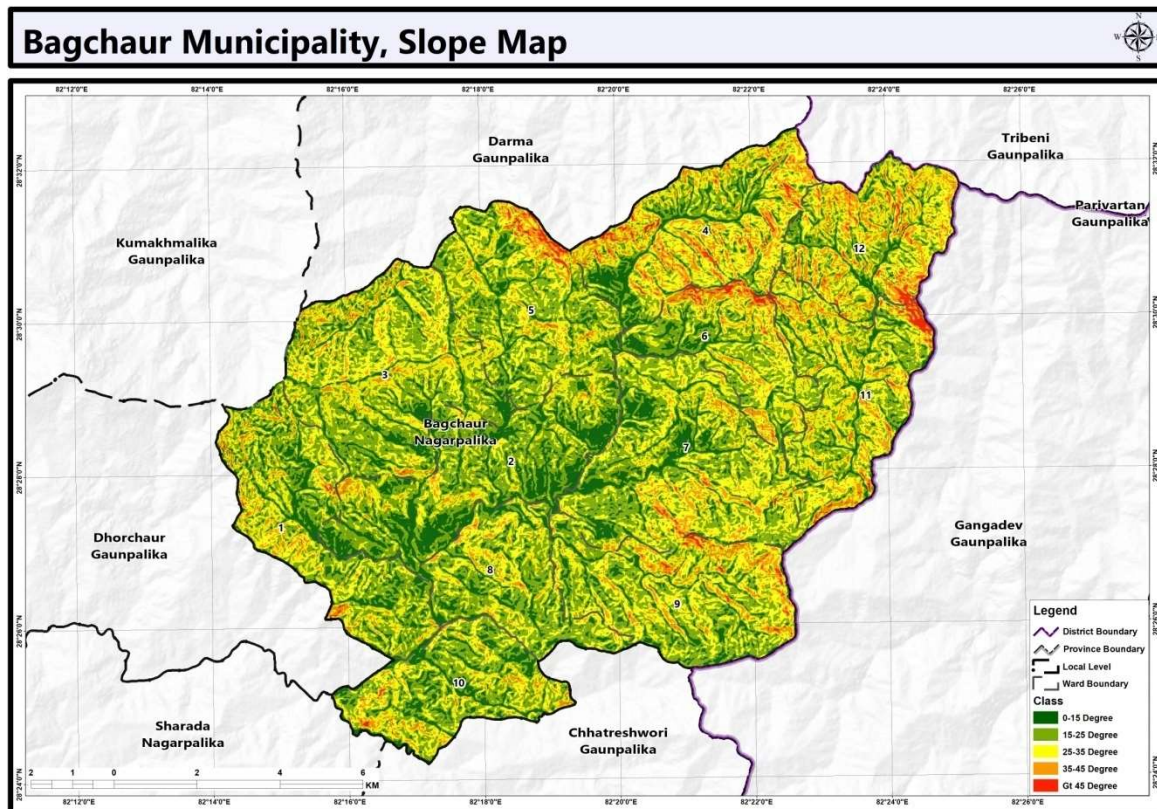

चित्र नं. ५ बागचौर न.पा. को समुच्च रेखाको अवस्थिति नक्शा

१.२.३.५ भू-उपयोग समायोजनको विश्लेषण

नेपाल सरकारको Land Reform Mapping Project (LRMP) ले भू-क्षमताको आधारमा नेपालका भू-भागहरूलाई सात वटा Class हरुमा (Class I to Class VII) वर्गिकरण गरेको छ । जसमध्ये Class I पर्ने जमिन कम भिरालो, कम ढुङ्गाहरु भएको र बढी पानी सोस्न सक्ने किसिमको हुने भएकाले यस्तो जमिनलाई कृषि लगायतका जुनसकै प्रयोजनको लागि पनि निर्बाद रुपमा उपयोग गर्न सकिन्छ भने Class II र सो भन्दा माथिका Class हरुमा पर्ने जमिनहरुको क्रमश भिरालोपन तथा ढुङ्गाको मात्रा बढ्दै जाने र पानी सोस्ने क्षमता घट्दै जाने भएकोले यस्तो जमिनहरुमा कृषिजन्य गतिविधिहरु गर्दा भू-क्षयको सम्भावना पनि क्रमश बढ्दै जाने हुन्छ । यसर्थ Class VII पर्ने जमिनलाई सुन्दर दृष्यावलोकन लगायत सिमित प्रयाजनको लागि मात्र उपयोग गर्न सकिन्छ । बागचौर नगरपालिकाको भू-उपयोग अध्ययन गर्दा Class IV पर्ने जमिन वनक्षेत्रले पूर्णरुपले ढाकिनुपर्ने जमिन भएता पनि यहाँ खेतिपाती लगायतका विभिन्न गतिविधिहरु भईरहेको पाईन्छ ।

यस अनुरूप Class I मा पर्ने जमिन कम भिरालो, कम ढुङ्गाहरु भएको तथा बढी पानी सोस्न सक्ने किसिमको हुने भएकोले यस्तो जमिनमा बाली तथा तरकारीमा धान, आलु, काउली, भान्टा, सिमी, गहुँ, जौ आदि फलफुलमा सुन्तला, कागती, आँप आदि तथा बोटबिरुवाहरुमा उत्तिस, रयाज, कोईरालो आदि रहेका छन् । Class II देखि Class VI सम्म क्रमशः भिरालोपन तथा ढुङ्गाको मात्रा बढ्दै जाने र पानी सोस्ने क्षमता घट्दै जाने भएकोले यस्तो जमिनहरुमा बालीमा मकै, गहुँ भट्मास, फलफुलमा सुन्तला, कागती, टिमुर तथा बोटबिरुवामा उत्तिस, बाँझ, रयाज, लालीगुराँस, काईरालो आदि छन् । त्यस्तो Class VII मा पर्ने जमिन सुख्खा रहने भएकोले यस्तो जमिनमा टिमुर, भट्मास, मकै आदि तथा बोटबिरुवातर्फ बाँझ, रयाज तथा सल्ला रहेको पाईन्छ ।

चित्र नं. ६ बागचौर न.पा. को भिरालोपनाको अवस्थिति नक्शा

१.२.४ उर्जाको विवरण

खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन

खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनको प्रमुख श्रोत दाउरा भएकोले यसले वन विनाश तथा वन क्षयिकरणमा पार्ने असर जलवायु परिवर्तन गराउन मानिने प्रमुख कारक तत्व भएकोले यसको अवस्था विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकामा ९२.९४ प्रतिशत जति घरधुरीले दाउरा र अन्य ७.०६ प्रतिशत घरधुरीले अन्य विकल्प प्रयोग गरिरहेको पाईएको छ । यसबाट दाउरामा आत्म निर्भर कमगर्न वैकल्पिक उर्जा तथा वन क्षेत्रको वद्धि गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

तालिका नं. ५ बागचौर नरपालिकाको खाना पकाउन प्रयोग गरिने ईन्धनको विवरण

वडा नं.	दाउरा	एलपि ग्याँस	मट्टितेल	विद्युत	वायोग्याँस	अन्य
1	475	54	0	0	6	0
2	698	186	6	0	0	20
3	463	16	1	0	0	0
4	525	14	0	0	0	0
5	494	21	3	0	1	0
6	565	12	0	0	0	0
7	704	33	0	1	0	0
8	452	43	0	0	0	0
9	558	23	0	0	0	0
10	487	17	0	0	0	0
11	394	13	0	0	0	1
12	502	9	0	0	0	0
जम्मा	6317	441	10	1	7	21

१.२.५ भौतिक पूर्वाधार तथा समुदाय विकास

यस नगरपालिकामा वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकि, अतिरिक्त हुलाक, पशु सेवा केन्द्र जस्ता सेवा प्रदायक संघ संस्था तथा निकायहरु छन् । अन्य निकायहरुमा स्थानीय शासन तथा समुदाय विकास कार्यक्रम, नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग (NCCSP2) कार्यक्रम, पहाडी साना किसानका लागि अनुकूलन आयोजना (ASHA), सुआहारा जस्ता कार्यक्रम तथा संस्थाहरुले यहाँका व्यक्ति, समुदायहरुलाई आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गरिरहेका छन् । नागरिक संगठनको रुपमा साविकका वडाहरुमा वडा नागरिक मञ्च, आमा समूह, कृषि समूहहरु र विभिन्न क्लवहरु संचालनमा रहेका छन् । यस नगरपालिकामा सल्यान जिल्लाका एफ.एम. रेडियोहरुका साथै रुकुम, चौरजहारी, बाँके, बर्दिया र सुर्खेत जिल्लाका एफ.एम.हरुले राम्रो सँग काम गर्ने गरेकोले सूचना जानकारीका माध्यम बनेका छन् । साथै स्काई र नमस्तेले प्रभावकारी काम गर्ने तथा एनसेलले फाटफुट रुपमा दूरसंचारको सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् ।

१.२.६ नगरपालिकामा कार्यरत संघसंस्थाहरुको अबस्था तथा उपलब्ध सेवाहरु

यस नगरपालिकामा जीविकोपार्जन सुधार र समुदाय विकासका लागि संस्थाहरुले आफ्नो वार्षिक कार्यक्रम मार्फत टेवा पुऱ्याएका छन् । यस नगरपालिकाले जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा रहेका निम्न बमोजिमका सम्पूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरुमा सहयोगका लागि बेला बेला अन्तर्क्रिया गर्ने, पत्राचार गर्ने तथा निरन्तर सम्पर्क र समन्वय गरी अनुकूलन योजना कार्यन्वयन गर्नेछ ।

तालिका नं. ६ सेवा प्रदायक संस्थाहरुको विश्लेषण

सेवा प्रदायक निकायहरु	संस्थाले प्रदान गर्ने सेवा तथा भूमिकाहरु	सम्भाव्य अनुकूलन सहयोग
जि.स.स.	विकास निर्माण, मेलमिलाप, आर्थिक सहयोग	लापा कार्यान्वयन तथा अनुगमनमा सहयोग
वडा, गाउँपालिका	दर्ता, सिफारिस, मालपोत आर्थिक सहयोग	लापा कार्यान्वयन
स्वास्थ्य केन्द्र	स्वास्थ्य सम्बन्धी उपचार, सल्लाह, सुझाव	जनचेतना, नयाँ नयाँ रोगको बारेमा

		सचेतीकरण
पशु सेवा शाखा	भ्याक्सिन सेवा, पशु चौपायालाई न्यून शुल्कमा उपचार गर्ने	पशु नश्ल सुधार, निशुल्क पशु सेवा, स्तर उन्नती
कृषि ज्ञान केन्द्र, सल्यान	सहुलियत दर वीडिजन वितरण	वीडि विजनको व्यवस्था, पुनःकृषि तथा पशु सम्बन्धी तालिम दिने, आर्गानिक औषधीको लागी सल्लाह सुभाष
ईलाका प्रहरी कार्यालय	शान्ती सुरक्षा कायम र खोज उद्धार कार्यमा सहयोग	वन संरक्षण तथा सरसफाइ अभियान
सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति	कृषकहरुलाई आवश्यक काठ, दाउरा, घाँस, स्याउला उपलब्ध गराउने तथा विपन्नहरुलाई आय आर्जनका लागि सहयोग गर्ने ।	निवेदन
कृषि विकास कार्यालय	कृषि सम्बन्धि प्राविधिक सहयोग, विडिजन, कृषि सम्बन्धि तालिम, कृषक समूह गठन र सबलिकरण	योजना प्रस्तुत, कृषक समूहको निवेदन
डिभिजन वन कार्यालय	उपभोक्ताको माग अनुसार वन पैदावर आपूर्तिको सहयोग, प्राविधिक सहयोग	वृक्षारोपण, वन व्यवस्थापनका कार्यमा सहयोग
विद्यालय	शैक्षिक सेवा केन्द्र	वतावरण शिक्षा प्रदान
महिला तथा बालबालिका कार्यालय	अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण तथा राहात सहयोग, महिला तथा बालबालिका सशक्तिकरणका लागि तालिम, समूह गठन, आयआर्जन सम्बन्धि तालिम तथा कार्यक्रमहरु संचालन	सम्पर्क समन्वय, निवेदन
विद्युत प्राधिकरण कार्यालय	विद्युत लाइन विस्तार	सस्तो सुलभ तरिकाले सिएफएल सहयोग
बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरु	ऋण दिने बैकिङ्ग कारोवार, तालिम	सुलभ ब्याजमा ऋण प्रदान गर्ने, आय आर्जन सम्बन्धी तालिम
भू-संरक्षण कार्यालय	तारजाली, मुहान संरक्षण	निवेदन, सम्पर्क, समन्वय
जलउत्पन्न प्रकोप	तारजाली, तटबन्ध निर्माण	निवेदन, सम्पर्क, समन्वय
गैसस	निशुल्क उपचार, अपाङ्गलाई भत्ता, अनाथलाई सहयोग, तरकारी विऊ प्रदान, शुसासन सिकाई तथा कार्य केन्द्र, अनुकूलन योजना, आर्थिक र प्राविधिक रुपमा सहयोग गर्ने	जैविक विविधता संरक्षण, दिगो भू-परिधि व्यवस्थापन, वन संरक्षण क्षमतामा अभिवृद्धि, जिविकोपार्जन सम्बन्धी तालिम, अनुकूलनका कार्यक्रम संचालन
नेपाल रेडकस	राहात सामाग्री वितरण भाँडाकुडा/त्रिपाल /वाटरगार्ड/फिल्टर	जटिल किसिमको रोग लाग्दा स्वास्थ्य उपचारको लागी आर्थिक सहयोग गर्ने, नयाँ नयाँ रोगको बारेमा सचेतीकरण
सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह	काठ, दाउरा प्रदान, विपन्न वर्गमुखी कार्यक्रम संचालन गरेको, सुशासनका कामहरु गर्ने गरेको, वन हेरालुलाई तालिम गोष्ठी तथा चाहिने सामाग्री वितरण, चोरी शिकारी नियन्त्रण दल गठन र परिचालन, का.स.का पदाधिकारीलाई तालिम गोष्ठी दिने गरेको	सुलभ मुल्यमा काठ, दाउरा प्रदान, आयआर्जन सम्बन्धी तालिम, जिविकापार्जनमा सहयोग, विपन्न वर्गमुखी कार्यक्रम अझ बढाउने/सुशासनको काम गर्ने
सहकारी संस्था	बचत र कर्जा प्रवाह, ऋण उपलब्ध गराउने, आयआर्जन	वायोग्यास तथा गोबरग्यास सस्तो

लि.	र वैकल्पिक उर्जा	सुलभ मात्रामा बनाउन सहजिकरण
NCCSP2 & ASHA	स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयारी तथा कार्यान्वयनमा आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग	लापा समूह निर्माण, निवेदन, सम्पर्क, समन्वय

खण्ड २ जलवायु परिवर्तन अवस्था

२.१ जलवायु परिवर्तनको क्रम र परिदृश्य विश्लेषण

२.१.१ जलवायु परिवर्तनको अवस्था (मासैमी पात्रो)

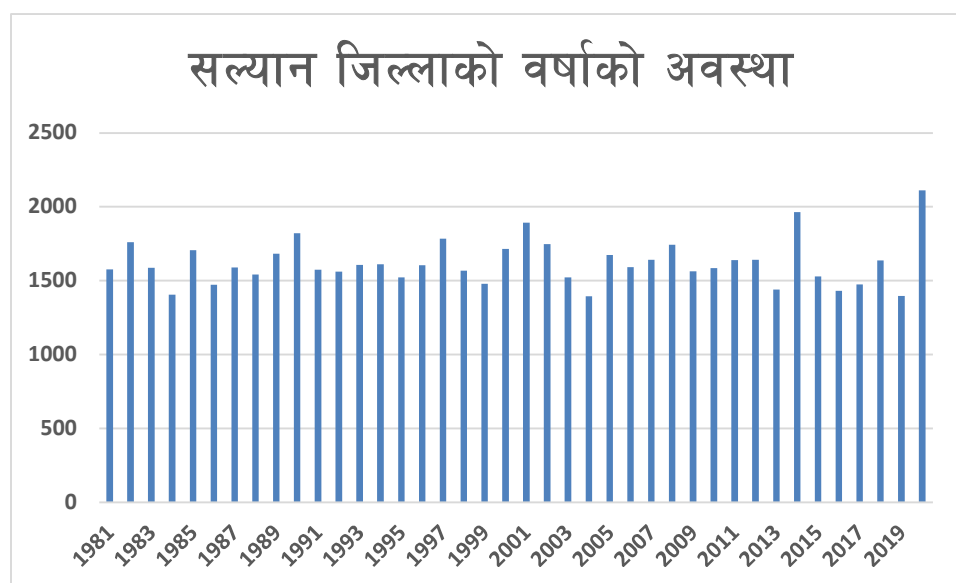
स्थानीय मौसम र मौसमी अवस्था, बाली तथा प्रकोपमा आएको परिवर्तन बारे जानकारी हाँसिल गर्न परिवर्तित प्रकोप तथा मौसमी पात्रो विधिको प्रयोग गरिएको हुन्छ । समुदायको ज्येष्ठ नागरिक, बुद्धिजीवीसँगको छलफलबाट भएको जलवायु सम्बन्धी जानकारी विवरणका आधारमा तापक्रम, वर्षाको स्वरूप, बिरुवाको व्यवहार, प्रकोपको स्वरूप आदिमा आधारित यो पात्रो तयार गरिएको हुन्छ । मौसमी पात्रो सम्बन्धि जानकारी हाँसिल गर्न बिगतको करिब ३० वर्ष पहिले र हालको बारे तुलनात्मक अध्ययन गरी प्रकोप, तापक्रम, बाली आदि हुने समयमा परिवर्तन आएको वा नआएको प्रष्ट समुदायमा देखाईएको हुन्छ । छ ।

तालिका नं.७ परिवर्तित मौसमी पात्रो

सम्मुखता	सूचकहरु	समय	बैशाख	जेठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुन	चैत्र	समयमा परिवर्तन	भएको
तापक्रम	गर्मीका दिन	पहिले														गर्मीका दिन १ महिनाले बढेको र गर्मीको मात्रा पनि बढेको तथा जाडोका दिनहरु १.५ महिनाले घटेको देखिन्छ
		अहिले														
	जाडोको दिन	पहिले														
		अहिले														
वर्षा तथा यसको स्वरूप	मनसुनी वर्षा	पहिले														मनसुनी तथा हिउँदे वर्षा अहिले कम तथा अनियमित भएको, तुषारो पनि कम पर्ने देखिन्छ ।
		अहिले														
	हिउँदे वर्षा	पहिले														
		अहिले														
	तुसारो	पहिले														
		अहिले														
भौतिक जानकारी	पानीको मूल	पहिले														अहिले पानीका मुहान फुट्ने समय निकै कम र

२.१.२ वर्षाको अवस्था विश्लेषण

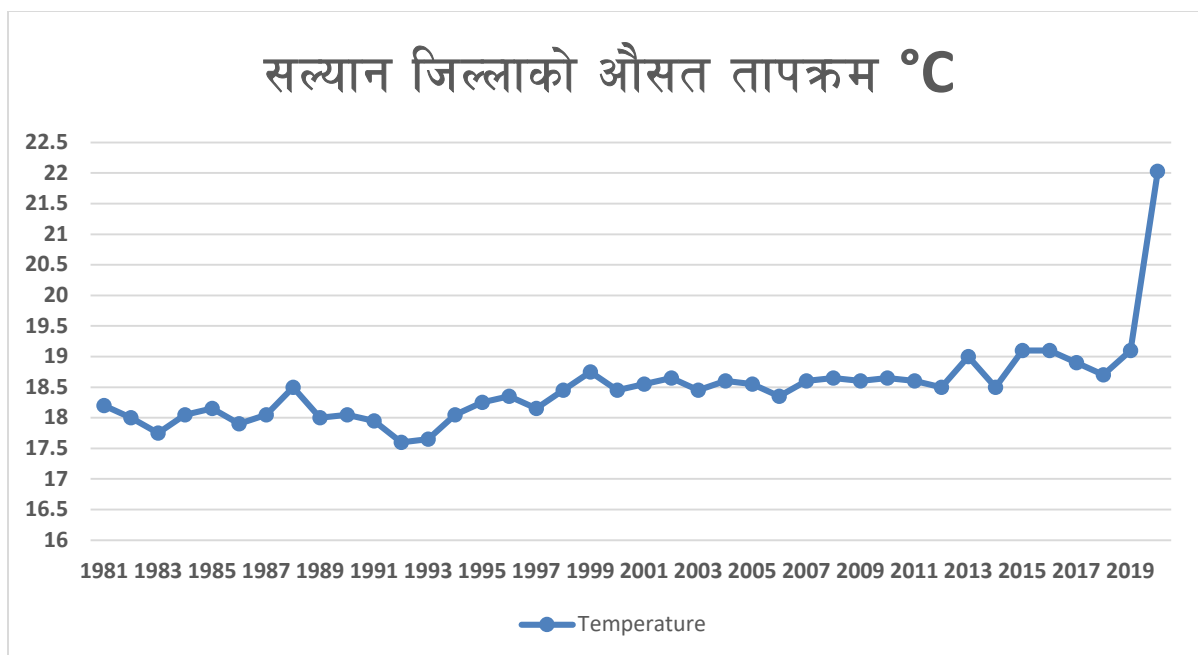
स्थानीय स्तरमा जलवायुमा आएको परिवर्तनको मूल्याङ्कन गर्न माथि उल्लेखित सहभागितामूलक विधिको साथसाथै सल्यान बजार स्थित जल तथा मौसम विज्ञान महाशाखाको मापन केन्द्रबाट प्राप्त तापक्रम र वर्षाको तथ्याङ्कहरूको समेत विश्लेषण गरिएको थियो । विगत ३० वर्ष (१९८१ देखि २०२० सम्म) को कुल वार्षिक वर्षालाई विश्लेषण गर्दा यस क्षेत्रको वर्षामा अनियमितता रहेको देखिन्छ । पहिलेको तुलनामा पछिल्ला केही वर्षहरूमा कुनै वर्ष धेरै वर्षा हुने र कुनै वर्ष कम मात्र वर्षा हुने क्रम बढ्दै गएको देखिन्छ । यस जिल्लाको औषत वर्षा १५०० मि.मि. रहेको पाईएको छ ।

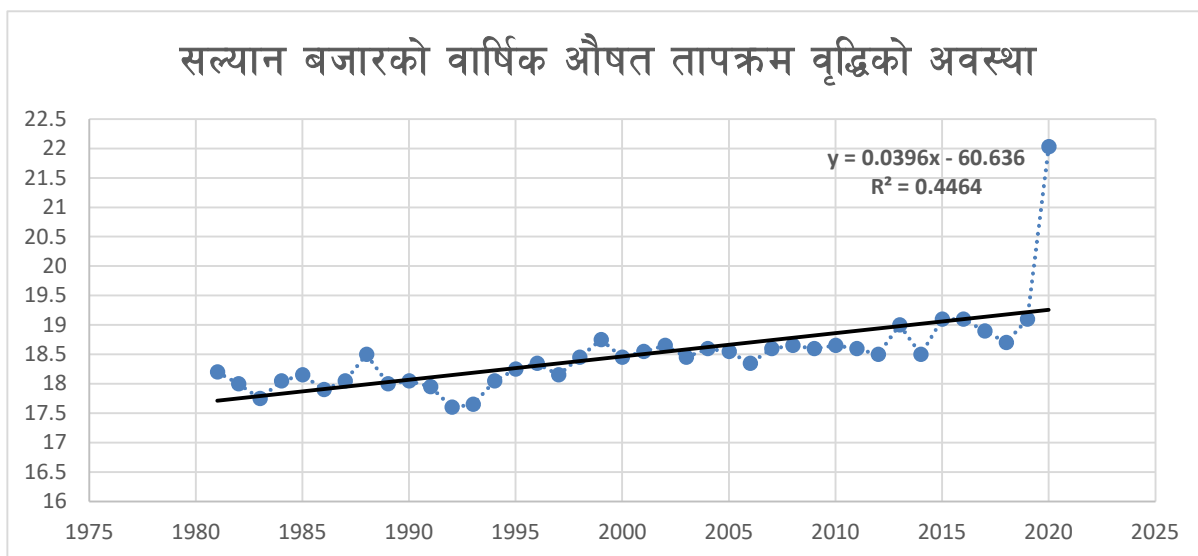
चित्र नं.७ सल्यान बजारको कुल वार्षिक वर्षा

२.१.३ तापक्रमको अवस्था विश्लेषण

त्यसैगरी सल्यान बजार स्थित मापन केन्द्रबाट प्राप्त विगत ३० वर्ष (१९८१ देखि २०१९) सम्मको तापक्रमको तथ्याङ्कको विश्लेषण गर्दा यस क्षेत्रमा औषत अधिकतम र न्यूनतम तापक्रम दुवै क्रमिक रुपमा बढ्दो क्रममा रहेको देखिन्छ । पहिले २५ डिग्री सेल्सियस भन्दा कम मात्र रहेने गरेको औषत अधिकतम तापक्रम अहिले २५ डिग्री सेल्सियस भन्दा माथि पुग्ने गरेको र पहिले १२ डिग्री सेल्सियस भन्दा पनि तल भर्ने गरेको औषत न्यूनतम तापक्रम अहिले १४ डिग्री सेल्सियसको हाराहारीमै रहने गरेको देखिन्छ । यसले गर्मीका दिनहरू पहिलेको तुलनामा बढी तातो र जाडोका दिनहरू पहिलेको तुलनामा कम चिसो हुँदै गएको तथ्याङ्क विश्लेषणले देखाउँछ । यसबाट जलवायु परिवर्तनको प्रभाव परेको सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ ।

चित्र नं.८ सल्यान बजारको वार्षिक औषत तापक्रम

चित्र नं.९ विगत ३० वर्षको सल्यान बजारको वार्षिक औषत तापक्रम वृद्धिको अवस्था

तापक्रम, वर्षा र मौसमको वितरणका आधारमा यस नगरपालिकामा निम्न प्रकारका हावापानी रहेको पाईन्छ ।

१. उप-उष्ण जलवायु: नगरको होचो क्षेत्र समुन्द्र सतहदेखि करिव १५०० मिटरसम्मको उचाईमा यस प्रकारको जलवायु पाईन्छ । गर्मी महिनामा धेरै गर्मी र हावा चल्छ भने हिउँदमा जाडो हुने गर्दछ ।
२. समशीतोष्ण: नगरको मध्य पहाडी क्षेत्रका १५०० मिटरदेखि २३०० मिटरसम्मको उचाईमा यस प्रकारको हावापानी पाईन्छ । उच्च भू-भागमा पर्ने हुनाले हिउँदमा निकै जाडो हुने गर्दछ ।

लेकमा

हिउँ

समेत

पर्दछ

२.२ संकटासन्नता, जोखिम, क्षति तथा असर (प्रकोपबाट सृजित विपद्को असर, प्रभाव, क्षति नोक्सानीको विश्लेषण)

२.२.१ प्रकोपको ऐतिहासिक समयरेखा

विगत ३० वर्षको अन्तरालमा यस बागचौर नगरपालिकामा घटेका विभिन्न प्रकोपहरूको विश्लेषण ऐतिहासिक समय रेखाको माध्यमबाट गाउँका जेष्ठ नागरिक, वृद्धिजिवी तथा जानकारहरूसँग छलफल गरी तयार गरिएको थियो । यस विधिमा जलवायुजन्य घटनाबारे छलफल गर्नुका साथै त्यस घटनाको असर र समुदायले त्यस घटनासँग जुध्नका लागि गरेको प्रयास र उक्त परिस्थितिमा विभिन्न संघ संस्था र सरकारी निकायहरूबाट पाएको सहयोगको बारेमा छलफल गरिएको थियो । यसबाट जलवायु परिवर्तनको सम्बन्धमा स्थानीय बासिन्दाहरूको अनुभव र प्रकोपसँग जुध्न सक्ने क्षमताको बारेमा जानकारी हासिल गरिएको थियो ।

तालिका नं. ८ प्रकोपको ऐतिहासिक समयरेखा

प्रकोप	वर्ष	बारम्बारता	वडा नं.	प्रकोपले ल्याएको असर तथा प्रभावहरू	भविष्यमा प्रकोपले पार्ने असर तथा प्रभावहरू	असर र प्रभावसँग जुध्न समुदायले अपनाएका अनुकूलनका उपायहरू
बाढी	२०४६		१	शारदा नदीले सुलिमारे क्षेत्रमा २ वटा घट्ट, करिव १३ रोपनी जग्गा बगाएको	कृषि भूमी नष्ट, आवत जावतमा अफठेरो, कृषकहरूले वाली लगाउन समस्या भएको	समुदायले श्रमदानहरू गरी पुनःनिर्माण तथा पर्खाल निर्माण गरेको ।
	२०६२	पटके	१	ठिन्वाङ खोलाले ६ विगाहा खेतीयोग्य जमिन बगाएको, जरिमारेखोलाले ४ रोपनी जग्गा बगाएको, प्रेम बस्नेत, ठिन्वाङ बगाएर मृत्यु भएको	अझै बाढीको प्रकोप बढ्दै गईरहेको ।	मृतकको परिवारले राहत समेत नपाएको र जमिनमा समुदाय आफैले बगाएको भूभाग पुननिर्माण गर्न नसकेको ।
	२०६६		१	शारदाखोलाले कालाखेतमा १ वटा घट्ट बगाएको, खेतीयोग्य जमिन १३ रोपनीमा क्षती,	रोकथामका लागि कुनै काम नभएकाले सो प्रकोप बढ्न सक्ने, घट्टको पुननिर्माण नभएको ।	कुनै पनि समाधानको कार्य नभएको,
	२०७८		१	ठिन्वाङखोलाले करिव १० रोपनी खेतीयोग्य जमिन बगाएको, ३ वटा कल्भर्ट बगाएको	जमिन पहिलको अवस्थामा ल्याउन समस्या भएको, बाटोमा आवत जावतमा समस्या भएको ।	प्रदेश सरकारको रु. २० लाख बजेटमा तटबन्धन निर्माण गरेको ।
पहिरो	२०४८	पटके	१	देउराली भिर देखि ठुलाखेतसम्म करिव १० विगाहा कृषि जमिन बगरमा परिणत भएको	खेतीयोग्य जमिनको ह्रासहुने,	समुदाय तथा अन्य कुनै पनि निकायबाट श्रमदान र बजेटको व्यवस्था नभएको ।
	२०५२		१	थारमारे ठिन्वाङ सडक छेउमा मिलमा क्षती (आईति कामीको मिल)	मिल र सडक भासिन	मिल आफै पुननिर्माण गरेको र सडकको

				सक्ने	काम नगरेको ।
	२०५६	१	राप्तिराजमार्ग सडकले न्यायघाट बरारुख सिंचाई कुलोमा क्षती करिव २ कि.मी.,	खेतमा सिंचाई हुन नसकि उत्पादनमा कमी, आकाशे पानीको भरमा खेती गर्ने गरेको,	कुनै पनि काम नभएको ।
	२०६४	१	बागमारेखोला र टुनीखोलाले करिव १५ रोपनी खेतियोग्य जमिन क्षती पुर्याएको,	भविष्यमा कृषि जमिन नै नरहन सक्ने,	कुनै पनि काम गर्न नसकेको ।
	२०७०	१	वैसरीखोला र जरिमारेखोलाले खानेपानी मुहान पुरेको, घारिखोला पहिरोले मौरीलाल बि.क.को १ घर पुरेको,	मुहान परिवर्तन भई मुहान सुक्न सक्ने, खानेपानीको समस्या हुन सक्ने,	घर जनश्रमदान गरी समुदायले निर्माण गरिदिएको ।
	२०७५	१	आतेखोलाको पहिरोले करिव १० रोपनी कृषियोग्य जमिनमा क्षती,	उत्पादनमा ह्रास हुन सक्ने,	कुनै पनि निकायबाट आर्थिक सहयोग नभएको ।
	२०७६	१	तुषारेखोला पहिरोले करिव १५ विगाहा सिंचाई कुलोमा क्षति,	धान रोप्ने जमिनमा मकै भटमास रोप्ने गरेको	कुनै पनि निकायबाट आर्थिक सहयोग नभएको ।
मिचाहा प्रजाति	२०६४	१	वनमारा कालोवाला यस वडाका सम्पूर्ण खेतियोग्य जमिनमा क्षति, वनजंगलमा घाँस जाग्नबाट रोक्ने	जमिनलाई मरुभूमिकरण गरिदिन सक्ने	संघ संस्थाबाट कुनै पनि काम नभएको । घर आगन वरपर समुदाय आफैले उखेलेर फालेको ।
कृषिमा रोग	२०७५	१	फौजी किरा, गुवाउरो किरा, रातो किरा आदिले खेतिमा नोक्सान पुर्याएको ।	यो बढेदै गई भविष्यमा खाद्य संकट पर्न सक्ने ।	समुदाय आफैले विषादि छर्ने गरेको ।
	२०७६	१	धान वालीमा कालो कुक्का देखा पर्ने गरेको ।	यो बढेदै गई भविष्यमा खाद्य संकट पर्न सक्ने ।	समुदाय आफैले विषादि छर्ने गरेको ।
मानव रोग	२०७५	१	ब्लड प्रेसर रोग समुदायमा धेरै देखिएको ।	समयमा उपचार नभए ज्यान जोखिममा हुने ।	कमैले औषधि उपचार गरेको ।
	२०७६	१	कोरोनाको महामारी	भविष्यमा हुने खतरालाई मध्यनजर गरी सजकता अपनाईएको ।	पालिका स्तरबाट क्वारेन्टाईन स्थापना गरिएको, वडा तथा पालिकाले समुदायमा मास्क, सेनिटाईजर आदि वितरण गरेको ।
हावाहुँरी	२०५८	१	रुख ढलेर हेमन्ता बस्नेत अपाङ्ग भएकी ।	समयमा उपचार नभएको ।	आफैले उपचार गरेको ।
	२०६३	१	सरस्वती, शारदा आवासिय विद्यालयको टिनको छाना फालिदिएको ।		स्कूलको आफ्नै लगानीबाट मर्मत गरेको ।

	२०७३		१	महादेव आ.वि.को टिनको छाना फालेको ।		स्कूलको आफ्नै लगानीबाट मर्मत गरेको ।
	२०७६		१	त्रिवेणी आ.वि.को टिनको छाना फालेको ।		स्कूलको आफ्नै लगानीबाट मर्मत गरेको ।
	२०७८		१	आईतिराम वि.क.को घरको छाना फालेको ।		समुदायको सहयोगले पुनः निर्माण गरेको ।
असिनापानी	२०६५		१	यस वडा नं.१ को सिमखेतमा असिनापानीले करिब ३०० मुरी जति धान वाली नष्ट, धारापानी, गैरावेत, सिमखेत, कोटवेत र अन्य टोलमा गरि करिब ९०० मुरी गहुँ वालीमा क्षति ।		खाद्यन्न किनेर खानु परेको ।
पशुपंक्षीमा रोग	२०५२	पटक	१	गाई/गोरुले च्याल भार्ने, गलगाँड हुने, खुरेत हुने आदि जस्ता रोगहरुको प्रकोप भएको । भैसीले खोक्ने, घाँस खान मन नलगाउने आदि ।		केही नगरेको ।
	२०५४	पटक	१	बाखा भेडामा सिंगान भार्ने, टाउको सुनिने, दाम्निने आदि ।		
	२०५६	पटक	१	कुखुरामा आँखा पाक्ने, टिमुरे रोग, गलगाँड आदि ।		
वाढी	२०४६		२	खरिवोट शारदा खोलामा घट्ट १०, विक्रम डाँगीको बगाएर मृत्यु, ३०० रोपनी खेत बगाएको, भुलुङ्गे पुल बगाएको, ६ वटा गाई गोरु बगाएको, भुसे खोलाले ४० रोपनी खेत पुरेको, शेराचौर शारदा खोलाले कुल बहादुर वलीलाई बगाई मृत्यु भएको ।	खेतीयोग्य जमिन पुनःप्रयोगमा ल्याउन समस्या भएको ।	समुदाय आफैले घट्टहरुको पुनर्निर्माण गरेको, खेतमा सुख्खा वालहरु लगाएको र सरकारका कुनै पनि निकायबाट राहात नपाएको ।
	२०६५		२	लाटीगार खोलाले तटबन्ध गरेको तारजाली बगाएको करिब १५ लाख बराबरको क्षति, ३ रोपनी जति खेत पुरेको ।	वाढी जोखिम बढ्दो रहेको ।	केही नगरेको ।
	२०६८		२	लाटीगार खोलाले करिब ३५०० मिटर पाईप बगाएको, पानढल खोलाले सिंचाई कुलो बगाउदा करिब ५० रोपनी खेतमा सिंचाई अभाव ।	सिंचाई कुलो बगाएकोले खेत सुख्खा भएको ।	समुदायले वालीको परिवर्तन गरेको । अस्थायी रुपमा पाईपको व्यवस्था गरि खानेपानी उपलब्ध गराईएको ।
	२०७२		२	ठुला खोलाले ५ पाथी बराबर धानको रोपो पुरेको, २५० रोपनी जग्गा बाँझो भएको, निर्माणाधिन खानेपानी टंकी र फोगटी मुहान पुरेको ।	मुहान विस्थापित हुने सम्भावना रहेको ।	केही जग्गामा पुनः रोपो राखेर धान रोपेको ।
	२०७५		२	जल्के खोलाले खेती जमिन करिब १० रोपनी पुरी बगरमा परिणत गरिदिएको ।	खेतीयोग्य जमिन बनाउन समस्या भएको ।	कुनै पनि कार्य नगरेको ।
	२०७६		२	शिरचौर खोलाले ५ पाथी बिउराख्ने जमिन पुरेको, शिरचौर सिंचाई कुलो २ वटा बगाएको, ठिन्वाड खोलाले ५० रोपनी खेतीयोग्य जमिन कटान तथा पुरेको ।	खेतीयोग्य जमिन अझ धेरै पुरि गई गरिवी बढ्न सक्ने ।	२ नं. वडा कार्यालयको आर्थिक सहयोगमा केही भागमा तटबन्ध निर्माण गरिएको ।

	२०७७		२	देउराली भिर खानेपानी टंकी १, खेतियोग्य जमिन २ रोपनी, पाईप ३५०० मिटर बगाएको, ४ वटा सिंचाई कुलो बगाइको चोर खोलाले, शारदा खोलाले तल्लो फारुला र माथिल्लो फारुला खेत पुरेको तथा बगाएको करिव ४०० रोपनी जति ।	खानेपानीको धेरै समस्या रहेको ।	समुदाय आफैले केही पुनर्निर्माण गरेको ।
पहिरो	२०६५		२	शेराचौरको खानेपानी टंकी (काफलबोट र पनेरा टंकी) पुरेको ।		केही कार्य नभएको ।
	२०६८		२	चयालगाउँमा घरको आगनसंगै पहिरो जाँदा खेतियोग्य जमिन सहित बगाएको,	घरमा जोखिम	घर भत्काएर अर्को ठाउँमा सारेको ।
	२०७२		२	जारमारेमा गोरख बहादुर वलीको घरमा क्षति, चिलढालेमा गणेश वि.क.को घरमा क्षति तथा २ रोपनी बारी नष्ट,	घरमा जोखिम	केही कार्य नभएको ।
	२०७४		२	श्वारा खोलाको ५२ मिटरको सिंचाई कुलो बगाएको, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको सेप्टी टंकी भत्काएको, चयालगाउँमा घरमा क्षति	करिव १५०० रोपनी जग्गामा सिंचाई अभाव, बस्ती नै जोखिममा	जस्तापाता विछ्यार सिंचाई कुलोमा काम चलाउने गरेको र अन्य केही कार्य नभएको ।
	२०७६		२	जलुके खोलामा १० घरको ६ रोपनी जग्गा बगाएको ।		केही कार्य नभएको ।
वनडढेलो	२०६९		२	देउराली सा.व.मा आगलागी भई रुखविरुवा तथा पशुपंक्षीमा क्षति ।		समुदायले आगो निभाउने कार्य गरेको ।
	२०७६		२	देउराली सा.व.मा आगलागी भई रुखविरुवा तथा बुट्यानहरुमा क्षति		
	२०७८		२	अगलाटाकुरा सा.व.मा आगलागी भई क्षति पुरयाएको, खानेपानी पाईप ६०० मी. जलाएको ।		
खडेरी	२०६५		२	मुहानहरु सुक्ने, गर्मी समयमा पानीको अभाव हुने गरेको, देउराली भिर खानेपानी मुहान सुकेको, कोटमौला मुहानमा पानीको कमी (माथिल्लो चिलढाले) ।		
	२०७८		२	भानुभक्त विद्यालय, माफटोल, सिरुवाली डाँडा, नाउलाखोला सुकेको, हिउँदे वाली नहुने गरेको, गहुँवालीमा ह्रास आएको ।		
हावाहुरी	२०६०		२	एकराज वि.क.को घरको छाना फालेको ।		
	२०७३		२	खुम बहादुर भण्डारीको घरमा क्षति ।		
	२०७६		२	जारमारे गौरीलाल वि.क. र यज्ञ वि.क.को घरको छाना फालेको ।		
	२०७८		२	भानुभक्त मा.वि.को टिनको छाना फालेको (माथिल्ले चिलढाले) र बुद्ध आधारभुत विद्यालयको टिनको छाना फालेको (चयालगाउँ) ।		
	२०७९		२	फर्साबोट कुखुरा फारमको छाना फालेको, तल्लिगाउँमा ६०० कुखुरा मरेको । टंक बहादुर वि.क.को घरको छाना फालेको र चर्पीमा क्षति पुरयाएको (माथिल्लो चिलढाले) ।		

असिनापानी	२०६८		२	वडा नं. २ को सवै टोलमा गहुँबाली नष्ट गरेको करिब ४००० मुरी ।		
मिचाहा	२०४६		२	चर्मिलीको प्रकोपले खाद्यबालीमा असर ।		
प्रजाति	२०५२		२	बनमारोले जमिनमा असर गरेको ।		
कृषि रोग	२०६१		२	भुसभुसे किरा तरकारी बालीमा,		
	२०६६		२	आलु डरुवा, दुसी, चुनै, धानमा शंखे किराको प्रकोप बढेको ।		
	२०७३		२	मकैमा गवाउरो, घुम किरा, घुन किराको प्रकोप ।		
	२०७४		२	मकैमा फौजी किराको प्रकोप ।		
मानव रोग	२०५२	पटक	२	मधुमेह, प्रेसर, दम, पाईल्स, क्यान्सर, पिनास आदिको प्रकोप ।		
पशु रोग	२०५०		२	बाखामा गल्फु सुनिने, टाउको सुनिने रोग ।		
	२०६२		२	कुखुरामा भोक्रिने, रिङ्गा लाग्ने, ख्यार ख्यार गर्ने, प्यारालाईसिस हुने आदि रोक		
बाढी	२०४७	पटके	३	सोताखोला सडक बाटोमा क्षती, विद्यालय जाने गोरेटोबाटो अवरुद्ध,	आवत जावतमा समस्या, बाटो अझ बढी क्षति हुनसक्ने,	वर्षेनी वडाबाट बाटोको मर्मत गरिरहेको ।
पहिरो	२०४५	पटके	३	खाली स्कुलतिरको टोलमा भूक्षय हुने गरेको, विष्टगारे खोलाका कारण करिब १०० घरधुरीहरु जोखिममा रहेका,	बस्ती डुबानमा पर्न सक्ने अन्यत्र बसाई सराई हुन सक्ने,	कुनै पनि निकायबाट आर्थिक सहयोग नभएको ।
	२०४८	पटके	३	जोगिनी खोलाले मुहान पुरेको, यज्ञ बहादुर डाँगीलाई पुरी मृत्यु भएको,	मुहान विस्थापित,	कुनै पनि निकायबाट आर्थिक सहयोग नभएको ।
	२०७२		३	चारखोला सामुदायिक वनको पहिरोले करिब ५० वटा सल्ला, २०० बुट्यानहरु बगाएको,	भविष्यमा वनमा निकै क्षति हुन सक्ने,	कुनै पनि निकायबाट आर्थिक सहयोग नभएको ।
	२०७४		३	खालीको पहिरोले सुन्तला,कागती, अमिलाका करिब १००० विरुवा नष्ट, गोरु २ वटा पुरेको, ६ घर पुरेको,	सुन्तला बगैचा नै सकिन सक्ने,	वडा तथा रेडक्रसबाट घर बनाउन आर्थिक सहयोग, बगैचाका लागि कुनै सहयोग नभएको ।
			३	पुतलीबास लाल बहादुर डाँगीको घरमाथिको पहिरोले करिब ३ रोपनी जग्गा क्षति,	जमिन बाँझो हुन सक्ने,	कुनै पनि निकायबाट आर्थिक सहयोग नभएको ।
वन डहेलो	२०४७	पटक	३	सल्ला, लालिगुराँस, उत्तिस, अंगेर, साल, सिसौ, धाईरो, मेल, घंगारु लगायतका रुख तथा बुट्यानहरु नष्ट भएका ।		प्रहरीको सहयोगमा आगो निभाउने काम भएको ।
मिचाहा	२०४५		३	चर्मिली झारले कृषि योग्य जमिनमा क्षति ।		उखेलेर फाल्ने काम भएको ।

प्रजाति	२०५२		३	वनमारोले कृषि योग्य जमिनमा क्षति ।		उखेलेर फाल्ने काम भएको ।
	२०७२		३	पाथि फुलको विस्तारले कृषि योग्य जमिनमा असर ।		
असिनापानी	२०६९		३	सुन्तला, जौ, गहुँमा क्षति करिव ३०० मुरी खाद्यन्न मासिएको । करिव १ करोड सुन्तलामा क्षति ।		
हावाहुँरी	२०६३४		३	जय शान्ति प्रा.वि.को टिनको छाना फालेको, भद्र बहादुर पुनको घरको छाना फालेको ।		
खडेरी	२०७८		३	सुन्तलाका बोटहरु सुकेको, पानीका मुहान सुकेको (चारखोला खानेपानी मुहान), सिमधारा, डण्डुखोला, साना पधेरा खा.पा. मुहान सुकेको ।		खोलाको मुल प्रयोगमा ल्याई पानी खाने गरेको ।
कृषिमा रोग	२०६०	पटक	३	आलुमा सिलेसो किरा लाग्ने गरेको ।		
पशुपक्षिमा रोग	२०६७	पटक	३	पखाला लाग्ने, पेट सुनिने, प्यारालाईसिस, गलगार्ड हुने आदि रोगले भैसी ३, बाख्रा ४, २५० गाई गोरु मरेको ।		
	२०७२		३	कुखुरामा रिड्टा लाग्ने, भोक्रिने, पखाला लाग्ने, प्यारालाईसिस हुने, टिमुरे रोग जस्ताले करिव १४०० कुखुरामा क्षति ।		
मानव रोग	२०६५		३	प्रेसर, छारे, मुटु रोग, क्यान्सर, मधुमेह रोग आदिको प्रकोप ।		
	२०७७		३	कोरोनाको कारण मानविय क्षति ३ जनाको मृत्यु, चेत बहादुर खत्री, मोलाल डाँगी, र कृष्ण के.सी. ।		
	२०६५		३	भोल्टे किराले मकै खेतिमा क्षति पुर्याएको ।		
	२०७८		३	मकैमा सलह किराले क्षति पुर्याएको ।		एग्रोभेटबाट विषादि ल्याएर छर्कने गरेको ।
बाढी	२०४४		४	वराहवनमा सिंचाई कुलो १०० मी. जति बगाएको, खोपानीको मुहान बगाएको	सिंचाईको अभाव हुने, मुहान नष्ट हुने	मोहीहरुले जनश्रमदान गरी कुलो निर्माण गरेको ।
	२०४८		४	मुलखोला, रकेला, ढोग्रेनी खोला बाँस खोला, बोक्सी खोला खानेपानी मुहान बगाएको,	पानीका मुहानहरु नष्ट तथा विस्थापित हुन सक्ने,	अन्य मुहानको खोजि गरी पिउने पानीको व्यवस्था गरेको ।
	२०५८		४	लौरावाडमा १० वटा घट्ट बगाएको, १५-१६ गाई गोरु बगाएको,	पानी घट्ट विस्थापित हुन सक्ने, गाई वस्तुलाई आवत जावतमा समस्या हुने,	श्रमदान तथा आफ्नै लगानीबाट केही घट्टको पुनर्निर्माण गरेको ।
	२०६८		४	पेदिखोला, शिवरथमा २ जना रते दमाई लगाएतको ज्यान गएको,	संरक्षण नभए खोला	केही भागमा मोहीबाट सिंचाई कुलो

				सिंचाई कुलो करिव २०० मी. क्षति भएको र करिव २०० मी. खेत कटान गरेको,	नजिकको कृषि भूमी कटान भई नष्ट हुने,	निर्माण, खेतमा सुख्खा पर्खाल निर्माण गरेको ।
पहिरो	२०५९		४	सेतिगुराँस पहिरोले ५ जनाको मृत्यु, १ घर क्षति, अम्रै खोला पहिरोले ६ घरको जग्गा र घर दवेको, ४ वटा बाखा मरेको,	भविष्यमा जमिन भासिन सक्ने,	अर्को ठाउँमा घर बनाएको, अन्य कुनै राहत नमिलेको ।
	२०७२		४	लौरावाङमा पहल बहादुर रानाको घर क्षति, कृषि जमिन करिव ३ रोपनीमा क्षति, केशर राना, तुलाराम खत्री, शान्ति बि.क.को घरको आँगनमै पहिरो आई क्षति भएको,	घरबार नै सार्ने जोखिम बढेको,	आफै घरको पुनर्निर्माण गरेको र राहातको लागि जिल्लामा निवेदन त दिएको तर कुनै राहत नमिलेको ।
	२०७४		४	खाटडाँडा पहिरोले धन बहादुर रोकाको घर क्षति, लौरावाङ धन बहादुर वलीको घर क्षति, भरत वलीको घर क्षति,	गरिव परिवारका भएकोले आर्थिक अवस्था कमजोर भई बसाईसराई हुन सक्ने ।	धन बहादुर रोकाले नगरपालिकाबाट रु.१० हजार राहत प्राप्त गरेको, अन्यले केही नपाएको ।
	२०७५		४	मुखिया डाँडाको पहिरोले २ गोरु १ गाई, ३ बाखा बगाएको,	भविष्यमा पहिरोको पटके जोखिम हुन सक्ने,	राहात केही नपाएको ।
	२०७८		४	घर्तिगाउँमा नोखा कुमारी बस्नेतको घर क्षति, लौरावाङ चित्रा के.सी.को घर क्षति, रामसिंह बि.क. लगाएत ५ जनाको मृत्यु भएको,	अझ बढी क्षति हुन सक्ने,	नोखा कुमारी बस्नेतले रु.१० हजार राहात न.पा.बाट, ५ जना मृतकका परिवारले प्रदेश सरकारबाट रु.१ लाख राहात तथा नगरपालिकाबाट रु.२५ हजार राहात प्राप्त ।
मिचाहा प्रजाति	२०५५		४	बनमारो, चर्मिली, आकाशवेली, ऐजेरु आदिको प्रकोप । घाँस उत्पादनमा ह्रास, बोटविरुवा लोप हुँदै जानु, स्थानीय प्रजाति लोप, खेतियोग्य जमिनमा नोक्सानी ।	जरा देखि नै उन्मुलन गर्नुपर्ने । बायोचार प्रविधि आदि नबनाए प्रकोप धेरै बढ्न सक्ने ।	
आगलागी	२०४२ २०५९ २०६४ २०७७ २०७८		४	लौरावाङमा पानसरी के.सी.को घरमा आगलागी, हिउँदेखोली सा.व.मा आगलागी (करिव १३ हेक्टरमा), लक्षिराम बि.क.को २ घरमा आगलागी, तिसु वलीको घरमा १ घरमा आगलागी, लौरावाङमा तुलसी वलीको घरमा आगलागी, टिकी बस्नेतको घरमा आगलागी, सिमखोलीमा प्राण बस्नेत, नाउला लौरावाङमा धनी खत्री, गिता खत्री, गौरी खत्री, महाविर विटालुको घरमा क्षति, शारदा सा.व.मा आगलागी,		धनी खत्री, गिता खत्री, गौरी खत्रीले रेडक्रस, जिल्ला प्रशासनले नगद रु.५००० का दरले र त्रिपालहरु वितरण गरेको ।
खडेरी	२०७७		४	सेतिगुराँसमा सुख्खा, रातिघारेमा पानीको मुहान सुकेको ।	बढी सुख्खा भई पानीको समस्या हुने ।	साविकका ५ वटै वडामा रिचार्ज पोखरी निर्माण र नपा स्तरमा जम्मा ५० वटा

						रिचार्ज पोखरी निर्माण ।
असिनापानी	२०६८		४	पुरै वडामा आलु, गहुँवाली, फलफुल खेती नष्ट गरेको (चैत्र महिनामा)		सरकारी निकायबाट तरकारी तथा खाद्यवालीका लागि विउ विजन वितरण ।
कृषिवालीमा रोग	२०७७		४	डरुवा रोग, फौजी किराको प्रकोप, मकै, आलुमा भोल्टे, चुन्ने, गुप्पे, सलह किराको प्रकोप		वडा तथा नपाबाट कुनै राहातका कार्यक्रमहरु नभएको ।
पहिरो	२०४६		५	नाउलामा १ घट्ट नष्ट, ४ मानिसको मृत्यु, २ जना घाइते, ८ मुरी अन्न क्षति, रारेचौर २ घट्ट नष्ट तथा १० मुरी अन्न नष्ट ।		जिविसबाट नगद राहात दिएको, समुदायले घट्टको पुनर्निर्माण गरेको ।
	२०७०		५	धारापानी सडकका कारण १ कि.मी. लम्वाईमा जमिन भासिएको,	राप्ति राजमार्गमा क्षति हुने सम्भावना	स्थानीयले पानीको निकास गराएको ।
	२०७४	पटक	५	बाङ्गोलाखुरी फारुला सडक खण्डमा, दमाईगाउँ खुरखुरे, भिरगाउँ, १७ घर जोखिममा रहेको, ५०० रोपनी खेतियोग्य जमिन जोखिममा, ४ कि.मी. सडक जोखिममा, बाहुनडाँडा, आला, खाराचौरमा ४ घर जोखिममा, रावतगाउँ ४ घर जोखिममा,		
	२०७६		५	धारापानी बस्तीमा ३ वटा घर जोखिममा, २ वटा घर नष्ट, गोठीवनमा १ बाख्रा खोर नष्ट गरेको ।	बस्ती भविष्यमा निकै जोखिममा हुने ।	खोर समुदायले पुनर्निर्माण गरेको ।
बाढी	२०४८	पटक	५	सिस्ने खोलामा करिब ३० रोपनी खेत कटान, सिंचाई कुलो नष्ट गरेको, ३ वटा घट्ट बगाएको ।	जोखिमयुक्त ठाउँ रहेको ।	समुदायले घट्टको पुनर्निर्माण बाहेक अरु केही नगरेको ।
	२०७८		५	जरेनामा ३० रोपनी जति खेतियोग्य जमिन सेतेडाँडा खोलाले कटान गरेको ।	खेतियोग्य जमिन घटिरहेको ।	समुदाय आफैले केही ठाउँमा बाल निर्माण बाहेक अरु काम नभएको ।
आगलागी	२०५२		५	५० क्विन्टल सुटो, २० क्विन्टल चामल जलेर नष्ट भएको र घरमा पनि क्षति ।		
	२०५७		५	भालुखोलाको बन्मा आगलागी ।		
	२०६५		५	३५ हेक्टर क्षेत्र प्रभावित भएको, विरुवाहरु नष्ट, वन्यजन्तुको बासस्थानमा क्षति,		
	२०६७		५	हिमाली सा.व.मा ६ हेक्टर क्षेत्रमा आगलागी,		
	२०७२		५	धारापानीमा ३ वटा घर नष्ट,		
	२०७४		५	बाहुनडाँडामा १ घर नष्ट, ९ वटा पसल जलेर नष्ट, बाङ्गोलाखुरीमा १ करोड ५० लाखको क्षति, २ वटा मोटरसाईकल जलेर नष्ट आदि ।		
खडेरी	२०६४		५	मकै बाली सुकेको, वनक्षेत्रमा भएका रुख विरुवाहरु सुकेका ।		
	२०७८		५	दमाईगाउँ, वयालडाँडा, लामाडाँडा, बाहुनगाउँमा सुक्खा खडेरी		चामल, आटा किनेर जिविकोपार्जन गरेको

				भएको । हिउदे वाली लगाउन नपाएको		।
कृषि वालीमा रोग	२०७६		५	मकै वालीमा खुमे, भोले, सलह किराहरुको प्रकोप करिब ४०० रोपनीमा क्षति । पुनः मकै वाली रोपेको ।		
	२०७८	पटक	५	तरकारीहरु काउली, बन्दा, सागबारीमा पुतलीको प्रकोप बढेको, आलुमा डडुवा रोगको प्रकोप बढेको ।		समुदायले पुनः खेति गरेको ।
पशुपक्षि रोग	२०७५		५	कुखुरामा भोक्रिने, भुङ्ने, सेतो र हरियो पखाला लाग्ने, बाख्राहरुमा खोरेत तथा सुनिने रोग लाग्ने गरेको ।		
	२०७८		५	१५० जति बाख्रा, बोका, खसी मरेको, पखाला लाग्ने, घाँस नखाने,		
बाढी	२०४६	१ पटक	६	साविक २ सानाहिम दहखोलाले चुडामणी वलीको घोडा बगाएको । साविक २ सानाहिम टाटाखोलाले लोक बहादुर वलीको ६ वटा गाई गोरु बगाएको । साविकको ४ सिमखोलामा चिन्नेखोलाले एक घट्ट र दल्लेनीखोलाले २ घट्ट बगाएको ।	प्रति वर्ष बढ्दै गएको खडेरी र पानी पर्ने तरिकामा फेरबदल साथै अवैज्ञानिक तरिकाले भईरहेका सडक निर्माणका कार्यहरुले गर्दा भविष्यमा बाढीका घटनाहरु बढ्ने देखिन्छ ।	त्यतिवेला कुनै पनि निकायबाट राहात नपाएको सो समस्या समाधानका लागि स्थानीय बासिन्दाहरुले श्रमदान गरि छेकवार गरेको, घट्टको पुनः निर्माण गरेको, पिडित परिवार छिमेकको घरमा गई केही दिन बसेको साथै ढुङ्गाको बाँध बनाईको थियो ।
पहिरो	२०५९	२ पटक	६	साविक २, ३ र ४ मा हिमखोलाले ९ वटा घट्ट बगाएको । अनुमानित ५० रोपनी जग्गाको धान नष्ट गरेको ।	जलवायु परिवर्तनको असर बढ्दै गईरहेकोले भविष्यमा पहिरोका घटनाहरु पनि बढ्दै जाने देखिन्छ ।	स्थानीय तहमा छिमेकीहरुबाट सामान्य श्रमदान सहयोगको राहात बाहेक केही पनि नपाएको । यसमा जग्गालाई पर्खाल लगाई पहिलेको जस्तो संरचनामा ल्याउन खोजेको । घट्ट बनाउन गाउँलेहरुले सहयोग गरेका ।
	२०६९		६	साविक ३ कलाराखोला ज्ञान बहादुर वलीको एक घट्ट र वन क्षति भएको ।		
बाढी	२०४६		७	साविक ७ सानापोखरा र साविक ८ साना गाडाँकोट ५०० रोपनी जग्गामा क्षेत्री, १५ भन्दा बढी घट्ट क्षेत्री, ५० देखि ६० गाई गोरु मरेका, ४ जना मानिसको मृत्यु । साविक १मा पनि मानिसको मृत्यु ।	प्रति वर्ष बढ्दै गएको खडेरी र पानी पर्ने तरिकामा फेरबदल साथै अवैज्ञानिक तरिकाले भईरहेका सडक निर्माणका कार्यहरुले गर्दा भविष्यमा बाढीका घटनाहरु बढ्ने	नदी नियन्त्रण कार्यालय लमहीबाट तारजाली सहयोग

					देखिन्छ	
	२०६३		७	साविक ७ कुनेउटा बुद्धि बहादुर रावतका २ छोरी बगाई मृत्यु भएको ।		
	२०७०		७	साविक ८ स्यालाखेतमा स्यालाखेत सिंचाई कुलो बगाएको, खेती योग्य जमिन बगाएको		१ लाख सहयोग गा.वि.स बाट पाएको ।
पहिरो	२०७१		७	साविक ७ पुराणछाप दहखोला मान बहादुर वली, चन्द्र बहादुर वली, सालिन्द्र खड्का आदीको ३० रोपनी जग्गा बगाएको ।	जलवायु परिवर्तनको असर बढ्दै गईरहेकोले भविष्यमा पहिरोका घटनाहरु पनि बढ्दै जाने देखिन्छ ।	स्थानीय तहमा छिमेकीहरुबाट सामान्य श्रमदान सहयोगको राहात बाहेक केही पनि नपाएको । यसमा जग्गालाई पर्खाल लगाई पहिलेको जस्तो संरचनामा ल्याउन खोजेको । घट्ट बनाउन गाउँलेहरुले सहयोग गरेका ।
	२०६३		७	साविक ८ घर्तिखोरिया गोरख हमाल र हरि हमालको जग्गा बगाएको, स्यालाखेतको सिंचाई कुलो बगाएको ।		
	२०७४		७	साविक ६ कोदालचौर देवीलाल खड्का, खुम बहादुर खड्का, चक्र भण्डारी आदीको २ हेक्टर बराबरको जग्गा बगाएको र घरमा पनि क्षेत्री भएको ।		
	२०७५		७	साविक १ चौपारी दिल बहादुर वलीको करिब ५ रोपनी जग्गा बगाएको । साविक ९ बोजारी लालविर परियारको २ रोपनी जग्गा बगाएको । साविक ९ धाराखोला राविर दमाईको २ रोपनी जग्गा बगाएको । साविक ९ बगाले पुर्वान दमाईको जग्गा बगाएको । साविक ९ भाक्रिपानी राम बहादुर चन्दको वारी र जडगलमा क्षेत्री । साविक ८ खानीखोला पहिरो गएर शिवमन्दिर जोखिममा रहेको बुदु डाँगीको जग्गा बगाएको । साविक ८ मेलवोट भिमप्रसाद डाँगीको जग्गा र माथिल्लो टाट्के सिंचाई कुलो, मेलवोट सिंचाई कुलो बगाएको ।		
	२०४६		७	साविक ६ र ५ बोजावारी, दुधिलाबोटमा ५ हेक्टर जमिनमा क्षेत्री । साविक १ सेतापैरा सामुदायिक वनमा क्षेत्री ।		
	२०६८		७	साविक ७ गोप्लेचौर २ हेक्टर जति जडगल बगाएको ।		
असिनापानी	२०६४		७	वैशाख २ गते वडा अन्तर्गत विभिन्न अन्नबालीहरु नष्ट ।		
पहिरो	२०४८	४ पटक	८	साविक कोटमौला ५ नयाँ विरौटाको तिल्चा खोलामा आएको पहिरोले ५ रोपनि खेत पुरेको ।	विगतका वर्षहरु लाई हेर्दा भविष्यमा पनि अझ बढी	कुनै प्रयास नभएको ।

					बिकराल रुपले अशिना आउन सक्ने देखिन्छ भने क्षतीको मात्रा पनि बढ्ने देखिन्छ ।	
	२०७३		८	साविक कोटमौला ३ को उच्च ठामरबोट सा.ब. मा १५० रुख बगाएको, ४ रोपनी जमिन बगाएको		कुनै प्रयास नभएको
	२०७५		८	साविक कोटमौला ३ बिउरेखोला १ घर भत्केको, ३ रोपनी पाखोबारी बगाएको ।		कुनै प्रयास नभएको
	२०७५		८	साविक कोटमौला ४ पहाडि टोलमा घर तलबाट गएको पहिरोले १ घर उच्च जोखिममा, २.५ रोपनी जग्गा बगाएको		कुनै प्रयास नभएको
बाढी	२०४६	१ पटक	८	साविक कोटमौला १, २, ३, र ५ मा सारदा खोलामा आएको बाढीले ४ वटा गाई, २ वटा भैसी, ७ वटा बाख्रा बगाएको, १ भुलुङ्गे पुल, १२ वटा घट्ट बगाएको, सारदा र तिल्चा खोलामा आएको बाढीले अनुमानित ३० रोपनी खेतीयोग्य जमिन कटान गरेको ।	विगतलाई हेर्दा बाढीका घटना दोहोरिएको देखिँदैन तर अतिवृष्टिले गर्दा भविष्यमा पनि बाढीको सम्भावना रहेको पाईन्छ ।	कुनै प्रयास नभएको
कृषिबालीमा रोग	२०७५	पटक	८	मकैवाली, सुन्तला, फौजी किराको प्रकोप बढेको, सुन्तलाको रुखमा टुप्पा पहेलो हुने रोग ।		समुदाय आफै रोग नियन्त्रण गर्न प्रयास गरेको तर समाधान नभएको ।
पहिरो/भु क्षय	२०६८	८ पटक	९	साविक कोटमौला गाविस ७ बथानको गेरुपानी सामुदायिक बन तथा निजि जमिन पहिरोले बगाएको, उक्त पहिरोले २०० मिटर खानेपानी पाईप बगाउनुका साथै ५ घर उच्च जोखिममा रहेको ।	विगतका वर्षहरु लाई हेर्दा भविष्यमा पनि अझ बढी बिकराल रुपले अशिना आउन सक्ने देखिन्छ भने क्षतीको मात्रा पनि बढ्ने देखिन्छ ।	समुदायले पाईप किनेर खानेपानी संचालन गरेको ।
	२०७२		९	साविक कोटमौला गाविस ९ मौरीघारेमा ठाउँ ठाउँमा पहिरो गएर १६ घर उच्च जोखिममा ।		जिल्ला भु संरक्षण कार्यालयमा निवेदन दिएको तर सुनुवाई नभएको
	२०७२		९	साविक कोटमौला गाविस ९ चाक्लेडाँडामा २ हेक्टर जमिन १.५ मिटर तल धसेर ३ घर उच्च जोखिममा, कुयपानी खोला छेउको ७० रोपनी खेतीयोग्य जमिन जोखिममा रहेको ।		कुनै प्रयास नभएको
	२०७४		९	साविक कोटमौला ९ परिलेख ४० घरधुरी पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको ।		कुनै प्रयास नभएको
	२०७५		९	साविक कोटमौला गाविस ७ जलेखर्कमा घर माथिको बारी बाट		कुनै प्रयास नभएको

				आएको पहिरोले १ घर जोखिममा ।		
	२०७५		९	साविक कोटमौला गाविस ९ परिलेखमा घरमाथि को सडकबाट आएको पहिरोले १ घर उच्च जोखिममा		कुनै प्रयास नभएको
	२०७५		९	साविक कोटमौला गाविस ७ धानबोटमा घरमाथिको सडकबाट भरेको पहिरोले १ रोपनी जमिन पुरेको ।		कुनै प्रयास नभएको
	२०७५		९	साविक कोटमौला गाविस ७ डाँगीटोलमा घरमाथिको पहिरोले १ घर जोखिममा तथा वडा नं. ८ मा १ घर जोखिममा रहेको ।		कुनै प्रयास नभएको
बाढी	२०४६	२ पटक	९	साविक कोटमौला ६ मा तिल्वा खोलाले २५/३० रोपनी जग्गा बगाएको, १० वटा घट्ट बगाएको ।	विगतलाई हेर्दा बाढीका घटना दोहोरिएको देखिदैन तर अतिवृष्टिले गर्दा भविष्यमा पनि बाढीको सम्भावना रहेको पाईन्छ ।	कुनै प्रयास नभएको
	२०७२		९	साविक कोटमौला ६ मा खोलतिर खोलाले २५/३० रोपनी जग्गा बगाएको, शुन्तलाका विरुवा बगाएको ।		कुनै प्रयास नभएको
पहिरो	२०५२		१०	शुभपोखरी सा.व.उ.स.को २ हेक्टर जमिन बगाएको ।		केही गर्न नसकेको ।
	२०६८		१०	अमलाबोटमा प्रेम बि.क.को घर बगाएको ।		रेडक्रसबाट भाँडा, चामल, आदि प्रदान गरेको ।
	२०७३		१०	चयालगाउँमा शितला आधारभूत विद्यालयमा क्षति ।		
	२०७६		१०	आफाल्ना पिमलाल खड्काको घर भत्किएको ।		आफैले निर्माण गरेको ।
	२०७८		१०	जनकल्याण सा.व.उ.स. को २ हेक्टर जमिन बगाएको,		
बाढी	२०५२		१०	धनी बहादुर बुढाको धोवाटे खोलाले खेत बगाएको १ रोपनी ।		
	२०७६		१०	लामातरामा ३ जनाको पाखोबारी नष्ट गरेको ।		
	२०७८		१०	दुवेरीचौरमा डिल्ली के.सी. र हिमा के.सी.को घर बगाएको ।		राहात कुनै निकायबाट नपाएको ।
आगलागी	२०५५		१०	दुवेरीचौर (साविक ९) चित्र बहादुर ओलीको घरमा आगलागी ।		रेडक्रसबाट भाँडा, कपडा, त्रिपाल सहयोग ।
	२०६०		१०	बुढाथोकीगाउँमा सालिकराम रानाको घर नष्ट (साविक १)		समुदायबाट श्रम तथा नगद सहयोग ।
	२०६९		१०	भागिराम बुढाथोकी तथा बुढाथोकीगाउँमा आगलागी (साविक १)		धारापानी सा.व.बाट दार सहयोग ।
	२०७७		१०	धितालगाउँ साविक ३ रुपलाल गौतम के.सी.घर नष्ट । नयाँवस्ती लामिछाने टोल डिल्ली लामिछानेको घर क्षति । साविक ६ मा बालाराम खड्काको खड्कागाउँमा गोठ नष्ट ।		प्रहरी मुचुल्का भएको तर राहात नमिलेको । नगरबाट १०,००० राहात सहयोग ।

खडेरी	२०७२		१०	वडाभरी नै हिउँदेवाली लगाउने नभएको ।		
असिनापानी	२०६२	पटक	१०	सुत्तला खेती नष्ट ।		
पहिरो	२०४६		११	१ घर नष्ट, सिम्तेखर्क तल्लो टोल (मनवीर ओली) १०० रापनी कृषि योग्य जमिन बगाएको, सिम्तेखर्क, चिनाली, हारिचार, रातामाटा, लेख, कालिमाटी खोलाले ५ गोरु गाई बगाएको जंग बहादुर ओलीको, अनुमानित १५ वटा खानेपानीका मुहान बगाएको, ५०० मिटर खानेपानी पाईपलाईन बगाएको ।	भविष्यमा पहिरोको अत्याधिक जोखिम ।	समुदायले आफ्नै प्रयासबाट जग्गा बनाएको, जिविस, रेडक्रसबाट कम्बल, तारजाली प्राप्त भएको ।
	२०७४	४ पटक	११	स्यालखोरे, टाकुरेखोली ३० रोपनी खेती योग्य जमिन बगाएको, खानेपानी पाईप १५०० मिटर बगाएको, २ खानेपानी टंकी, इन्टेक जुत्ता छराउनेमा पक्की पुल बगाएको, लेख टोलमा २ वटा मुहान नष्ट, १८०० खा.पा. पाईपलाईन बगाएको, कुकुरगारेमा २० रोपनी जग्गा बगाएको, १ मुहान नष्ट, तिनघरीमा ५ रोपनी जमिन बगाएको, बजेरमा १० रोपनी जग्गा बगाएको, सिम्तेखर्क उत्तीसेखोलाले १ पानी टंकी २२० जग्गा बगाएको, धादेमारेमा ८ रोपनी जग्गा बगाएको, हारिचारमा २० रोपनी जग्गा बगाएको, खोलाखागलमा २४ रोपनी जमिन बगाएको ।	निरन्तर पहिरो आईरहने जमिन खा.पा. लगायत भौतिक संरचना र बस्तीमा असर ।	केही नभएको ।
	२०७६		११	हारिचारमा भेषराज खड्काको घर जोखिममा, पूर्णपानी खा.पा. पाईप पुरेको, १० मी. सडक अहिलेसम्म बन्द भएको, भ्यगुतरेमा खा.पा. जोखिममा, पानीको मुहानमा फोहर पानी मिसिने भएको, ओलीगाउँमा २ घर जोखिममा, लेख टोलमा २ घर नष्ट इन्द्र बहादुर ओलीको, पानीचौरमा ५ रोपनी कृषि योग्य जमिन बगाएको ।		केही नभएको ।
	२०७८		११	पानीचौरमा वडा कार्यालय छेउमा १०० मी. पहिरो गई वडा कार्यालय जोखिममा रहेको, लेखटोलमा १ घर नष्ट, १ घर जोखिममा, पूर्णगाउँ, रातामाटामा ५ रोपनी, स्यालपारेमा ५ रोपनी जमिन जोखिममा, टेकुमोड हुँदै केतरकातेमा ३०० मी. रोड बगाएको, हारिचार, जुकेपानीमा खा.पा. मुहान दवेको, इन्टेक नष्ट, बाघगैरीमा १० रोपनी खेती योग्य जमिन नष्ट, सागखोला उकालाखोली रोड ५०० मी. जोखिममा, बजेरमा १ घर र गोठ जोखिममा ।		केही नभएको ।
बाढी	२०४६		११	१० पानी घट्ट, २ मुहान नष्ट, ५० रोपनी जति जमिन कटान, सिम्तेखर्कमा ६ घर जोखिम, ६ गोरु १२ बाख्रा बगाएको ।		
	२०७३		११	३ वटा पक्की पुल, १४ वटा पानी घट्ट बगाएको, १०० रोपनी जति		

				जमिनमा लगाएको आलु, अदुवा, मकै नष्ट, १० कि.मी. खा.पा. तथा सिंचाई पाईप बगाएको । मुहान नष्ट, ५० वटा इन्टेक टंकी नष्ट गरेको ।		
	२०७८		११	५० रोपनी जमिन कटान, १०० थान तारजाली बगाएको, ४० मी. सडक कटान, अदुवा आलु मकै लगाएको करिव १ करोड जति क्षति भएको, स्थालपरे खोलाले १० रोपनी खेती योग्य जमिन कटान गरेको ।		कुनै पनि निकायबाट आर्थिक सहयोग नभएको ।
कृषिबालीमा रोग	२०७५	पटक	११	९०५ आलुमा डडुवा रोग, मकैबालीमा खुम्रे किरा, फौजी किरा, भोल्टे किराले नियमित प्रकोप भएको, बन्दा खेतीमा पात पहेलो हुने, पात सुक्ने, पातमा छिटा छिटा देखा परी कुहिने, जरा कुहिने रोगले २५० रोपनी जग्गामा रोग लागेको । अदुवाबालीमा गानो कुहिने रोग, पिडालुमा गाना कुहिने रोग नियमित भएको, गहुँ जौ बालीमा सिन्दुरे, मुला, आलुमा रातो कमिला, चुर्ने लाग्ने गरेको ।		
तुषारो	२०७८		११	हिउँदे तरकारी बाली केही नहुने गरेको । गहुँ जौ समेत कम उत्पादन हुने गरेको ।		
असिनापानी	२०७३		११	५०० देखि ६०० रोपनीमा भएको सानो मकै, आलु, फलफुल खेती नष्ट ।		
पशुपंक्षी रोग	२०६४	पटक	११	भैसी गोरु, बोका, बाखा, खसीहरुमा पिसावमा रगत हुने, पिसाब बन्द हुने, खोक्ने, सिंगान बग्ने जस्ता रोगहरुको संक्रमण हुने गरेको । वर्षमा भैसी ६/७, बाखा ३०/४०, गोरु, कुखुरा ५०० भन्दा बढी मर्ने गरेको ।		
मिचाहा प्रजाति	२०५२		११	बनमारो भार चर्मिली, आकाशबेली लगायतका भारको प्रकोप ।		
बाढी	२०४८		१२	५०० रोपनी खेती योग्य जमिन कटान, १५ वटा पानी घट्ट नष्ट, १ वटा गाई बगाएको, ३ वटा खा.पा. पाइपलाईन करिव ५०० देखि ४००० मी. बगाएको, दरखोलाले ३ वटा पानी इन्टेक बगाएको,		केही नभएको ।
	२०६२		१२	ओखरेनी, बगराखोला, तेस्रा खोला, दहर खोलाले ५०० रोपनीमा लगाएको आलु, अदुवा मकै बगाएको, ५०० रोपनी जमिन कटान, घुम्ती पसल ८, १ मोटरबाईक, कपडा पसल, किराना पसल, होटल बगाएको, विजुली बत्ती भत्काएको, ५ कि.मी. जति सिंचाई पाईप, खानेपानी बगाएको,		पसल, घुम्तीको समुदायले पुनः निर्माण गरेको । अन्य कुनै आर्थिक सहयोग नभएको ।

	२०७४		१२	दोभान बजार डुवान, आलु खेती क्षती करिव ५०० रोपनीमा लगाएको, ५०० रोपनी जति जमिन कटान ।		केही नभएको ।
	२०७५		१२	५०० रोपनी कृषि योग्य जमिन कटान, सिंचाई कुलो २, १० घट्ट बगाएको, कृषकको आलु, अदुवा बगाएको,		
	२०७७		१२	१० किराना पसल बगाएको, मकै, आलु, अदुवा, ५०० रोपनीमा लगाएको बगाएको, धेरै मुहान नष्ट, पाइपलाईन बगाएको करिव २००० मी., बाँफुखोला कृषि सहकारीको आलु चिप्स मेसिन तथा भवन डुवानमा परेको र जिर्न बनेको, १००० रोपनी जमिन कटान ।		
पहिरो	२०७५		१२	३ जनाको मृत्यु, १ घर नष्ट, ४०० रोपनी जमिन बगाएको ।		
	२०७७		१२	४ वटा घर नष्ट गरेको, ९ वटा पशु चौपाय बगाएको, ४ वटा घर, नगद, जिन्सी, लत्ता कपडा, अन्न नष्ट, १०४ घर अति जोखिममा, दोभान बजार, वगर बजार, दरखोला, बजार डुवानमा, अधेरी बस्तीमा गोठ, भकारीहरु पूर्णरूपमा क्षति, ८०० रोपनीमा लगाएको आलु, अदुवा, मकै बगाएको ।		नगरपालिकाबाट लत्ता कपडा, खाद्यान्न, भाँडा, आदि राहातको रुपमा वितरण गरेको ।
खडेरी	२०६१		१२	सवैले मकै, आलु लगाउन नपाएको ।		
	२०७७		१२	१० महिना पानी नपरेको र खेति लगाउन नपाएको ।		
कृषिबालीमा रोग	२०७१		१२	डडुवा (दुसी रोग), आलुमा रोग, खडेरी र वर्षा अनियमित तरिकाले भएको ।		
	२०७८		१२	बाखा, भैसी, गोरुमा सिंगान बग्ने, खोकी लाग्ने, र्याल आउने, आकस्मिक मृत्यु हुने समस्या ।		
चट्याङ	२०७७		१२	सिमगैरी १ मा भैसी मरेको, सामान्य मानिसमा चोट र घरमा क्षति भएको ।		

यस ऐतिहासिक समयरेखाको विश्लेषणबाट यहाँका बासिन्दा सबै भन्दा बाढी तथा खडेरी रोगबाट प्रभावित भएको देखिन्छ । यी प्रकोपहरु लगाएत पहिरो, बालीमा रोगकिरा, आगलागी, मिचाहा प्रजाती, हावाहुरी, पशुपक्षी, मानव रोग, वन डढेलो, चट्याङ र असिनापानी जस्ता प्रकोपहरु बारम्बार दोहोरी रहेको र यी प्रकोपहरुले सबै वडाहरुमा क्षति पुर्याएको देखिन्छ । यी प्रकोपहरु र यिनका असर तथा प्रभावहरूसँग जुध्न स्थानीय समुदायले स्थानीय संघ संस्थाहरुको सहयोगमा केहि प्रयासहरु गर्ने गरेको देखिएतापनि ती प्रयासहरु अपर्याप्त रहेको देखिन्छ ।

२.२.२ प्रकोपहरुको जोडागत स्तरीकरण

यस विधिको प्रयोगबाट ऐतिहासिक घटनाक्रम तथा प्रकोप नक्शांकनबाट पहिचान गरिएका यस नगरमा रहेका विभिन्न जलवायुजन्य प्रकोपहरु मध्ये सबैभन्दा बढी असर तथा प्रभाव पारेको प्रकोप कुन हो भनि जोडागत स्तरीकरण गर्दै विश्लेषण गरिएको थियो ।

तालिका नं. ९. प्रकोपहरुको जोडागत स्तरीकरण

प्रकोप	पहिरो	बाढी	खडेरी	मिचाहा प्रजाती	असिना पानी	कृषिमा रोग	पशुपंक्षीमा रोग	मानवमा रोग	वन डढेलो	हावाहुरी
पहिरो		पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो
बाढी			खडेरी	बाढी	बाढी	कृषिमा रोग	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
खडेरी				खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी	खडेरी
मिचाहा प्रजाती					मिचाहा प्रजाती	कृषिमा रोग	मिचाहा प्रजाती	मिचाहा प्रजाती	वन डढेलो	मिचाहा प्रजाती
असिना पानी						कृषिमा रोग	पशुपंक्षीमा रोग	असिना पानी	वन डढेलो	हावाहुरी
कृषिमा रोग							कृषिमा रोग	कृषिमा रोग	कृषिमा रोग	कृषिमा रोग
पशुपंक्षीमा रोग								पशुपंक्षीमा रोग	वन डढेलो	पशुपंक्षीमा रोग
मानवमा रोग									वन डढेलो	हावाहुरी
वन डढेलो										वन डढेलो
हावाहुरी										
अंक	१०	७	९	५	२	८	४	१	६	३
स्तर	प्रथम	चौथो	दोश्रो	छैठौँ	नवौँ	तेश्रो	सातौँ	दशौँ	पाँचौँ	आठौँ

यस प्रकोप जोडागत स्तरीकरणबाट यस नगरपालिकाले सामना गरिरहेको प्रमुख प्रकोपको रूपमा पहिरो देखिएको छ भने त्यसपछिका प्रकोपहरुमा क्रमशः खडेरी, कृषिमा रोग, बाढी, वन डढेलो, मिचाहा प्रजाती, पशुपंक्षीमा रोग, हावाहुरी, असिना पानी, मानवमा रोग देखिएका छन् ।

२.२.३ प्रकोप पात्रो

विगत ३० वर्षको अन्तरालमा यस बागचौर नगरपालिकामा घटेका विभिन्न प्रकोपहरुको विश्लेषण प्रकोप पात्रोको माध्यमबाट गाउँका जेष्ठ नागरिक, वुद्धिजिवी तथा जानकारहरुसँग छलफल गरी तयार गरिएको थियो ।

तालिका नं.१० प्रकोप पात्रो

प्रकोप	समय	बैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुन	चैत्र
मिचाहा प्रजाती	पहिले												
	अहिले												
असिना	पहिले												
	अहिले												
आगलागी	पहिले												
	अहिले												
बाढी	पहिले												
	अहिले												
पहिरो	पहिले												
	अहिले												
खडेरी	पहिले												
	अहिले												
हावाहुरी	पहिले												
	अहिले												
मानव माहामारी	पहिले												
	अहिले												
बाली तथा पशुपक्षीमा रोग	पहिले												
	अहिले												

नोट : पहिले भन्नाले ३० वर्ष भन्दा पहिले र अहिले भन्नाले विगत ५ वर्ष देखि यताको समय सम्मको पदछ ।

माथिको प्रकोप पात्रोलाई विश्लेषण गर्दा स्थानीय स्तरमा प्रकोपहरुले असर पार्ने समयमा निकै असर परेको देखिएको छ । अहिले चट्याङ तथा असिना धेरै तथा अनियमित पर्ने गरेको छ । सुख्खा खडेरी धेरै हुने हुँदा आगलागी पनि बारम्बार हुने गरेको पाइयो । अनियमित वर्षाले गर्दा बाढी, पहिरो तथा भूक्षयका घटना पनि निकै बढेको देखिन्छ । त्यस्तै मान्छेमा पनि नयाँ नयाँ रोगहरु देखा पर्ने गरेका छन् । दुषित वातावरणले स्वासप्रश्वास सम्बन्धी समस्या, कुपोषण, छालाको रोग, हृदयघात, विभिन्न किसिमका क्यान्सर लाग्ने क्रम निकै बढेको छ । बालीनाली तथा फलफुलमा विभिन्न किसिमका रोगहरु तथा मिचाहा प्रजातीले गर्दा उत्पादनमा कमी तथा नष्ट गरिदिएका छन् । त्यसैगरी प्रदुषित वातावरणले गर्दा पशुपक्षीहरुमा पनि विभिन्न खतरानाक रोगहरु लाग्ने क्रम बढेको पाइन्छ । समग्रमा भन्नुपर्दा जलवायु परिवर्तनका नकारात्मक असरले गर्दा विभिन्न प्रकोपहरु श्रृजित भई स्थानीय समुदायको जनजीवनमा निकै नै असर पारेको देखिन्छ ।

२.२.४ जलवायु परिवर्तनबाट प्रभावित समूह, लिङ्ग तथा समुदाय पहिचान

जलवायु परिवर्तनले निम्त्याउने प्रकोपले पार्ने असर व्यक्ति, परिवार र समुदायको अनुकूलन क्षमतामा निर्भर हुने हुँदा फरक फरक प्रकोपहरूले उमेर समूह, लिङ्ग, जातजाति, आर्थिक र सामाजिक अवस्था अनुसार फरक फरक प्रभाव पारेको हुन्छ । यस विधिको प्रयोग गरी यस वडामा भएका जलवायुजन्य प्रकोपहरूबाट वडामा कुन उमेर समूह, लिङ्ग, जातजाति, आर्थिक र सामाजिक अवस्थाका समुदायमा कस्तो प्रभाव परेको छ भन्ने कुराको विश्लेषण गरिएको थियो । यस विधिको प्रयोगले वडामा रहेको लैङ्गिक तथा जातीय समावेशीकरणको स्थितिको समेत उजागर गर्न मद्दत गरेको छ ।

तालिका नं. ११ जलवायु परिवर्तनबाट प्रभावित समूह, लिंग तथा समुदाय पहिचान

प्रकोपहरू	प्रकोपका असरहरू	प्रकोप संकटासन्नता वर्ग														
		उमेर समूह				लिङ्ग		आर्थिक स्तर				सामाजिक स्तर		जातजाती		
		बालबालिका	युवा	वयस्क	वृद्धवृद्धा	महिला	पुरुष	अति विपन्न	विपन्न	मध्यम वर्ग	सम्पन्न	अपाङ्गता भएका व्यक्ति	एकल महिला	दलित	जनजाती	ब्राह्मण क्षेत्री
वाढी	खेती योग्य जमिन कटान, बालीनाली नष्ट, सिंचाई कुलोमा क्षति, पानी घट्टमा क्षति, पानीका मुहानमा क्षति, पशुचौपायाको क्षति,	***	**	**	***	***	**	***	**	*	*	***	***	**	**	**
पहिरो	खेती योग्य जमिनमा क्षति, घरगोठ तथा चौपायामा क्षति, बालीनाली नष्ट, सिंचाई कुलोमा क्षति, पानीको मुहानमा क्षति, बाटोघाटोमा क्षति,	***	**	**	***	***	**	***	**	*	*	***	**	***	**	*
खडेरी	पानीका मुहान सुकेको तथा पानीको मात्रा घटेको, कृषि उत्पादनमा कमी, वन तथा जैविक विविधतामा क्षति तथा असर, मानव रोगमा वृद्धि,	***	**	**	**	***	***	***	**	*	*	***	***	***	**	*
आगलागी	वोटविरुवाहरू नष्ट, जनावरहरूको क्षति, पाईपलाईनमा क्षति	***	**	**	***	***	**	***	**	**	*	***	**	***	**	**

प्रकोपहरु	प्रकोपका असरहरु	प्रकोप संकटासन्नता वर्ग														
		उमेर समूह				लिंग		आर्थिक स्तर				सामाजिक स्तर		जातजाती		
		बालबालिका	युवा	वयस्क	वृद्धवृद्धा	महिला	पुरुष	अति विपन्न	विपन्न	मध्यम वर्ग	सम्पन्न	अपाङ्गता भएका व्यक्ति	एकल महिला	दलित	जनजाती	ब्राह्मण क्षेत्री
पशु तथा कृषिमा रोग	कृषि तथा पशुमा विभिन्न किसिमका रोगमा बृद्धि, कृषि उत्पादनमा कमी, पशु चौपायाको मृत्यु	***	***	***	***	***	***	***	**	**	*	***	***	***	**	**
हुरीबतास	विद्यालय तथा घरका छानाहरु उडाएको, जंगलमा वोटविरुवाहरु ढलेको, मकै वालीमा क्षति	**	**	*	**	**	**	**	**	**	*	**	**	**	**	*
अशिना	धानवाली, गहुवाली तथा फलफुल खेतीमा क्षति	*	***	***	*	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
मिचाहा प्रजाति	रैथाने घाँसहरु हराएको, कृषि उत्पादनमा कमी, चरण क्षेत्रको अभाव	***	**	**	***	***	**	***	**	**	*	***	**	***	**	**
मानव रोग	मानविय क्षती, आर्थिक क्षती	***	**	**	***	***	**	***	**	*	*	***	**	***	**	*

नोट: * न्यून, ** मध्यम र *** अति उच्च जोखिम

यसरी जलवायु परिवर्तनबाट प्रभावित समूह, लिंग तथा समुदायको विश्लेषण गर्दा जलवायु परिवर्तन र जलवायुजन्य प्रकोपहरु (बाढी, पहिरो, खडेरी, कृषिमा रोग, हावाहुरी, पशुमा रोग, मिचाहा प्रजाति र मानव रोग आदि) बाट सबैभन्दा बढी बालबालिका, महिला, अति विपन्न वर्ग तथा जातजातीको आधारमा दलितहरु र सामाजिक स्तरको हिसाबले एकल महिला र फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरु उच्च संकटासन्न रहेको देखिएको छ। यी प्रकोप तथा जोखिमहरुबाट अन्य वर्ग समुदाय प्रभावित भएतापनि उनीहरूसँग ती प्रकोपहरुको सामना गर्न सक्ने क्षमता तुलनात्मक रूपमा उच्च रहेको देखिन्छ।

२.३.१ श्रोत तथा प्रकोप नक्शाकन

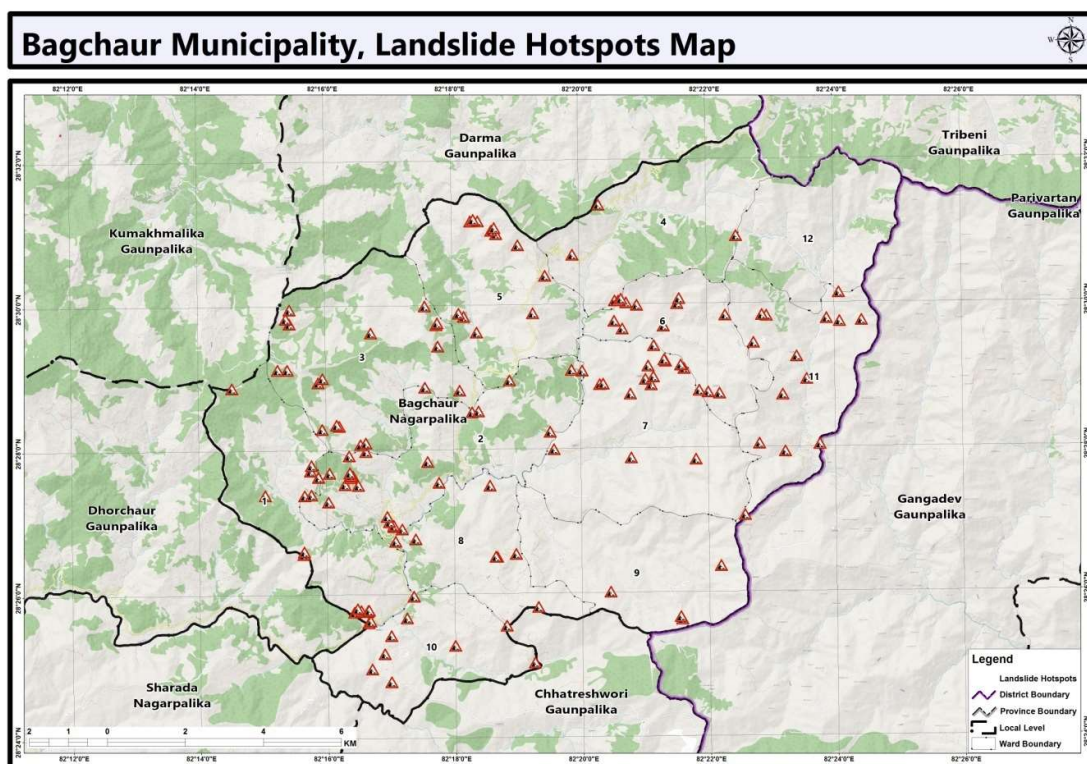
चित्र नं.१० बागचौर नगरपालिकाको सहभागितामूलक श्रोत तथा प्रकोप नक्शा

२.३.२ भौगोलिक सूचना प्रणालीबाट प्राप्त सूचना तथा नक्शाहरु र तिनको विश्लेषण

यस कार्ययोजना तयारीका क्रममा भौगोलिक सूचना प्रणालीको प्रयोगबाट यस वडाको पहिरो जोखिम नक्शा (**Landslide Map**), भू-क्षय जोखिम नक्शा (**Soil Erosion Map**) र भू-उपयोग र भू-उपयोग परिवर्तन नक्शा (**Land Use Land Cover Map and Land Use Land Cover Change Map**) र भू-उपयोग समायोजन नक्शा (**Land Use Adjustment**) तयार गरिएका थिए । ती नक्शाहरु र तिनबाट प्राप्त सूचनाहरु माथि बस्ती तथा वडा स्तरीय गोष्ठीहरुमा सहभागितामूलक छलफल पनि गरिएको थियो । ती नक्शाहरु र तिनबाट प्राप्त सूचनाहरुले जलवायुजन्य प्रकोपको पहिचान, नक्शाकन तथा अन्तरसम्बन्ध र लेखाजोखा गर्न र अनुकूलनका उपायहरुको खोजी तथा प्राथमिकरण गर्न सहज बनाएको थियो ।

२.३.२.१ पहिरोको जोखिमको अवस्था

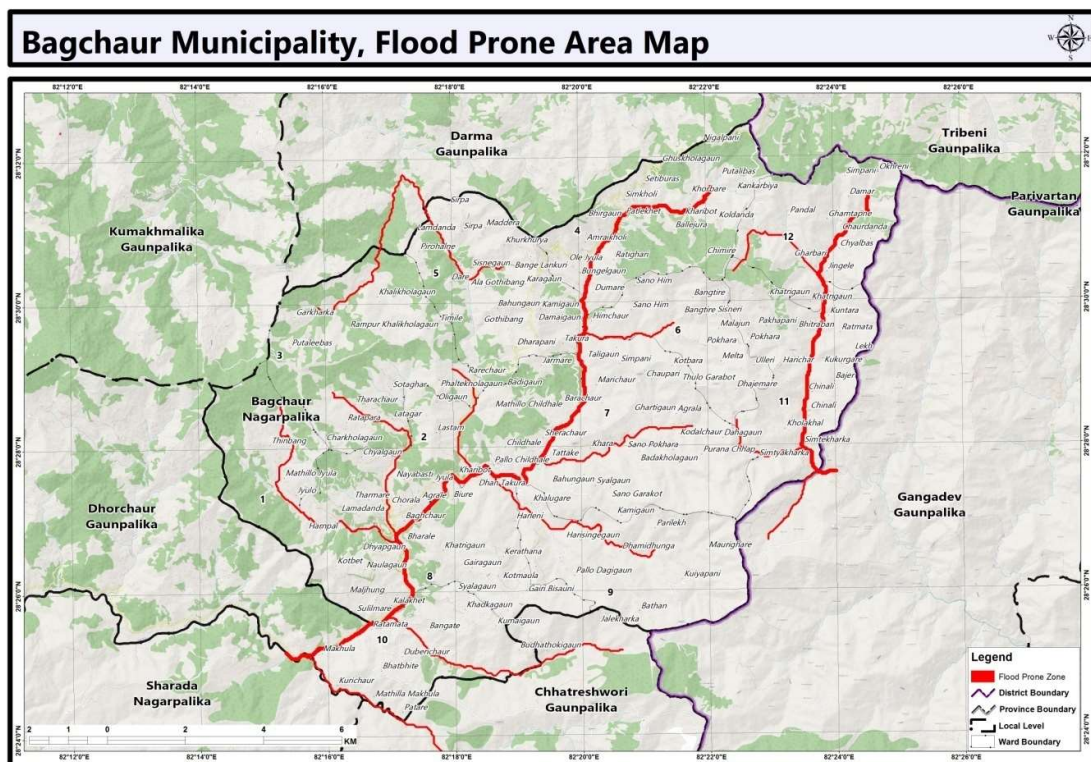
भौगोलिक सूचना प्रणालीबाट प्राप्त सूचनाका साथै सहभागितामूलक विप्लेषण गर्दा यस बागचौर नगरपालिकामा साना ठुला गरी १२८ स्थानमा पहिरो गएको देखियो जस मध्ये वडा नं. १ मा १२ स्थानमा, वडा नं. २ मा २२ स्थानमा, वडा नं. ३ मा १८ स्थानमा, वडा नं. ४ मा ४ स्थानमा, वडा नं. ५ मा १२ स्थानमा, वडा नं. ६ मा १२ स्थानमा, वडा नं. ७ मा १६ स्थानमा, वडा नं. ८ मा ७ स्थानमा, वडा नं. ९ मा ३ स्थानमा, वडा नं. १० मा ८ स्थानमा, वडा नं. ११ मा १३ स्थानमा र वडा नं. १२ मा १ स्थानमा रहेको पाईयो । माथिको तथ्याङ्कलाई हेर्दा वडा नं. २ मा सबै भन्दा बढी २२ स्थानमा पहिरो गएको देखियो भने सबै भन्दा कम वडा नं. १२ मा १ स्थानमा देखियो ।

चित्र नं. ११ बागचौर नगरपालिकाको पहिरोको नक्शा

२.३.२.२ बाढीको जोखिमको अवस्था

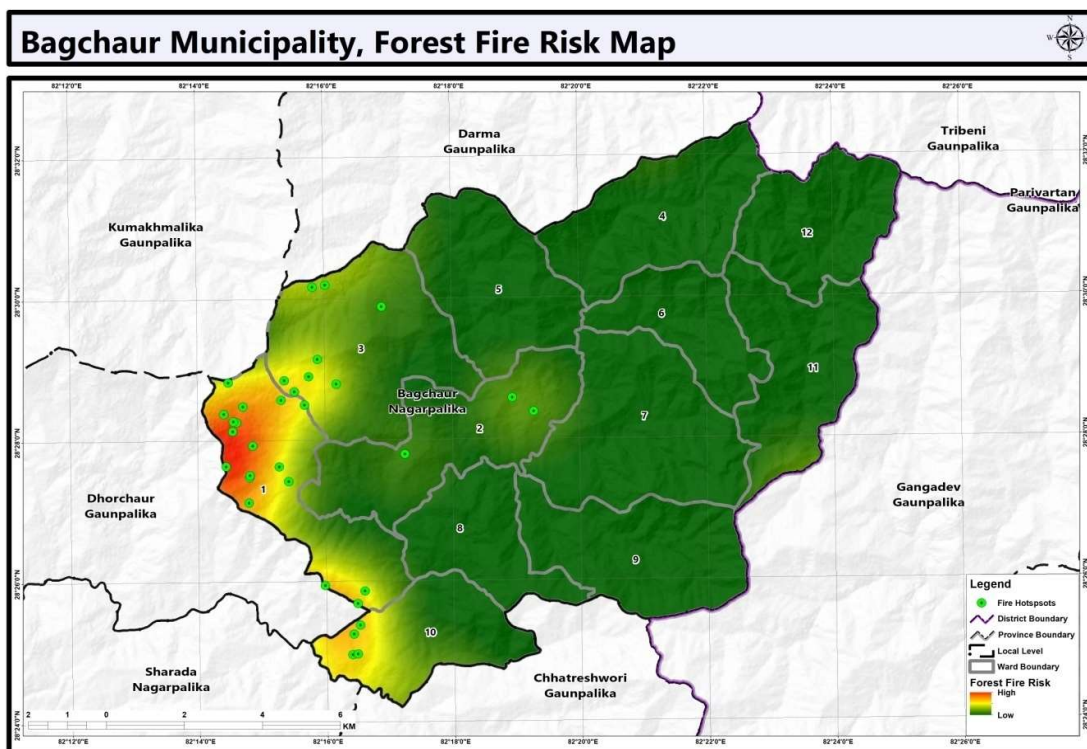
भौगोलिक सूचना प्रणालीबाट प्राप्त सूचनाका साथै सहभागितामूलक विप्लेषण गर्दा यस बागचौर नगरपालिकामा साना ठुला गरी ५८ स्थानमा बाढी गएको देखियो जस मध्ये वडा नं. १ मा ४ स्थानमा, वडा नं. २ मा १० स्थानमा, वडा नं. ३ मा ३ स्थानमा, वडा नं. ४ मा ७ स्थानमा, वडा नं. ५ मा ७ स्थानमा, वडा नं. ६ मा १ स्थानमा, वडा नं. ७ मा ८ स्थानमा, वडा नं. ८ मा ४ स्थानमा, वडा नं. ९ मा ३ स्थानमा, वडा नं. १० मा ३ स्थानमा, वडा नं. ११ मा ४ स्थानमा र वडा नं. १२ मा ४ स्थानमा रहेको पाईयो । माथिको तथ्याङ्कलाई हेर्दा वडा नं. २ मा सबै भन्दा बढी १० स्थानमा पहिरो गएको देखियो भने सबै भन्दा कम वडा नं. ६ मा १ स्थानमा देखियो ।

चित्र नं. १२ बागचौर नगरपालिकाको बाढीको नक्शा

२.३.२.३ जंगलमा हुनसक्ने आगलागीको जोखिमको अवस्था

यस बागचौर नगरपालिकाका १२ वटै वडामा जंगलमा हुनसक्ने आगलागीको जोखिमको विश्लेषण गर्दा वडा नं. १, ३ र १० उच्च जोखिममा रहेको पाइयो ।

चित्र नं. १३ बागचौर न.पा.को जंगलमा हुनसक्ने आगलागीको जोखिमको नक्शा

२.३.३ जलवायु परिवर्तनबाट संकटासन्न घरधुरी

यस स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना तयारीको क्रममा यस नगरपालिकाका प्रत्येक वडाहरूमा सहभागितामूलक तरिकाले घरधुरीहरूको जलवायु परिवर्तन संकटासन्नताको स्तरीकरण गरिएको थियो । उक्त स्तरीकरण समुदाय आफैले तयार गरेको जलवायु परिवर्तन सम्मुखता, सम्वेदनशिलता र अनुकूलन क्षमताका आधारहरूमा आधारित भई गरिएको थियो । उक्त स्तरीकरण गर्दा जिविकोपार्जनका मुख्य पाँचवटा सम्पत्तिहरू प्राकृतिक, भौतिक, मानविय, सामाजिक र आर्थिक सम्पत्तीका साथै जलवायु परिवर्तनजन्य प्रकोपहरूले घरधुरीमा पारेको प्रभावलाई समेत आधार बनाईएको थियो । घरको उत्पादनले १२ महिना खाना पुग्ने वा सरकारी सेवामा स्थायी रोजगारी भएका र जलवायुजन्य प्रकोपबाट प्रत्यक्ष प्रभावित नभएका सम्पन्न घरधुरीलाई न्यून संकटासन्न घरधुरी (V1) मा राखिएको थियो भने घरको उत्पादनले ९ महिना मात्र खाना पुग्ने वा घरको उत्पादनले १२ महिना खाना पुग्ने तर सरकारी सेवामा स्थायी रोजगारी भएतापनि जलवायुजन्य प्रकोपबाट प्रत्यक्ष प्रभावित घरधुरीलाई मध्यम संकटासन्न घरधुरी (V2) मा राखिएको थियो । त्यसै गरी घरको उत्पादनले ६ महिना मात्र खाना पुग्ने वा घरको उत्पादनले ६ महिना भन्दा बढी खाना पुगे तापनि जलवायुजन्य प्रकोपबाट प्रत्यक्ष प्रभावित घरधुरीलाई उच्च संकटासन्न घरधुरी (V3) मा राखिएको थियो भने घरको उत्पादनले ३ महिना मात्र खाना पुग्ने र जलवायुजन्य प्रकोपबाट प्रत्यक्ष

प्रभावित अति बिपन्न घरधुरीलाई अति उच्च संकटासन्न घरधुरी (V4) मा राखिएको थियो । यस नगरपालिकामा जम्मा ७५१२ घरधुरी मध्ये २९.३७ % घरधुरीहरु अति उच्च (V4), ६०.४०% उच्च (V3) र १९.२३% मध्यम (V2) तथा ५.४२%न्यून (V1) संकटासन्न रहेको पाईएको थियो ।

तालिका नं. १२ बागचौर न.पा.को संकटासन्नता घरधुरी स्तरीकरण

वडा नं.	घरधुरीगत जलवायु परिवर्तन संवेदनशिल सम्पन्नता स्तर				जम्मा
	न्यून V1	मध्यम V2	उच्च V3	अति उच्च V4	
१	48	128	२८१	१७६	६३३
२	21	111	१६४	४६१	७५७
३	50	77	२७१	१०८	५०६
४	28	195	२७९	१९५	६९७
५	39	166	३५१	१६९	७२५
६	22	80	२६३	२६३	६२८
७	41	179	४१८	१६४	८०२
८	59	107	१६८	२०२	५३६
९	26	189	४३७	३२	६८४
१०	48	82	२३५	१६२	५२७
११	23	84	२१७	१२०	४४४
१२	17	47	३७०	१५४	५७३
प्रतिशत	५.४२%	१९.२३%	६०.४०%	२९.३७ %	७५१२

आधार: जलवायु परिवर्तन संवेदनशिल सहभागितामूलक सम्पन्नता स्तरीकरण, २०७९

२.३.४ वडाहरुको संकटासन्नताको अवस्था स्तरीकरण संकटासन्नताका कारण तथा सुचकहरु

यस विधि अर्न्तगत नगरपालिका स्तरिय योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट १२ वटा वडाहरु बिच प्रकोप तथा जोखिमको आधारमा तुलना गर्दै सबैभन्दा जोखिममा रहेको वडा निर्धारण गरिएको थियो । यस विधि अपनाउँदा जलवायु परिवर्तनका असरसँगको सम्मुखता, संवेदनशिलता र अनुकूलन क्षमताको आधारमा विभिन्न जोखिम र अनुकूलित हुने क्षमताको विश्लेषण गर्दै सहभागीहरु बिच छलफलको माध्यमबाट बस्ती स्तरीकरण गरिएको थियो ।

तालिका नं. १३ प्रकोप, जोखिम तथा पहुँचको आधारमा वडा स्तरीकरण

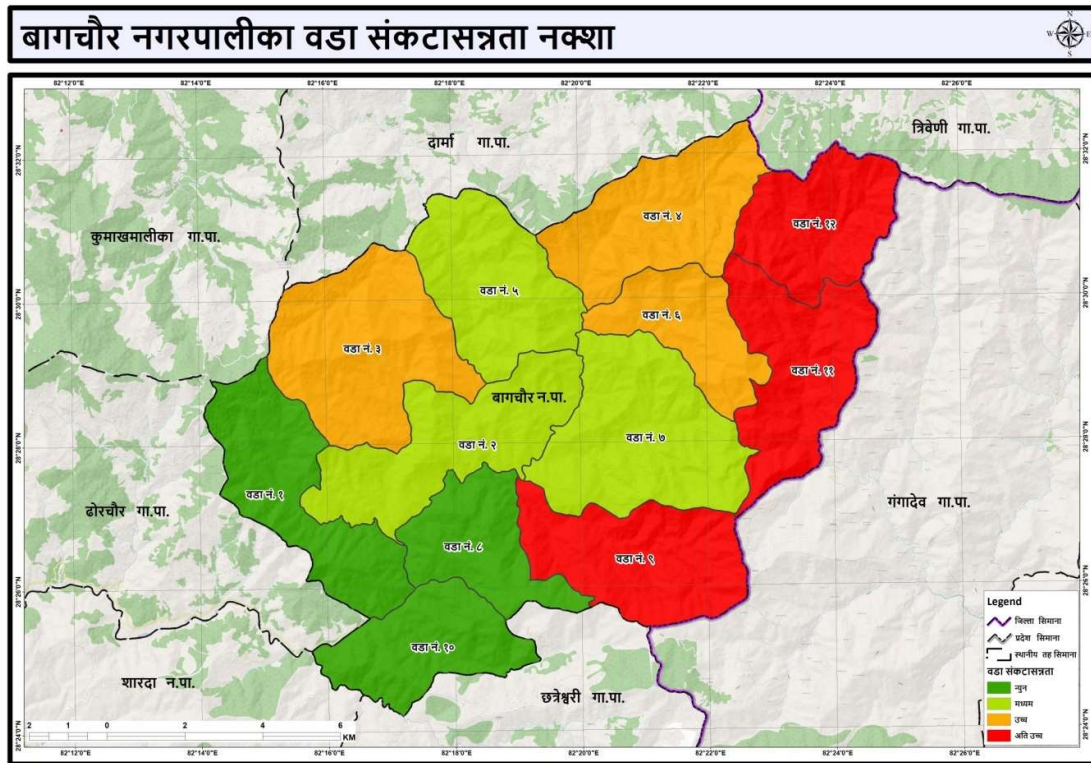
वडाहरु	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1		2	3	4	5	6	7	1	9	1	11	12
2			3	4	5	6	2	2	9	2	11	12
3				4	3	6	3	3	9	3	11	12
4					4	6	4	4	9	4	11	12
5						6	5	5	9	5	11	12
6							6	6	9	6	11	12

7								7	9	7	11	12
8									9	8	11	12
9										9	11	12
10											11	12
11												12
12												
अंक	3	5	7	8	6	9	4	2	10	1	11	12
स्तर	दशौं	आठौं	छैटौं	पाँचौं	सातौं	चौथो	नवौं	एघारौं	तेस्रो	बाह्रौं	दोस्रो	पहिलो

तालिका नं. १४ वडा स्तरीकरणको निष्कर्ष

साविकका वडाहरू	संकटासन्नताको स्तर	संकटासन्नताको कारण तथा सूचकहरू
१,८,१०	न्यून	अन्य वडाहरूमा जस्तै सबैखाले जलवायुजन्य प्रकोपहरूको असर परिरहेता पनि कम भिरालो जग्गाका कारण पहिरो र भू-क्षयको समस्या, खडेरीले कम सताउने गरेको, बाटोघाटोमा सुविधा भएको ।
२,५,७	मध्यम	अन्य वडाहरू जस्तै सबैखाले जलवायुजन्य प्रकोपहरूको असर परिरहेता पनि खडेरी, वन डढेलो, पहिरो तथा भू-क्षयको प्रकोप उच्च जोखिम रहेको, खानेपानीको अभाव ।
३,४,६	उच्च	बजार र माध्यामिक विद्यालय नजिक भएपनि भूगोल बढी भएको, बाढी तथा आगलागीको जोखिम, खानेपानीको सुविधा तुलनात्मक रूपमा राम्रो भए पनि सडक नभएको, अन्य वडाहरू भन्दा शिक्षित कम रहेको ।
९,११,१२	अति उच्च	अन्य वडाहरू जस्तै सबैखाले जलवायुजन्य प्रकोपहरूको असर परिरहेता पनि खडेरी, वन डढेलो, बाढीको प्रकोप उच्च जोखिममा रहेको, खानेपानीको समस्या, भौगोलिक विकटता, सेवा प्रदायक कार्यालयबाट टाढा रहेको, सडकको पनि जोखिम रहेको ।

बागचौर नगरपालिकाका १२ वटा वडाहरूको स्तरीकरण गर्दा वडा नं. ९,११,१२ सबैभन्दा संकटासन्न (अति उच्च), वडा नं. ३,४,६ उच्च संकटासन्न स्तरमा रहेको, वडा नं. २,५,७ मध्यम संकटासन्न स्तरमा रहेको देखिन्छ भने वडा नं. १,८,१० न्यून संकटासन्न अवस्थामा रहेको देखिन्छ । स्तरीकरण गर्दा संकटासन्नताको कारण तथा सूचकहरूलाई विशेष ध्यान दिईएको थियो ।

चित्र नं. १४ बागचौर न.पा. को वडागत संकटासन्नता नक्शा

खण्ड ३. अनुकूलन क्षमताको विश्लेषण (स्थानीय स्रोत साधन र क्षमता, सूचना र प्रविधिमा पहुँच, आर्थिक सबलता, मानव संसाधन)

३.१ जिविकोपार्जनका सम्पत्तीहरुको विश्लेषण

यस विधिको प्रयोगबाट नगरपालिकामा जीविकोपार्जनका मुख्य पाँचवटा सम्पत्तीहरु (प्राकृतिक, भौतिक, मानविय, सामाजिक र आर्थिक सम्पत्ती) अन्तर्गत कुन कुन सम्पत्तीहरु उपलब्ध छन् तिनीहरुको विद्यमान अवस्था के छ र ती सम्पत्तीहरुमा जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष असर के कस्ता रूपमा देखिएका छन् साथै ती असरहरूसँग अनुकूलित हुनको लागि अबलम्बन गर्न सकिने उपायहरुको के के हुन सक्छन् भनी विश्लेषण गरिएको थियो । जसको परिणाम तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १५ जीविकोपार्जनका सम्पत्ती तथा स्रोतहरुको विश्लेषण

जीविकोपार्जन को सम्पत्ती	हालको अवस्था र गुणस्तर	भविष्यको अवस्था परिदृश्य र गुणस्तर	गुणस्तरको अवस्था बढ्दो (+) वा घट्दो (-)	लक्षित वर्गको पहुँच (+वा-)	लक्षित वर्गको नियन्त्रण (+वा-)
प्राकृतिक सम्पत्ती	सामुदायिक वन : वन व्यवस्थापनको हिसाबले यस नगरपालिका भित्र वडा नं. १ मा ३ वटा, वडा नं. २ मा १० वटा, वडा नं. ३ मा ७ वटा, वडा नं. ४ मा ६ वटा, वडा नं. ५ मा २ वटा, वडा नं. ६ मा २ वटा, वडा नं. ७ मा १० वटा, वडा नं. ८ मा ६ वटा, वडा नं. ९ मा ८ वटा, वडा नं. १० मा ९ वटा, वडा नं. ११ मा ५ वटा, वडा नं. १२ मा २ वटा, वडा नं. ८ र ९ को संयुक्त १ र वडा नं. ७ र ११ को संयुक्त १ वटा गरी जम्मा ७३ वटा सामुदायिक वन रहेका छन् र वनमारा वा मिचाहा प्रजातिका भारहरु विस्तार हुने क्रमले गर्दा हालका सवै वनहरुमा नराम्रो असर परेको देखिएको छ र वन भित्र रहेको खुल्ला जमिनहरुमा चौडापाते डाले घाँस, जडिबुटि जन्य रुख विरुवाहरु, घाँस प्रजातिका विरुवाहरु वृक्षारोपण गरी वनको प्रवर्धन गर्न अति आवश्यक देखिएको छ । रुख तथा बुट्यान प्रजातिहरु : यि वनहरुमा साल, सल्लो, लालीगुरास,उत्तिस, सान्नेन, बोटघाईरो, जामुन, तिजु, आप, सिमल, टुनी, फलेदो, बाभ्र, रयाज, खर्सु, मौवा, काफल, चिउरी, फलाट, कलम, पिपल, काउलो, रिठा, वोक्रैटी, तिते, घोघर, टुनी जस्ता रुख प्रजातिहरु र घाईरो, लाम्पाते, दत्कुना, प्यार, ऐसेलु, करौती, मालु जस्ता	सामुदायिक वनका कारणले गर्दा केही हदसम्म वन क्षेत्रको संरक्षण भएता पनि खडेरी र मिचाहा प्रजातिको बढ्दो प्रकोपले गर्दा वनका जडिबुटि हरू तथा स्थानिय रैथाने घास प्रजातिहरु लोप हुदै जाने देखिन्छ साथै उचित वासस्थानको	-	+	+

जीविकोपार्जन को सम्पत्ती	हालको अवस्था र गुणस्तर	भविष्यको अवस्था परिदृश्य र गुणस्तर	गुणस्तरको अवस्था बढ्दो (+) वा घट्दो (-)	लक्षित वर्गको पहुँच (+वा-)	लक्षित वर्गको नियन्त्रण (+वा-)
	वृत्त्यन प्रजातिहरु पाईन्छन् । मिचाहा प्रजाति र खडेरीको प्रकोपले गर्दा विभिन्न जडिवुटिहरु घट्दो अवस्थामा रहेका छन् । जडिवुटिहरु : टिमु, लोक्ता, चोत्रा, अशेलु, सिरपु, तेजपात, लेखतितो, बुरसेजेनी, हरो, बरो, थुर, मेथ, हरजरो, बिषकापे, दबदबे, पातलो, कटुकी, सिस्तु, अमला, घड्गारु, काईराल, गिठा, कुरिलो, काउलो, पुतेना, बनमारो आदी जस्ता जडिवुटिहरु पाईन्छन् । वन्यजन्तुहरु : खरायो, मलसेप्रो, रतुवा, घोरल, बँदेल, दुम्सी, स्याल, बिरालो, गोरे, चरिबाघ, मुना, बाँसो, वद आदी जस्ता वन्यजन्तुहरु पाईन्छन् । पक्षिहरु: कालिज, काग, जुरेली, गिद्ध, सिमटाली, फोग्रास, चुलीगारा, विकुईरी, मैना, वन कुखुरा, कोईली, काफ्ले चरी, भँगेरो आदी । सामुदायिक वनको कारणले गर्दा वन क्षेत्रको संरक्षण भएतापनि मिचाहा प्रजाति र खडेरीको प्रकोपले गर्दा विभिन्न जडिवुटिहरु घट्दो अवस्था रहेको छ साथै गिद्ध र चितुवा लोप हुदै गएको पाईएको छ भने मैना, भंगेरा वढेको पाईएको र स्याल, वदेल तथा वादर वढेको पाईएको छ । खोला तथा खोल्सीहरु बागचौर नगरपालिका भित्र राप्ती नदी तथा शारदा खोला हुन् भने सहायक खोलाहरुमा सिस्नेरी खोला, हारीचार खोला, बेतेनी खोला, पानीडल खोला, गलखोला खोला, ठिन्वाड खोला, लाटीगार खोला, चोरखोला, पाण्डल खोला, पोखरी खोला, धाराचौर खोला, सोतागार खोला, पेदीखोला, सिमखोला, रैलेचार खोला, घुस खोला, बाँसखोला, सिस्ने खोला, हिम खोला, च्याउँखोला, निन्ने खोला, कोदालचौर खोला, छरीखोला, बडाखोला, तुसारी खोला, पंगेचौर खोला, तिल्चा गार खोला, साडखोला, बाउनी खोला, कैनी खोला, स्यालागाउँ खोला, तिल्सा खोला, धोपाटे खोला, मोखला खोला, बाँफुखोला, पानचौर खोला, धारेमारे खोला, खोलाखागल खोला, दोभान खोला, आखेनी खोला, तेछ्छाखोला, रुमखोला, गलखोला पर्दछन् ।	अभावमा वन्यजन्तुहरु पनि क्रमिक रुपमा लोप हुदै जाने देखिन्छ । वढ्दो खडेरीका कारणले गर्दा खोला खोल्सी तथा पानीका मुहानहरुमा पानीको मात्रा घटदै जाने देखिन्छ जसले गर्दा सिंचाईको लागि पानीको अभाव भई कृषि उत्पादनमा कमी आउनुका साथै स्वच्छ पिउनेपानीको पनि अभाव हुने देखिन्छ ।			

जीविकोपार्जन को सम्पत्ति	हालको अवस्था र गुणस्तर	भविष्यको अवस्था परिदृश्य र गुणस्तर	गुणस्तरको अवस्था बढ्दो (+) वा घट्दो (-)	लक्षित वर्गको पहुँच (+वा-)	लक्षित वर्गको नियन्त्रण (+वा-)
	पानीका मुहानहरु				
भौतिक सम्पत्ति	मोटरबाटो : बागचौर नगरपालिकाबाट सल्यान जिल्ला सदरमुकाम खलंगा, नगरका १२ वटै वडाहरु, जिल्लाका विभिन्न नगरपालिका तथा गाउँपालिका साथै देशका अन्य भागमा जाने सडक संजाल विस्तार भई सकेको छ । मुख्य गरी नगरको मुख्य बजार केन्द्र हुँदै रुकुम जाने राप्ती राजमार्ग, थारमारे चौरजहारी सडकमार्ग, खरीबोट बाँफुखोला सडकमार्ग, बागचौर पातिहाला रोल्पा सडकमार्ग, कालाखेत पिपलनेटा कोटमौला सडकमार्ग गरी ५ वटा प्रमुख सडकमार्ग रहेका छन् भने अन्य शाखा सडकहरु पनि रहेका छन् । सूचना तथा संचार : यस नगरपालिकामा सल्यान जिल्लाका एफ.एम. रेडियोहरुको प्रभावकारी पहुँच भएको तथा रुकुम, चौरजहारी, बाँके, बर्दिया र सुर्खेत जिल्लाका एफ.एम.हरु ले राम्रोसँग काम गर्ने गरेको साथै स्काई, नमस्तेले तथा एनसेलले प्रभावकारी दूर संचारको सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । यस नगरपालिकामा एनसेल र नमस्तेको टावर पनि रहेका छन् । खानेपानीको उपलब्धता : बागचौर नगरपालिकाको वडा नं. १ मा १०९ वटा पाईपधारा, ३९८ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, २ वटा नदि खोला, १४ वटा मुल गरी ५३५ वटा रहेका छन् । वडा नं. २ मा २८८ वटा पाईपधारा, ३८२ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, ३१ वटा नदि खोला, ५२ वटा मुल, २ डिपबोर, २३ वटा अन्य गरी ७७८ वटा रहेका छन् । वडा नं. ३ मा १२० वटा पाईपधारा, ३५६ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, १४ वटा मुल गरी ४९० वटा रहेका छन् । वडा नं. ४ मा २८८ वटा पाईपधारा, १८ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, ४ वटा नदि खोला, २२८ वटा मुल, १ वटा अन्य गरी ५३९ वटा रहेका छन् । वडा नं. ५ मा ४९७ वटा पाईपधारा, १६ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, २ वटा मुल गरी ५१९ वटा रहेका छन् । वडा नं. ६ मा १५ वटा पाईपधारा, ४५५ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, ३३ वटा नदि खोला, ६७ वटा मुल, १ वटा डिपबोर गरी ५७७ वटा रहेका छन् । वडा नं. ७ मा ७ वटा पाईपधारा, ७२५ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, २१ वटा मुल गरी ७३८ वटा रहेका छन् । वडा नं. ८ मा ९२ वटा	भविष्यमा जलवायुजन्य प्रकोपका असरका बावजुद विकास प्रक्रियाले गर्दा मोटरबाटोको स्तरउन्नती भई यातायातको राम्रो सुविधा हुनेछ । विजुली वक्तिको विस्तार हुनेछ । सामुदायिक भवनहरुको स्तरउन्नती हुनेछ । परम्परागत घट्टहरु समय अनुसार सुधारिएको हुनेछन । स्वच्छ पिउनेपानी उपलब्ध गराउनका लागि खानेपानीका टाँकि तथा धाराहरुको मर्मत तथा स्तरउन्नती को	+	+	-

जीविकोपार्जन को सम्पत्ती	हालको अवस्था र गुणस्तर	भविष्यको अवस्था परिदृश्य र गुणस्तर	गुणस्तरको अवस्था बढ्दो (+) वा घट्दो (-)	लक्षित वर्गको पहुँच (+वा-)	लक्षित वर्गको नियन्त्रण (+वा-)
	पाईपधारा, ३४७ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, २१ वटा नदि खोला, २६ वटा मुल, १ वटा डिपबोर, ४९५ वटा रहेका छन् । वडा नं. ९ मा ८३ वटा पाईपधारा, ४९४ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, २ वटा नदि खोला, २ वटा मुल गरी ५८१ वटा रहेका छन् । वडा नं. १० मा ५६ वटा पाईपधारा, ४४२ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, १ वटा नदि खोला, २ वटा मुल, १ अन्य गरी ५०४ वटा रहेका छन् । वडा नं. ११ मा १४३ वटा पाईपधारा, १८२ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, ५८ वटा नदि खोला, ११ वटा मुल, १ वटा डिपबोर, १ अन्य गरी ४०८ वटा रहेका छन् । वडा नं. १२ मा १७१ वटा पाईपधारा, ३३४ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, २ वटा मुल गरी ५११ वटा रहेका छन् । समग्र नगरपालिकामा १८६९ वटा पाईपधारा, ४१४९ वटा सार्वजनिक पाईप धारा, १५२ वटा नदि खोला, ४११ वटा मुल, डिपबोर ५ वटा, अन्य २६ वटा गरी ६७९७ वटा रहेका छन् ।	खानेपानी योजनाहरूको स्तरउन्नती/धारामा मिटर जडान हुनेछ । पानीका मुहानहरूको संरक्षण हुनेछ । नदी खोलाहरूको संरक्षणका लागि वृहत वृक्षारोपण हुनेछ ।			
सामाजिक, धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक, सम्पत्ती	यस नगरपालिकामा भएका सामाजिक सम्पत्तीहरूको विवरण निम्न अनुसार छ : धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक स्थलहरूको विवरण : वडा नं. १ मा बयाले डाँडा, थोपाघाट त्रिवेणी धाम, वडा नं. २ मा शिव मन्दिर, शाईकुमारी, त्रिवेणी मन्दिर, कालिका मन्दिर, वडा नं. ३ मा दाढे पुजा मन्दिर, पुर्वे पुजा, वडा नं. ४ मा पाण्डल मन्दिर, प्रशंसा चर्च, चमेरे ओडार, वडा नं. ५ मा कोट मन्दिर, सिद्ध मन्दिर, वडा नं. ६ मा चित्रालेखि मन्दिर, देवि भगवती, मष्टा मन्दिर, चरङ्गकोट डाँडा, सिद्धगुफा, वडा नं. ७ मा शिव मन्दिर साना गाँडाकोट, देउलीबोट मन्दिर, भगवती मन्दिर, शिव मन्दिर दह, मख्लाम लेक, वडा नं. ८ मा कालिका मन्दिर, रानी पोखरा, अगला टाकुरा, वडा नं. ९ मा शिव मन्दिर, शिवगुफा मन्दिर, वडा नं. १० मा छायाँनाथ ढुङ्गा, राँगाले हानेको ढुङ्गा, वडा नं. ११ मा बाफुखोला ब्रह्मनाथ मन्दिर, शिा मन्दिर, मेलटा बराहा मन्दिर, खैरावाङ्गी मन्दिर, विजयधुरी, आरुचौरधुरी, वडा नं. १२ मा सिद्ध मन्दिर, सुकिदह गरी ३८ वटा रहेका छन् । सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह : बागचौर नगरपालिका भित्र ७७ वटा सामुदायिक वनका ७७ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू रहेका छन् ।	भविष्यमा यस नगरपालिकामा विभिन्न सामुदायिक संघ संस्थाहरूको सक्रियता बढ्नेछ ।	+	+	+

जीविकोपार्जन को सम्पत्ती	हालको अवस्था र गुणस्तर	भविष्यको अवस्था परिदृश्य र गुणस्तर	गुणस्तरको अवस्था बढ्दो (+) वा घट्दो (-)	लक्षित वर्गको पहुँच (+वा-)	लक्षित वर्गको नियन्त्रण (+वा-)
	विद्यालय व्यवस्थापन समिति : प्रत्येक विद्यालयमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति रहेका छन् । कृषि सहकारी : बागचौर नगरपालिका भित्र १३ वटा कृषि सहकारी रहेका छन् । जसमध्ये वडा नं. ३ र ८ मा २/२ वटा, वडा नं. १, २, ४, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२ मा १/१ वटा रहेका छन् भने वडा नं. ५ मा हाल सम्म छैन । १३ वटा कृषि सहकारीमा जम्मा ३०८ जना सदस्यहरु रहेको पाईयो ।				
मानविय सम्पति	यस वडामा रहेको मानविय सम्पत्तीको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ : शिक्षा सेवा : सैनिक प्रहरी : भारतीय सैनिक : निजामति सेवा : स्वास्थ्य सेवा : गैहसरकारी संस्था : वैदेशिक रोजगार (तेस्रो मुलुक) : वैदेशिक रोजगार (भारत) : जे.टि.ए. : अ.न.मि/अ.हे.व./सि.एम.ए. महिला स्वयमसेविका : डकर्मि सिकर्मि : सिलाई कटाई : अगुवा कृषक : ड्राईभर पेशामा संलग्न: एस.एल.सि. उत्तिर्ण : प्रविणता प्रमाण पत्र तह उत्तिर्ण	भविष्यमा यस वडामा पनि शैक्षिक अवस्थामा सुधार आउनुका साथै शिक्षा सेवा, सेना प्रहरी तथा निजामति सेवा लगायत विभिन्न संघ संस्थाहरुमा यस वडाका व्यक्तिहरुको संलग्नता बढ्नेछ ।	+	+	+

जीविकोपार्जन को सम्पत्ति	हालको अवस्था र गुणस्तर	भविष्यको अवस्था परिदृश्य र गुणस्तर	गुणस्तरको अवस्था बढ्दो (+) वा घट्दो (-)	लक्षित वर्गको पहुँच (+वा-)	लक्षित वर्गको नियन्त्रण (+वा-)
आर्थिक सम्पत्ति	परम्परागत खेती प्रणाली, टिमुर, सुन्तला र पशुपालनवाट यस वडाको जिविकोपार्जन चलेको छ । कृषक समुह : बागचौर नगरपालिकाको वडा नं. १ मा ४ वटा (७३ जना), वडा नं. २ मा १२ वटा (१६० जना), वडा नं. ३ मा ११ वटा (१५६ जना), वडा नं. ४ मा ६ जना (४० जना), डा नं. ५ मा ३ वटा (४४ जना), वडा नं. ६ मा ७ वटा (७९ जना), वडा नं. ७ मा -९ वटा (९३ जना), वडा नं. ८ मा ६ वटा (९१ वटा), वडा नं. ९ मा ८ वटा -९४ जना), वडा नं. १० मा ५ वटा (७८ जना), वडा नं. ११ मा २ जना (४४ जना), वडा नं. १२ मा ३ वटा (७६ जना) गरी पालिका भित्र ७६ वटा समुह (जम्मा १०२८ जना) रहेका छन् । पशुपालन समुह : बागचौर नगरपालिकाको वडा नं. १ मा २ वटा (२३ जना), वडा नं. २ मा ३ वटा (२५ जना), वडा नं. ३ मा २ वटा (२५ जना), वडा नं. ४ मा १ जना (२५ जना), वडा नं. ५ मा ३ वटा (२५ जना), वडा नं. ६ मा १ वटा (२५ जना), वडा नं. ७ मा ५ वटा (२५ जना), वडा नं. ८ मा २ वटा (२५ वटा), वडा नं. ९ मा २ वटा (२० जना), वडा नं. १० मा २ वटा (२० जना), वडा नं. ११ मा १ जना (२० जना), वडा नं. १२ मा १ वटा (१९ जना) गरी पालिका भित्र २५ वटा समुह (जम्मा २७६ जना) रहेका छन् । व्यवसायिक कृषि फर्म : बागचौर नगरपालिकाको वडा नं. १ मा १ वटा, वडा नं. २ मा ३ वटा, वडा नं. ३ मा ५ वटा, वडा नं. ४ मा १ वटा, वडा नं. ५ मा ३ वटा, वडा नं. ६ मा छैन, वडा नं. ७ मा २ वटा, वडा नं. ८ मा २ वटा, वडा नं. ९ मा ११ वटा, वडा नं. १०, ११, १२ मा छैन । जम्मा पालिका भित्र २८ वटा रहेका छन् ।	भविष्यमा यहाका कृषकहरुले पनि व्यवसायिक रुपमा कृषि तथा पशुपालन गर्नेछन । व्यापारिक केन्द्रहरुको स्तरउन्नती हुनेछ। सहकारी तथा वित्तिय संस्थाहरुले थप सेवा प्रवाह	+	+	+

३.२ प्रकोपको अवस्था तथा अनुकूलनका प्रयासहरूको विश्लेषण

यस विधिको प्रयोगबाट प्रकोपको प्रभाव, प्रभावको मुख्य क्षेत्र विश्लेषण गर्नुका साथै प्रकोपसँग जुध्नका लागि गरिने अनुकूलनका प्रयासहरूको विश्लेषण गरिएको थियो । यो विधि प्रयोग गर्दा प्रभावको स्तर र अनुकूलनका प्रयासहरूको स्तर दुवैलाई ०.५ देखि ३ अंक भार दिई विश्लेषण गरिएको थियो जसमा ०.५ भन्नाले न्यून प्रभाव तथा प्रयास र ३ भन्नाले सबैभन्दा उच्च प्रभाव तथा प्रयास भन्ने बुझिन्छ ।

तालिका नं. १६ प्रकोपको अवस्था तथा अनुकूलनका प्रयासहरूको विश्लेषण

क्र.स.	प्रकोप	प्रकोपले प्रभाव पारेको मुख्य क्षेत्र	असर तथा प्रभावहरू	स्तर	अनुकूलनका उपायहरू	स्तर
१	पहिरो तथा भू- क्षय	कृषि र खाद्य सुरक्षा, वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण, जलस्रोत तथा उर्जा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, स्थानीय ग्रामीण र शहरी बस्ती, जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन, उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार, पर्यटन एवं प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सुशासन ।	➤ खेतीयोग्य जमिनमा क्षति ➤ बाटोघाटोमा क्षति ➤ सिंचाई कुलोमा क्षति ➤ वन जंगलमा बोटविरुवाहरूमा क्षति ➤ पानीका मुहानहरूमा क्षति ➤ घर तथा गोठहरूमा क्षति ➤ मिल तथा पानीघट्टमा क्षति ➤ विद्यालय तथा किराना पसलमा क्षति	३	➤ स्थानीय स्तरमा पहिरो गएको ठाउँमा ढुंगाका गाराहरू लगाउने गरेको ➤ व्यक्तिगत प्रयासबाट पहिरो हटाउने कार्य र घरगोठ बनाउने कार्य भएको ➤ विद्यालयमा जि.शि.का.कार्यालयबाट सहयोग	०.५
२	आगलागी	वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण, उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार ।	➤ वन जंगलका बोटविरुवाहरू जलेर नष्ट भएको ➤ वन्यजन्तुहरूमा असर ➤ घर तथा गोठमा क्षति	३	➤ उपभोक्ताहरू द्वारा जंगलको आगो निभाउने कार्य गरेको	१
३	खडेरी	कृषि र खाद्य सुरक्षा, वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण, जलस्रोत तथा उर्जा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, स्थानीय ग्रामण र शहरी बस्ती, जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन, उद्योग ।	➤ केही खानेपानीका मुहानहरू पूर्ण रुपमा सुकेका र अन्य पानीका मुहानहरूमा पनि पानीको मात्रामा कमी आएको ➤ खानेपानी र सिंचाईमा असर ➤ कृषि योग्य जमिन बाक्लो रहेको र उत्पादनमा कमी आएको ➤ कृषि तथा पशुचौपायाहरूमा रोग तथा किराहरूको संक्रमणमा वृद्धि ➤ बाली लगाउने समयमा परिवर्तन	३	➤ टाढाबाट खानेपानी ल्याएर खाने गरेको ➤ केही हाईब्रिड तथा नयाँ जातका विउविजनहरू रोप्ने गरेको, रासायनिक मलको प्रयोग ➤ कृषि उत्पादनमा कमी भएका कारणले अन्यत्र जिल्लाबाट खाद्यान्न आयात गर्नु परेको,	०.५

क्र.स.	प्रकोप	प्रकोपले प्रभाव पारेको मुख्य क्षेत्र	असर तथा प्रभावहरू	स्तर	अनुकूलनका उपायहरू	स्तर
			भएको ➤ मानव स्वास्थ्यमा भाईरल ज्वरो, टाईफाईड, जण्डिस, भाडापखाला जस्ता रोगहरूको प्रकोप बढेको		खाद्य सुरक्षाको अभावले गर्दा वैदेशिक रोजगार र भारतमा जानेको संख्या बढेको	
४	कृषि तथा पशुपक्षीमा रोग	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	➤ मकैमा कालो पोके, खुम्रे किरा, धानवालीमा हरियो फट्याग्रो, कुका, गवारो, गहुँमा सिन्दुरे, प्याजमा गानो कुहिने, आलुमा, केरामा डढुवा जस्ता रोग देखा परी उत्पादनमा कमी आएको ➤ कुखुरामा पखाला लाग्ने, भोक्राउने, आखा पाक्ने जस्ता लक्षणका रोग वृद्धि भएको ➤ गाई, गोरु तथा भैँसीमा रोगहरूको वृद्धि भएको ➤ टाउको सुन्निले, सिंगान छान्ने, घाँटि सुन्निले, पखाला लाग्ने जस्ता लक्षण भएको रोगहरूले बाखा मर्ने गरेको ➤ गाई बाखाहरूमा बाह्य परजिवीहरूको असर बढेको	३	➤ केहीले उन्नत विउविजनहरू प्रयोग गरेको ➤ स्थानीय जडिवुटिहरूको प्रयोग ➤ भेटनरीबाट औषधी उपचार ➤ एग्रोभेटबाट विषादीको प्रयोग	१.५
५	बाढी	कृषि र खाद्य सुरक्षा, वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण, जलस्रोत तथा उर्जा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, स्थानीय ग्रामिण र शहरी बस्ती, जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन, उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार, पर्यटन एवं प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सुशासन ।	➤ खेतीयोग्य जमिन कटान तथा बगाएको ➤ सिंचाई कुलोहरूमा क्षति ➤ पशुचौपायाहरू बगाएको ➤ वन जंगलमा क्षति ➤ पानीघट्ट तथा मिलमा बगाएको ➤ घर तथा गोठहरूमा क्षति ➤ खानेपानीको पाईपलाईन तथा टंकीमा क्षति	२	➤ पुरिएका खेतहरू पुनर्निर्माण गरेको ➤ खोलाको कटान गरेको ठाउँमा ढुंगाका पर्खाल लगाएको ➤ सिंचाई कुलाहरू पुनर्निर्माण गरेका ➤ खानेपानी कार्यालयको सहयोगमा खा.पा.योजना बनाएको	१

क्र.स.	प्रकोप	प्रकोपले प्रभाव पारेको मुख्य क्षेत्र	असर तथा प्रभावहरू	स्तर	अनुकूलनका उपायहरू	स्तर
६	असिना	कृषि तथा खाद्य सुरक्षा ।	➤ धानबाली, गहुँबाली, तरकारी बालीमा क्षति ➤ फलफुलमा क्षति	२	➤ कुनै उपाय नभएको	०.५
७	मिचाहा प्रजाती	कृषि र खाद्य सुरक्षा, वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण ।	➤ धानबाली, गहुँबाली, तरकारी बालीमा क्षति ➤ फलफुलमा क्षति ➤ वन, जंगल नष्ट	२.५	➤ उखेलेर फाल्ने गरेको ➤ जलाउने गरेको	१
८	हावाहुरी	कृषि र खाद्य सुरक्षा, वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण, उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार ।	➤ विद्यालय तथा घरगोठका छानामा क्षति ➤ वन जंगलका रुखहरू ढालेको तथा हाँगाहरू भाचेका ➤ मकै बाली, तरकारी बाली तथा फलफुलमा क्षति	२	➤ छिमेकीको सहयोगबाट घर, गोठ तथा जनश्रमबाट विद्यालय निर्माण गरेको ➤ जि.शि.का. कार्यालयबाट विद्यालयमा सहयोग	१
९	मानव रोग	मानव स्वास्थ्य, आर्थिक	➤ मानविय क्षती ➤ आर्थिक क्षती ➤ सामाजिक क्षती	१.५	➤ स्वास्थ्य तथा सरसफाईमा ध्यान दिने ➤ उपचार गर्ने	०.५

माथि उल्लेखित जोखिमको अवस्था तथा अनुकूलनका प्रयासहरूको विश्लेषण विधिबाट पहिचान गरिएका १० किसिमका प्रकोपहरूको मूल्यांकन तथा अनुकूलनको क्षमताको लेखाजोखालाई चित्र १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ । उक्त चित्रको विश्लेषण गर्दा यस वडामा सबैभन्दा बढी क्रमशः पहिरो तथा भूक्षय, आगलागी, खडेरी, कृषि तथा पशुरोग, बाढी, असिना, मिचाहा प्रजाती, हावाहुरी, चट्याङ, हिमपातजस्ता प्रकोपहरूले असर पारेको देखिन्छ र यी प्रकोपहरू बारम्बार दोहोरिएको पनि पाईएको छ भने यस्ता प्रकोपहरूको प्रभावहरूसँग जुध्न सक्ने क्षमता अत्यन्त न्यून रहेको देखिन्छ । यस विश्लेषणले प्रकोपहरूसँग जुध्न सक्ने क्षमता विकास हुन अबै समय लाग्ने र त्यतिबेलासम्म धेरै नै क्षती हुने देखिन्छ । तसर्थ यस अनुकूलन योजनामा ती प्रकोपहरूसँग जुध्न तुरुन्तै अवलम्बन गर्न सकिने अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन अनुकूलनका उपायहरू समावेश गरिएका छन् ।

खण्ड ४ अनुकूलन र जोखिम न्यूनीकरणको रणनीति

४.१ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना

विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तनका असरहरूको सामना गरी परिवर्तित सहज जीवनयापन गर्न सक्ने अवस्थाको सृजना गर्ने प्रक्रिया, स्थानीय परिस्थिति अनुसार अल्पकालीन र दीर्घकालीन अनुकूलनका रणनीतिहरूको अवलम्बन गर्न सकिन्छ। यस रणनीति तथा उपायहरू अवलम्बन गरी नगरपालिकाले तयार गरेको जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना कार्यान्वयनमा सबै सरोकारवालाहरूको सहयोगमा सम्पन्न गरिने छ।

तालिका १७ : अनुकूलन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना

जलवायु उत्पन्न प्रकोपहरू	प्रभावित जीविकोपार्जनका स्रोतहरू	प्रकोपले पारेका असरहरू	समुदायले अपनाएका जुध्ने उपायहरू	के ती उपायहरूले काम गरेका छन् ?	के ती उपायहरू दिगो छन् ?	वैकल्पिक अनुकूलनका उपायहरू तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण
असिना, बाढी	खेतीयोग्य जमिन कटान हुनु, आवतजावतमा अवरुद्ध, हिमाली भूभागमा अन्नबाली र फलफूल बाली नष्ट हुनु, वन्यजन्तुको बासस्थान नाश	खेतीयोग्य जमिन साँघुरिदै, उत्पादकत्वमा कमी, खानेपानी र सिंचाई कुलो क्षति, पशुपंक्षी मर्ने, लोपोन्मुख वन्यजन्तुको लोप हुनु, खाद्यान्न बाली र फलफूल खेती नष्ट हुनु, चौपाय मर्नु,	स्थानीय जग्गाधनीको प्रयासमा बाढी रोकथामका लागि ढुंगाले छेकवार गरेको । असिनाको लागि कुनै उपाय नभएको ।			तारजाली तद्बन्ध, बुझारोपन, डालेघाँस रोपन, सिंचाई कुलो मर्मत, खानेपानी मर्मत, बाढीको स्तरउन्नति गर्नुपर्ने । तरकारीको लागि टनेलखेती, स्याउको लागि असिना जालीको प्रयोग
कृषिमा रोग	अन्नबाली, तरकारी बाली, फलफूल खेती, नगदेबाली,	स्थानीय वीउविजन पाउन छोड्नु, नयाँ नयाँ रोगकिरा देखापरेको, खाद्यान्न बालीको मूल्य बृद्धि, वीउमा रोगकिरा, रासायनिक मलको प्रयोग	परम्परागत चालचलनमा सिमित			अर्गानिक विषाधी सम्बन्धी तालिम र सहयोग, कृषि प्राविधिक तालिम, बाली बिमा
वन्यजन्तु आतंक	मानविय क्षति, पशुचौपायाको क्षति, कुखुरा क्षति, अन्नबाली, तरकारीखेती, फलफूल खेती नोक्सान	मनोवैज्ञानिक असर, त्रसित हुनु, जिविकोपार्जनमा असर	डम्फु, ढोल र जस्तापाता बजाउनु, मानिस कराउनु			होर्डिङ्ग बोर्ड, पोस्टर टास्ने, जनचेतनामूलक तालिम, जैविक विविधता तालिम, खेतीपातीमा परिवर्तन
चट्याङ	पशुपालनमा क्षति,	पशु चौपाय क्षति, मानविय क्षति,	स्थानीय जडिबुटिको			अर्थिङ्ग गर्ने, चट्याङ्ग सम्बन्धी

	वालवालिकालाई मनोवैज्ञानिक असर	विद्युतीय उपकरणहरुमा क्षति	प्रयोग,			जनचेतनामूलक काम गर्ने, होर्डिङ बोर्ड, पोस्टर टाँस्ने
आगलागी	लेकाली भूभागको अन्नवाली नष्ट हुनु, परम्परागत प्रयोगमा रहेका जडिवुटि पाउन छोड्नु, जडिवुटि नष्ट हुनु,	जडिवुटि पाउन छोड्नु, धनजनको क्षति, पशुपंक्षीको वासस्थान नाश, वन्यजन्तु लोप हुनु	घर वरिपरि सरसफाई			अग्नी नियन्त्रण तालिम र प्रविधि सहयोग, होर्डिङ बोर्ड स्थापना, जैविक विविधता तालिम, जनचेतनामूलक तालिम, गोष्ठी
पशुमा रोग	उत्पादनमा कमी, पशुपालन, कुखुरापालन,	स्थानीय नश्लहरु समाप्त हुनु, रोगको संक्रमण बढ्नु,	स्थानीय जडिवुटिको प्रयोग			पशु प्राविधिक तालिम, पशु बिमा
हिउ, तुषारो	आवतजावतमा असर, अन्नवाली र तरकारी वाली नोक्सान	उत्पादनमा कमी, आर्थिक संकट आउने	केहि समय अगाडी वा पछाडी अन्नवाली लगाउने			खेतीपातीमा परिवर्तन, फलफूलखेती, स्याउखेती
सुख्खा खडेरी	वनस्पति सुक्नु, अन्नवाली र तरकारी वाली सुकेर नाश हुनु, फलफूल सुक्नु	उत्पादनमा कमी हुनु, भोकमरी हुनु, पानीका मुहान सुक्नु, जग्गाको बाभोपना बढ्नु, मानविय स्वास्थ्यमा असर, कुपोषण बढ्नु, जैविक विविधतामा असर	आकाशे पानीको पर्खाईमा रहेको, खाद्यान्न खरिद गर्नुपर्ने, खोरिया फडानी बढ्नु			बेमौसमी तरकारी खेती, सुख्खा सहने वाली, आधुनिक खेती प्रणालीको विकास, टनेल खेती, आधुनिक खेती प्रणाली
पहिरो	खेतीपाती, खेतीयोग्य जमिन कटान हुनु, आवतजावतमा अवरुद्ध,	खेतीयोग्य जमिन साँघुरिदै उत्पादकत्वमा कमी, खानेपानी र सिंचाई कुलोमा क्षति, पशुपंक्षी मर्ने,	स्थानीय जग्गाधनीको प्रयासमा ढुंगाले छेकवार गरेको			तारजालि तटबन्ध, बुझरोपन, डालेघास रोपन, सिंचाई कुलो मर्मत, खानेपानी मर्मत,
मानव रोग	खाद्यवाली, नगदेवाली खेती, जडीबुटी संकलन, ज्याला मजदुरी, पशुपालन, जागिर, व्यापार	आँउ पखाला, ज्वरो, आँखा पाक्ने रोग, टाईफाइड आदीको संक्रमणमा वृद्धि, कृषक, जडीबुटी संकलक, मजदुर, पशुपालक, जागिरेले क्षमता अनुसारको कार्यसम्पादन गर्न नसक्नु, मानसिक विचलन पैदा हुनु, औषधीको खरिदमा रकम बाहिरिनु,	भारफुक गर्ने, स्थानीय जडिवुटीको प्रयोग गर्ने			आयुर्वेदिक औषधीको पहिचान र प्रयोग, जनचेतनामूलक कार्यक्रम, प्राथमिक उपचार सम्बन्धि तालिम तथा प्राथमिक उपचार सामग्री वितरण, स्वास्थ्य इकाईको सबलिकरण, पानीको शुद्धिकरण गरी प्रयोग, पोषण सम्बन्धी तालिम, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, कोभिड- १९, कोरोना जस्ता महामारीका लागि क्वारिन्टिन तथा होल्डीङ सेन्टर सहित अत्यावश्यक उपचारको व्यवस्था गर्ने
हावाहुरी	अन्नवाली, तरकारी खेती,	अन्नवाली, तरकारीखेती, फलफूल खेती	स्वयम्ले आ-आफनो			वाली बिमा, प्राविधिकको डिजाईन तथा

	फलफूल खेती क्षति, पशुपालनमा असर, जागिर, व्यापार, आवतजावतमा असर	नोक्सान पुर्याउने र उत्पादनमा कमी हुने, घर गोठ, विद्यालयहरूका छानाको उडाएको, मनोवैज्ञानिक असर पर्नु, जिविकोपार्जनमा असर	घरगोठ मर्मत गरेको । विद्यालयहरूलाई स्थानीयको श्रमदानबाट पुननिर्माण गर्ने गरेको ।			नक्सानुसार बलियो संरचना निर्माण गर्ने ।
--	--	---	--	--	--	---

४.२ अनुकूलन कार्यहरूको प्राथमिकीकरण

यस विधि अन्तर्गत अनुकूलनका कार्यहरूको प्राथमिकीकरण गर्नको लागि विभिन्न आधारहरू जस्तै: प्रभावकारिता, सम्भाव्यता, दिगोपना, खर्चको मितव्ययिता, संकटासन्नमुखी (लक्षित वर्गमुखी) तथा महिला प्रति संवेदनशीलता निर्धारण गरिएका थिए । प्राथमिकीकरणको लागि यसमा १ देखि ३ सम्मको अंकभार प्रयोग गरिएको थियो । अंकभार १ ले उक्त आधारहरू राम्ररी पूरा गर्न नसक्ने भन्ने जनाउँछ भने ३ ले आधार राम्ररी पूरा गर्न सक्ने जनाउँछ । खर्चको मितव्ययिताको सम्बन्धमा भने कम खर्चिलोलाई ३ अंक र धेरै खर्चिलोलाई धेरै अंक दिइएको थियो । त्यसपछि सबै विश्लेषणको नतिजालाई जोडेर कुल जम्मा निकालिएको थियो । उक्त कुल जम्मा अंकको आधारमा नै अनुकूलनका क्रियाकलापहरूको प्राथमिकीकरण गरिएको थियो । जुन क्रियाकलापले बढी अंक प्राप्त गरेको थियो उक्त क्रियाकलापलाई योजनामा पहिलो प्राथमिकतामा राखिएको छ । यस विश्लेषणबाट प्राप्त नतिजालाई अनुकूलन कार्ययोजनामा प्राथमिकताका साथ राखिएको छ । तर यसो भन्दैमा कुनै क्रियाकलापले उत्कृष्ट अंक ल्याउँदैमा त्यो नै सबै स्थानको लागि सर्वोत्कृष्ट भन्ने चाहिँ होईन, स्थान अनुसार क्रियाकलापको उत्कृष्टता फरक हुनसक्छ ।

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
कृषि तथा खाद्य सुरक्षा	बाढी तथा पहिरो	खेती योग्य जमिन कटान तथा पुरेको	कृषि क्षेत्रमा विभिन्न खाले अनुकूलनका उपायहरु अपनाइने हुनाले बाढी, पहिरो, खडेरी कृषि तथा तथा प्रभाव कम हुनाले उत्पादनमा वृद्धि हुनेछ र खाद्य सुरक्षा बढ्ने छ ।	तटवन्ध निर्माण, ग्याविन पर्खाल	3	3	3		2	2	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
		सिंचाई कुलोमा क्षति		वायोइन्जीनियरिङ (भकारी बाध्ने)	2	3	2		3	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
		पशु चौपायामा क्षति		सिंचाई कुलो मर्मत तथा स्तरोन्नती	3	3	2		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
		अन्नवालीमा डुवान तथा क्षति		नदी किनारमा वृक्षारोपण	2	3	2		3	2	2	14	तेस्रो	अल्पकालिन
		माटोको उर्वराशक्तिमा कमी, कृषि उत्पादनमा कमी		पशु विमा	2	2	3		2	3	2	14	तेस्रो	अल्पकालिन
	कृषि तथा पशुमा रोग	अन्नवालीमा रोग किराको संक्रमणमा वृद्धि		बाली विमा	2	2	3		2	3	2	14	तेस्रो	अल्पकालिन
				माटो परिक्षण शिविर	3	3	2		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				माटोको उपचार	3	3	2		2	2	2	14	तेस्रो	अल्पकालिन
				रोगकिरा प्रतिरोधी प्रजातीहरुको प्रवर्द्धन	3	3	2		2	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				सुपर ग्रेन ब्याग 63 खरिद	3	3	2		2	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				प्रांगारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	2	3	3		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
		पशु चौपायामा रोगको वृद्धि		पशुपालन सम्बन्धि तालिम	3	3	2		2	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				पशु स्वास्थ्य शिविर	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				भकारो सुधार	2	3	3		2	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				बाखाको खोर सुधार	2	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				नश्ल सुधार (बोयर बोका)	3	3	3		2	2	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				वडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	2	3	3		2	3	2	14	तेस्रो	अल्पकालिन
	खडेरी	पानीको उपलब्धतामा कमी, पानीका मुलहरु सुक्ने क्रममा वृद्धि, हिउँदमा खोलाहरुको बहावमा कमी		सुख्खा सहने प्रजातिको प्रवर्द्धन (गहु, मकै, धान)	3	3	2		2	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				सिंचाई कुलो मर्मत तथा स्तरउन्नती	3	3	3		1	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				थोपा सिंचाई	3	3	2		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				फिरफिरे सिंचाई	3	3	2		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				जुठेल्लो सुधार	3	3	2		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				प्लास्टिक घरमा वेमौषमी तरकारी खेती	3	3	3		1	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				प्लास्टिक पोखरी	2	3	2		1	2	3	13	चौथो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				पक्की सिंचाई पोखरी	3	3	3		1	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				कम पानी आवश्यक पर्ने नगदे बाली जस्तै अदुवा, बेसार खेती सम्बन्धि तालिम	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				घर वगैचा तालिम	2	3	3		3	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				श्रोत घर वगैचा स्थापना	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				घाँस रोपण	3	3	2		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा सवलिकरण	2	3	3		1	3	2	14	तेस्रो	मध्यकालिन
				सामुदायिक बिउँ बैंकको स्थापना	2	3	2		1	3	2	13	चौथो	दिर्घकालिन
				घाँस काटने मेसिन खरिद	3	3	2		1	3	3	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम तथा विरुवा वितरण (आप, अनार,	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				सुन्तला, कागति)										
				माहुँरी पालन तालिम तथा घर वितरण	3	3	2		2	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
	भूक्षय	खेतबारीको माटो तथा पोषक तत्वहरु बगाएको		गह्वा सुधार सम्बन्धि तालिम तथा सहयोग	2	3	3		2	2	2	14	तेस्रो	अल्पकालिन
				कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	मध्यकालिन
वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण			वन व्यवस्थापन तथा वृक्षारोपण लगायतका विभिन्न	वृक्षारोपण	2	3	3		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
		रुखहरु बगाउने	तथा वृक्षारोपण लगायतका विभिन्न	तटवन्ध निर्माण, ग्याविन पर्खाल निर्माण	3	3	3		2	2	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
		वन जंगलको माटो बगाउने गरेका	किसिमका अनुकूलनका प्रयासहरुले गर्दा वनको हैसियतमा सुदृढ हुनुको साथै जैविक विविधता संरक्षणमा टेवा पुग्नेछ	वायो इन्जिनियरिंग (बाँस रोपण)	2	3	3		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				नर्सरी स्थापना	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				डाले घाँस प्रजातिहरु रोप्ने	2	3	3		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
		पानी, वन्य जन्तुहरु तथा वोटविरुवाहरु लोप हुदै जाने		संरक्षण पोखरी निर्माण	3	3	3		2	2	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				रिचार्ज पोखरी निर्माण	3	3	3		2	2	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
		वोटविरुवाको वृद्धिमा असर		परम्परागत सुख्खा पोखरी संरक्षण	3	3	3		3	2	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
	वन डढेलो	रुखविरुवा,		अग्नी नियन्त्रण	2	3	3		2	2	2	14	तेस्रो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
	,आगलागी	चराचुरुंगी तथा अन्य वन्यजन्तुमा क्षती		सम्बन्धि तालिम तथा सामान खरिद										
				अग्नीरेखा निर्माण	3	3	2		3	2	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				सुख्खा मौसम शुरु हुनु अगावै वनमा जम्मा भएका प्रज्वलनशील वस्तुहरु जस्तै पात पत्कर, भाडी, सुकेका घाँसपात हटाउने	2	3	2		2	2	2	13	चौथो	अल्पकालिन
	मिचाहा प्रजाति	घाँस तथा जडिवुटिका प्रजातिहरु लोप हुँदै गएको		भाडी सफाई	3	3	2		3	2	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
		बोट विरुवाको वृद्धि विकासमा असर		मिचाहा प्रजातिहरु जस्तै वनमारा उखेलेर फाल्ने र त्यस्ता प्रजातिहरुको प्रयोग गरी वायोब्रिकेट तथा वायोचार उत्पादन	2	3	3		3	2	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
		वन्य जन्तुहरु लोप हुँदै गएको		वन व्यवस्थापन (हाँगा काटछाँट)	3	3	3		3	2	1	15	दोस्रो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				खुल्ला चरिचरण रोक्ने	3	3	3		3	2	2	16	दोस्रो	अल्पकालिन
जलश्रोत तथा उर्जा	बाढी तथा पहिरो	खानेपानीका मुहान वगाएको	खानेपानीको मुहानको संरक्षणबाट पानीको उपलब्धता बढ्नुका साथै स्वस्थ पिउने पानी तथा सरसफाईको कारणले स्थानीयको स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार आएको हुनेछ ।	खानेपानी मुहान संरक्षण (तारवार, वृक्षारोपण, टाँकि निर्माण) तथा खानेपानी योजना निर्माण	3	3	3		2	3	3	17	पहिलो	अल्पकालिन
	खडेरी	पानीको उपलब्धतामा कमी		जिरो उर्जा पम्प (वर्षा पम्प) बाट सिंचाई	3	2	2		1	3	3	14	चौथो	अल्पकालिन
				सरल सिंचाई प्रविधि -थोपा सिंचाई र फिरफिरे सिंचाई	3	3	3		2	3	3	17	पहिलो	अल्पकालिन
		पानीको कमीका कारण घट्ट संचालनमा कठिनाई भएको		सुधारिएको घट्ट	2	3	3		2	3	3	16	दोस्रो	अल्पकालिन
		दाउराको		सुधारिएको चुलो	3	3	3		2	3	3	17	पहिलो	अल्पकालिन
		उपलब्धतामा कमी		गोबरग्यास प्लान्ट निर्माण	3	3	3		2	3	2	16	दोस्रो	अल्पकालिन
				सोलार प्यानल खरिद तथा वितरण	3	3	3		1	3	3	16	दोस्रो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई	सरुवा रोगहरुको संक्रमणमा वृद्धि	भाडापखाला, आखा पाक्ने रोग, औलो ,टाईफाईड, डेंगु आदिको संक्रमणमा वृद्धि	सचेतनामूलक तथा पूर्व तयारीका क्रियाकलाप हरु ले जलवायुजन्य रोगहरुमा कमी आउने छ ।	स्ट्रेचर खरिद	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				प्राथमिक उपचार सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	2	3	2		3	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन
				जनचेतनामूलक कार्यक्रम	3	3	2		2	3	3	16	पहिलो	अल्पकालिन
				पानीको शुद्धिकरण	2	3	2		2	2	3	14	तेस्रो	अल्पकालिन
				आपतकालिन कोषको स्थापना	3	3	3		2	2	2	15	दोस्रो	दिर्घकालिन
				पोषण सम्बन्धि तालिम	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
स्थानीय ग्रामिण र शहरी बस्ती	सबै प्रकोपहरु	बस्ती डुबान, कटान हुने क्रम बढेको छ ।	बस्ती तथा बजार डुबान तथा कटान हुने समस्या घट्ने छ ।	बन, कृषि, बस्ती तथा औद्योगिक क्षेत्र निर्धारण गर्नुपर्ने ।	2	2	3		2	2	2	13	तेस्रो	अल्पकालिन
				जलवायुमैत्री खानेपानी, ढल, बिधुतको व्यवस्थापन	3	2	3		2	2	2	14	तेस्रो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				गर्नुपर्ने ।										
				गाउँमा पुर्वसुचना प्रणालीको स्थापना	3	3	3		3	2	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				घरका डिजाईन निर्माण गर्दा जलवायुमैत्री डिजाईन बनाउनु पर्ने	3	2	2		2	2	2	13	तेस्रो	अल्पकालिन
				सडक किनार तथा खाली जमिनमा बृक्षारोपण	3	3	3		3	2	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
जलवायुजन्य प्रकोप न्युनिकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन				मौसम पुर्वानुमानमा समुदायको पहुँच विस्तार गर्नुपर्ने	3	3	3		3	2	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				पुर्व सुचना तथा चेतावनी प्रणालीका लागि स्थानीय संयन्त्र स्थापना तथा सञ्चालन गर्नुपर्ने ।	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन
				सुरक्षित आश्रयस्थल छनौट	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन
				आकस्मिक उद्धार तथा स्वास्थ्य सेवा तयारी अवस्थामा	3	3	2		2	3	2	15	दोस्रो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3, V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				राख्ने										
				घर तथा खेत वरीपरी हावाहुरी छेक्न सक्ने प्रजातीका रुख रोप्ने ।	3	3	3		3	3	2	17	पहिलो	अल्पकालिन
				घर, संस्था तथा सार्वजनिक सेवा दिने भवनहरुमा अर्थिड जडान गर्नुपर्ने ।	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				बाढी तथा पहिरोबाट जोखिम अवस्थामा रहेका घर तथा मानिसहरुलाई सुरक्षित स्थानमा सान्ने ।	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	दिर्घकालिन
				सुरक्षित आश्रयस्थलका लागि सामुदायिक भवन निर्माण	3	3	3		2	3	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				भौतिक संरचना निर्माण गर्दा बहु प्रकोप प्रतिरोधी डिजाईन बनाएर	3	3	3		2	2	2	15	पहिलो	दिर्घकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				कार्यान्वयन गराउनु पर्ने										
				जोखिम क्षेत्रमा काम गर्ने मानिस तथा सम्पत्तीको विमा गर्नुपर्ने ।	3	3	3		2	2	2	15	पहिलो	दिर्घकालिन
				विपद् जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धी तालिम तथा फिल्ड अभ्यास गर्नुपर्ने ।	3	3	3		3	3	2	17	पहिलो	दिर्घकालिन
उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार				स्थानीय स्तरमा संचालन भएका उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधारमा विद्युतीय उर्जा प्रयोगलाई प्रबर्धन गर्ने ।	3	2	2		2	2	2	13	तेस्रो	अल्पकालिन
				भौतिक पूर्वाधारको डिजाइन गर्दा जलवायुमैत्री डिजाइन गर्नुपर्ने ।	3	3	3		2	2	2	15	दोस्रो	दिर्घकालिन
				भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा सुरक्षित स्थान पहिचान तथा	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)	खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				छनौट									
				सिंचाई कुलोको मर्मत तथा स्तरउन्नती	3	3	3	2	3	3	17	पहिलो	मध्यकालिन
		बाटोघाटोमा क्षति		तटवन्ध/टेवा पर्खाल/चिकड्याम तथा नाली मर्मत तथा निर्माण	3	3	3	2	3	3	17	पहिलो	अल्पकालिन
				वायोईन्जिनियरिंग (जैविक बाँध र पर्खाल)	2	3	3	2	3	2	15	तेस्रो	अल्पकालिन
	अशिना	विद्यालय तथा बस्तीमा क्षति		पक्की गारो लगाउने	3	3	3	2	3	2	16	दोस्रो	अल्पकालिन
	हुरीबतास			कच्ची गारो लगाउने	2	3	2	2	3	2	14	चौथो	अल्पकालिन
	मानब रोग			आकस्मिक कोषको स्थापना	3	3	3	2	3	3	17	पहिलो	अल्पकालिन
				पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना	3	3	3	1	3	2	15	तेस्रो	अल्पकालिन
		खानेपानी टंकी तथा पाइपलाइनमा क्षति		खानेपानी टंकी तथा पाइपलाइनमा मर्मत	3	3	3	2	3	3	17	पहिलो	अल्पकालिन
पर्यटन एवं	सबै	बिनास हुनु,		होम स्टे निर्माण	2	3	2	2	2	2	13	तेस्रो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदा	प्रकोपहरु	नासिदै जानु	प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण हुने र यसले पर्यटनका क्षेत्रमा विकास हुने छ ।	पर्यटन स्थल तथा साँस्कृतिक सम्पदाको पहिचान गरी संरक्षण गर्नुपर्ने	3	3	3		3	2	2	16	पहिलो	अल्पकालिन
				पर्यापर्यटन व्यवसायमा संलग्न संकटासन्न समुदायका व्यक्तिहरुलाई विशेष सहुलियतका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्ने ।	3	3	3		3	3	2	17	पहिलो	अल्पकालिन
				फोहोरमैला व्यवस्थापन	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीता, जिविकोपार्जन र सुशासन	सबै प्रकोप	महिला तथा विपन्न वर्गमा जलवायु परिवर्तनको असर छिटो र बढी हुने तथा विपद् बाट बढी क्षेत्री र उच्च जोखिममा रहेका छन् ।	समान सहभागिता तथा समान अवसरले समुन्नत तथा जलवायुमैत्री समाजको निर्माण हुनेछ ।	समुदायमा हुने प्रत्येक कार्यक्रमहरु तथा कार्यमा महिला सहभागिताको सुनिश्चितता गर्नुपर्ने ।	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन
				जोखिममा परेका महिला तथा संकटासन्न व्यक्तिहरु लक्षित जलवायु	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3,V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				उत्थानशिल जीविकोपार्जन र रोजगारीका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नेपर्ने ।										
				जोखिममा परेका महिला तथा संकटासन्न व्यक्तिहरु प्रविधि, ज्ञान, सिप र सुचनामा पहुँच बनाउनुपर्ने	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन
जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास	सबै प्रकोपहरु	ज्ञानका कमिले उच्च जोखिममा रहका तथा क्षती तथा असरको मात्रा बढी भएको ।	जलवायु परिवर्तनका असर तथा विपद् संग जुध्न सक्षम हुनेछन ।	जलवायु परिवर्तनको असर, कारण र जोखिम न्यूनीकरण तथा अनुकूलनका उपायहरुको बारेमा स्थानीय भाषमा जनचेतना जगाउने ।	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन
				स्थानीय तहले जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिम न्युनिकरणका बारेमा शैक्षिक पाठ्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने ।	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन

क्षेत्रगत संवेदनशिल क्षेत्र	प्रकोप	क्षेत्रगत प्रभाव तथा असरहरु	क्षेत्रगत भावी परिकल्पना	अनुकूलनका उपायहरु	प्रभावकारिता (१-३)	सम्भाव्यता (१-३)	दिगोपना (१-३)		खर्चको मितव्ययिता (१-३)	लक्षितवर्ग (V1, V2, V3, V4) (१-३)	महिलाको कार्यबोझमा कमी वा बढी (१-३)	जम्मा	स्तर	योजना अवधि
				लक्षित समुहका लागि तथ्यांक, सूचना तथा असल अभ्यासहरु सतिका सामाग्रिहरु तयारगरी वितरण गर्नुपर्ने ।	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन
				स्थानीय स्तरमा विभिन्न संघसंस्थाको सहयोगमा जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरु पारदर्शि तरीकाले संचालन गर्ने ।	3	3	3		3	3	3	18	पहिलो	अल्पकालिन

तालिका नं.१८ अनुकूलन उपायहरुको प्राथमिकीकरण

४.३ स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजनाको तर्जुमा

अनुकूलन योजना तयारी गोष्ठीबाट पहिचान भई प्राथमिकतामा परेका जलवायु परिवर्तनका दृष्टिकोणले प्राविधिक रुपमा सवल देखिएका अनुकूलनका उपायहरुलाई समेट्दै र स्थानीय व्यक्ति तथा समुदायद्वारा गरेका अनुकूलन प्रयासहरुलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै यस अनुकूलन योजना तयार गरिएको छ । यस योजनामा बागचौर नगरपालिकाको उच्च प्राथमिकतामा परेको र तुरुन्त गर्न आवश्यक देखिएको क्रियाकलापहरु समावेश गरिएका छन् । यस योजनाको बजेट तर्जुमा जिल्लाको विद्यमान दररेट, सम्बन्धित सरकारी निकायहरुसँगको समन्वय र योजना तयारीमा संलग्न स्थानीय व्यक्तिहरुको अनुभवको साथै प्राविधिक

इस्टिमेटको आधारमा गरिएको छ । यस कार्ययोजनामा पहिलो वर्ष रु.५६५५८७०००/- दोस्रो वर्ष रु.४५३८८४०००/- तेस्रो वर्ष रु.३६०१३२०००/- चौथो वर्ष रु.३३५२२१०००/- पाँचौ वर्ष रु.३१८६६१०००/- गरी जम्मा रु.२०१५३९३०००/- बराबरका कार्यक्रमहरु समावेश गरिएको छन् । यस कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि आवश्यकता र कार्यक्रमको प्रकृति हेरी स्थानीय निकायहरु र समूहहरुले पनि योगदान गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन् ।

बागचौर नगरपालिका वडा नं.१ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य, समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
	पशु विमा (बाखा)	वटा	2150	0.3	0	55	250	100	405	450	135	450	135	450	135	400	120	400	120	645	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको विमा गर्ने
१.२	पशु विमा (भैंसी)	वटा	300	1.5	0	10	190	100	300	70	105	70	105	60	90	50	75	50	75	450	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैंसीको विमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	25	60	48	128	281	176	633	5	300	5	300	5	300	5	300	5	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पटक	14	50	0	50	250	130	430	3	150	3	150	3	150	3	150	2	100	700	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.५	भकारी सुधार	वटा	275	40	0	50	150	80	280	75	3000	50	2000	50	2000	50	2000	50	2000	11000	बागचौर न.पा., NCCS	भैंसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर

																					P, अन्य	तथा भकारी निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	बटा	450	30	0	20	25 0	18 0	45 0	150	450 0	100	3000	100	300 0	50	150 0	50	150 0	13500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नशल सुधारका लागि बोका खरिद (बोयर)	बटा	20	60	4 8	12 8	28 1	17 6	63 3	4	240	4	240	4	240	4	240	4	240	1200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सम्बन्धित बडाको कृषक समुहलाई बडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नशल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	60	4 8	12 8	28 1	17 6	63 3	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	600	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरूलाई जिविकापार्जनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक वंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाईनाकुलर)	बटा	1	50	4 8	12 8	28 1	17 6	63 3	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टाँकि निर्माण	बटा	10	50	4 8	12 8	28 1	17 6	63 3	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टाँकि निर्माण गर्ने
१.११	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	4 8	12 8	28 1	17 6	63 3	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बोका तथा साँढेलाई वन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१२	माटो परिक्षण शिविर	पटक	10	100	4 8	12 8	28 1	17 6	63 3	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने

१.१३	माटोको उपचार	पटक	5	100	48	128	281	176	633	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पटक	10	25	0	20	200	100	320	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केजी	3000	0.15	0	10	200	50	260	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केजी	5200	0.15	0	5	250	120	375	1100	165	1100	165	1000	150	1000	150	1000	150	780	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केजी	5200	0.12	0	8	150	120	278	1100	132	1100	132	1000	120	1000	120	1000	120	624	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१८	अदुवा तथा बेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	10	100	0	20	200	100	320	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने
१.१९	पोषण सुधारका लागि घर वगैँचा ब्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पटक	15	20	0	20	180	100	300	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैँचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट

																						उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर बगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुठेला सुधार	बटा	550	3	4 8	12 8	28 1	17 6	63 3	150	450	100	300	100	300	100	300	100	300	1650	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर बगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर बगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका वेर्ना उमाने र बडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैलि (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	330	0.45	0	10	22 0	10 0	33 0	80	36	70	31.5	60	27	60	27	60	27	148.5	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण
१.२ ३	बेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	15 0	50	20 5	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२ ४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	270	1.5	0	33	87	15 0	27 0	60	90	60	90	50	75	50	75	50	75	405	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२ ५	व्यवसायिक सुन्तला खेती	गोट ा	420 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	800	24	700	21	700	21	126	बागचौर न.पा.,	व्यवसायिक सुन्तला खेती

	लागि विरुवा सहयोग																				NCCS P, अन्य	गर्न चाहने कृषकलाई विरुवा खरिदमा सहयोग
१.२६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	5	50	0	0	100	50	150	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरु छनोट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गनु का साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार वितरण
१.२७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	पटक	5	150	0	0	100	50	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२८	फलफुलका बेर्ना खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गोट	4400	0.03	0	0	200	100	300	1000	30	1000	30	800	24	800	24	800	24	132	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	पटक	5	25	0	0	50	100	150	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग

१.३०	घास रोपण (भुई घाँस तथा डाले घाँस)	रोपनी	600	3	0	50	250	100	400	120	360	120	360	120	360	120	360	120	360	1800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३१	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर खरिद	पटक	5	200	0	0	60	40	100	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३२	गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्ना सुधार	पटक	5	50	0	0	60	40	100	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनौट गरी गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पटक	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	वटा	300	200	0	0	150	50	200	100	20000	50	10000	50	10000	50	10000	50	10000	60000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
१.३५	हाते ट्याक्टर सहयोग	वटा	27	100	0	0	0	5	5	6	600	6	600	5	500	5	500	5	500	2700	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	

१.३६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	48	128	281	176	633	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३७	पर्याकल्चर स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्याकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा विड वितरण	बटा	10	50	48	128	281	176	633	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतीका लागि तालिम तथा विड वितरण
	जम्मा										33228		21123.5		20400		18867		18817	112435.5		
2 वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	48	128	281	176	633	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	बटा	2	350	48	128	281	176	633	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमुर र सुन्तलाका विरुवा उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	2	30	48	128	281	176	633	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई

२.४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	2	60	48	128	281	176	633	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	12	20	48	128	281	176	633	3	60	3	60	2	40	2	40	2	40	240	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि हार्डिड बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	48	128	281	176	633	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	48	128	281	176	633	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.८	अलैची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	48	128	281	176	633	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	अलैची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.९ १	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैक स्थापना	बटा	1	100	48	128	281	176	633	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	जीन बैक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.९ २	कृषि वन प्रवर्द्धन तथा वनको	बटा	2	50	48	128	281	176	633	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको

	बहुँउपयोग कार्यक्रम																				P, अन्य	बहुँउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	48	128	281	176	633	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	परम्परागत रुपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्नका साथै संरक्षण गर्ने
२.१४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	48	128	281	176	633	10	500	5	250	5	250	5	250	5	250	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपजलाधारलाई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।
२.१५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	100	150	250	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न वडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१७	डढेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	48	128	281	176	633	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा									875		1580		1450		595		495	4995			
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						

३.१	पक्किक सिंचाई पोखरी निर्माण	बटा	20	200	48	128	281	176	633	4	800	4	800	4	800	4	800	4	800	4000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.२	कोटवेत लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	5000	0	12	50	45	107	1	5000	0	0	0	0	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.३	उचाल्ने खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	800	0	7	8	10	25	0	0	1	800	0	0	0	0	0	0	800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पाइप खरिद, धारा तथा टंकी निर्माण
३.४	न्यायघाट आधारभुत विद्यालय खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	800	7	50	63	82	202	1	800	0	0	0	0	0	0	0	0	800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पाइप खरिद, धारा तथा टंकी निर्माण
	जम्मा										6600		1600		800		800		800	10600		
४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	बटा	15	12	48	128	281	176	633	4	48	4	48	3	36	2	24	2	24	180	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४.२	पोषण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	48	128	281	176	633	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	5	30	48	128	281	176	633	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	48	128	281	176	633	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग

४.५	बडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	बटा	5	30	48	128	281	176	633	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य पाथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	बटा	10	3	48	128	281	176	633	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने
४.७	स्वास्थ्य चौकिको सबलिकरण	बटा	1	250	48	128	281	176	633	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
	जम्मा										424		174		162		150		1060			
५ स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५.१	बडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	बटा	5	10000						1	2000	1	2000	1	2000	1	2000	1	2000	10000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	बटा	5	5000	48	128	281	176		1	2500	1	1500	1	1000	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
	जम्मा										4500		3500		3000		2000		2000	15000		
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						

६.१	ठिनबाड स्यानीगारे तारजाली / तटब न्धन तथा बायोइन्जिनियरि ङ	वटा	1	100 0	0	5	20	30	55	1	100 0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तारजाली / तटब न्धन तथा बायोइन्जिनियरि ङ
६.२	माथिल्लो ज्यूला तारजाली / तटब न्धन तथा बायोइन्जिनियरि ङ	वटा	1	150 0	0	12	22	28	62	1	150 0	0	0	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तारजाली / तटब न्धन तथा बायोइन्जिनियरि ङ
६.३	हर्नपल तारजाली / तटब न्धन तथा बायोइन्जिनियरि ङ	वटा	1	120 0	0	17	9	72	98	0	0	1	1200	0	0	0	0	0	0	1200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तारजाली / तटब न्धन तथा बायोइन्जिनियरि ङ
	जम्मा										250 0		1200		0		0		0	3700		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार																						
७.१	तुषारे खोला उचाल्ने सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	700	0	2	15	5	22	1	700	0	0	0	0	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	न्याघाट कालाखेत बरारुख सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	500 0	0	2	15	5	22	0	0	1	5000	0	0	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.३	ठिन्वाङखोला बाँफुबोट चौतारा दुनीबोट सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	800 0	0	35	65	10 2	20 2	1	800 0	0	0	0	0	0	0	0	0	8000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
	जम्मा										870 0		5000		0		0		0			
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	काटेभिरालेख पर्यटकिय स्थल निर्माण तथा संरक्षण	वटा	1	500 0	4 8	12 8	28 1	17 6	63 3	1	100 0	1	100	1	100 0	1	100 0	1	100 0	4100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पर्यटन पर्वद्धनका लागि आवश्यक भौतिक जलवायुमैत्री संरचना निर्माण

																						गर्ने
८.२	कोटवेत टावर डाँडा पर्यटकिय स्थल संरक्षण	बटा	1	6000	48	128	281	176	633	1	1200	1	1200	1	1200	1	1200	1	1200	6000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पर्यटन पर्वद्धनका लागि आवश्यक भौतिक जलवायुमैत्री संरचना निर्माण गर्ने
८.३	सिमलबोट महादेव मन्दिर निर्माण	बटा	1	2500	48	128	281	176	633	1	2500	0	0	0	0	0	0	0	0	2500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पर्यटन पर्वद्धनका लागि मन्दिर निर्माण गर्ने
८.४	ठिनबाड जिउला एगो टुरिजम निर्माण	बटा	1	3000	48	128	281	176	633	1	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पर्यटन पर्वद्धनका लागि मन्दिर निर्माण गर्ने
	जम्मा										7700		1300		2200		2200		2200	15600		
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सुशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	बटा	1	200	48	128	281	176	633	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सबै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्धि सचेतनाका लागि होर्डिड बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	48	128	281	176	633	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	होर्डिड बोर्ड निर्माण

९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	2	55	93	15 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक क्रियाकलापका लागि बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाँसका मुढा, टोक्री लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागि सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	फूलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	3	100	0	5	50	95	15 0	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना

९.८	महिला तथा बन्धित वर्गलाई लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०.१	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	बटा	5	300	48	128	281	176	633	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
१०.२	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	बटा	5	200	48	128	281	176	633	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११.१	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	बटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत

																				सरोकारवाला संघ संस्था)		
११. २	सरोकारवालाहरु बाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	बटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. ३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पट क	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था
११. ४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पट क	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									65887		36937.5		29372		25972		25672		183840 .5		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.२ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य, समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु बिमा (बाखा)	वटा	2500	0.3	0	55	250	100	405	500	150	500	150	500	150	500	150	500	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको बिमा गर्ने
१.२	पशु बिमा (भैंसी)	वटा	300	1.5	0	10	190	100	300	70	105	70	105	60	90	50	75	50	75	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैंसीको बिमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	25	60	21	111	164	461	757	5	300	5	300	5	300	5	300	5	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पटक	14	50	0	50	250	130	430	3	150	3	150	3	150	3	150	2	100	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने

१.५	भकारो सुधार	बटा	275	40	0	50	15 0	80	28 0	75	300 0	50	2000	50	200 0	50	200 0	50	200 0	11000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भैंसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	बटा	450	30	0	20	25 0	18 0	45 0	150	450 0	100	3000	100	300 0	50	150 0	50	150 0	13500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नश्ल सुधारका लागि बोका खरिद (बोयर)	बटा	20	60	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	4	240	4	240	4	240	4	240	4	240	1200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	60	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरूलाई जिविकापार्जनम ा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक बंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाईनाकुलर)	बटा	1	50	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टर्कि निर्माण	बटा	10	50	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टर्कि निर्माण गर्ने

१.१ १	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बोका तथा साँढलाई बन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१ २	माटो परिक्षण शिविर	पट क	10	100	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने
१.१ ३	माटोको उपचार	पट क	5	100	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१ ४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पट क	10	25	0	20	20 0	10 0	32 0	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरूलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१ ५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केज री	300 0	0.15	0	10	20 0	50	26 0	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केज री	520 0	0.15	0	5	25 0	12 0	37 5	110 0	165	110 0	165	100 0	150	100 0	150	100 0	150	780	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केज री	520 0	0.12	0	8	15 0	12 0	27 8	110 0	132	110 0	132	100 0	120	100 0	120	100 0	120	624	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने

१.१ ८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	20	20 0	10 0	32 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने
१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पट क	15	20	0	20	18 0	10 0	30 0	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुटेल्ना सुधार	बटा	550	3	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	150	450	100	300	100	300	100	300	100	300	1650	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका वेर्ना उमानें र वडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली (सुपर ग्रेन)	बटा	330	0.45	0	10	22 0	10 0	33 0	80	36	70	31.5	60	27	60	27	60	27	148.5	बागचौर न.पा., NCC	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद

	व्याग) खरिद																				SP, अन्य	तथा वितरण
१.२ ३	वेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	15 0	50	20 5	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२ ४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	270	1.5	0	33	87	15 0	27 0	60	90	60	90	50	75	50	75	50	75	405	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२ ५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि विरुवा सहयोग	गोट ा	420 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	800	24	700	21	700	21	126	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई विरुवा खरिदमा सहयोग
१.२ ६	फलफूल खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	5	50	0	0	10 0	50	15 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरु छनौट गरी फलफूल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गर्नु का साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार वितरण
१.२ ७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा	पट क	5	150	0	0	10 0	50	15 0	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP,	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा

	औजार सहयोग																				अन्य	व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२८	फलफुलका बेर्ना खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गोट	4400	0.03	0	0	200	100	300	1000	30	1000	30	800	24	800	24	800	24	132	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउँखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	पटक	5	25	0	0	50	100	150	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३०	घास रोपण (भुइँ घाँस तथा डाले घाँस)	रोपनी	600	3	0	50	250	100	400	120	360	120	360	120	360	120	360	120	360	1800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुईँ तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३१	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर	पटक	5	200	0	0	60	40	100	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP,	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम प्रदान

	खरिद																				अन्य	गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३२	गढा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गढा सुधार	पट क	5	50	0	0	60	40	100	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनोट गरी गढा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पट क	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	बटा	300	200	0	0	150	50	200	100	20000	50	10000	50	10000	50	10000	50	10000	60000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३५	हाते ट्याक्टर सहयोग	बटा	27	100	0	0	0	5	5	6	600	6	600	5	500	5	500	5	500	2700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	21	111	164	461	757	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३७	पर्यावरण स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCC SP,	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका

																					अन्य	लागि पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३ ८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ बितरण	बटा	10	50	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतिका लागि तालिम तथा विउ वितरण
	जम्मा										332 43		21138 .5		204 15		188 97		188 47	11254 0.5		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा बृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	बटा	2	350	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका बिरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमुर र सुन्तलाका बिरुवा उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	2	30	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई

२.४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	2	60	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	12	20	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	3	60	3	60	2	40	2	40	2	40	240	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने

२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.९	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१०	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.११	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	लस्तमटाकुरा, चयालगौँउ, लामाडाँडा, धनचुली, जारमारे, तल्लो चिलढाले, बडाचौर, लस्तम जिउला
२.१२	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	10	500	5	250	5	250	5	250	5	250	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गैराटोल, लस्तम, लामाडाँडा, बागचौर, थारमारे, खरिबोट, फर्साबोट, तिवाचौर ।

२.१ ३	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	10 0	15 0	25 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न बडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१ ४	डढेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा										875		1580		145 0		595		495	4995		
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						
३.१	पक्क सिंचाई पोखरी निर्माण	बटा	20	200	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	4	800	4	800	4	800	4	800	4	800	4000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	लस्तम जिउला, बडाचौर, माथिल्लो चिलढाले, ठिनवाजिउला, तिपाचौर, फर्साबोट, बाटुल्ले, लस्तम, पानढल, तल्लो चिलढाले, शेराचौर,

३.२	छरीखोला खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	100 0	0	20	40	34	94	0	0	1	1000	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण
३.३	माथिल्लो पनेरी खोला खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	800	0	10	15	50	75	1	800	0	0	0	0	0	0	0	0	800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण
३.४	धाराखोला खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	100 0	0	20	40	50	11 0	0	0	0	0	1	100 0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण
३.५	लाखुरीखोला खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	500	0	2	10	34	46	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फर्साबोटमा धारा तथा टंकी निर्माण
३.६	स्वाराखोला गैराघर खानेपानी निर्माण	बटा	1	700	0	2	15	5	22	1	700	0	0	0	0	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण
३.७	खरिबोट खानेपानी योजना तथा ढल विकास	बटा	1	500	0	7	15	9	31	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण
३.८	लामाडाँडा तल्लो जिउला खानेपानी योजना	बटा	1	650	0	5	19	5	29	0	0	0	0	0	0	0	0	1	650	650	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण
३.९	तिपाचौर तल्लो चिलढाले खानेपानी योजना	बटा	1	700	5	3	20	4	32	0	0	1	700	0	0	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP,	धारा तथा टंकी निर्माण

																					अन्य	
३.१०	थारमारे बजार खानेपानी निर्माण तथा ढल व्यवस्थापन	बटा	1	800	7	9	12	13	41	0	0	0	0	0	0	1	800	0	0	800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण
३.११	लाटिगारखोला बागचौर खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	1200	10	20	44	34	108	0	0	0	0	1	1200	0	0	0	0	1200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण
	जम्मा									3300		2500		3000		1600		1450	11850			
४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	बटा	15	12	21	111	164	461	757	4	48	4	48	3	36	2	24	2	24	180	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४.२	पोषण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	21	111	164	461	757	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	5	30	21	111	164	461	757	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	21	111	164	461	757	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग

४.५	वडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	वटा	5	30	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य पाथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद मर्मत	वटा	10	3	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	यस वडामा रहेका ७ वटा विद्यालयमा
४.७	स्वास्थ्य चौकिको सबलिकरण	वटा	1	250	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास्थ्य प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
जम्मा											424		174		162		150			1060		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५.१	वडा अर्न्तगतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	वटा	5	200 00						1	500	1	500	1	500	1	500	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि सडक: बागचौर लस्तम, खरिवोट वडाचौर जारमारे, थारमारे तल्लो ठिनवान जिउला, लामाडाँडा दलित बस्ती, खरिवोट

																					फर्साबोट लस्तम, पानढल चिलढाले, तल्लो चिलढाले भानुभक्त आ. मावि, बडाचौर जारमारे, बागचौर जिउला	
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	बटा	5	500	2 1	11 1	16 4	46 1		1	200	1	200	1	100	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
५. ४	जम्मा										700		700		600		500		0	2500		
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	मुसेखोला, तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरि रड	बटा	1	600	7	21	33	51	11 2	1	600	0	0	0	0	0	0	0	0	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरि रड
६.२	धोतिगारे तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरि रड	बटा	1	700	5	5	13	21	44	0	0	1	700	0	0	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरि रड
६.३	लस्तम दलित बस्ती तारजाली निर्माण	बटा	1	500	0	0	33	20	53	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरि रड
६.४	बुसेखोली ठिनवानखोला	बटा	1	600	1	5	20	15	41	0	0	0	0	0	0	1	600	0	0	600	बागचौर न.पा.,	तारजाली/तट

	तारजाली निर्माण																				NCC SP, अन्य	बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.५	पानढलखोला तारजाली तथा कलभर्त निर्माण	वटा	1	800	4	5	9	10	28	0	0	0	0	1	800	0	0	0	0	800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.६	मेलकोप्चे लाटिगार थारमारे मिलनडाँडा तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	500	3	5	21	32	61	0	0	0	0	0	0	0	0	1	500	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.७	शारदाखोला, तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	1000	3	20	100	20	143	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
	जम्मा										2100		700		800		600		500	4700		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार																						
७.१	ठिन्वाङखोला न्यायघाट सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	1000	0	12	20	120	152	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	सिमाखोला कृषि सडक निर्माण	वटा	1	3000	0	20	56	90	166	1	1000	1	1000	1	1000	0	0	0	0	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	परियार टोल सेनिपिप्नी कृषि सडक निर्माण	वटा	1	1500	0	7	25	32	64	1	1500	0	0	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP,	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने

																					अन्य	
७.४	धोतिगारे साउनेपानी कृषि सडक निर्माण	वटा	1	100 0	0	14	35	51	10 0	1	100 0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
	जम्मा										450 0		1000		100 0		0		0	6500		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	बागचौर ज्यूला पर्यटकिय स्थल निर्माण, संरक्षण तथा पिक्नीक पार्क निर्माण	वटा	1	350 0	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	1	700	1	700	1	700	1	700	1	700	3500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पर्यटन पर्वद्वनका लागि आवश्यक भौतिक जलवायुमैत्री संरचना निर्माण गर्ने
८.२	लस्तममा भगवती मुर्तिको स्थापना तथा तारवार	वटा	1	100 0	1 0	11	32	45	98	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100 0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पर्यटन पर्वद्वनका लागि मन्दिर तथा मुर्ति निर्माण गर्ने
	जम्मा										700		700		700		700		170 0	4500		
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सुशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	वटा	1	200	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सवै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र

																						स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्ध सचेतनाका लागि होडिड बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	2 1	11 1	16 4	46 1	75 7	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	होडिड बोर्ड निर्माण
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	2	55	93	15 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी सिलाई कटाई तालिम	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा

	तथा सामाग्री सहयोग																				आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने	
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	3	100	0	5	50	95	15 0	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९.८	महिला तथा बन्धित वर्गलाई लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	100	0	10	70	13 0	21 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		

१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०. १	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	वटा	5	300	50	77	271	108	506	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
१०. २	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	वटा	5	200	50	77	271	108	506	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला

																						संघ संस्था)
११.२	सरोकारवालाहरुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	वटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११.३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पटक	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था
११.४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पटक	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									47202		29952.5		29487		24402		24352		15539 5.5		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.३ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य, समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V 2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु बिमा (बाखा)	वटा	2050	0.3	0	55	250	100	405	450	135	400	120	400	120	400	120	400	120	615	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको बिमा गर्ने
१.२	पशु बिमा (भैंसी)	वटा	300	1.5	0	10	190	100	300	70	105	70	105	60	90	50	75	50	75	450	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैंसीको बिमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	25	60	50	77	271	108	506	5	300	5	300	5	300	5	300	5	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पटक	14	50	0	50	250	130	430	3	150	3	150	3	150	3	150	2	100	700	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने

१.५	भकारो सुधार	बटा	275	40	0	5 0	15 0	80	28 0	75	300 0	50	2000	50	200 0	50	200 0	50	200 0	11000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	भैंसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	बटा	450	30	0	2 0	25 0	18 0	45 0	150	450 0	100	3000	100	300 0	50	150 0	50	150 0	13500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नश्ल सुधारका लागि बोका खरिद (बोयर)	बटा	20	60	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	4	240	4	240	4	240	4	240	4	240	1200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	60	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	600	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरूलाई जिविकापार्जनम ा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक वंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाईनाकुलर)	बटा	1	50	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टर्कि निर्माण	बटा	10	50	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टर्कि निर्माण गर्ने
१.११	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCCS	बोका तथा साँढेलाई वन्ध्याकरणको

																					P, अन्य	लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१ २	माटो परिक्षण शिविर	पट क	10	100	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने
१.१ ३	माटोको उपचार	पट क	5	100	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१ ४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पट क	10	25	0	2 0	20 0	10 0	32 0	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१ ५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केज ी	300 0	0.15	0	1 0	20 0	50	26 0	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केज ी	520 0	0.15	0	5	25 0	12 0	37 5	110 0	165	110 0	165	100 0	150	100 0	150	100 0	150	780	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केज ी	520 0	0.12	0	8	15 0	12 0	27 8	110 0	132	110 0	132	100 0	120	100 0	120	100 0	120	624	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	2 0	20 0	10 0	32 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने

१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पट क	15	20	0	2 0	18 0	10 0	30 0	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुटेल्ना सुधार	बटा	550	3	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	150	450	100	300	100	300	100	300	100	300	1650	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका वेर्ता उमाने र बडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैलि (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	330	0.45	0	1 0	22 0	10 0	33 0	80	36	70	31.5	60	27	60	27	60	27	148.5	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण
१.२ ३	वेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	15 0	50	20 5	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक

																						उपलब्ध गराउने
१.२ ४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	270	1.5	0	3 3	87	15 0	27 0	60	90	60	90	50	75	50	75	50	75	405	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२ ५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि विरुवा सहयोग	गोट ।	420 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	800	24	700	21	700	21	126	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई विरुवा खरिदमा सहयोग
१.२ ६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	5	50	0	0	10 0	50	15 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरू छनौट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गर्नु का साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार वितरण
१.२ ७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	पट क	5	150	0	0	10 0	50	15 0	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरूलाई बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२ ८	फलफुलका वेर्ना खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गोट ।	440 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	800	24	800	24	800	24	132	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरूलाई बगैचा

																						व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	पटक	5	25	0	0	50	100	150	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३०	घास रोपण (भुइ घाँस तथा डाले घाँस)	रोपनी	600	3	0	50	250	100	400	120	360	120	360	120	360	120	360	120	360	1800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाइलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३१	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर खरिद	पटक	5	200	0	0	60	40	100	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३२	गह्वा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्वा सुधार	पटक	5	50	0	0	60	40	100	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनोट गरी गह्वा सुधार सम्बन्धि

																						व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पटक	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	बटा	300	200	0	0	150	50	200	100	20000	50	10000	50	10000	50	10000	50	10000	60000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
१.३५	हाते ट्याक्टर सहयोग	बटा	27	100	0	0	0	5	5	6	600	6	600	5	500	5	500	5	500	2700	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
१.३६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	50	77	271	108	506	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३७	पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	बटा	10	50	50	77	271	108	506	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतीका लागि तालिम तथा विउ वितरण

૧.૩ ૯	કિવિ છેતી સમ્બન્ધિ તાલિમ તથા વિરુવા વિતરણ	વટા	10	50	5 5	7 0	20 0	10 8	43 3	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	વાગચૌર ન.પા., NCCS P, અન્ય	વ્યાવસાયિક આલુ છેતિકા લાગિ તાલિમ તથા વિડ વિતરણ
	જમ્મા										333 28		21208 .5		204 85		189 67		189 17	11290 5.5		
૨. વન, જૈવિક વિવિધતા તથા જલાધાર સંરક્ષા																						
૨.૧	વૃક્ષારોપણ કાર્યક્રમ	હેક્ટર	5	15	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	વાગચૌર ન.પા., NCCS P, અન્ય	વિશેષ ગરી ઉપજલાધાર ક્ષેત્રમા વૃહત વૃક્ષારોપણ ગર્ને
૨.૨	વહુંઉદેશિય નસરી સ્થાપના	વટા	2	350	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	વાગચૌર ન.પા., NCCS P, અન્ય	ચૌડાપાતે પ્રજાતિ, ડાલેઘાંસ પ્રજાતિકા વિરુવા રોપણ સાથે અનાર, કાગતી, ટિમુર ર સુન્તલાકા વિરુવા ઉત્પાદન ગર્ને
૨.૩	દિગો વન વ્યવસ્થાપન કાર્યક્રમ	વટા	2	30	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	વાગચૌર ન.પા., NCCS P, અન્ય	હાગા કાટછાટ, પતલ્યાઉને, એકલ્યાઉને, ખાડી સફાઈ
૨.૪	આગલાગી નિયન્ત્રણ સમ્બન્ધિ તાલિમ તથા સામાગ્રી ખરિદ	સેટ	2	60	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	વાગચૌર ન.પા., NCCS P, અન્ય	પ્રત્યેક ટોલવાટ સહભાગીહરુ નહુટ્ટને ગરી તાલિમ પ્રદાન ગર્ને, ઔજાર ઉપલબ્ધ ગરાઉને તથા અગ્ની

																						नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	12	20	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	3	60	3	60	2	40	2	40	2	40	240	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.९	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको	बटा	1	100	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा.,	जीन बैंक स्थापना गरी

१	संरक्षणका लागि जिन बैक स्थापना																				NCCS P, अन्य	प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१ २	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	50	77	271	108	506	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१ ३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	50	77	271	108	506	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	परम्परागत रुपमा पुरिदै गएका सुखा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्नका साथै संरक्षण गर्ने
२.१ ४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	50	77	271	108	506	10	500	5	250	5	250	5	250	5	250	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपजलाधारलाई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।
२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	100	150	250	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न वडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने

२.१ ७	डढेलो नलतुतुरणकल ललगल सतुततनल कलरुतुकुरम	वढल	10	30	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	वलगतुतुर न.तल., NCCS P, अतुतु	वलदुतलरुतुलरु दुवलरल सडक नलटक बनलई टोल टोलतल डढेलो नलतुतुरण सतुतुतुतुतुल ऑनतुततनल ऑगलऑने
	ऑतुतल										875		1580		145 0		595		495	4995		
३. ऑलसुत तथल ऑऑल																						
३.१	तुतुकु सलतुलई तुलखरुल नलरुतलण	वढल	20	200	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	4	800	4	800	4	800	4	800	4	800	4000	वलगतुतुर न.तल., NCCS P, अतुतु	तलनल तुतलवड हुने ठलऑतल तुकुल ऑने
३.२	खलल तुतलरलले लेल ऑने ललतुल खलनेतलनल ऑऑनल नलरुतलण	वढल	1	250 0	0	2 0	52	73	14 5	0	0	1	2500	0	0	0	0	0	0	2500	वलगतुतुर न.तल., NCCS P, अतुतु	खललतल सुललर खरलद सहलत दुलरल तथल टंकल नलरुतलण
३.३	सलऑलखुलरलतल तुलरुलखुले ललतुल खलनेतलनल ऑऑनल नलरुतलण	वढल	1	200 0	0	1 6	45	67	12 8	1	200 0	0	0	0	0	0	0	0	0	2000	वलगतुतुर न.तल., NCCS P, अतुतु	रलततुलरलतल सुललर खरलद सहलत दुलरल तथल टंकल नलरुतलण
	ऑतुतल										280 0		3300		800		800		800	8500		
ॡ. सुवलसुतु, खलनेतलनल तथल सरसतुलई																						
ॡ.१	सुतुरतुल खरलद	वढल	15	12	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	4	48	4	48	3	36	2	24	2	24	180	वलगतुतुर न.तल., NCCS P, अतुतु	वलरलतुलललई असुतलल लुतलऑन सुतुरतुल खरलद
ॡ.२	तुलतुण सतुतुतुतुल तलललतु	तुलक	5	30	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	वलगतुतुर न.तल., NCCS P, अतुतु	२ दलने. तलललतुतल हऑलर दलने अलतलहलुललई सहतुलतुल ऑरलऑने

४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	5	30	50	77	271	108	506	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	50	77	271	108	506	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४.५	बडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	बटा	5	30	50	77	271	108	506	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्राथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	बटा	10	3	50	77	271	108	506	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने
४.७	स्वास्थ्य चौकिको सर्वाङ्गीकरण	बटा	1	250	50	77	271	108	506	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास्थ्य प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
जम्मा											424		174		162		150			1060		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						

५.१	वडा अर्न्तगतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	वटा	5	25000						1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	25000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा अर्न्तगतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	वटा	5	5000	50	77	271	108	506	1	2000	1	2000	1	1000	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
	जम्मा										7000		7000		6000		5000		5000	30000		
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	डोपरीखोला तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	1000	0	22	18	30	70	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.२	रागेचौर तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	500	0	5	13	21	39	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
	जम्मा										1000		500		0		0		0	1500		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार																						
७.१	डोपरीखोला चौर सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	1000	0	12	25	103	140	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने स्वतागार

७.२	अल्लो प्रशोधन सम्बन्धी तालिम तथा उद्योग स्थापना	बटा	1	200 0	0	1 5	65	36	11 6	0	0	1	2000	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उद्योग स्थापना
	जम्मा										100 0		2000		0		0		0	3000		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	शिव मन्दिर निर्माण	बटा	1	100 0	0	1 2	25	10 3	14 0	1	100 0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	मन्दिर निर्माण
८.२	मौलिक संस्कृति संरक्षण तथा पर्वद्वन	बटा	5	100	0	1 5	65	36	11 6	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	परम्परागत संस्कृति पहिचान गर्ने
	जम्मा										110 0		100		100		100		100	1500		
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सुशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	बटा	1	200	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सवै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्ध सम्वन्धि सचेतनाका	बटा	10	15	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	होर्डिङ बोर्ड निर्माण

	लागि होडिड बोर्ड निर्माण																					
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	2	55	93	15 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने

९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	3	100	0	5	50	95	150	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९.८	महिला तथा बन्चित वर्गलाई लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०.१	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च	बटा	5	300	50	77	271	108	506	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन

	गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम																				सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने	
१०. २	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	वटा	5	200	5 0	7 7	27 1	10 8	50 6	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. २	सरोकारवालाह रुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	वटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू, राजनीतिक

																					दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)	
११. ३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पट क	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था
११. ४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पट क	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									48887		37322.5		30357		26972		26672		17021 0.5		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.४ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.	क्रियाकलापहरु	कुल	परिपक्व	सम	प्रति	हप्ता	लाभान्वित वर्ग	आर्थिक वर्ष	कुल	सहकार्य	क्रियाकलापको
------	---------------	-----	---------	----	-------	-------	----------------	-------------	-----	---------	--------------

स.					V 1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४		अनुमानित बजेट (हजारमा)	समन्वय र जिम्मेवार निकाय	विवरण
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु विमा (बाखा)	वटा	2050	0.3	0	100	250	150	500	450	135	400	120	400	120	400	120	400	120	615	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको विमा गर्ने
१.२	पशु विमा (भैसी)	वटा	270	1.5	0	10	160	100	270	60	90	60	90	50	75	50	75	50	75	405	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैसीको विमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	25	60	28	195	279	195	697	5	300	5	300	5	300	5	300	5	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पटक	14	50	0	50	250	130	430	3	150	3	150	3	150	3	150	2	100	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.५	भकारो सुधार	वटा	275	40	0	50	150	80	280	75	3000	50	2000	50	2000	50	2000	50	2000	11000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भैसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण

१.६	बाखाको खोर सुधार	बटा	450	30	0	20	25 0	18 0	45 0	150	4500	100	300 0	100	3000	50	1500	50	150 0	1350 0	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नशल सुधारका लागि बोका खरिद (बोयर)	बटा	20	60	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	4	240	4	240	4	240	4	240	4	240	1200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नशल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	60	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरूलाई जिविकापार्जन मा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक बंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाचो मेसिन खरिद (वाईनाकुलर)	बटा	1	50	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टाँक निर्माण	बटा	10	50	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टाँक निर्माण गर्ने
१.११	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCC	बोका तथा साँढलाई बन्ध्याकरणको

																					SP, अन्य	लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१ २	माटो परिक्षण शिविर	पट क	10	100	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने
१.१ ३	माटोको उपचार	पट क	5	100	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१ ४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पट क	10	25	0	20	20 0	10 0	32 0	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१ ५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केज ी	300 0	0.15	0	10	20 0	50	26 0	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केज ी	500 0	0.15	0	5	25 0	12 0	37 5	100 0	150	100 0	150	100 0	150	100 0	150	100 0	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केज ी	500 0	0.12	0	8	15 0	12 0	27 8	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	20	20 0	10 0	32 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP,	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान

																					अन्य	गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने
१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पट क	15	20	0	20	18 0	10 0	30 0	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुठेल्ना सुधार	बटा	550	3	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	150	450	100	300	100	300	100	300	100	300	1650	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी तथा फलफूलका वेर्ना उमाने र बडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैलि (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	330	0.45	0	10	19 0	10 0	30 0	80	36	70	31.5	60	27	60	27	60	27	148.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण

१.२३	बेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	150	50	205	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	233	1.5	0	5	150	50	205	55	82.5	55	82.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	349.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	गोटा	3800	0.03	0	0	200	100	300	800	24	800	24	800	24	700	21	700	21	114	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई बिरुवा खरिदमा सहयोग
१.२६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	5	50	0	0	100	50	150	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरु छनौट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गर्नुका साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार बितरण
१.२७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	पटक	5	150	0	0	100	50	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापन

																						सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२ ८	फलफुलका वेर्ना खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गोट ा	380 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	800	24	500	15	500	15	114	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई वगैचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२ ९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	पट क	5	25	0	0	50	10 0	15 0	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३ ०	घास रोपण (भुइ घाँस तथा डाले घाँस)	रोप नी	540	3	0	10	20 0	10 0	31 0	120	360	120	360	100	300	100	300	100	300	1620	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरघुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३ १	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर	पट क	5	200	0	0	60	40	10 0	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP,	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान

	खरिद																				अन्य	गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३२	गढा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गढा सुधार	पट क	5	50	0	0	60	40	100	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छुनोट गरी गढा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पट क	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	बटा	300	200	0	0	150	50	200	100	20000	50	10000	50	10000	50	10000	50	10000	60000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३५	हाते ट्याक्टर सहयोग	बटा	27	100	0	0	0	5	5	6	600	6	600	5	500	5	500	5	500	2700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	28	195	279	195	697	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३७	पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCC SP,	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका

																					अन्य	लागि पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३ ८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा बिउ बितरण	बटा	10	50	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतिका लागि तालिम तथा बिउ वितरण
	जम्मा										3317 2.5		210 53		2029 6.5		1878 4.5		187 35	1120 41		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा बृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	बटा	2	350	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका बिरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमु र सुन्तलाका बिरुवा उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	2	30	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई

२.४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	2	60	28	195	279	195	697	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	12	20	28	195	279	195	697	3	60	3	60	2	40	2	40	2	40	240	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	28	195	279	195	697	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	28	195	279	195	697	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने

२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	28	195	279	195	697	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.११	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	28	195	279	195	697	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१२	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	28	195	279	195	697	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	28	195	279	195	697	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	परम्परागत रुपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्नका साथै संरक्षण गर्ने
२.१४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	28	195	279	195	697	10	500	5	250	5	250	5	250	5	250	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपजलाधारला ई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।

२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	10 0	15 0	25 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न बडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१ ७	डहेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डहेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा										875		158 0		1450		595		495	4995		
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						
३.१	पक्कि सिंचाई पोखरी निर्माण	बटा	20	200	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	4	800	4	800	4	800	4	800	4	800	4000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.२	शारदाखोला त्रिवेणी माथिल्लो काफलडाँडा लिफ्ट खानेपानी	बटा	1	800 0	9	21	10 2	96	22 8	1	4000	1	400 0	0	0	0	0	0	0	8000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण

	योजना निर्माण																					
३.३	शारदाखोलावाट शिरीगाउँ लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	2000	0	32	2	11	45	0	0	1	2000	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.४	गैराखेत विसाउने डाँडा लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	1000	0	21	100	31	152	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.५	शारदाखोला ओरालमुखिया नमूना बस्ती लिफ्ट सिंचाई योजना निर्माण	बटा	1	2000	3	6	65	69	143	0	0	0	0	1	2000	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद तथा टंकी निर्माण
३.६	शारदाखोला घर्तिगाउँ लिफ्ट सिंचाई योजना निर्माण	बटा	1	2000	7	21	66	10	104	0	0	0	0	0	0	1	2000	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.७	भेगुतेखोली घुसखोला लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	1200	0	36	52	25	113	1	1200	0	0	0	0	0	0	0	0	1200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
	जम्मा										7000		6800		2800		2800		800	20200		
४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	बटा	16	12	28	195	279	195	697	5	60	4	48	3	36	2	24	2	24	192	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद

४.२	पोषण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	28	195	279	195	697	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	5	30	28	195	279	195	697	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	28	195	279	195	697	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४.५	वडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	वटा	5	30	28	195	279	195	697	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्राथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	वटा	10	3	28	195	279	195	697	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने
४.७	स्वास्थ्य चौकिको सवलिकरण	वटा	1	250	28	195	279	195	697	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास्थ्य प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा

																						हेडलाईट खरिद गर्ने
	जम्मा										436		174		162		150			1072		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५.१	बडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	बटा	5	25000						1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	25000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	बटा	5	5000	500	77	271	108	506	1	2000	1	2000	1	1000	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
	जम्मा										7000		7000		6000		5000		5000	30000		
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्युनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	शारदाखोला जलाधार संरक्षणका लागि विभिन्न ठाउँमा तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	5	1000	0	5	10	30	45	1	1000	1	1000	1	1000	1	1000	1	1000	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
	जम्मा										1000		1000		1000		1000		1000	5000		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार																						

७.१	शारदाखोला पटारा ओराल मुख्या सिंचाई कुलो निर्माण	बटा	1	150 0	0	33	32	51	11 6	1	1500	0	0	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	चिमिरे सिंचाई कुलो निर्माण	बटा	1	100 0	0	12	25	85	12 2	0	0	1	100 0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने सिमखोली
७.३	बल्लेजुरा छाप कृषि सडक निर्माण	बटा	1	200 0	0	13 1	12 2	10 3	35 6	0	0	0	0	0	0	1	2000	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि सडकको स्तर उन्नती
७.४	घर्तिगाउँ कृषि सडक निर्माण	बटा	1	200 0	0	22	16 5	14 5	33 2	1	2000	0	0	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि सडकको स्तर उन्नती
७.५	पैयाडाँडा चोचिहाल्न सडक निर्माण	बटा	1	150 0	0	12	25	10 3	14 0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	150 0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि सडकको स्तर उन्नती
७.६	दुग्ध डेरी चिस्यान केन्द्र निर्माण	बटा	1	250 0	0	35	76	10 2	21 3	1	2500	0	0	0	0	0	0	0	0	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषकले उत्पादन गरेको दुध भण्डारणका लागि
७.६	जम्मा										6000		100 0		0		2000		150 0	1050 0		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	सांस्कृतिक ज्ञानका लागि जनचेतना कार्यक्रम	बटा	5	100	0	12	65	56	13 3	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सांस्कृतिक ज्ञानका लागि जनचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने

८.२	पर्यटक क्षेत्रलाई व्यवस्थित गराउन सरसफाई कार्यक्रम	बटा	5	100	0	23	86	45	154	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पर्यटक क्षेत्रलाई व्यवस्थित गराउन सरसफाई कार्यक्रम संचालन गर्ने
	जम्मा										200		200		200		200		200	1000		
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	बटा	1	200	28	195	279	195	697	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सवै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्ध सम्बन्धि सचेतनाका लागि होडिड बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	28	195	279	195	697	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	होडिड बोर्ड निर्माण
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री	पट क	5	100	0	2	55	93	150	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम

	सहयोग																					
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने

९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	3	100	0	5	50	95	150	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९.८	महिला तथा बन्चित वर्गलाई लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०.१	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	वटा	5	300	28	195	279	195	697	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने

१०. २	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	बटा	5	200	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	बटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिह रु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. २	सरोकारवालाह रुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	बटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिह रु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. ३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पट क	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCC	वडाका निर्वाचित जन

																					SP, अन्य	प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था
११. ४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पट क	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									57043.5		40267		33268.5		31889.5		29089.5		1915 58		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.५ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य , समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु विमा (बाखा)	वटा	2000	0.3	0	100	250	150	500	400	120	400	120	400	120	400	120	400	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको

																						बिमा गर्ने
१.२	पशु बिमा (भैसी)	वटा	265	1.5	0	3	150	50	203	55	82.5	55	82.5	55	82.5	50	75	50	75	397.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैसीको बिमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	28	60	39	166	351	169	725	6	360	6	360	6	360	5	300	5	300	1680	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बडा अन्तर्गतक । सवै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर । भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पटक	14	50	0	50	300	120	470	3	150	3	150	3	150	3	150	2	100	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक वाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकला पमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.५	भकारो सुधार	वटा	275	40	0	3	150	50	203	75	3000	50	2000	50	2000	50	2000	50	2000	11000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भैसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण

१.६	बाखाको खोर सुधार	वट ।	450	30	0	10	29 0	15 0	45 0	150	450 0	100	3000	100	300 0	50	1500	50	1500	13500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नश्ल सुधारका लागि बोका खरिद (बोयर)	वट ।	20	60	39	16 6	35 1	16 9	72 5	4	240	4	240	4	240	4	240	4	240	1200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	वट ।	10	60	39	16 6	35 1	16 9	72 5	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरूलाई जिविकापार्जनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक बंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाईनाकुल)	वट ।	1	50	39	16 6	35 1	16 9	72 5	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको भित्रि परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुल

																					रमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टंक निर्माण	वट ा	10	50	39	16 6	35 1	16 9	72 5	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणक ा लागि डिपिङ्ग टंक निर्माण गर्ने
१.११	वोडिजो क्यास्टर मेसिन खरिद	वट ा	5	20	39	16 6	35 1	16 9	72 5	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य बोका तथा साँढलाई बन्ध्याकरण को लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१२	माटो परिक्षण शिविर	पट क	10	100	39	16 6	35 1	16 9	72 5	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने
१.१३	माटोको उपचार	पट क	5	100	39	16 6	35 1	16 9	72 5	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी	पट क	10	25	0	20	20 0	10 0	32 0	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, प्रत्येक इन्भेन्टमा ३० जना कृषकहरुल

	तयारी तालिम																				अन्य	आई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	के जी	3000	0.15	0	10	200	50	260	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	के जी	5000	0.15	0	5	250	120	375	1000	150	1000	150	1000	150	1000	150	1000	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	के जी	5000	0.12	0	8	150	120	278	1000	120	1000	120	1000	120	1000	120	1000	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	20	200	100	320	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई आई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने

१.१९	पोषण सुधारका लागि घर वगैँचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पटक	15	20	0	20	180	100	300	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैँचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२०	घर वगैँचा प्रवर्द्धनका लागि जुठेला सुधार	वटा	550	3	39	166	351	169	725	150	450	100	300	100	300	100	300	100	300	1650	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैँचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२१	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत	वटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी तथा फलफूलका विभिन्न उमाने र बडामा

	घर वगैचा स्थापना																					सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२२	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बट ा	330	0.45	0	10	19 0	10 0	30 0	80	36	70	31.5	60	27	60	27	60	27	148.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण
१.२३	वेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	15 0	50	20 5	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	233	1.5	0	5	15 0	50	20 5	55	82.5	55	82.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	349.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२५	व्यवसायि क सुत्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	गो टा	400 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	800	24	800	24	800	24	800	24	800	24	120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायि क सुत्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई बिरुवा खरिदमा

																						सहयोग
१.२६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	5	50	0	0	10 0	50	15 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरु छनौट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गर्नु का साथै सुन्तला व्यवस्थाप नका लागि औजार वितरण
१.२७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थाप न सम्बन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	पट क	5	150	0	0	10 0	50	15 0	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुल आई बगैचा व्यवस्थाप न सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२८	फलफुलक ा वेर्ता खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गो टा	340 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	800	24	800	24	800	24	500	15	500	15	102	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुल आई बगैचा व्यवस्थाप नका लागि आवश्यक

																					सामाग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउँखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	पटक	5	25	0	0	50	100	150	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३०	घास रोपण (भुइँ घाँस तथा डाले घाँस)	रोपनी	540	3	0	10	200	100	310	120	360	120	360	100	300	100	300	100	300	1620	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुइँ तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३१	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम	पटक	5	200	0	0	60	40	100	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी

	तथा माहुँरी घार खरिद																				अन्य	तालिम प्रदान गर्ने तथा घार सहयोग गर्ने
१.३२	गह्वा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्वा सुधार	पट क	5	50	0	0	60	40	10 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनौट गरी गह्वा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पट क	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	वट ा	300	200	0	0	15 0	50	20 0	100	200 00	50	1000 0	50	100 00	50	1000 0	50	10000	60000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३५	हाते ट्याक्टर सहयोग	वट ा	27	100	0	0	0	5	5	6	600	6	600	5	500	5	500	5	500	2700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना	वट ा	1	500	39	16 6	35 1	16 9	72 5	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना

	तथा संचालन																					तथा उपकरण सहयोग
१.३७	पर्यावरण स्थापनामा सहयोग	वट 1	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्यावरण स्थापनामा सहयोग
१.३८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा बिउ वितरण	वट 1	10	50	39	16 6	35 1	16 9	72 5	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यावसायि क आलु खेतीका लागि तालिम तथा बिउ वितरण
	जम्मा										332 04		2109 9.5		203 64		1878 7.5		18737. 5	11219 2.5		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक् टर	5	15	39	16 6	35 1	16 9	72 5	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विशेष गरी उपजलाध र क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	वट 1	2	350	39	16 6	35 1	16 9	72 5	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण साथै

																					अनार, कागती, टिमु र सुन्तलाक । विरुवा उत्पादन गर्ने	
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बट ।	2	30	39	166	351	169	725	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई
२.४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री खरिद	सेट	2	60	39	166	351	169	725	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागी हरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।

२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तु को लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	वटा	12	20	39	166	351	169	725	3	60	3	60	2	40	2	40	2	40	240	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वन्यजन्तु लाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रण का लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	वटा	10	15	39	166	351	169	725	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरण का नियन्त्रण का लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर् प्रशोधन उद्योगको स्थापना	वटा	1	500	39	166	351	169	725	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर् संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	वटा	1	500	39	166	351	169	725	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि

																						उद्योगको स्थापना गर्ने
२.११	लोपउन्मुख प्रजातिहरु को संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	वटा	1	100	39	16 6	35 1	16 9	72 5	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१२	कृषि वन प्रवर्द्धन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	वटा	2	50	39	16 6	35 1	16 9	72 5	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दिगो वन व्यवस्थाप नको लागि वनको बहुउपयो ग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१३	रिचार्ज पोखरी निर्माण	वटा	20	25	39	16 6	35 1	16 9	72 5	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	परम्परागत रूपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिचार्ज पोखरीहरु खन्नका साथै संरक्षण गर्ने
२.१४	मुहान संरक्षण	वटा	30	50	39	16 6	35 1	16 9	72 5	10	500	5	250	5	250	5	250	5	250	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपजलाधारा रलाई संरक्षण गर्न मुहानहरुम

																						। तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।
२.१५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बट ।	5	30	0	0	10 0	15 0	25 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीह रु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिला ई न्यूनीकरण गर्न वडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वय न गर्ने
२.१७	डढेलो नियन्त्रण का लागि सचेतना कार्यक्रम	बट ।	10	30	39	16 6	35 1	16 9	72 5	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा										875		1580		145		595		495	4995		

															0							
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						
३.१	पक्कि सिंचाई पोखरी निर्माण	वट ।	20	200	39	16 6	35 1	16 9	72 5	4	800	4	800	4	800	4	800	4	800	4000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.२	शारदाखोला सिस्नेखोलाल बयालडाँडालिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	वट ।	1	800 0	16	85	19 5	10 5	40 1	0	0	1	8000	0	0	0	0	0	0	8000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.३	हुर्केशोला तेर्छेकाफाल लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	वट ।	1	800	0	3	7	10	20	1	800	0	0	0	0	0	0	0	0	800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.४	धारापानी खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वट ।	1	300 0	0	17	38	96	15 1	1	300 0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण तथा मुहान संरक्षण
३.५	स्यालाखोला आला रावतगाउँ खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वट ।	1	200 0	0	12	62	79	15 3	0	0	1	2000	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण तथा मुहान संरक्षण

३.६	चारखोला तेछेकाफाल खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वट ।	1	800	0	10	28	69	10 7	1	800	0	0	0	0	0	0	0	0	800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण तथा मुहान संरक्षण
३.७	पारीवन तिम्लेखोल । खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वट ।	1	100 0	0	3	17	32	52	1	100 0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण तथा मुहान संरक्षण
३.८	पावतीखो ला खुरखुरे दमाईगाउँ खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वट ।	1	120 0	0	16	12	48	76	0	0	1	1200	0	0	0	0	0	0	1200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण तथा मुहान संरक्षण
३.९	तल्लो बेतेनी आला खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वट ।	1	800	3	15	17	16	51	1	800	0	0	0	0	0	0	0	0	800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण तथा मुहान संरक्षण
३.१०	तल्लो काफाल गैरा	वट ।	1	500	0	3	13	10	26	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC	धारा तथा टंकी निर्माण

	धारापानी खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण																				SP, अन्य	तथा मुहान संरक्षण
३.११	गिद्ध बस्नेखोला रारेचौर दमाईगाउँ खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वट ा	1	800	0	0	7	20	27	0	0	0	0	0	0	1	800	0	0	800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण तथा मुहान संरक्षण
	जम्मा										770 0		1200 0		800		1600		800	22900		
४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	वट ा	16	12	39	16 6	35 1	16 9	72 5	5	60	4	48	3	36	2	24	2	24	192	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विरामीला ई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४.२	पोषण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	30	39	16 6	35 1	16 9	72 5	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुल ई सहभागी गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतना	पट क	5	30	39	16 6	35 1	16 9	72 5	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	किशोरहरु लाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी

	मूलक कार्यक्रम																				तालिम तथा छलफल	
४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	39	166	351	169	725	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानीको शुद्धिकरण का लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४.५	वडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	वडा	5	30	39	166	351	169	725	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्राथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानी को लागि फिल्टर खरिद	वडा	10	3	39	166	351	169	725	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने
४.७	स्वास्थ्य चौकको सवलिकरण	वडा	1	250	39	166	351	169	725	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गर्भवती महिलाहरु का लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरु को स्वास प्रस्वासको लागि सक्सन

																						मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
	जम्मा										436		174		162		150			1072		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५.१	बडा अन्तर्गतक १ ग्रामीण कृषि सडकहरु को ढल निकास तथा वृक्षारोपण	वटा	5	25000						1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	25000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बडा अन्तर्गतक १ ग्रामीण कृषि सडकहरु को ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	वटा	5	5000	50	77	271	108	506	1	2000	1	2000	1	1000	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
	जम्मा										7000		7000		6000		5000		5000	30000		
६. जलवायूजन्य प्रकोप न्युनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	बाङ्गोलाखुरी फारुलाचौर जाने बाटोमा तारजाली /तटबन्ध	वटा	5	7500	11	29	58	60	158	1	1500	1	1500	1	1500	1	1500	1	1500	7500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली /तटबन्धन तथा बायोइन्जिनीयरिङ

	न तथा बायोइन्जि नियरिड																					
६.२	रारेचौर धारापानी गोठिवन दारिमबोट जाने बाटोमा तारजाली /तटबन्ध न तथा बायोइन्जि नियरिड	वट ा	5	400 0	0	5	13	21	39	1	800	1	800	1	800	1	800	1	800	4000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली /तटबन्ध न तथा बायोइन्जि नियरिड
६.३	बाउनथान ा दारिमबोट फारुला जाने बाटोमा तारजाली /तटबन्ध न तथा बायोइन्जि नियरिड	वट ा	5	250 0	0	20	10 0	35	15 5	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली /तटबन्ध न तथा बायोइन्जि नियरिड
६.४	सिल्लेटा खत्रीगाउँ जाने बाटोमा तारजाली /तटबन्ध न तथा बायोइन्जि नियरिड	वट ा	5	250 0	0	9	30	30	69	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली /तटबन्ध न तथा बायोइन्जि नियरिड
६.५	स्याउलीख ोला तारजाली /तटबन्ध न तथा	वट ा	8	500	0	9	30	30	69	1	500	2	1000	2	100 0	2	1000	1	500	4000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली /तटबन्ध न तथा बायोइन्जि

	बायोइन्जि नियरिड																					नयरिड
	जम्मा										380 0		4300		430 0		4300		3800	20500		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पुर्वाधार																						
७.१	स्यालाखो ला रारेचौर पक्की सिंचाई कुलो निर्माण	वट ा	1	300 0	3	20	32	12	67	1	300 0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.६	जम्मा										300 0		0		0		0		0	3000		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	कोटघर मन्दिरको निर्माण, घेरबार तथा पर्यटकीय स्थल संरक्षण	वट ा	1	500 0	0	32	68	96	19 6	1	100 0	1	1000	1	100 0	1	1000	1	1000	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कोटघर मन्दिरको निर्माण गरी संरक्षण गर्ने
	जम्मा										100 0		1000		100 0		1000		1000			
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	वट ा	1	200	39	16 6	35 1	16 9	72 5	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सवै टोलका समुदायल ई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना

																						प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालय को भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्ध सम्बन्धि सचेतनाका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	वटा	10	15	39	166	351	169	725	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	होर्डिङ बोर्ड निर्माण
९.३	विपन्न महिलाहरु लाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पटक	5	100	0	2	55	93	150	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरु लाई वैकल्पिक	पटक	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP,	बाँसका मुढा, टोकरी लगायत

	आयमूलक क्रियाकलापका लागि बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग																				अन्य	का सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरु लाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागि सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पटक	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरु लाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा	पटक	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने

	सामाग्री सहयोग																					
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलन का प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पटक	3	100	0	5	50	95	150	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९.८	महिला तथा बन्धित वर्गलाई लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						

१०.१	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	वट ा	5	300	28	19 5	27 9	19 5	69 7	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
१०.२	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	वट ा	5	200	28	19 5	27 9	19 5	69 7	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						

११.१	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वट ।	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११.२	सरोकारवालाहरुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	वट ।	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११.३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पट क	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा

																					कार्यरत सरोकारव ाला संघ संस्था	
११.४	वडा कार्यालय को संस्थागत विकास	पट क	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालय को संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									58375.0		48613.5		35436.0		32792.5		31192.5		20640 9.5		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.६ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य , समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु विमा (बाख्रा)	वटा	2040	0.3	0	100	250	32	382	420	126	420	126	400	120	400	120	400	120	612	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाख्राको विमा गर्ने

१.२	पशु बिमा (भैसी)	वटा	275	1.5	0	3	15 0	50	20 3	60	90	60	90	55	82.5	50	75	50	75	412.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैसीको बिमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	28	60	22	80	26 3	26 3	62 8	6	360	6	360	6	360	5	300	5	30 0	1680	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१. ४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पटक	14	50	0	47	30 0	10 3	45 0	3	150	3	150	3	150	3	150	2	10 0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा १३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१. ५	भकारो सुधार	वटा	275	40	0	3	15 0	50	20 3	75	300 0	50	2000	50	200 0	50	2000	50	20 00	11000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भैसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	वटा	450	30	0	10	25 0	10 0	36 0	150	450 0	100	3000	100	300 0	50	1500	50	15 00	13500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१. ७	नश्ल सुधारका लागि वोका खरिद (बोयर)	वटा	20	60	22	80	26 3	26 3	62 8	4	240	4	240	4	240	4	240	4	24 0	1200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले

																						प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने	
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	60	22	80	26 3	26 3	62 8	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरुलाई जिविकापार्जन मा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक वंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाईनाकुलर)	बटा	1	50	22	80	26 3	26 3	62 8	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टर्कि निर्माण	बटा	10	50	22	80	26 3	26 3	62 8	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टर्कि निर्माण गर्ने
१.११	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	22	80	26 3	26 3	62 8	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य बोका तथा साँढेलाई बन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१२	माटो परिक्षण शिविर	पटक	10	100	22	80	26 3	26 3	62 8	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने

१.१३	माटोको उपचार	पटक	5	100	22	80	26 3	26 3	62 8	1	100	1	100	1	100	1	100	1	10 0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पटक	10	25	0	20	18 0	10 0	30 0	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केजी	300 0	0.15	0	10	20 0	50	26 0	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केजी	500 0	0.15	0	5	25 0	70	32 5	100 0	150	100 0	150	100 0	150	100 0	150	100 0	15 0	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केजी	500 0	0.12	0	8	20 0	80	28 8	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	12 0	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	10	100	0	20	18 0	10 0	30 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	20 0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने

१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैँचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पटक	15	20	0	20	180	100	300	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैँचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर वगैँचा प्रवर्द्धनका लागि जुटेला सुधार	वटा	550	3	59	107	168	202	536	150	450	100	300	100	300	100	300	100	300	1650	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैँचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैँचा स्थापना	वटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी तथा फलफूलका बेर्ना उमाने र वडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैलि (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	वटा	330	0.45	0	10	190	100	300	80	36	70	31.5	60	27	60	27	60	27	148.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाटिक थैली खरिद तथा वितरण
१.२ ३	वेमौषमी तरकारी खेतीका लागि	सेट	205	20	0	5	150	50	205	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCC	तरकारी खेतीमा संलग्न

	प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि																				SP, अन्य	कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	233	1.5	0	5	150	50	205	55	82.5	55	82.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	349.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	गोटा	5000	0.03	0	0	200	100	300	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई बिरुवा खरिदमा सहयोग
१.२६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	5	50	0	0	100	50	150	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरु छनौट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गर्नु का साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार वितरण
१.२७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा	पटक	5	150	0	0	100	50	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापन

	औजार सहयोग																					सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२ ८	फलफुलका वेना खरिद (कागति, अनार, आप, किबि)	गोटा	500 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई वगेचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२ ९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउँखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ बितरण	पटक	5	25	0	0	50	10 0	15 0	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३ ०	घास रोपण (भुइ घाँस तथा डाले घाँस)	रोपनी	540	3	0	10	20 0	10 0	31 0	120	360	120	360	100	300	100	300	100	30 0	1620	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु वारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरघुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने

१.३ १	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर खरिद	पटक	5	200	0	0	60	40	10 0	1	200	1	200	1	200	1	200	1	20 0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३ २	गढा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गढा सुधार	पटक	5	50	0	0	60	40	10 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनौट गरी गढा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३ ३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पटक	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३ ४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	बटा	220	200	0	0	15 0	50	20 0	50	100 00	50	1000 0	40	800 0	40	8000	40	80 00	44000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३ ५	हाते दयाक्टर सहयोग	बटा	25	100	0	0	0	5	5	5	500	5	500	5	500	5	500	5	50 0	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३ ६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	22	80	26 3	26 3	62 8	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग

१.३ ७	पर्याकल्वर स्थापनामा सहयोग	वटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	40 0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्याकल्वर स्थापनामा सहयोग
१.३ ८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	वटा	10	50	22	80	26 3	26 3	62 8	2	100	2	100	2	100	2	100	2	10 0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतिका लागि तालिम तथा विउ वितरण
	जम्मा										231 29.5		2102 5		183 76		1680 8.5		16 75 9	96097 .5		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	22	80	26 3	26 3	62 8	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण गर्ने
२. २	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	वटा	2	350	22	80	26 3	26 3	62 8	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमु र सुन्तलाका विरुवा उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	वटा	2	30	22	80	26 3	26 3	62 8	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	बागचौर न.पा., NCC	हागा काटछाट,

																					SP, अन्य	पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई
२. ४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	2	60	22	80	26 3	26 3	62 8	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२. ५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	वटा	12	20	22	80	26 3	26 3	62 8	3	60	3	60	2	40	2	40	2	40	240	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वन्यजन्तुला ई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२. ६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ वोर्ड निर्माण	वटा	10	15	22	80	26 3	26 3	62 8	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि वोर्ड राख्ने

२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	22	80	26 3	26 3	62 8	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	22	80	26 3	26 3	62 8	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.११	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	22	80	26 3	26 3	62 8	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१२	कृषि वन प्रवर्द्धन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	22	80	26 3	26 3	62 8	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	22	80	26 3	26 3	62 8	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	परम्परागत रुपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्नका साथै संरक्षण गर्ने

२.१ ४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	22	80	26 3	26 3	62 8	10	500	5	250	5	250	5	250	5	25 0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपजलाधारल आई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।
२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	10 0	50	15 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न वडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१ ७	डढेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	22	80	26 3	26 3	62 8	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा										875		1580		145 0		595		49 5	4995		
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						
३.१	पक्कि सिंचाई पोखरी निर्माण	बटा	20	200	22	80	26 3	26 3	62 8	4	800	4	800	4	800	4	800	4	80 0	4000	बागचौर न.पा., NCC SP,	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने

																					अन्य	
३.२	ठुलाहिम लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	1500	0	28	36	12	76	0	0	1	1500	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.३	चेरिङ्गे सानाहिम खानेपानी योजना तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	6000	0	28	78	38	144	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण	
३.४	भुनभुने दमाईगाउँ कामीगाउँ खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	1500	0	28	36	12	76	1	1500	0	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण	
३.५	भालुखोला स्यालावन खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	1500	0	25	16	35	76	1	1500	0	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण	
३.६	ठारासिम ठुलापोखरा सिमखोला खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	1000	0	20	25	30	75	0	0	0	0	1	1000	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण	
३.३	खार्क उल्पा्रो खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	5000	0	3	17	31	51	1	5000	0	0	0	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	धारा तथा टंकी निर्माण	
	जम्मा										8800		2300		1800		800		6800	20500		

४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४. १	स्ट्रेचर खरिद	बटा	16	12	1	20	22 0	76	31 7	5	60	4	48	3	36	2	24	2	24	192	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४. २	पोषण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	22	80	26 3	26 3	62 8	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४. ३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूल क कार्यक्रम	पटक	5	30	22	80	26 3	26 3	62 8	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४. ४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	22	80	26 3	26 3	62 8	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४. ५	वडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	बटा	5	30	22	80	26 3	26 3	62 8	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्राथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४. ६	विद्यालयमा स्वच्छ, खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	बटा	10	3	0	35	30 0	13 0	46 5	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने

४. ७	स्वास्थ्य चौकिको सवलिकरण	बटा	1	250	22	80	26 3	26 3	62 8	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
	जम्मा										436		174		162		150			1072		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५. १	बडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	बटा	5	250 00						1	500 0	1	5000	1	500 0	1	5000	1	50 00	25000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५. २	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	बटा	5	250 0	22	80	26 3	26 3	62 8	1	500	1	500	1	500	1	500	1	50 0	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
	जम्मा										550 0		5500		550 0		5500		55 00	27500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्युनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	हिमचौर तारजाली/तटबन्धन तथा	बटा	4	500	0	5	10	30	45	1	500	1	500	1	500	1	500	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC	तारजाली/तटबन्धन तथा

	बायोइन्जिनिय रिङ																				SP, अन्य	बायोइन्जिनिय रिङ	
६.२	उल्लेरीखोला तारजाली /त टबन्धन तथा बायोइन्जिनिय रिङ	बटा	5	500	0	5	13	21	39	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली /त टबन्धन तथा बायोइन्जिनिय रिङ
६.३	दुधिलाबोट तारजाली /त टबन्धन तथा बायोइन्जिनिय रिङ	बटा	3	500	0	20	100	35	155	0	0	1	500	1	500	1	500	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली /त टबन्धन तथा बायोइन्जिनिय रिङ	
६.४	हिमचौर तारजाली /त टबन्धन तथा बायोइन्जिनिय रिङ	बटा	3	500	0	9	30	30	69	0	0	1	500	1	500	1	500	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली /त टबन्धन तथा बायोइन्जिनिय रिङ	
	जम्मा										1000		2000		2000		2000		500	7500			
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पुर्वाधार																							
७.१	चिन्नेखोला सिमखोला पक्की सिंचाई कुलो निर्माण	बटा	1	2000	3	20	32	12	67	1	2000	0	0	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने	
७.२	धागेछुरा दमाईगाउँ हुँदै कामीगाउँ पक्की सिंचाई कुलो निर्माण	बटा	1	2000	5	36	32	12	85	0	0	1	2000	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने	
७.३	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र जामुनेचौर ४ कोठे पक्की भवन निर्माण	बटा	1	4000	22	80	263	263	628	1	2000	1	2000	0	0	0	0	0	0	4000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य		

७. ४	उल्लेखीखाला खागल कृषि सडक निर्माण	बटा	1	3000	22	80	263	263	628	1	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
७. ५	छिन्तिखेले तरकारी कोल्ड स्टोर निर्माण	बटा	1	10000	22	80	263	263	628	1	2000	1	2000	1	2000	1	2000	1	2000	10000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
	जम्मा										9000		6000		2000		2000		2000	21000		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८. १	पर्यटन पर्वद्वनका लागि हिमचौर प्रवेश द्वार निर्माण	बटा	1	2500	22	80	263	263	628	1	2500	0	0	0	0	0	0	0	0	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पर्यटन पर्वद्वनका लागि हिमचौर प्रवेश द्वार निर्माण
८. २	हिमचौर सानाहिम कोट हिउँदेखोलाधुरी पोखरीनेटा दुधिलाबोटसम्म पर्यटकिय पैदल मार्ग निर्माण	बटा	1	3000	20	75	230	263	588	1	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	हिमचौर सानाहिम कोट हिउँदेखोलाधुरी पोखरीनेटा दुधिलाबोटसम्म पर्यटकिय पैदल मार्ग निर्माण
	जम्मा										5500		0		0		0		0	5500		
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																						
९. १	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (बडा स्तरीय)	बटा	1	200	22	80	263	263	628	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सर्वे टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह

																					गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने	
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्धि सचेतनाका लागि होडिङ बोर्ड निर्माण	वटा	10	15	22	80	263	263	628	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	होर्डिङ बोर्ड निर्माण
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पटक	5	100	0	2	55	93	150	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापक ा लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पटक	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम

९. ५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागि सिलाई कटाई तालिम तथा सामग्री सहयोग	पटक	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९. ६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री सहयोग	पटक	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फुलका सजावट सामग्री तालिमको लागि आवश्यक सामग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने
९. ७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पटक	3	100	0	5	50	95	150	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	100	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९. ८	महिला तथा बन्चित वर्गलाई लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण र सम्बन्धि	पटक	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह,

	तालिम																				कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा									530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																					
१०.१	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	वटा	5	300	28	195	279	195	697	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	वागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
१०.२	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	वटा	5	200	28	195	279	195	697	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	वागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा									500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																					

११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधि हरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. २	सरोकारवाला हरुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	वटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधि हरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)	
११. ३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पटक	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था	
११. ४	वडा कार्यालयको संस्थागत	पटक	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC	कम्प्युटर, प्रिन्टर, लगायत	

	विकास																				SP, अन्य	आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने	
	जम्मा									330		230		230		230		230		230			
	५ वर्षको जम्मा बजेट									56036.5		40213		32810		29363.5		32913.5		191336.5			

बागचौर नगरपालिका वडा नं.७ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य , समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु विमा (बाख्रा)	वटा	2500	0.3	0	100	250	32	382	500	150	500	150	500	150	500	150	500	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाख्राको विमा गर्ने
१.२	पशु विमा (भैँसी)	वटा	250	1.5	0	3	150	50	203	50	75	50	75	50	75	50	75	50	75	375	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैँसीको विमा गर्ने

१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पट क	50	60	41	179	418	164	802	10	600	10	600	10	600	10	600	10	600	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पट क	13	50	0	47	300	103	450	3	150	3	150	3	150	2	100	2	100	650	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.५	भकारी सुधार	बटा	280	40	0	3	150	50	203	80	3200	50	2000	50	2000	50	2000	50	2000	11200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भैसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारी निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	बटा	450	30	0	10	250	100	360	150	4500	100	3000	100	3000	50	1500	50	1500	13500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नश्ल सुधारका लागि बोका खरिद (बोर)	बटा	20	60	41	179	418	164	802	4	240	4	240	4	240	4	240	4	240	1200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समूहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण

																						गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	60	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरुलाई जिविकापार्जन मा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक बंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाईनाकुलर)	बटा	1	50	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टंक निर्माण	बटा	10	50	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको वाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टंक निर्माण गर्ने
१.११	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बोका तथा साँढलाई बन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१२	माटो परिक्षण शिविर	पट क	10	100	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने

१.१३	माटोको उपचार	पटक	5	100	41	179	418	164	802	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पटक	10	25	0	20	180	100	300	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केजरी	3000	0.15	0	10	200	50	260	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको बिउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केजरी	5000	0.15	0	5	250	70	325	1000	150	1000	150	1000	150	1000	150	1000	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको बिउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केजरी	5000	0.12	0	8	200	80	288	1000	120	1000	120	1000	120	1000	120	1000	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको बिउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	10	100	0	20	180	100	300	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै बिउ खरिदमा

																						सहयोग गर्ने
१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैचा ब्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पट क	15	20	0	20	18 0	10 0	30 0	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुटेला सुधार	बटा	57 3	3	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	17 3	519	10 0	300	10 0	300	10 0	300	10 0	300	1719	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका बेर्ना उमाने र बडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	30 0	0.45	0	10	19 0	10 0	30 0	60	27	60	27	60	27	60	27	60	27	135	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण

१.२३	बेमौपमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	150	50	205	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	233	1.5	0	5	150	50	205	55	82.5	55	82.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	349.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	गोटा	5000	0.03	0	0	200	100	300	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई बिरुवा खरिदमा सहयोग
१.२६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	5	50	0	0	100	50	150	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरु छनौट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गनुंका साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार वितरण
१.२७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	पटक	5	150	0	0	100	50	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा.,	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई

	तथा औजार सहयोग																				NCC SP, अन्य	बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२८	फलफुलका बेर्ना खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गोट	5000	0.03	0	0	200	100	300	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउंखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	पटक	5	25	0	0	50	100	150	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३०	घास रोपण (भुइँ घाँस तथा डाले घाँस)	रोपनी	500	3	0	10	200	100	310	100	300	100	300	100	300	100	300	100	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुइँ तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा

																						रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३ १	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर खरिद	पट क	5	200	0	0	60	40	10 0	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३ २	गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्ना सुधार	पट क	5	50	0	0	60	40	10 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनौट गरी गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३ ३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पट क	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३ ४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	बटा	21 5	200	0	0	15 0	50	20 0	50	1000 0	45	9000	40	8000	40	8000	40	800 0	43000	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३ ५	हाते दयाक्टर सहयोग	बटा	25	100	0	0	0	5	5	5	500	5	500	5	500	5	500	5	500	2500	बागचौ र न.पा., NCC SP,	

																					अन्य	
१.३ ६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३ ७	पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३ ८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा बिउ वितरण	बटा	15	50	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	3	150	3	150	3	150	3	150	3	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतिका लागि तालिम तथा बिउ वितरण
	जम्मा										2362 8.5		2025 9.5		1868 8.5		1713 8.5		171 39	96853 .5		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	बटा	2	350	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण

																						साथै अनार, कागती, टिमु र सुन्तलाका विरुवा उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	2	30	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई
२. ४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	2	60	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अरनी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	12	20	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	3	60	3	60	2	40	2	40	2	40	240	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने

२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.११	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१२	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने

२.१ ३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	23	25	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	5	125	5	125	5	125	4	100	4	100	575	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	परम्परागत रुपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्नका साथै संरक्षण गर्ने
२.१ ४	मुहान संरक्षण	बटा	31	50	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	8	400	8	400	5	250	5	250	5	250	1550	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	उपजलाधारला ई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।
२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्ने वडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१ ७	डढेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने

	जम्मा										800		1755		1475		595		495	5120		
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						
३.१	पक्कि सिंचाई पोखरी निर्माण	बटा	25	200	41	179	418	164	802	5	1000	5	1000	5	1000	5	1000	5	1000	5	1000	पाणी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.२	धाराखोला सानागाँडाकोट लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	20000	41	179	418	164	802	1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	0	0	20000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पाणी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.३	ठुलाखोला तल्लोगाउँ खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	500	2	5	10	3	20	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पाणी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.४	ठुलाखोला माथिल्लोगाउँ खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	300	0	0	6	12	18	0	0	0	0	1	300	0	0	0	0	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पाणी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.७	खलटाकुरा गाँडति खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	700	0	7	10	5	22	0	0	0	0	0	0	1	700	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पाणी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.९	बडाखोला वेस्याचौर खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	300	1	5	7	9	22	1	300	0	0	0	0	0	0	0	0	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पाणी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने

३.१०	डम्कारे गाउँघर क्लिनिक कोदालचौर खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	400	5	13	1	22	41	1	400	0	0	0	0	0	0	0	0	400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.११	पूर्णगाउँ खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	300	2	12	9	3	26	0	0	0	0	0	0	0	0	1	300	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.१३	बन्सारी खलटाकुरा कोदालचौर खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	1000	3	17	18	15	53	0	0	1	1000	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.१६	मुलतरा खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	500	1	9	7	13	30	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.१७	छरिखोला स्याउला खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	300	2	3	16	12	33	0	0	1	300	0	0	0	0	0	0	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.२०	थारगारे गैरा बाहुँनगाउँ खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	500	3	2	5	16	26	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.२१	माझखोला पेदी खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	बटा	1	500	3	10	12	18	43	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा.,	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने

																					NCC SP, अन्य	
३.२२	तिथेँटाकुरा बारिका काफल खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वटा	1	500	0	0	10	15	25	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.२३	भरेटा खानेपानी निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वटा	1	500	0	1	3	9	13	0	0	0	0	0	0	1	500	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
३.२४	बाटुल्या सेनीनाउली काफ्लेबोट खानेपानी कुवा निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वटा	1	200	0	0	0	15	15	0	0	0	0	0	0	0	0	1	200	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानी चुहावट हुने ठाउँमा पक्की गर्ने
	जम्मा										8200		7800		6800		7200		1500	31500		
४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	वटा	16	12	1	20	220	76	317	5	60	4	48	3	36	2	24	2	24	192	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४.२	पोषण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	41	179	418	164	802	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४.	किशोरी प्रजनन र बालविवाह	पटक	5	30	41	179	418	164	802	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर	किशोरहरुलाई बालविवाह र

३	सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम																				न.पा., NCC SP, अन्य	प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४. ४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	41	17	41	16	80	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४. ५	बडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	बटा	5	30	41	17	41	16	80	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य पाथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४. ६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	बटा	10	3	0	35	300	130	465	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने
४. ७	स्वास्थ्य चौकिको सवलिकरण	बटा	1	250	41	17	41	16	80	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
	जम्मा										436		174		162		150			1072		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						

५.१	बडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	बटा	5	25000						1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	25000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	बटा	5	2500	41	179	418	164	802	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
५.४	जम्मा										5500		5500		5500		5500			27500		
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
८.१	आरुचौर तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	500	0	5	10	30	45	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
८.२	बालकन्या आ.वि.तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	500	0	5	13	21	39	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
८.३	बेस्याचौर तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	500	0	20	100	35	155	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ

८.४	पुराणछाप तारजाली/तटबन्ध न तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	500	0	9	30	30	69	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
८.५	तुषरीखोला तारजाली/तटबन्ध न तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	1500	0	17	75	32.5	124	0	0	0	0	1	1500	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
८.६	शिव मन्दिर पहिरो नियन्त्रणका लागि तारजाली/तटबन्ध न तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	500	0	19	89.7	33.9	143	0	0	0	0	0	0	1	500	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
	जम्मा										1000		1000		1500		500			4000		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पुर्वाधार																						
७.१	कोदालचौर सिंचाई कुलो निर्माण	बटा	1	800	3	20	32	12	67	1	800	0	0	0	0	0	0	0	0	800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	छरिखोला गोम्लेचौर सिंचाई कुलो निर्माण	बटा	1	1000	5	36	32	12	85	0	0	1	1000	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.३	बराखोला सिंचाई कुलो निर्माण	बटा	1	500	22	80	210	232	544	0	2000	0	0	1	500	0	0	0	0	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने

७.४	माथिल्लो सारादुला स्याला सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	500	1 2	2	22	26 3	29 9	0	0	0	0	0	0	1	500	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.५	पातलाखोला पोखरा सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	100 0	2 2	80	22	20 0	32 4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100 0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.६	बसिखोला राउटे सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	100 0	0	80	12 3	19 9	40 2	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.७	छरा वडाखोला पाईपद्वारा सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	700	1 1	45	66	23 2	35 4	0	0	1	700	0	0	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.८	भुसुल्चौर खारेगार गैराखेत सिंचाई कुलो निर्माण	वटा	1	500	0	55	33	63	15 1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	500	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
	जम्मा										3800		1700		500		500		150 0	8000		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	मख्लाम लेख शिद्ध पर्यटन मन्दिर तथा सिद्धी निर्माण	वटा	1	500 0	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	1	1000	1	1000	1	1000	1	1000	1	100 0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP,	पर्यटन पर्वद्धनका लागि हिमचौर प्रवेश द्वार निर्माण

																					अन्य	
८.२	त्रिवेणीघाट शिव मन्दिर तथा निर्माण	वटा	1	3000	20	75	230	263	588	1	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	हिमचौर सानाहिम कोट हिउँदेखोलाधुरी पोखरीनेटा दुधिलाबोटसम्म पर्यटकिय पैदल मार्ग निर्माण
	जम्मा										4000		1000		1000		1000		1000		1000	
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	वटा	1	200	41	179	418	164	802	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सवै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्ध सचेतनाका लागि होडिड बोर्ड निर्माण	वटा	10	15	41	179	418	164	802	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	होर्डिड बोर्ड निर्माण
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक	पटक	5	100	0	2	55	93	150	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु

	तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग																				SP, अन्य	बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको)	पट क	3	100	0	5	50	95	15 0	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौ र न.पा.,	निर्वाचित जनप्रतिनिधि,

	ठाउँमा)																				NCC SP, अन्य	राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९. ८	महिला तथा बन्चित वर्गलाई लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	100	0	10	70	13 0	21 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०. १	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	वटा	5	300	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
१०. २	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	वटा	5	200	4 1	17 9	41 8	16 4	80 2	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौ र न.पा., NCC SP, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले

																					महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने	
	जम्मा									500		500		500		500		500	2500			
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधि हरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. २	सरोकारवालाहरुव ट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	वटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधि हरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. ३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पट क	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCC SP,	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु,

																				अन्य	राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था	
११.४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पटक	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									46160.5		39822.5		36147.5		33093.5		21993.5		177217.5		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.८ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य , समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु विमा (बाखा)	वटा	2000	0.3	0	100	250	32	382	500	150	500	150	500	150	250	75	250	75	600	बागचौर न.पा., NCC SP,	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको विमा गर्ने

																					अन्य	
१.२	पशु बिमा (भैसी)	बटा	223	1.5	0	3	15 0	50	20 3	60	90	50	75	50	75	30	45	33	49.5	334.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको १ बटा भैसीको बिमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पट क	50	60	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	10	600	10	600	10	600	10	600	10	600	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बडा अन्तर्गतका सवै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पट क	15	50	0	47	30 0	10 3	45 0	3	150	3	150	3	150	3	150	3	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.५	भकारो सुधार	बटा	203	40	0	3	15 0	50	20 3	60	2400	40	1600	40	1600	30	1200	33	132 0	8120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भैसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	बटा	360	30	0	10	25 0	10 0	36 0	100	3000	65	1950	65	1950	80	2400	50	150 0	1080 0	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नश्ल सुधारका लागि वोका खरिद (बोयर)	बटा	25	60	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	5	300	5	300	5	300	5	300	5	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सवै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी वोका

																						हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	60	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरुलाई जिविकापार्जनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक वंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाइनाकुलर)	बटा	1	50	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाइनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टाँकि निर्माण	बटा	10	50	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टाँकि निर्माण गर्ने
१.११	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बोका तथा साँढलाई वन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१२	माटो परिक्षण शिविर	पटक	10	100	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने
१.१३	माटोको उपचार	पटक	5	100	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग

१.१ ४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पट क	10	25	0	20	18 0	10 0	30 0	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१ ५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केज ी	300 0	0.1 5	0	10	20 0	50	26 0	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केज ी	500 0	0.1 5	0	5	25 0	70	32 5	100 0	150	100 0	150	100 0	150	100 0	150	100 0	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केज ी	500 0	0.1 2	0	8	20 0	80	28 8	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ८	अदुवा तथा बेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	20	18 0	10 0	30 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने
१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैँचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पट क	15	20	0	20	18 0	10 0	30 0	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैँचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने

१.२०	घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुटेल्ना सुधार	बटा	573	3	59	107	168	202	536	173	519	100	300	100	300	100	300	100	300	1719	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२१	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका बेर्ना उमाने र वडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२२	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैलि (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	300	0.45	0	10	190	100	300	60	27	60	27	60	27	60	27	60	27	135	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण
१.२३	वेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	150	50	205	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	205	1.5	0	5	150	50	205	41	61.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	307.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	गोटा	5000	0.03	0	0	200	100	300	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई बिरुवा खरिदमा सहयोग

१.२ ६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	5	50	0	0	10 0	50	15 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरु छनौट गरी फलफूल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गर्नु का साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार बितरण
१.२ ७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	पट क	5	150	0	0	10 0	50	15 0	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२ ८	फलफुलका वेर्ना खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गोट ा	500 0	0.0 3	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२ ९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ बितरण	पट क	5	25	0	0	50	10 0	15 0	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनौट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ बितरणमा सहयोग

१.३०	घास रोपण (भुई घाँस तथा डाले घाँस)	रोपनी	500	3	0	10	200	100	310	100	300	100	300	100	300	100	300	100	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३१	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर खरिद	पटक	5	200	0	0	60	40	100	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३२	गह्वा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्वा सुधार	पटक	5	50	0	0	60	40	100	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनौट गरी गह्वा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पटक	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	वटा	200	200	0	0	150	50	200	40	8000	40	8000	40	8000	40	8000	40	8000	40000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	

१.३ ५	हाते दयाक्टर सहयोग	वटा	25	100	0	0	0	5	5	5	500	5	500	5	500	5	500	5	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३ ६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	वटा	1	500	59	107	168	202	536	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३ ७	पर्याकल्चर स्थापनामा सहयोग	वटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्याकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३ ८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा बिउ वितरण	वटा	15	50	59	107	168	202	536	3	150	3	150	3	150	3	150	3	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतीका लागि तालिम तथा बिउ वितरण
	जम्मा										1938 2.5		1784 8.5		1729 8.5		1724 3.5		164 68	8824 1		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	59	107	168	202	536	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	वटा	2	350	59	107	168	202	536	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमुर

																						र सुन्तलाका विरुवा उत्पादन गर्ने (चैतिगारे, छहरेपानी)
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	2	30	59	107	168	202	536	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई
२.४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री खरिद	सेट	4	60	59	107	168	202	536	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	10	20	59	107	168	202	536	2	40	2	40	2	40	2	40	2	40	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	59	107	168	202	536	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड राख्ने

२.७	टिमुर् प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	59	107	168	202	536	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर् संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने (कोटमौला/गोरानेटा)
२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	59	107	168	202	536	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.११	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	59	107	168	202	536	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१२	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	59	107	168	202	536	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	59	107	168	202	536	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	परम्परागत रुपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्नका साथै संरक्षण गर्ने
२.१४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	59	107	168	202	536	6	300	6	300	6	300	6	300	6	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपजलाधारलाई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।

२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	10 0	50	15 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न बडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने		
२.१ ७	डढेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने		
जम्मा											655		1610		1500		645		545	4955				
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																								
३.१	पक्कि सिंचाई पोखरी निर्माण	बटा	25	200	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	5	1000	5	1000	5	1000	5	1000	5	1000	5	100 0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	छुरेपानी, खत्रीगाँउ, रानीसल्ला, विउरेखोला, तिल्वा, गैरागाउँ, सुपारी, भडारे,, मालेकाफल, केराठाना आदि ।
३.२	भुलाखानी कोटमौला लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	600 0	0	20	10 2	96	21 8	0	0	1	6000	0	0	0	0	0	0	0	6000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण	
३.३	काफ्रिवाडखोला सुपारी लिफ्ट खानेपानी	बटा	1	500 0	0	3	17	31	51	1	5000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCC	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण	

	योजना निर्माण																				SP, अन्य	
३.४	गेरुखोला रानीपोखरी लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	500 0	5	16	51	38	11 0	0	0	1	5000	0	0	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.५	तिल्वाखोला हर्लेनी तिल्वा रानीसल्ला लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	400 0	0	25	51	22	98	0	0	0	0	0	0	1	4000	0	0	4000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
३.६	कैतीखोला गौरागाउँ खत्रीगाउँ लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	500 0	5	60	12	90	16 7	1	5000	0	0	0	0	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
	जम्मा										1100 0		1200 0		1000		5000		100 0	3000 0		
४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	बटा	25	12	1	20	22 0	76	31 7	5	60	5	60	5	60	5	60	5	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४. २	पोषण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	30	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूल क कार्यक्रम	पट क	5	30	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल

४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	59	107	168	202	536	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४.५	वडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	वटा	5	30	59	107	168	202	536	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्राथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	वटा	10	3	0	35	300	130	465	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने
४.७	स्वास्थ्य चौकिको सर्वाङ्गीकरण	वटा	1	250	59	107	168	202	536	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
जम्मा											436		186		186		186			1180		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५.१	वडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	वटा	5	2500						1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	7000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने

५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	बटा	5	2500	22	80	263	263	628	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
५.४	जम्मा										1000		1000		1000		1000		5500	9500		
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्यूनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	तिल्वाखोला तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	4	500	0	5	10	30	45	1	500	1	500	1	500	1	500	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.२	शारदाखोला तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	5	500	0	5	13	21	39	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.३	कैनीखोला तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	3	500	0	20	100	35	155	0	0	1	500	1	500	1	500	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
	जम्मा										1000		1500		1500		1500		500	6000		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पुर्वाधार																						
७.१	सुन्तलाभण्डारण िका लागि कोल्ड स्टोर	बटा	1	8000	59	107	168	202	536	0	0	1	8000	0	0	0	0	0	0	8000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कोटमौला
७.२	कोटमौला बिजुलीचोक सडक निर्माण	बटा	1	5000	15	59	41	99	214	1	5000	2	10000	1	5000	1	5000	1	5000	30000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि सडकको ५ किमी स्तर उन्नती

७.३	स्वास्थ्य चौकिको सबलिकरण	वटा	1	3000	0	55	35	100	190	1	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
७.४	सहकारी भवन निर्माण	वटा	1	6000	59	107	168	202	536	1	6000	0	0	0	0	0	0	0	0	6000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
७.६	जम्मा										14000		18000		5000		5000		5000	47000		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
	अगलाटाकुरा सामुदायिक वन संरक्षण तथा पर्यटकिय स्थल निर्माण	वटा	1	5000	59	107	168	202	536	0	0	0	0	1	5000	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
	कालिका भगवती मन्दिर तथा छहरेपानी मन्दिर पुर्ननिर्माण तथा संरक्षण	वटा	1	2500	59	107	168	202	536	0	0	0	0	0	0	1	2500	0	0	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
	पुरानो दरवार संग्रालय निर्माण (साविक ४ नं. वडा)	वटा	1	5000	59	107	168	202	536	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5000	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
	जम्मा										0		0		5000		2500		5000	12500		
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	वटा	1	200	59	107	168	202	536	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सबै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना

																						प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्ध सम्बन्धि सचेतनाका लागि होडिङ बोर्ड निर्माण	वटा	10	15	5 9	10 7	16 8	20 2	53 6	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	होर्डिङ बोर्ड निर्माण
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	2	55	93	15 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९. ४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम

९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागि सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	1	100	0	5	50	95	15 0	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९.८	महिला तथा बन्चित वर्गलाई लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	100	0	10	70	13 0	21 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु

	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०. १	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	वटा	5	300	28	195	279	195	697	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
१०. २	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	वटा	5	200	28	195	279	195	697	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनूगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु , राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत

																					सरोकारवाला संघ संस्था)	
११. २	सरोकारवालाहरुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	वटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु , राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. ३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पटक	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था
११. ४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पटक	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									48833.5		53604.5		33844.5		34434.5		35373		206090		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.९ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र. स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य , समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु विमा (बाखा)	वटा	2000	0.3	0	100	250	32	382	500	150	500	150	500	150	250	75	250	75	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको विमा गर्ने
१.२	पशु विमा (भैसी)	वटा	223	1.5	0	3	150	50	203	60	90	50	75	50	75	30	45	33	49.5	334.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैसीको विमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	50	60	26	189	437	32	684	10	600	10	600	10	600	10	600	10	600	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पटक	15	50	0	47	300	103	450	3	250	3	150	3	150	3	150	3	150	850	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने

१.५	भकारो सुधार	बटा	203	40	0	3	15 0	50	20 3	60	2400	40	1600	40	1600	30	1200	33	132 0	8120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भैंसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	बटा	360	30	0	10	25 0	10 0	36 0	100	3000	65	1950	65	1950	80	2400	50	150 0	1080 0	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नश्ल सुधारका लागि बोका खरिद (बोयर)	बटा	25	60	2 6	18 9	43 7	32	68 4	5	200	5	300	5	300	5	300	5	300	1400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	60	2 6	18 9	43 7	32	68 4	2	200	2	120	2	120	2	120	2	120	680	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरूलाई जिविकापार्जन मा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक बंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाइनाकुलर)	बटा	1	50	2 6	18 9	43 7	32	68 4	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाइनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टाँकि निर्माण	बटा	10	50	2 6	18 9	43 7	32	68 4	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग

																						टंक निर्माण गर्ने
१.१ १	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	26	189	437	32	684	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बोका तथा साँढलाई बन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१ २	माटो परिक्षण शिविर	पटक	10	100	26	189	437	32	684	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने
१.१ ३	माटोको उपचार	पटक	5	100	26	189	437	32	684	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१ ४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पटक	10	25	0	20	180	100	300	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१ ५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केजी	3000	0.15	0	10	200	50	260	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको बिउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केजी	5000	0.15	0	5	250	70	325	1000	150	1000	150	1000	150	1000	150	1000	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको बिउ प्रवर्द्धन गर्ने

१.१ ७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केज ी	500 0	0.12	0	8	20 0	80	28 8	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	20	18 0	10 0	30 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने
१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पट क	15	20	0	20	18 0	10 0	30 0	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुटेल्ना सुधार	वटा	573	3	2 6	18 9	43 7	32	68 4	173	519	100	300	100	300	100	300	100	300	1719	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने

१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका वेर्ना उमाने र बडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	300	0.45	0	10	19 0	10 0	30 0	60	270	60	27	60	27	60	27	60	27	378	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण
१.२ ३	बेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	15 0	50	20 5	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२ ४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	205	1.5	0	5	15 0	50	20 5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	307.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२ ५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि विरुवा सहयोग	गोट ा	500 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई विरुवा खरिदमा सहयोग
१.२ ६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	5	50	0	0	10 0	50	15 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरु छनौट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि

																					तालिम संचालन गनी का साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार वितरण	
१.२ ७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	पट क	5	150	0	0	10 0	50	15 0	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२ ८	फलफुलका वेर्ना खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गोट ा	500 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२ ९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउँखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	पट क	5	25	0	0	50	10 0	15 0	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३ ०	घास रोपण (भुइ घाँस तथा डाले घाँस)	रोप नी	500	3	0	10	20 0	10 0	31 0	100	300	100	300	100	300	100	300	100	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु

																					बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने	
१.३ १	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर खरिद	पट क	5	200	0	0	60	40	10 0	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३ २	गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्ना सुधार	पट क	5	50	0	0	60	40	10 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनौट गरी गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३ ३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पट क	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३ ४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	बटा	200	200	0	0	15 0	50	20 0	40	480	40	8000	40	8000	40	8000	40	800 0	3248 0	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३ ५	हाते ट्रयाक्टर सहयोग	बटा	25	100	0	0	0	5	5	5	500	5	500	5	500	5	500	5	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	

१.३ ६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	2 6	18 9	43 7	32	68 4	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३ ७	पर्याकल्चर स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्याकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३ ८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	बटा	15	50	2 6	18 9	43 7	32	68 4	3	150	3	150	3	150	3	150	3	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतीका लागि तालिम तथा विउ वितरण
	जम्मा										1218 5.5		1784 8.5		1729 8.5		1724 3.5		164 68	8104 4		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	2 6	18 9	43 7	32	68 4	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	बटा	2	350	2 6	18 9	43 7	32	68 4	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमुर र सुन्तलाका

																						विरुवा उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	2	30	2 6	18 9	43 7	32	68 4	0	0	1	30	1	30	0	0	0	0	60	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई
२. ४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	4	60	2 6	18 9	43 7	32	68 4	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	10	20	2 6	18 9	43 7	32	68 4	2	40	2	40	2	40	2	40	2	40	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	2 6	18 9	43 7	32	68 4	0	0	5	75	5	75	0	0	0	0	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड

																						राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	26	189	437	32	684	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	26	189	437	32	684	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.११	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	26	189	437	32	684	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१२	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	26	189	437	32	684	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	26	189	437	32	684	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	परम्परागत रूपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्तका साथै

																						संरक्षण गर्ने
२.१ ४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	2 6	18 9	43 7	32	68 4	6	300	6	300	6	300	6	300	6	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपजलाधारला ई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।
२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	10 0	50	15 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न बडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१ ७	डढेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	2 6	18 9	43 7	32	68 4	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा										655		1610		1500		645		545	4955		
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						

४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	वटा	25	12	1	20	220	76	317	5	60	5	60	5	60	5	60	5	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४.२	पोषण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	26	189	437	32	684	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	5	30	26	189	437	32	684	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	26	189	437	32	684	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४.५	वडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	वटा	5	30	26	189	437	32	684	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्राथमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	वटा	10	3	0	35	300	130	465	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने

४.७	स्वास्थ्य चौकिको सवलिकरण	वटा	1	250	26	189	437	32	684	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास्थ्य प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने	
जम्मा											436		186		186		186		186	1180			
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																							
५.१	वडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	वटा	5	25000						1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	5000	25000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	वटा	5	2500	22	80	263	263	628	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने	
जम्मा											5500		5500		5500		5500		5500	5500	27500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
६. जलवायूजन्य प्रकोप न्युनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																							
६.१	तिल्खाखोला तारजाली/तट बन्धन तथा	वटा	4	500	5	13	10	51	79	1	500	1	500	1	500	1	500	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC	तारजाली/तट बन्धन तथा	

	बायोइन्जिनियरिङ रड																				SP, अन्य	बायोइन्जिनियरिङ रड
६.२	चाराखोला चैतेकाफाल तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ रड	बटा	5	500	0	5	13	21	39	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ रड
६.३	काउलाबोट भैसेमेला तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ रड	बटा	5	500	0	20	100	35	155	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ रड
६.४	बयाखेत ताउलेरह तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ रड	बटा	5	600	0	9	30	30	69	1	600	1	600	1	600	1	600	1	600	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ रड
	जम्मा										2100		2100		2100		2100		1600	10000		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पुर्वाधार																						
७.१	दउखोला खलटाकुरी जिउला पक्की सिंचाई कुलो निर्माण	बटा	1	3500	3	16	28	12	59	1	2000	1	1500	0	0	0	0	0	0	3500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	चिस्यान केन्द्र स्थापना तथा निर्माण	बटा	1	1000	3	16	28	12	59	1	2000	1	2000	1	2000	1	2000	1	2000	10000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
७.३	सुन्तलाको जुस उत्पादन उद्योग स्थापना तथा निर्माण	बटा	1	8000	0	11	78	100	189	1	2000	1	2000	1	2000	1	2000	1	2000	10000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	

७.६	जम्मा										6000		5500		4000		4000		4000		4000		23500		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																									
८.१	मख्लाम टाकुरी सिद्धबाबाको मन्दिर निर्माण तथा वृक्षारोपण	वटा	1	5000	26	189	437	32	684	1	1000	1	1000	1	1000	1	1000	1	1000	1	1000	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पर्यटन पर्वद्धनका लागि मन्दिर निर्माण गर्ने	
	जम्मा										1000		1000		1000		1000		1000		1000				
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																									
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	वटा	1	200	26	189	437	32	684	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सबै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने		
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्धि सचेतनाका लागि होडिड बोर्ड निर्माण	वटा	10	15	26	189	437	32	684	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	होर्डिड बोर्ड निर्माण	
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक	पटक	5	100	0	2	55	93	150	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP,	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने	

	तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग																				अन्य	सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने

९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	1	100	0	5	50	95	150	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९.८	महिला तथा बन्धित वर्गलाई लैगिंक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०.१	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	बटा	5	300	28	195	279	195	697	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने

१०. २	बड़ा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	बटा	5	200	2 8	19 5	27 9	19 5	69 7	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बड़ा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	बटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (बडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिह रु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. २	सरोकारवालाह रुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	बटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वार्षिक रुपमा (बडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिह रु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)

११.३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पटक	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था
११.४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पटक	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									35236.5		43904.5		36444.5		35034.5		34659		185279		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.१० जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र. स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य , समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						

१.१	पशु विमा (बाखा)	वटा	180 0	0.3	0	10	25 0	10 0	36 0	500	150	450	135	450	135	200	60	200	60	540	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको विमा गर्ने
१.२	पशु विमा (भैसी)	वटा	203	1.5	0	3	15 0	50	20 3	60	90	40	60	40	60	30	45	33	49. 5	304.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैसीको विमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पट क	50	60	4 8	82	23 5	16 2	52 7	10	600	10	600	10	600	10	600	10	600	3000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा अन्तर्गतका सवै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पट क	15	50	0	47	20 0	10 3	35 0	3	250	3	250	3	250	3	250	3	250	1250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.५	भकारो सुधार	वटा	203	40	0	3	15 0	50	20 3	60	2400	40	1600	40	1600	30	1200	33	132 0	8120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भैसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	वटा	360	30	0	10	25 0	10 0	36 0	100	3000	65	1950	65	1950	80	2400	50	150 0	10800	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने

१.७	नश्ल सुधारका लागि बोका खरिद (बोयर)	बटा	25	40	4 8	82	23 5	16 2	52 7	5	200	5	200	5	200	5	200	5	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	100	4 8	82	23 5	16 2	52 7	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरूलाई जिविकापार्जन मा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक बंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाइनाकुलर)	बटा	1	50	4 8	82	23 5	16 2	52 7	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाइनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टाँकि निर्माण	बटा	10	50	4 8	82	23 5	16 2	52 7	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टाँकि निर्माण गर्ने
१.११	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	4 8	82	23 5	16 2	52 7	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बोका तथा साँढलाई बन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१२	माटो परिक्षण शिविर	पट क	10	100	4 8	82	23 5	16 2	52 7	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा

																					SP, अन्य	परिक्षण गराउने
१.१ ३	माटोको उपचार	पट क	5	100	4 8	82	23 5	16 2	52 7	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	माटोको परिक्षण पछि, माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१ ४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पट क	10	25	0	20	18 0	10 0	30 0	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१ ५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केज ी	300 0	0.15	0	10	20 0	50	26 0	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केज ी	500 0	0.15	0	5	25 0	70	32 5	100 0	150	100 0	150	100 0	150	100 0	150	100 0	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केज ी	500 0	0.12	0	8	20 0	80	28 8	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	100 0	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	20	18 0	10 0	30 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा

																						सहयोग गर्ने
१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैँचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पटक	15	20	0	20	180	100	300	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैँचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर वगैँचा प्रवर्द्धनका लागि जुटेल्ना सुधार	बटा	527	3	48	82	235	162	527	150	519	85	300	92	300	100	300	100	300	1719	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैँचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चाँग निर्माण गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर वगैँचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका बेर्ना उमाने र बडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैलि (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	300	0.45	0	10	190	100	300	60	270	60	270	60	270	60	270	60	270	1350	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण

१.२३	बेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	150	50	205	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	205	1.5	0	5	150	50	205	41	61.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	307.5	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	गोटा	5000	0.03	0	0	200	100	300	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई बिरुवा खरिदमा सहयोग
१.२६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	5	50	0	0	100	50	150	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	३० जना कृषकहरु छनौट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गनुं का साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार बितरण
१.२७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि	पटक	5	150	0	0	100	50	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP,	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा

	तालिम तथा औजार सहयोग																				अन्य	व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२ ८	फलफुलका वेर्ना खरिद (कागति, अनार, आँप, किबि)	गोट ा	500 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई वगेचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२ ९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउँखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	पट क	5	25	0	0	50	10 0	15 0	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३ ०	घास रोपण (भुइ घाँस तथा डाले घाँस)	रोप नी	500	3	0	10	20 0	10 0	31 0	100	300	100	300	100	300	100	300	100	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३ १	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा	पट क	5	200	0	0	60	40	10 0	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी

	माहुँरी घर खरिद																				SP, अन्य	तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३२	गढा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गढा सुधार	पटक	5	50	0	0	60	40	100	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनोट गरी गढा सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पटक	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	बटा	200	200	0	0	150	50	200	40	480	40	480	40	480	40	480	40	480	2400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३५	हाते ट्याक्टर सहयोग	बटा	25	100	0	0	0	5	5	5	500	5	500	5	500	5	500	5	500	2500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
१.३६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	2	47	370	154	573	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३७	पर्यावरण स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका

																					अन्य	लागि पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३ ८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा बिउ बितरण	वटा	15	50	4 8	82	23 5	16 2	52 7	3	150	3	150	3	150	3	150	3	150	750	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतिका लागि तालिम तथा बिउ वितरण
	जम्मा										1218 5.5		1062 1.5		1007 1.5		1003 1.5		925 6	52166		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	4 8	82	23 5	16 2	52 7	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा बृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	वटा	2	350	4 8	82	23 5	16 2	52 7	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमुर र सुन्तलाका विरुवा उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	वटा	2	30	4 8	82	23 5	16 2	52 7	0	0	1	30	1	35	0	0	0	0	65	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई

२.४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	4	60	48	82	235	162	527	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	10	20	48	82	235	162	527	2	40	2	40	2	40	2	40	2	40	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	48	82	235	162	527	0	0	5	150	5	150	0	0	0	0	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	48	82	235	162	527	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने

२.८	अलैची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	48	82	235	162	527	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	अलैची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.११	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	48	82	235	162	527	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१२	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	48	82	235	162	527	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१३	रिचार्ज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	48	82	235	162	527	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	परम्परागत रूपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिचार्ज पोखरीहरु खन्तका साथै संरक्षण गर्ने
२.१४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	48	82	235	162	527	6	300	6	300	6	300	6	300	6	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	उपजलाधारला ई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।

२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	10 0	50	15 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न बडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१ ७	डढेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	4 8	82	23 5	16 2	52 7	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा										655		1685		1580		645		545	5110		
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						
३.१	दोपाटेखोला लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	8000	5	20	38	30	93	1	8000	0	0	0	0	0	0	0	0	8000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	खानेपानीका लागि पाइप खरिद तथा धारा निर्माण गर्ने
३.२	आफाल्नाटोल खानेपानी योजना निर्माण मुहान संरक्षण	बटा	1	1500	6	32	62	39	13 9	0	0	1	1500	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	खानेपानीका लागि पाइप खरिद तथा धारा निर्माण गर्ने

३.३	काउलेखोला घर्तिगाउँ खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वटा	1	1000	7	39	30	13	89	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	खानेपानीका लागि पाइप खरिद तथा धारा निर्माण गर्ने
३.४	भालुखोला दाडिमबोट खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वटा	1	1000	7	9	35	38	89	0	0	0	0	0	0	1	1000	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	खानेपानीका लागि पाइप खरिद तथा धारा निर्माण गर्ने
३.५	नारी पधेरी खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वटा	1	500	0	11	23	12	46	0	0	0	0	0	0	0	0	1	500	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	खानेपानीका लागि पाइप खरिद तथा धारा निर्माण गर्ने
३.६	काफ्रेबोट खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वटा	1	500	0	9	23	17	49	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	खानेपानीका लागि पाइप खरिद तथा धारा निर्माण गर्ने
३.७	बाँसखोली रातामाटा खानेपानी योजना निर्माण तथा मुहान संरक्षण	वटा	1	500	0	3	25	15	43	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	खानेपानीका लागि पाइप खरिद तथा धारा निर्माण गर्ने
	जम्मा										9000		2000		500		1000		500	13000		
४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	वटा	25	12	4 8	82	23 5	16 2	52 7	5	60	5	60	5	60	5	60	5	60	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४. २	पोषण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	30	4 8	82	23 5	16 2	52 7	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी

																						गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	5	30	48	82	235	162	527	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	48	82	235	162	527	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४.५	वडा स्तरमा प्रारम्भिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	वटा	5	30	48	82	235	162	527	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्रारम्भिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	वटा	10	3	0	35	300	130	465	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने
४.७	स्वास्थ्य चौकको सवलिकरण	वटा	1	250	48	82	235	162	527	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
	जम्मा										436		186		186		186		186	1180		

५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५.१	वडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	वटा	5	25000						1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	25000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
	जम्मा										5000		5000		5000		5000		5000	25000		
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्युनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	दोपाटेखोला तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	500	0	5	10	30	45	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.२	काउलेखोला तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	500	0	5	13	21	39	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.३	बालुवाखोला तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	500	0	20	11	35	66	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.४	चारसल्ले तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	500	0	9	23	30	62	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.५	चयालगाउँ तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	500	0	9	23	30	62	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	तारजाली / तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ

	जम्मा										1500	2	1000	0	0	0	0	0	0	2500		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पुर्वाधार																						
७.१	चारसल्ले सिंचाई कुलो निर्माण तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	1000	0	20	11	35	66	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	शारदाखोला जंगारा वुसेली सिंचाई कुलो निर्माण तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	2000	2	25	15	48	90	1	2000	0	0	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.३	दुवेरीचौर सिंचाई कुलो निर्माण तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	1000	0	20	17	35	72	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.४	भुमेश्वर मोखला सिंचाई कुलो निर्माण तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	1500	0	20	17	35	72	1	1500	0	0	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
	जम्मा										5500	0	0	0	0	0	0	0	0	5500		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	शहिद पार्क घेराबार तथा स्तर उन्नति	वटा	1	5000	48	82	235	162	527	0	0	1	5000	0	0	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
८.२	शिव मन्दिर निर्माण	वटा	1	1000	48	82	235	162	527	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	
	जम्मा										1000		5000		0		0			6000		

९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	वटा	1	200	48	82	235	162	527	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	सवै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्धि सचेतनाका लागि होडिड बोर्ड निर्माण	वटा	10	15	48	82	235	162	527	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	होर्डिड बोर्ड निर्माण
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पटक	5	100	0	2	55	93	150	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान	पटक	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने

	बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग																					सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	1	100	0	5	50	95	150	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना

९. ८	महिला तथा बन्धित वर्गलाई लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०. १	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	बटा	5	300	28	195	279	195	697	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
१०. २	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	बटा	5	200	28	195	279	195	697	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने

	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. २	सरोकारवालाहरुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	वटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११. ३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पटक	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था

११.४	बडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पट क	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCC SP, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी बडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									36636.5		26952.5		18697.5		18222.5		16847		11735 6.0		

बागचौर नगरपालिका बडा नं.११ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य, समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलापको विवरण
					V 1	V 2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु विमा (बाखा)	वटा	1500	0.3	0	22	88	330	350	150	350	135	300	135	300	60	100	60	540	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको विमा गर्ने	
१.२	पशु विमा (भैसी)	वटा	153	1.5	0	310	50	153	50	75	50	75	23	34.5	15	22.5	15	22.5	229.5	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैसीको विमा गर्ने	

१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पट क	50	60	23	84	217	120	444	10	600	10	600	10	600	10	600	10	600	3000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पट क	10	50	0	25	200	75	300	2	250	2	250	2	250	2	250	2	250	1250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलापमा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.५	भकारो सुधार	वटा	175	40	0	3	150	50	203	40	1600	35	1400	35	1400	35	1400	30	1200	7000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	भैसी तथा गाई गोरुको लागि उचित खोर तथा भकारो निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	वटा	360	30	0	50	210	100	360	100	3000	65	1950	65	1950	80	2400	50	1500	10800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नश्ल सुधारका लागि बोक खरिद (बोयर)	वटा	15	40	23	84	217	120	444	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरघुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोक हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि रांगा खरिद	वटा	10	100	23	84	217	120	444	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरघुरीहरूलाई जिविकापार्जनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक

																						बंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाईनाकुलर)	बटा	1	50	23	84	217	120	444	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टर्कि निर्माण	बटा	10	50	23	84	217	120	444	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपिङ्ग टर्कि निर्माण गर्ने
१.११	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	23	84	217	120	444	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बोका तथा साँढेलाई बन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१२	माटो परिक्षण शिविर	पटक	10	100	23	84	217	120	444	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने
१.१३	माटोको उपचार	पटक	5	100	23	84	217	120	444	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पटक	10	25	0	20	120	100	240	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने

१.१ ५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केज ी	200 0	0.15	0	1 0	20 0	50	26 0	400	80	400	80	400	80	400	80	400	80	400	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (गहुँ)	केज ी	400 0	0.15	0	1 0	20 0	70	28 0	800	160	800	160	800	160	800	160	800	160	800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपयुक्त जातको गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केज ी	500 0	0.12	0	8	20 0	80	28 8	100 0	100	100 0	100	100 0	100	100 0	100	100 0	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	2 0	18 0	10 0	30 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने
१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर बगैचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पट क	15	20	0	2 0	18 0	10 0	30 0	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरबगैचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका बिरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर बगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुठेल्ना सुधार	बटा	320	3	0	4 0	17 5	10 5	32 0	64	192	64	192	64	192	64	192	64	192	960	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर बगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी

																						निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर बगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका बेर्ना उमाने र बडामा सुलभ मुल्यमा बितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	300	0.45	0	1 0	19 0	10 0	30 0	60	270	60	270	60	270	60	270	60	270	1350	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा बितरण
१.२ ३	बेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रबिधि	सेट	205	20	0	5	15 0	50	20 5	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनौट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२ ४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	205	1.5	0	5	15 0	50	20 5	41	61.5	41	61.5	41	61. 5	41	61.5	41	61. 5	307.5	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२ ५	व्यवसायिक सुत्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	गोट ा	500 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यवसायिक सुत्तला खेती गर्न चाहने कृषकलाई बिरुवा खरिदमा सहयोग

१.२ ६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	5	50	0	0	10 0	50	15 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरु छनोट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गनु का साथै सुन्तला व्यवस्थापनका लागि औजार बितरण
१.२ ७	टिमुरको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	पट क	5	150	0	0	10 0	50	15 0	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२ ८	फलफुलका बेर्ना खरिद (कागति, अनार, ऑप, किबि)	गोट ।	500 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२ ९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउखेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ बितरण	पट क	5	25	0	0	50	10 0	15 0	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने तालिम तथा च्याउको विउ बितरणमा सहयोग

१.३०	घास रोपण (भुई घाँस तथा डाले घाँस)	रोपनी	500	3	0	10	200	100	310	100	300	100	300	100	300	100	300	100	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३१	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर खरिद	पटक	5	200	0	0	60	40	100	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३२	गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्ना सुधार	पटक	5	50	0	0	60	40	100	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनौट गरी गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पटक	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	वटा	200	200	0	0	150	50	200	40	480	40	480	40	480	40	480	40	480	2400	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	

१.३ ५	हाते दयाक्टर सहयोग	बटा	25	100	0	0	0	5	5	5	500	5	500	5	500	5	500	5	500	2500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
१.३ ६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३ ७	पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३ ८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा बिउ वितरण	बटा	15	50	1 7	3 2	20 0	10 5	35 4	3	150	3	150	3	150	3	150	3	150	750	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतिका लागि तालिम तथा बिउ वितरण
	जम्मा										10943 .5		10228 .5		963 8		100 01		890 1	4971 2		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	बटा	2	350	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमु र सुन्तलाका विरुवा

																						उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	2	30	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	0	0	1	30	1	35	0	0	0	0	65	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई
२.४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	4	60	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	10	20	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	2	40	2	40	2	40	2	40	2	40	200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वन्यजन्तुलाई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिड बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	0	0	5	150	5	150	0	0	0	0	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका

																						लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	23	84	217	120	444	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	23	84	217	120	444	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.११	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	23	84	217	120	444	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.१२	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	23	84	217	120	444	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.१३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	23	84	217	120	444	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	परम्परागत रूपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्नका साथै संरक्षण गर्ने

२.१ ४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	6	300	6	300	6	300	6	300	6	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपजलाधारलाई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।
२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	10 0	50	15 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न बडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१ ७	डहेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डहेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा										655		1685		158 0		645		545	5110		
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						
३.१	पक्कि सिंचाई पोखरी निर्माण	बटा	25	200	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	5	1000	5	1000	5	100 0	5	100 0	5	100 0	5000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सवै टोल समेटिने गरी उपयुक्त ठाउँमा पक्की सिंचाई पोखरी निर्माण गर्ने
३.२	डल्सीङ्गेखोला पूर्णगाउँ लिफ्ट खानेपानी	बटा	1	200 0	3	2 0	22	44	89	1	2000	0	0	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCCS	करिब १००० मीटर पाईप तथा पक्की

	योजना निर्माण																				P, अन्य	धारा निर्माण गर्ने
३.३	पूर्णपानी हारीचार खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	200 0	3	2 0	20	40	83	0	0	1	2000	0	0	0	0	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	करिब २००० मीटर पाईप तथा पक्की धारा निर्माण गर्ने
३.४	हारीचार धाउकानी खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	100 0	0	8	7	10	25	0	0	0	0	0	0	0	0	1	200 0	2000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	करिब १५०० मीटर पाईप तथा पक्की धारा निर्माण गर्ने
३.५	कालिमाटीखोला जुम्लेपोखरी लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	150 0	5	2 4	27	20	76	1	1500	0	0	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	करिब १८०० मीटर पाईप तथा पक्की धारा निर्माण गर्ने
३.६	बजेर बोजापारी चिनाले खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	150 0	0	2 4	27	20	71	0	0	0	0	1	150 0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	करिब १५०० मीटर पाईप तथा पक्की धारा निर्माण गर्ने
३.७	सिम्तेखर्क लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	100 0	0	1 5	30	15	60	0	0	0	0	0	0	1	100 0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	करिब ५०० मीटर पाईप तथा पक्की धारा निर्माण गर्ने
३.८	पंचासे ३ घर लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	800	0	0	7	5	12	0	0	0	0	0	0	0	0	1	800	800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पाईप खरिद तथा पक्की धारा निर्माण गर्ने
३.९	छपालेखोला भाडेखोला लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	800	0	3	7	15	25	0	0	0	0	0	0	1	800	0	0	800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पाईप खरिद तथा पक्की धारा निर्माण गर्ने
	जम्मा										4500		3000		250 0		280 0		380 0	1660 0		

४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	वटा	25	12	1	20	220	76	317	5	60	5	60	5	60	5	60	5	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४.२	पोषण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	23	84	217	120	444	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पटक	5	30	23	84	217	120	444	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	किशोरहरुलाई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४.४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पटक	5	30	23	84	217	120	444	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४.५	वडा स्तरमा प्रार्थमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)	वटा	5	30	23	84	217	120	444	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्रार्थमिक उपचारका लागि महिला स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	वटा	10	3	0	35	190	78	303	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने

४.७	स्वास्थ्य चौकिको सबलिकरण	बटा	1	250	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
	जम्मा										436		186		186		186			1180		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५.१	वडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	बटा	5	250 00						1	5000	1	5000	1	500 0	1	500 0	1	500 0	2500 0	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा अन्तर्गतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	बटा	5	250 0	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्ने
	जम्मा										5500		5500		550 0		550 0		550 0	2750 0		
६. जलवायुजन्य प्रकोप न्युनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	कालिमाटीखोला तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	500	0	5	10	30	45	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ
६.२	हारिचार तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	500	0	5	10	30	45	1	500	0	0	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तारजाली/तटबन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ

																						ड
६.४	जम्मा										1000		0		0		0		0	1000		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पुर्वाधार																						
७.१	चारसल्ले सिंचाई कुलो निर्माण तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	1000	0	20	11	35	66	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	ठयापखोला चिनाली सिंचाई कुलो निर्माण तथा बायोइन्जिनियरिङ	वटा	1	1500	0	20	11	35	66	1	1500	0	0	0	0	0	0	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.३	भालुमारे केतरकोट हरित कृषि सडक निर्माण	वटा	1	5000	10	52	123	33	218	1	1000	1	1000	1	1000	1	1000	1	1000	5000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
	जम्मा										3500		1000		1000		1000		1000	7500		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	शिव मन्दिर निर्माण योजना	वटा	1	1000	23	84	217	120	444	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	यस वडाको पर्यटकिय स्थलमा निर्माण गर्ने
	जम्मा										1000		0		0		0		0	1000		
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	वटा	1	200	23	84	217	120	444	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सवै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा

																						कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्ध सचेतनाका लागि होडिड बोर्ड निमार्ण	वटा	10	15	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	होर्डिड बोर्ड निर्माण
९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी सिलाई कटाई तालिम	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा

	तथा सामाग्री सहयोग																					आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	100	160	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	1	100	0	5	50	95	150	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९.८	महिला तथा वन्धित वर्गलाई लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		

१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०. १	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	वटा	5	300	23	84	217	120	444	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
१०. २	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	वटा	5	200	23	84	217	120	444	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)

११.२	सरोकारवालाहरुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	वटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वार्षिक रूपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था)
११.३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पटक	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाला संघ संस्था
११.४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पटक	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									28894.5		23059.5		21764		21492		21106		1163 16		

बागचौर नगरपालिका वडा नं.१२ जलवायु अनुकूलनका क्रियाकलापहरुको विवरण

क्र. स.	क्रियाकलापहरु	इकाई	परिणाम	दर(प्रति हजारमा)	लाभान्वित वर्ग					आर्थिक वर्ष										कुल अनुमानित बजेट (हजारमा)	सहकार्य, समन्वय र जिम्मेवार निकाय	क्रियाकलाप को विवरण
					V 1	V 2	V3	V4	जम्मा	०७९/०८०		०८०/०८१		०८१/०८२		०८२/०८३		०८३/०८४				
										परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट	परिणाम	बजेट			
१. कृषि तथा खाद्य सुरक्षा																						
१.१	पशु बिमा (बाखा)	वटा	1800	0.3	0	10	250	100	360	500	150	450	135	450	135	200	60	200	60	540	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ घरधुरीको औषतमा ५ वटा बाखाको बिमा गर्ने
१.२	पशु बिमा (भैंसी)	वटा	203	1.5	0	3	150	50	203	60	90	40	60	40	60	30	45	33	49.5	304.5	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ घरधुरीको १ वटा भैंसीको बिमा गर्ने
१.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	पटक	50	60	17	32	370	154	573	10	600	10	600	10	600	10	600	10	600	3000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा अन्तर्गतका सबै टोलमा प्रत्येक वर्ष पि.पि.आर. भ्याक्सीन सहितको शिविर संचालन गर्ने
१.४	पशुपालन सम्बन्धि तालिम	पटक	15	50	0	47	300	103	450	3	250	3	250	3	250	3	250	3	250	1250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी प्रत्येक क्रियाकलाप मा ३० जना कृषकलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.५	भकारो सुधार	वटा	203	40	0	3	150	50	203	60	2400	40	1600	40	1600	30	1200	33	1320	8120	बागचौर न.पा., NCCS	भैंसी तथा गाई गोरुको लागि उचित

																					P, अन्य	खोर तथा भकारो निर्माण
१.६	बाखाको खोर सुधार	बटा	360	30	0	10	250	100	360	100	3000	65	1950	65	1950	80	2400	50	1500	10800	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको सुधारिएको खोर निर्माण गर्ने
१.७	नश्ल सुधारका लागि बोका खरिद (बोयर)	बटा	25	40	2	47	370	154	573	5	200	5	200	5	200	5	200	5	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सम्बन्धित वडाको कृषक समुहलाई वडा भरिका सबै घरधुरीले प्रयोग गर्न पाउने गरी बोका हस्तान्तरण गर्ने
१.८	नश्ल सुधारका लागि राँगा खरिद	बटा	10	100	17	32	370	154	573	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विपन्न तथा संकटासन्न घरधुरीहरूलाई जिविकापार्ज नमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले व्यवसायिक बंगुरपालन
१.९	आन्तरिक परजिवी जाच्ने मेसिन खरिद (वाईनाकुलर)	बटा	1	50	17	32	370	154	573	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	50	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको भित्री परजिवी जाँच गर्नका लागि वाईनाकुलरमा सहयोग
१.१०	डिपिङ्ग टाँकि निर्माण	बटा	10	50	17	32	370	154	573	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाखाको बाहिरी परजिवी नियन्त्रणका

																						लागि डिपिङ्ग टाँके निर्माण गर्ने
१.१ १	बोडिजो क्यास्ट्रेचर मेसिन खरिद	बटा	5	20	17	32	370	154	573	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बोका तथा साँढलाई बन्ध्याकरणको लागि मेसिन खरिद गर्ने
१.१ २	माटो परिक्षण शिविर	पटक	10	100	17	32	370	154	573	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	माटोको नमूना संकलन गरी शिविरमा परिक्षण गराउने
१.१ ३	माटोको उपचार	पटक	5	100	17	32	370	154	573	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	माटोको परिक्षण पछि माटोको उपचारको लागि आवश्यक पर्ने विषादीमा सहयोग
१.१ ४	प्राङ्गारिक मल तथा जैविक विषादी तयारी तालिम	पटक	10	25	0	20	180	100	300	2	50	2	50	2	50	2	50	2	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक ईभेन्टमा ३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गर्ने
१.१ ५	सुख्खा सहने प्रजाति प्रवर्द्धन (धान)	केजी	3000	0.15	0	10	200	50	260	600	90	600	90	600	90	600	90	600	90	450	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सुख्खा ५, ६ वा अन्य उपयुक्त जातको धानको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ६	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन	केजी	5000	0.15	0	5	250	70	325	1000	200	1000	200	1000	200	1000	200	1000	200	1000	बागचौर न.पा.,	उपयुक्त जातको

	(गहुँ)																				NCCS P, अन्य	गहुँको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ७	रोग प्रतिरोधी प्रजाति प्रवर्द्धन (मकै)	केज ी	500 0	0.12	0	8	20 0	80	28 8	100 0	100	100 0	100	100 0	100	100 0	100	100 0	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपयुक्त जातको मकैको विउ प्रवर्द्धन गर्ने
१.१ ८	अदुवा तथा वेसार खेती सम्बन्धि तालिम	पट क	10	100	0	2 0	18 0	10 0	30 0	2	200	2	200	2	200	2	200	2	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरुलाई २ दिने तालिम प्रदान गराउनुका साथै विउ खरिदमा सहयोग गर्ने
१.१ ९	पोषण सुधारका लागि घर वगैचा व्यवस्थापन तालिम तथा सहयोग	पट क	15	20	0	2 0	18 0	10 0	30 0	3	60	3	60	3	60	3	60	3	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरुको समूह बनाई घरवगैचा सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने आवश्यक तरकारीका विरुवा तथा सामाग्री श्रोत नर्सरीबाट उपलब्ध गराउने
१.२ ०	घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि जुठेला सुधार	बटा	573	3	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	173	519	100	300	100	300	100	300	100	300	1719	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक घरधुरीहरुमा घर वगैचा प्रवर्द्धनका लागि पानी संकलन गर्ने पोखरी निर्माण, भाडा राख्ने चांग निर्माण

																						गर्ने
१.२ १	तरकारी खेतीका लागि नर्सरी स्थापना / श्रोत घर बगैचा स्थापना	बटा	15	40	0	1	8	6	15	3	120	3	120	3	120	3	120	3	120	600	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तरकारी तथा फलफुलका वेर्ना उमाने र बडामा सुलभ मुल्यमा वितरण गर्ने
१.२ २	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैलि (सुपर ग्रेन व्याग) खरिद	बटा	300	0.45	0	1 0	19 0	10 0	30 0	60	270	60	270	60	270	60	270	60	270	1350	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विउ भण्डारण गर्ने प्लाष्टिक थैली खरिद तथा वितरण
१.२ ३	वेमौषमी तरकारी खेतीका लागि प्लाष्टिक घर सहित थोपा सिंचाई प्रविधि	सेट	205	20	0	5	15 0	50	20 5	41	820	41	820	41	820	41	820	41	820	4100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	तरकारी खेतीमा संलग्न कृषकहरु छनोट गरी थोपा सिंचाई सेट र प्लाष्टिक उपलब्ध गराउने
१.२ ४	फिरफिरे सिंचाई	सेट	205	1.5	0	5	15 0	50	20 5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	41	61.5	41	61. 5	307.5	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	एक जना कृषकलाई कम्तिमा २ ओटा फिरफिरे तथा पाइप उपलब्ध गराउने
१.२ ५	व्यवसायिक सुन्तला खेती लागि बिरुवा सहयोग	गोट ा	500 0	0.03	0	0	20 0	10 0	30 0	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	100 0	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यवसायिक सुन्तला खेती गर्ने चाहने कृषकलाई बिरुवा

																						खरिदमा सहयोग
१.२६	फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम	पटक	5	50	0	0	100	50	150	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	३० जना कृषकहरु छनोट गरी फलफुल खेती सम्बन्धि तालिम संचालन गरी का साथै सुन्तला व्यवस्थापनक ा लागि औजार बितरण
१.२७	टिमुको बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा औजार सहयोग	पटक	5	150	0	0	100	50	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	750	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमु खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने
१.२८	फलफुलका बेर्ना खरिद (कागति, अनार, आप, किबि)	गोटा	5000	0.03	0	0	200	100	300	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	1000	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमु खेती गर्ने अगुवा कृषकहरुलाई बगैचा व्यवस्थापनक ा लागि आवश्यक सामग्री तथा औजार प्रदान गर्ने
१.२९	संकटासन्न महिलाहरुलाई च्याउखेती सम्बन्धि तालिम तथा	पटक	5	25	0	0	50	100	150	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	125	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	संकटासन्न महिलाहरु छनोट गरी ३० जनालाई २ दिने

	विउ वितरण																					तालिम तथा च्याउको विउ वितरणमा सहयोग
१.३ ०	घास रोपण (भुइ घाँस तथा डाले घाँस)	रोप नी	500	3	0	1 0	20 0	10 0	31 0	100	300	100	300	100	300	100	300	100	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	अम्लिसो, मोलासिस, स्टाईलो प्रजातिका भुई तथा डाले घाँसहरु बारिका काल्ना र भिरालो जमिनमा रोपन गर्ने र प्रत्येक घरधुरीले औषतमा आधा रोपनीमा रोपन गर्ने
१.३ १	माहुँरी पालन सम्बन्धि तालिम तथा माहुँरी घर खरिद	पट क	5	200	0	0	60	40	10 0	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषकलाई माहुँरी पालन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने तथा घर सहयोग गर्ने
१.३ २	गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम तथा गह्ना सुधार	पट क	5	50	0	0	60	40	10 0	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	भिरालो जमिनमा खेती गरीरहेका कृषकहरु छनौट गरी गह्ना सुधार सम्बन्धि व्यवहारिक तालिम

																						प्रदान गर्ने
१.३३	कृषि तथा पशु सम्बन्धि श्रोत व्यक्ति तयारी तालिम	पटक	5	50	0	10	40	20	70	1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि तथा पशु सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम प्रदान गर्ने
१.३४	मकै छोडाउने मेसिन खरीद	बटा	200	200	0	0	150	50	200	40	480	40	480	40	480	40	480	40	480	2400	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
१.३५	हाते दयाक्टर सहयोग	बटा	25	100	0	0	0	5	5	5	500	5	500	5	500	5	500	5	500	2500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
१.३६	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	बटा	1	500	2	47	370	154	573	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि उपज संकलन केन्द्रको स्थापना तथा उपकरण सहयोग
१.३७	पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग	बटा	10	200	0	0	4	6	10	2	400	2	400	2	400	2	400	2	400	2000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	लोकल प्रजातिका रैथाने वाली तथा पशु संरक्षणका लागि पर्माकल्चर स्थापनामा सहयोग
१.३८	आलु खेती सम्बन्धि तालिम तथा विउ वितरण	बटा	15	50	17	32	240	154	443	3	150	3	150	3	150	3	150	3	150	750	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतीका लागि तालिम तथा विउ वितरण

१.३ ९	किवि खेती सम्बन्धि तालिम तथा विरुवा वितरण	बटा	10	50	5 5	7 0	20 0	10 8	43 3	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	व्यावसायिक आलु खेतिका लागि तालिम तथा विउ वितरण
	जम्मा										12315 .5		10751 .5		10201 .5		10161 .5		938 6	5281 6		
२. वन, जैविक विविधता तथा जलाधार संरक्षण																						
२.१	वृक्षारोपण कार्यक्रम	हेक्टर	5	15	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15	75	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विशेष गरी उपजलाधार क्षेत्रमा वृहत वृक्षारोपण गर्ने
२.२	बहुउद्देशिय नर्सरी स्थापना	बटा	2	350	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	0	0	1	350	1	350	0	0	0	0	700	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	चौडापाते प्रजाति, डालेघाँस प्रजातिका विरुवा रोपण साथै अनार, कागती, टिमुर र सुन्तलाका विरुवा उत्पादन गर्ने
२.३	दिगो वन व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	2	30	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	0	0	1	30	1	35	0	0	0	0	65	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	हागा काटछाट, पतल्याउने, एकल्याउने, भाडी सफाई

२.४	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धि तालिम तथा सामग्री खरिद	सेट	4	60	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	1	60	1	60	0	0	0	0	0	0	120	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा अग्नी नियन्त्रक सम्बन्धि वडा स्तरीय टोली गठन गर्ने ।
२.५	वन क्षेत्रभित्र वन्यजन्तुको लागि संरक्षण पोखरी निर्माण	बटा	10	20	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	2	40	2	40	2	40	2	40	2	40	200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वन्यजन्तुला ई पायक पर्ने स्थानमा सिद्धेश्वरी सा.व.भित्र पोखरी निर्माण गर्ने
२.६	खुल्ला चरिचरण नियन्त्रणका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	बटा	10	15	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	0	0	5	150	5	150	0	0	0	0	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलमा सवैले देखिने गरी चरिचरणका नियन्त्रणका लागि बोर्ड राख्ने
२.७	टिमुर प्रशोधन उद्योगको स्थापना	बटा	1	500	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	0	0	1	500	0	0	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	टिमुर संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि

																						उद्योगको स्थापना गर्ने
२.८	अलैंची प्रशोधन केन्द्र स्थापना	बटा	1	500	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	0	0	0	0	1	500	0	0	0	0	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	अलैंची संकलन, भण्डारण तथा प्रशोधनका लागि उद्योगको स्थापना गर्ने
२.९ १	लोपउन्मुख प्रजातिहरुको संरक्षणका लागि जिन बैंक स्थापना	बटा	1	100	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	जीन बैंक स्थापना गरी प्रजाति जोगाउन सहयोग गर्ने
२.९ २	कृषि वन प्रवर्दन तथा वनको बहुउपयोग कार्यक्रम	बटा	2	50	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	दिगो वन व्यवस्थापनक ागि वनको बहुउपयोग कार्यक्रम संचालन गर्ने
२.९ ३	रिर्चाज पोखरी निर्माण	बटा	20	25	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	4	100	4	100	4	100	4	100	4	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	परम्परागत रुपमा पुरिदै गएका सुख्खा पोखरीहरु व रिर्चाज पोखरीहरु खन्तका साथै संरक्षण गर्ने
२.९ ४	मुहान संरक्षण	बटा	30	50	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	6	300	6	300	6	300	6	300	6	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	उपजलाधार लाई संरक्षण गर्न मुहानहरुमा तारबार तथा वृक्षारोपण गर्ने ।

२.१ ५	बायो ब्रिकेट तथा बायोचापर निर्माण सम्बन्धि तालिम तथा औजार वितरण	बटा	5	30	0	0	10 0	50	15 0	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक टोलबाट सहभागीहरु नछुट्ने गरी तालिम प्रदान गर्ने, औजार उपलब्ध गराउने तथा मिचाहा प्रजातिलाई न्यूनीकरण गर्न वडा स्तरीय टोली गठन गरी कार्यान्वयन गर्ने
२.१ ७	डढेलो नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	बटा	10	30	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	2	60	2	60	2	60	2	60	2	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विद्यार्थीहरु द्वारा सडक नाटक बनाई टोल टोलमा डढेलो नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना जगाउने
	जम्मा										655		1685		1580		645		545	5110		
३. जलस्रोत तथा ऊर्जा																						
३.१	पक्कि सिंचाई पोखरी निर्माण	बटा	25	200	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	5	1000	5	1000	5	1000	5	1000	5	100 0	5000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सवै टोल समेटिने गरी उपयुक्त ठाउँमा पक्की सिंचाई पोखरी निर्माण गर्ने
३.२	दहरखोला भालुकोट आरण दुङ्गा	बटा	1	100 00	0	2 0	10 2	96	21 8	0	0	1	10000	0	0	0	0	0	0	1000 0	बागचौर न.पा., NCCS	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी

	लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण																				P, अन्य	निर्माण
३.३	रमाखोला काफलनेटी लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण	बटा	1	500 0	0	3	17	31	51	1	5000	0	0	0	0	0	0	0	0	5000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सोलार खरिद सहित धारा तथा टंकी निर्माण
	जम्मा										6000		11000		1000		1000		100 0	2000 0		
४. स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई																						
४.१	स्ट्रेचर खरिद	बटा	25	12	1	2 0	22 0	76	31 7	5	60	5	60	5	60	5	60	5	60	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	विरामीलाई अस्पताल ल्याउन स्ट्रेचर खरिद
४.२	पोषण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	30	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	२ दिने तालिममा हजार दिने आमाहरुलाई सहभागी गराउने
४.३	किशोरी प्रजनन र बालविवाह सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	पट क	5	30	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	किशोरहरुला ई बालविवाह र प्रजनन सम्बन्धी तालिम तथा छलफल
४. ४	पानीको शुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	30	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पानीको शुद्धिकरणका लागि तालिम तथा प्रविधिमा सहयोग
४. ५	बडा स्तरमा प्राथमिक उपचार केन्द्र स्थापना (First Aid	बटा	5	30	1 7	3 2	37 0	15 4	57 3	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	प्रत्येक वर्ष सामान्य प्राथमिक उपचारका लागि महिला

	KIT) अति आवश्यक औषधि सहित)																					स्वयमसेविका मार्फत कार्य संचालन गर्ने
४.६	विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर खरिद	बटा	10	3	0	35	300	130	465	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	30	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	फिल्टर खरिद गर्ने
४.७	स्वास्थ्य चौकीको सबलिकरण	बटा	1	250	2	47	370	154	573	1	250	0	0	0	0	0	0	0	0	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	गर्भवती महिलाहरुका लागि डेलिभरी बेड, बच्चाहरुको स्वास प्रस्वासको लागि सक्सन मेसिन तथा हेडलाईट खरिद गर्ने
	जम्मा										436		186		186		186			1180		
५. स्थानीय ग्रामिण तथा शहरी बस्ती																						
५.१	वडा अर्न्तगतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा वृक्षारोपण	बटा	5	25000						1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	1	5000	25000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा अर्न्तगतका ग्रामीण कृषि सडकहरुको ढल निकास तथा हरित सडक निर्माण गर्ने
५.२	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र व्यवस्थापन	बटा	5	2500	23	84	217	120	444	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कृषि तथा औद्योगिक पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा आवश्यक भौतिक संरचना

																						निर्माण गर्ने
	जम्मा									5500		5500		5500		5500		5500		5500	27500	
६. जलवायूजन्य प्रकोप न्युनीकरण तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन																						
६.१	दोभान बगर तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	4	500	0	5	10	30	45	1	500	1	500	1	500	1	500	0	0	2000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
६.२	खोला बगर तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	5	500	0	5	13	21	39	1	500	1	500	1	500	1	500	1	500	2500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
६.३	ओखेनीखोला तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	3	500	0	20	100	35	155	0	0	1	500	1	500	1	500	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
६.४	स्याउलीखोला तारजाली/तट बन्धन तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	3	500	0	9	30	30	69	0	0	1	500	1	500	1	500	0	0	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
	जम्मा										1000		2000		2000		2000		500	7500		
७. उद्योग यातायात तथा भौतिक पुर्वाधार																						
७.१	चारसल्ले सिंचाई कुलो निर्माण तथा बायोइन्जिनियरिङ	बटा	1	1000	0	20	11	35	66	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पक्की सिंचाई कुलो निर्माण गरी पानी चुहावट रोक्ने
७.२	खौला दोभान बगर ओखेनी दर्का कृषि सडक निर्माण	बटा	1	2500	0	20	11	35	66	1	2500	0	0	0	0	0	0	0	0	2500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	

७.३	बहुउद्देशिय सामुदायिक भवन निर्माण		1	2500	0	20	11	35	66	1	2500	0	0	0	0	0	0	0	0	2500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	
	जम्मा										6000		0		0		0		0	6000		
८. पर्यटन एवम् प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा																						
८.१	शिव मन्दिर निर्माण योजना	वटा	1	1000	23	84	217	120	444	1	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	यस वडाको पर्यटकिय स्थलमा निर्माण गर्ने
	जम्मा										1000		0		0		0		0	1000		
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिता, जीविकोपार्जन र सूशासन																						
९.१	जलवायु परिवर्तन ज्ञान केन्द्र स्थापना (वडा स्तरीय)	वटा	1	200	17	32	370	154	573	0	0	1	200	0	0	0	0	0	0	200	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	सवै टोलका समुदायलाई जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयको भवनमा सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने
९.२	तल्लो तटिय र माथिल्लो तटिय क्षेत्र विचको अन्तर सम्बन्धि सचेतनाका लागि होर्डिङ बोर्ड निर्माण	वटा	10	15	17	32	370	154	573	2	30	2	30	2	30	2	30	2	30	150	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	होर्डिङ बोर्ड निर्माण

९.३	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक तालिम (होजेरी) तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	2	55	93	15 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	ऊनका विभिन्न सामाग्रीहरु बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.४	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी बाँसका सामान बनाउने तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	बाँसका मुढा, टोकरी लगायतका सजावट सामाग्री बनाउने सम्बन्धि १५ दिने तालिम
९.५	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक क्रियाकलापका लागी सिलाई कटाई तालिम तथा सामाग्री सहयोग	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कटाई सिलाई तालिमको लागि आवश्यक मेसिन, कपडा तथा आवश्यक सामाग्रीहरु सहित १ महिनाको तालिम प्रदान गर्ने
९.६	विपन्न महिलाहरुलाई वैकल्पिक आयमूलक सजावट सामाग्री	पट क	5	100	0	5	55	10 0	16 0	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	फुलका सजावट सामाग्री तालिमको लागि आवश्यक

	बनाउने सम्बन्धि तालिम तथा सामाग्री सहयोग																				सामाग्रीहरु सहित प्रदान गर्ने	
९.७	अवलोकन भ्रमण (अनुकूलनका प्रयासहरु भएको ठाउँमा)	पट क	1	100	0	5	50	95	150	0	0	0	0	1	100	1	100	1	100	300	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	निर्वाचित जनप्रतिनिधि , राजनैतिक दल र अगुवा कृषक गरी ३० जना
९.८	महिला तथा बन्धित वर्गलाई लैगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि तालिम	पट क	5	100	0	10	70	130	210	1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	दुई दिने तालिम, प्रत्येक टोलबाट ५ जनाका दरले आमा समूह, कृषि सहकारीहरु, सचेतना केन्द्र र वन समूहका प्रतिनिधिहरु
	जम्मा										530		730		630		630		630	3150		
१०. जनचेतना अभिवृद्धि तथा क्षमता विकास																						
१०.१	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना र तालिम	बटा	5	300	23	84	217	120	444	1	300	1	300	1	300	1	300	1	300	1500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	पालिका स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मञ्च

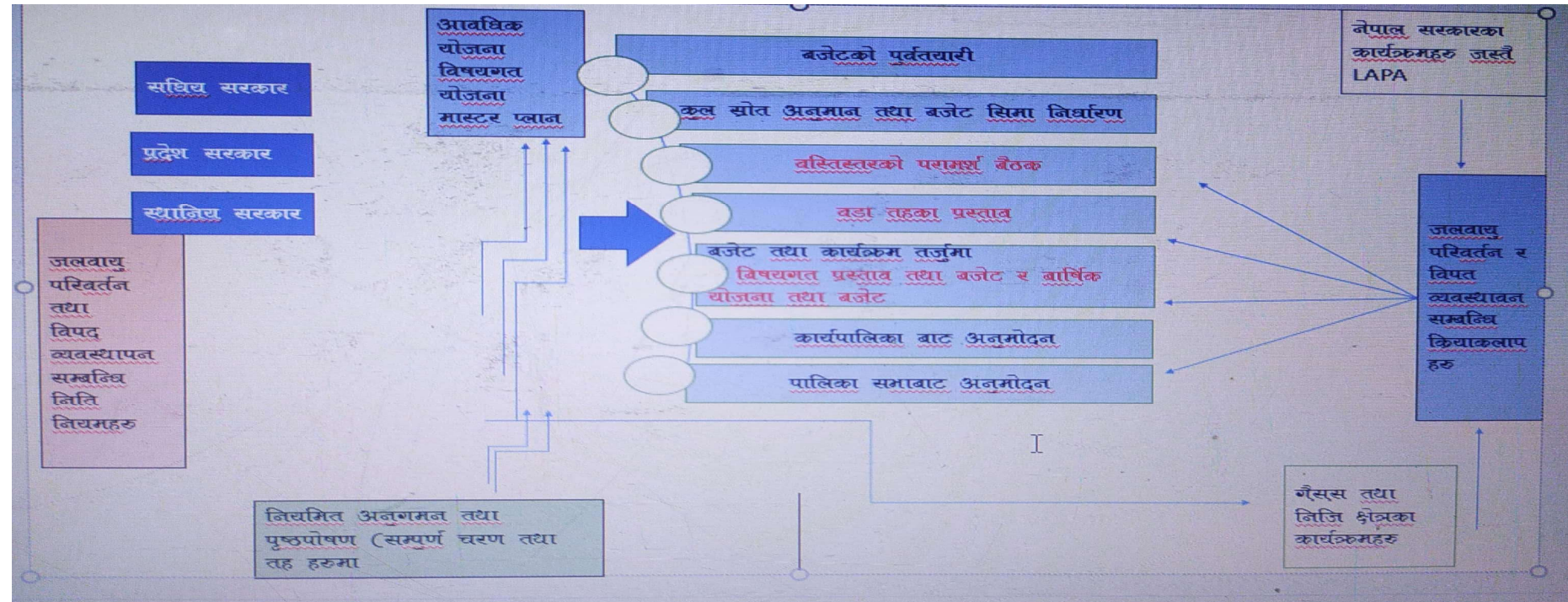
																					गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने	
१०. २	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सचेतना महिला मञ्च गठन तथा कार्यालय स्थापना	वटा	5	200	2 3	8 4	21 7	12 0	44 4	1	200	1	200	1	200	1	200	1	200	1000	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडा स्तरीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि सूचना प्रवाह गर्ने उद्देश्यले महिला मंच गठन तथा कार्यालय स्थापना गर्ने
	जम्मा										500		500		500		500		500	2500		
११. योजना अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा संस्थागत विकास																						
११. १	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	वटा	5	100						1	100	1	100	1	100	1	100	1	100	500	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	१ दिने योजना तर्जुमा गोष्ठी (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधि हरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाल । संघ संस्था)

११. २	सरोकारवालाह रुबाट संयुक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	बटा	5	50						1	50	1	50	1	50	1	50	1	50	250	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वार्षिक रुपमा (वडाका निर्वाचित जनप्रतिनिधि हरु, राजनीतिक दल, वडामा कार्यरत सरोकारवाल ा संघ संस्था)
११. ३	चौमासिक समिक्षा गोष्ठी	पट क	20	20						4	80	4	80	4	80	4	80	4	80	400	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	वडाका निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरु, राजनीतिक दल ,वडामा कार्यरत सरोकारवाल ा संघ संस्था
११. ४	वडा कार्यालयको संस्थागत विकास	पट क	1	100						1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100	बागचौर न.पा., NCCS P, अन्य	कम्प्यूटर, प्रिन्टर, लगायत आवश्यक फर्निचर खरिद गरी वडा कार्यालयको संस्थागत विकास गर्ने
	जम्मा										330		230		230		230		230	1250		
	५ वर्षको जम्मा बजेट									34266.5		32582.5		21827.5		20852.5		18291		1278 20		

--	--

खण्ड ५. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण मुलप्रवाहिकरण

जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका सवालहरुलाई नीति, नियम, आवधिक योजनामा र वार्षिक योजना तर्जुमा मुलप्रवाहिकरण गर्न विभिन्न तहमा भएका तहगत संरचना, मन्त्रालय, स्थानीय सरकार र सरोकारवालाहरुको ठाडो र तेस्रो समन्वयन हुनुपर्ने देखिन्छ ।

चित्र नं. १५ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण मूलप्रवाहिकरण

स्थानीय योजना प्रक्रियामा छनौटमा परेका तर स्थानीय सरकारले लगानी गर्न नसक्ने, बहुवर्षे योजनाहरूलाई समेत प्रदेश र सघंबाट विनियोजन हुने बजेटहरूबाट विनियोजित गर्ने साथै विभिन्न तहबाट नियमित अनुगमन तथा पृष्ठपोषण गरेमा वस्ती वा वडा स्तरमा समेत जलवायु र विपद् सम्बन्धीका योजनाहरूले प्राथमिकता पाउनेछन् । योजना तथा विकासका नीतिहरूमा मूलप्रवाहीकरण र स्थानीय तहको वार्षिक योजना, बजेट तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण ५.१ र ५.२ अनुसार हुनेछ ।

५.१ आवधिक योजना तथा विकासका नीतिहरुमा मूलप्रवाहीकरण

जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी स्थानीय सूचना, जोखिमको अवस्था, श्रोत साधनको उपलब्धता, गुणस्तर तथा त्यस माथिको पहुँच र अनुकूलन तथा जोखिम न्यूनीकरणको आवश्यकता पहिचानको आधारमा जलवायु परिवर्तनलाई बागचौर नगरपालिकाको आवधिक योजना तथा विकासका नीतिहरुमा मूलप्रवाहीकरण गरी जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापनलाई संस्थागत गरिनेछ । जलवायु परिवर्तनको जोखिममा रहेका परिवार, समुदाय, वडा वा नगरपालिकालाई आफ्ना अनुकूलन प्राथमिकतावारे प्रष्टसँग अभिव्यक्त गर्न र प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरकारी, गैरसरकारी र निजी क्षेत्रका श्रोत परिचालन गरिनेछ । जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी विश्लेषण, अनुकूलन र जोखिम न्यूनीकरणका रणनीतिहरु स्थानीय आवधिक योजना अथवा दीर्घकालिन योजनामा समावेश गरिनेछ ।

राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक योजना आयोगहरुको आधार पत्र तथा आवधिक विकास योजनालाई प्रस्थान बिन्दु बनाएर जलवायु उत्थानशीलताका दीर्घकालीन लक्ष्य तथा सोचहरु आवधिक योजनामा समायोजन गरिनेछ । प्राविधिक रुपले कार्यान्वयन गर्न कठिन तथा धेरै श्रोत लाग्ने अनुकूलनका योजनाहरु बहु वर्षीय, दीर्घकालीन तथा आवधिक योजनामा समायोजन गरेर कार्यान्वयन गरिनेछ । स्थानीय तहबीच वा स्थानीय तह र प्रदेश एवं संघसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने प्रकृतिका जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका योजनाहरु आवधिक योजनामा एकीकरण गरी कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरिनेछ । स्थानीय आवधिक योजना तथा विकासका नीतिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सरकारी निकाय, गैरसरकारी संघ संस्था, विकास साभेदार र निजी क्षेत्रका श्रोत परिचालन गर्न मार्गचित्र तथा खाका तयार गरिनेछ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद १०, दफा ७० बमोजिम यस बागचौर नगरपालिकाको स्थानीय संचित कोषबाट रकम विनियोजन गरि विपद् व्यवस्थापन तथा आर्थिक सहायता कोषको स्थापना गरिएको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि यस नगरपालिकाले नगरपालिकाको अधिकार क्षेत्र भित्र प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद् तथा अप्रत्याशित कारणबाट सृजना भएको विशेष परिस्थितिलाई नियन्त्रण गर्न एक विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरी सो कोषको व्यवस्थापन गर्न वाञ्छनिय भएकोले बागचौर नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन तथा आर्थिक सहायता कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७४ लागु गरेको छ ।

५.२ स्थानीय तहको वार्षिक योजना, बजेट तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण

अनुकूलन योजनालाई विकास र विषयगत योजनामा साथै स्थानीय सेवा प्रदान गर्ने निजी तथा गैर सरकारी संस्थाहरुको योजना प्रक्रियामा समायोजन गर्नका लागि वडा एवं नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, राजनैतिक दलहरु, अन्य बहुसरोकारवालाहरु र एकीकृत योजना तर्जुमा समितिसँग यस अनुकूलन योजना तर्जुमा प्रक्रिया देखिनै छलफल र समन्वय गरिएको छ । यसरी नै नगरपालिका स्तरमा अनुकूलन कार्य योजनाका र प्रक्रियाको सम्बन्धमा प्रस्तुतिकरण गरी पालिकाका सेवा प्रदायक निकायहरूसँग छलफल गरियो । बागचौर नगरपालिकाको हरेक वडा स्तरका स्थानीय राजनीतिक दल, सामाजिक संस्थाहरु, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरु संग विस्तृत छलफल गरी अनुकूलन कार्ययोजना तयार गरिएको छ र नगरपालिकाबाट अनुमोदन भए पश्चात यो लागु हुनेछ । यसरी नै

नगरपालिकाको वार्षिक योजनामा समावेश नभएका योजनाहरूलाई नियमित योजना तर्जुमा प्रक्रिया मार्फत जिल्ला समन्वय समिति तथा सम्बद्ध विषयगत कार्यालयहरू तथा अन्य सरोकारवाला निकायमा पनि पेश गरी मूलप्रवाहिकरणको लागि पहल हुनेछ । भविष्यमा नगरपालिकाले तयार गर्ने आवधिक तथा वार्षिक योजना तथा रणनीतिहरूमा यस अनुकूलन योजनालाई उच्च प्राथमिकताका साथमा समायोजन गरिनेछ । यस योजनाका प्राथमिकताहरूलाई केन्द्रिय स्तरमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय मार्फत राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तयार गरिने रातो किताब मार्फत राष्ट्रिय विकास योजनामा समायोजन गर्न समेत आवश्यक पहल गरिनेछ । योजना समायोजनका लागि निम्नानुसार कार्यहरू समेत पहिचान गरिएका छन् ।

क) तत्काल गर्नुपर्ने

- योजनाका बारेमा सचेतना जागरण गर्ने र अपनत्वको विकास गर्ने ।
- योजना पुस्तिका वा सो अन्तर्गत प्राथमिकतामा परेका क्रियाकलापहरू आवश्यक प्रक्रिया पुऱ्याई सम्बन्धित विषयगत तथा अन्य सरोकारवालाहरू समक्ष पेश गरी सहयोगको लागि पहल र पैरवी गर्ने ।

ख) योजना तर्जुमा प्रक्रियाको समयमा समायोजन गर्नुपर्ने

तालिका २० : योजना तर्जुमा प्रक्रियाको समयमा समायोजन गर्नुपर्ने

योजना तर्जुमाको स्तर	आवश्यक तयारी	जिम्मेवारी
टोल बस्ती स्तर	यस योजना बमोजिम आ-आफ्नो टोल बस्तीमा प्राथमिकतामा परेका योजनाहरू निर्धारित ढाँचामा पेश गर्ने	सम्बन्धित टोल बस्तीबाट पालिकामा प्रतिनिधित्व गर्ने व्यक्ति-पालिका सभा सदस्य) वा प्रभावित समुदाय वा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको व्यक्ति
वडा स्तर	विभिन्न वडासँग सम्बन्धित कार्यक्रम भए सबैसँग समन्वय गर्नुपर्ने	वडा अध्यक्ष, सचिव वा तोकिएको व्यक्ति, वडा समितिका सदस्यहरू
नगरपालिका स्तरमा	नगर परिषद्बाट अनुमोदन गराउन पहल गर्ने	कार्यपालिका सदस्यहरू, स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि
विषयगत क्षेत्रका योजनाहरू	वनसंग सम्बन्धित योजनाहरू सामुदायिक वनउपभोक्ता समूहको साधारणसभा पूर्व नै कार्यसमितिमा पेश गर्ने, माथिल्लो स्तरमा लैजानुपर्ने योजना भएपनि सम्बन्धित निकायको तल्लो तह (जस्तै: सब डिभिजन वन कार्यालय) को सिफारिस गर्ने, सेक्टर स्तरको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा योजना पेश गर्ने	सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित तथा अनुभवी व्यक्ति
विभिन्न परियोजनाहरू	परियोजनाका तल्लो तहका योजना तर्जुमा प्रक्रियामा वा सोभै परियोजनाको पायकको कार्यालयमा निर्धारित ढाँचामा कार्यक्रम पेश गर्ने	परियोजनाका स्थानीय सामाजिक परिचालक तथा कर्मचारी मार्फत गर्ने

कार्यक्रमको निर्णयको अवस्थाका बारेमा नियमित रुपमा बुझ्ने तथा ताकेता गर्ने ।

५.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन योजना

बागचौर नगरपालिका अर्न्तगत अनुकूलन योजनामा समेटिएका सबै घरधुरी तथा सरोकारवालाहरुको प्रत्यक्ष सहभागिता तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यपालिका सदस्यहरु र नगरपालिका स्तरिय अनुगमन मूल्यांकन समितिको अगुवाईमा अनुकूलन कार्ययोजना कार्यान्वयनको अनुगमन, मूल्याङ्कन को साथै अर्धवार्षिक रुपमा समिक्षा गरिनेछ ।

अभिलेखिकरणमा उल्लेखित आवश्यक सूचनाहरुलाई ध्यान दिई अनुगमन गर्नुपूर्व अनुगमनको खाका तयार गरी सोही अनुसार अनुगमन र प्रतिवेदन तयार गरिनेछ । अनुगमनको लागि समितिका पदाधिकारीहरु अनुगमन सम्बन्धी अभिमुखीकरणमा सहभागी भएर मात्र अनुगमन कार्यमा संलग्न हुनेछन् जसबाट गरिएका प्रभावकारिताको लेखाजोखा गर्न सहज हुनेछ । त्यसैगरी वार्षिक रुपमा मूल्याङ्कन गरिनेछ भने योजनाको अन्तमा अन्तिम मूल्याङ्कन गरी पुनःआगामी दिनको मूल्याङ्कन योजना तयार गरिनेछ । यसरी नै अनुकूलन कार्ययोजनालाई सघाउन अनुगमन तथा मूल्याङ्कनले सिकाइ, चिन्तन-मनन र पृष्ठपोषणका लागि अवसर प्रदान गर्दछ । कार्यक्रम सञ्चालनको क्रममा कार्यक्रम गुणस्तरीय तथा उद्देश्य मुलक बनाउन सम्बन्धित लाभान्वित वर्ग तथा सम्बन्धित सरोकारवाला संस्थाहरुको सुभावालाई सम्बोधन गरिने छ । साथै पालिका तथा सम्बन्धित समूहले स्व अनुगमन मूल्याङ्कन गरिनुका साथै सहयोगी निकायहरु संग संयुक्त रुपमा समेत कार्यक्रमको नियमित अनुगमन मूल्याङ्कन गरिनेछ । कार्यक्रम सम्पादन पश्चात सम्बन्धित क्रियाकलापको सार्वजनिक लेखा परिक्षण गरिने छ ।

तालिका २१ : अनुगमन तथा मूल्याङ्कन योजना

अनुगमनका तहहरु	किन	कसले	कहिले	कसरी
समुदाय तहका अनुगमन (क्रियाकलापको तहमा)	- पारदर्शिता र अपनत्व कायम गर्न । - अनुकूलन कार्यहरुको प्रभावकारिता कार्यान्वयन गर्न ।	समुदाय स्तरीय अनुगमन तथा मूल्यांकन समिति	कार्यक्रम संचालन पूर्व, संचालनकोक्रम मा र सम्पन्न भएको १ महिना भित्र (हरेक कार्यक्रममा)	सार्वजनिक लेखा परीक्षण, स्वःअनुगमन तथा मूल्यांकन, होर्डिङ बोर्ड मार्फत ।
वडा/नगरपालिका तहका अनुगमनस (प्रक्रिया र प्रगतिहरु तहमा)	- कार्यक्रमको गुणस्तर कायम गर्न । - योजना र प्रगतिका लेखाजोखा गर्न । - कार्यक्रमको प्रभावकारितामा वृद्धि गर्दै समयमा सम्पन्न गर्न ।	- वडा स्तरीय अनुगमन तथा मूल्यांकनसमिति - नगरपालिकास्तरीय अनुगमन तथा मूल्यांकन समिति	- अर्धवार्षिक रुपमा (पौष र असारमा) - चौमासिक - चौमासिक - नियमित - वार्षिक	- समिक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक तथा गोष्ठी । - फिल्ड अनुगमन भ्रमण । - संकटासन्न वर्गहरु संग अन्तरक्रिया । - फाटो तथा घटना अध्ययनको संकलन । - वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन ।

जिल्ला तहका अनुगमन (नतिजा र उपलब्धी तहमा)	- लापाका उपलब्धीहरु र नतिजाहरु सुनिश्चित गर्न । - राम्रा अभ्यासहरुको अनुशरण, थप विस्तार र मुल प्रवाहिकरण गर्ने ।	जिल्ला समन्वय समिति, सहयोगी संस्थाहरु ।	अर्धवार्षिक	समूह अनुगमन ।
			अर्धवार्षिक	समिक्षा तथा सेयरिडगोष्ठी तथा बैठक।
			वार्षिक	घटना अध्ययनको संगालो प्रकाशन ।
			२ वर्षमा	सहभागितामूलक संकटासन्नता विश्लेषण ।
			वार्षिक	प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन ।

खण्ड ६ : अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका कार्यहरुको तर्जुमा र कार्यान्वयन

अनुकूलन योजनाको तर्जुमा तथा कार्यान्वयनको नेतृत्व बागचौर नगरपालिकाले गर्नेछ । नगरपालिकाले योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन बाहेक स्थानीय स्तरमा घरधुरी, स्थानीय समुदाय र परियोजनाहरुले स्थानीय अनुकूलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्य, समुदायमा आधारित अनुकूलन कार्यक्रम, पारिस्थितिकीय प्रणाली र विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धि र समूहको योजनामा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका कार्यहरु समायोजन गर्नेछ । जोखिम तथा संकटासन्नता र यसका अन्तरनिहित कारणहरु व्यक्ति, घरधुरी र समुदाय स्तरमा फरक फरक भएका कारण स्थानीय योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा जलवायु परिवर्तनबाट बढी प्रभावित महिला तथा संकटासन्न घरधुरीको विशिष्ट समस्यालाई समाधान गर्ने अनुकूलनका कार्यक्रमहरु समावेश गरिनेछ । अनुकूलन र जोखिम न्यूनीकरणका योजनाहरु घरधुरी, स्थानीय समुदाय, उपभोक्ता समूह, संघ-संस्था र परियोजना स्तरमा निर्माण र कार्यान्वयन गर्नलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका कार्यहरु व्यक्ति, घरधुरी, स्थानीय समुदाय र उपभोक्ता समूहको जीविकोपार्जन तथा परिस्थितिकीय प्रणालीमा आधारित हुन सक्नेछ ।

यस योजनाको सफल तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र समन्वयात्मक भुमिकाका लागि वडा समिति तथा कार्यपालिका समिति क्रियाशील रहनेछ । स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना संचालन कार्यविधि अनुसार यस योजनाको कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गरिनेछ । नगरपालिकाले प्रदेश, सघिय सरकार, गै.स.स को सहयोग तथा समन्वयनमा क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन गर्नेछ । जलवायु वित्तका लागि पनि स्थानिय अनुकूलन कार्ययोजना महत्वपूर्ण दस्तावेज हुनेछ ।

अनुकूलन योजनामा उल्लेखित कार्यहरुलाई नगरपालिका, विषयगत शाखा, समुदायमा स्थापित भई क्रियाशील रहेका विद्यमान समुह, संस्था, क्लब तथा उपभोक्ता समितिहरु मार्फत कार्यान्वयन गरिनेछ । भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनमा आवश्यकता अनुरूप प्राविधिक तथा उपलब्ध अन्य विज्ञहरुबाट विस्तृत लागत अनुमान (इष्टिमेट) गराउनुका साथै कार्यान्वयनमा समेत सहयोग लिईनेछ । अनुकूलन कार्ययोजना कार्यान्वयनको सहजिकरण स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले गर्ने छ । जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यक्रमहरुलाई थप प्रभावकारी बनाउने, स्थानिय

अनुकूलन कार्ययोजना कार्यान्वयनलाई थप प्रभावकारि बनाउन आवश्यक पृष्ठपोषण गर्ने काम कार्यपालिका र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत गरिने छ । वार्षिक बजेट तर्जुमा तथा जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यक्रमहरूलाई मुलप्रवाहिकरण गर्न आवश्यक सहजिकरण गर्ने तथा बजेट विनियोजनका लागि कार्यपालिकामा पैरवी समेत विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत गरिने छ । यस समितिको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने आवश्यक क्रियाकलापहरू समेत समावेश गरिने छ ।

यस योजनामा अन्य सरोकारवाला निकायहरूको सहयोग पनि आवश्यक पर्ने हुनाले सो कार्यक्रमहरूका लागि सरोकारवाला निकायको वार्षिक योजनामा समावेश गर्नका लागि वडा एवं नगरपालिकाले पहल गर्नेछ । प्राथमिकतामा परेका हरेक क्रियाकलापहरूको विस्तृत कार्यान्वयन योजना र जिम्मेवारी तय गरी सम्बन्धित व्यक्ति, संस्था निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा स्रोत तथा सेवा जुटाई कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ । योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि व्यक्तिगत बानी व्यवहार देखि नै परिवर्तनको खाँचो देखिएको छ । त्यसैगरी यस योजनाको कार्यान्वयनमा नीजि क्षेत्रको भूमिका अहम् हुन सक्छ । नीजि क्षेत्रको संभावित भूमिका यसै योजनामा उल्लेख गरिएको छ । यसका लागि वडा तथा नगरपालिकाले सम्बन्धित नीजि क्षेत्र, व्यवसायिक क्षेत्र एवं स्थानीय उद्योग बाणिज्य संघ मार्फत समेत पहल गर्नेछ ।

सन्दर्भ सामाग्री:

- राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन नीति, २०७६
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण नीति, २०७५
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- स्थानीय अनुकूलन योजनाको राष्ट्रिय संरचना (Revised LAPA Framework), २०७६
- राष्ट्रिय अनुकूलन कार्यक्रम (National Adaptation Programme of Action-NAPA), २०६६
- स्थानीय अनुकूलन कार्ययोजना, २०६८
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०
- सेन्डाइ कार्यढाँचा २०१५-२०३०
- बागचौर नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण, २०७५
- राष्ट्रिय जनगणना २०७८. केन्द्रिय तथांक विभाग

अनुसूचीहरु

अनुसूची १. वडा स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी (१ दिने) सहभागीहरु

क्र.स.	नाम/थर	ठेगाना	पद
१	जनकराज गौतम	बागचौर नगरपालिका	नगरप्रमुख
२	सुम्निमा डि.सी. वली	बागचौर नगरपालिका	नगर उपप्रमुख
३	राम बहादुर हमाल	बागचौर नगरपालिका	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
४	गंगाराम बस्नेत	वडा नं. १	अध्यक्ष
५	दिपेश डि.सी	वडा नं. २	अध्यक्ष
६	भिम प्रकाश भण्डारी	वडा नं. ३	अध्यक्ष
७	कृष्ण बहादुर बस्नेत	वडा नं. ४	अध्यक्ष
८	जोगेन्द्र वली	वडा नं. ५	अध्यक्ष
९	ज्ञान बहादुर वली	वडा नं. ६	अध्यक्ष
१०	प्रेम बहादुर डि.सी.	वडा नं. ७	अध्यक्ष
११	शुशिल जंग चन्द	वडा नं. ८	अध्यक्ष
१२	यज्ञ बहादुर डाँगी	वडा नं. ९	अध्यक्ष
१३	ज्ञान प्रसाद शर्मा	वडा नं. १०	अध्यक्ष
१४	केश बहादुर भण्डारी	वडा नं. ११	अध्यक्ष
१५	टिकाराम वली	वडा नं. १२	अध्यक्ष
१६	टिकाराम विश्वकर्मा	वडा नं. १	कार्यपालिका सदस्य
१७	रोजी बुढाथोकी भण्डारी	वडा नं. २	कार्यपालिका सदस्य
१८	दावा डि.सी. वली	वडा नं. ३	कार्यपालिका सदस्य
१९	रिता दमाई	वडा नं. ५	कार्यपालिका सदस्य
२०	रेशम वि.क.	वडा नं. ६	कार्यपालिका सदस्य
२१	सिता शर्मा	वडा नं. ८	कार्यपालिका सदस्य
२२	रेखा डाँगी	वडा नं. १२	कार्यपालिका सदस्य
२३	दिपक वि.क.	वडा नं. ५	कार्यपालिका सदस्य
२४	विवेक क्षेत्राल	धनगढी, कैलाली	लापा विज्ञ
२५	महेश बुढाथोकी	इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि	लापा सहजकर्ता
२६	डिल्ली बहादुर घर्ति	इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि	लापा सहजकर्ता
२७	पुर्ण बहादुर वली	बागचौर नगरपालिका	अधिकृत
३४	श्री देवराज मल्ल	इको सेन्स मल्टी सर्भिस प्रा.लि	निर्देशक/श्रोत व्यक्ति

अनुसूची २ बागचौर नगरपालिकाका १२ वटै वडाका घरधुरी संकटासन्नता स्तरीकरण

बागचौर नगरपालिका सल्यान

वडागत घरधुरी, जातजाति तथा जनसंख्या विवरण

क्र.स.	वडा नं	संकटासन्न घरधुरी					जातजाती				जनसंख्या		
		V1	V2	V3	V4	जम्मा	प्राचिन- जाति	हिन्दु	अन्यः	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	१	48	128	२८१	१७६	६३३	१६९	१७	४४७	६३३	१६६७	१५३२	३१९९
२	२	21	111	१६४	४६१	७५७	१४५	२९	५८३	७५७	२०१७	१९०४	३९२१
३	३	50	77	२७१	१०८	५०६	६५	१३	४२८	५०६	१४३०	१३१९	२७४९
४	४	28	195	२७९	१९५	६९७	१२९	१९४	३७४	६९७	१८७२	१७९४	३६६६
५	५	39	166	३५१	१६९	७२५	१९६	४०	४८९	७२५	१९२५	१८२०	३७४५
६	६	22	80	२६३	२६३	६२८	१८८	४	४३६	६२८	१६७५	१६५०	३३२५
७	७	41	179	४१८	१६४	८०२	६७	४३	६९२	८०२	२१६९	२१६५	४३३४
८	८	59	107	१६८	२०२	५३६	१४५	१४	३७७	५३६			०
९	९	26	189	४३७	३२	६८४	१	१	६८२	६८४			०
१०	१०	48	82	२३५	१६२	५२७	६५	३६	४२६	५२७	१३५३	१२९६	२६४९
११	११	23	84	२१७	१२०	४४४	२	६	४३६	४४४	१२३६	११७५	२४११
१२	१२	17	47	३७०	१५४	५७३	५४	०	५१९	५७३	१६१४	१६४०	३२५४
कुल जम्मा	407	1445	3454	2206	7512	1226	397	5889	7512	१६९५८	१६२९५	३३२५३	

अनुसूची ३ वडा तथा पालिका स्तरका सहभागीहरुको उपस्थिति

[illegible]

Date / /
Page /

प्रश्न १ विवेक हेतु, LAPA विज्ञा
४ डिग्री का चरित्र, वास्तविकता, राजा Paul pro,
अथ श्री अणु एनी आधुनिक, वास्तविकता,
इति.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

अनुसूची ३ तस्विरहरु

